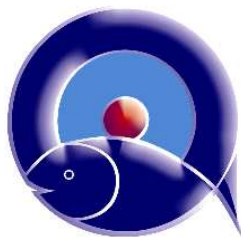

ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.

ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ: 7852901000

(Πρώην: ΑΡ.Μ.Α.Ε. 16399/06/Β/88/18)

Ετήσια

Οικονομική Έκθεση

της χρήσης 2018

από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2018

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

1ο χλμ. Λεωφ. Κορωπίου – Βάρης & Δημοκρίτου, 194 00 Κορωπί Αττικής
τηλ: 210 66 24 280, φαξ: 210 66 26 804,
e-mail : info@nireus.com

Πίνακας περιεχομένων

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	5
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
Β. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ .	14
Γ. ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	29
Δ. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε .	32
Δ.1 Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης.....	32
Δ.2 Διοικητικό Συμβούλιο	36
Δ.3 Γενική Συνέλευση των μετόχων.....	45
Δ.4 Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείριση Κινδύνων.....	50
Δ.5 Πρόσθετα Πληροφοριακά Στοιχεία.....	52
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	58
Καταστάσεις Αποτελεσμάτων	65
Καταστάσεις Συνολικών Εισοδημάτων	67
Καταστάσεις Οικονομικής Θέσης	69
Καταστάσεις Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου	70
Καταστάσεις Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της Μητρικής Εταιρείας ...	71
Καταστάσεις ταμειακών ροών	72
1. Πληροφορίες για την Εταιρεία	73
1.1 Γενικές Πληροφορίες.....	73
1.2 Φύση Δραστηριοτήτων	73
2. Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων	73
2.1 Βάση σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων	73
2.2 Συνέχιση της δραστηριότητας.....	74
2.3 Βάση ενοποίησης	74
3. Λογιστικές πολιτικές	75
3.1 Πληροφόρηση κατά τομέα.....	75
3.2 Συνένωση επιχειρήσεων και υπεραξία.....	75
3.3 Συγγενείς επιχειρήσεις	76
3.4 Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία και γεωργική δραστηριότητα.....	77
3.5 Μετατροπή ξένου νομίσματος	79
3.6 Ενσώματες ακινητοποιήσεις	79
3.7 Επενδύσεις σε Ακίνητα	81
3.8 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	81
3.9 Απομείωση Αξίας Μη Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων	82
3.10 Χρηματοοικονομικά μέσα -αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση.....	83
3.11 Παράγωγα και Λογιστική Αντιστάθμισης	89
3.12 Αποθέματα	89
3.13 Μετοχικό Κεφάλαιο και Αποθεματικά	90
3.14 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος	90
3.15 Παροχές στο προσωπικό	92
3.16 Επιχορηγήσεις	93
3.17 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά στοιχεία ..	93
3.18 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες	94

3.19 Μισθώσεις.....	95
3.20 Διανομή μερισμάτων.....	96
3.21 Συνδεδεμένα Μέρη	96
3.22 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων.....	96
3.23 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	97
3.24 Συγκριτικά Στοιχεία	97
3.25 Κόστος Δανεισμού.....	97
3.26 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση ή για διανομή στους μετόχους της μητρικής.....	97
3.27 Κατάταξη κυκλοφορούντων έναντι μη κυκλοφορούντων στοιχείων	98
3.28 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας	98
3.29 Χρηματοοικονομικά και λοιπά έσοδα/ έξοδα.....	100
4. Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές και Εφαρμογή Νέων και Τροποποιημένων Προτύπων και Διερμηνειών	101
5. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές.....	110
6. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων.....	115
6.1 Κίνδυνος αγοράς	115
6.2 Πιστωτικός κίνδυνος.....	117
6.3 Κίνδυνος ρευστότητας	117
7. Δομή του Ομίλου «ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.»	119
8. Υπολογισμός του EBITDA και του λειτουργικού EBITDA.....	119
9. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	121
10. Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις μη βιολογικών αγαθών – εμπορευμάτων και λοιπού υλικού	123
11. Παροχές Προσωπικού	124
12. Αμοιβές & παροχές τρίτων	126
13. Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.....	126
14. Λοιπά έξοδα.....	127
15. Λοιπά έσοδα	127
16. Φόρος εισοδήματος.....	128
17. Κέρδη / (Ζημίες) ανά μετοχή	130
18. Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	130
19. Επενδύσεις σε Ακίνητα.....	133
20. Υπεραξία Επιχείρησης.....	134
21. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	137
22. Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις.....	139
23. Αναβαλλόμενες Φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις).....	141
24. Χρηματοοικονομικά Στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων	143
25. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις.....	143
26. Βιολογικά Στοιχεία Ενεργητικού	143
27. Αποθέματα	146
28. Πελάτες και Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.....	146
29. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Απαιτήσεις.....	148

30. Λοιπά Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού	149
31. Δεσμευμένα Ταμειακά Διαθέσιμα.....	149
32. Ταμειακά Διαθέσιμα και Βραχυπρόθεσμες Καταθέσεις.....	149
33. Μετοχικό Κεφάλαιο και Αποθεματικά	150
34. Δανειακές Υποχρεώσεις	151
35. Επιχορηγήσεις	158
36. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις.....	159
37. Προβλέψεις	159
38. Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	160
39. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις.....	161
40. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις & Απαιτήσεις - Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις – Δεσμεύσεις	161
41. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη.....	162
42. Συνδεδεμένα μέρη	164
43. Παρουσίαση των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ανά κατηγορία	166
44. Επιμέτρηση των Εύλογων Αξιών.....	167
45. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	168
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (ΜΕ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ) ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΟΥ Ν. 3401/2005.....	170

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2γ του Ν.3556/2007)

Δηλώνεται με την παρούσα ότι, εξ' όσων γνωρίζουμε οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας 'ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.' για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2018 έως την 31η Δεκεμβρίου 2018, που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως του εκδότη καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο και η έκθεση του διοικητικού συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση του εκδότη, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Κορωπί, 8 Απριλίου 2019

Οι Βεβαιούντες

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ και Δ/νων
Σύμβουλος

Χαχλάκης Γ. Αντώνιος
Α.Δ.Τ ΑΕ 083337

Αντιπρόεδρος του Δ.Σ και Μη
Εκτελεστικό Μέλος

Χαβιάρας Νικόλαος
Α.Δ.Τ ΑΗ 935562

Ο Γενικός Οικονομικός
Διευθυντής του Ομίλου και
Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ

Ελισσαίος Γ. Ευστράτιος
Α.Δ.Τ. ΑΒ 593929

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ****«ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.»**

Επί των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσεως 2018
(από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018)

Κύριοι Μέτοχοι,

Σας υποβάλλουμε, σύμφωνα με το Νόμο και το καταστατικό της Εταιρείας, τις ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις χρήσεως 2018 (1/1/2018-31/12/2018) νόμιμα υπογεγραμμένες. Για την καλύτερη ενημέρωσή σας, εκθέτουμε πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη των εργασιών και τη χρηματοοικονομική θέση του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, σας περιγράφουμε τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες που οι εταιρείες του Ομίλου ενδέχεται να αντιμετωπίσουν και τέλος σας παραθέτουμε τις σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτόν προσώπων.

A. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**A.I. ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ****A.I.1. Πωλήσεις**

Οι συνολικές πωλήσεις του Ομίλου κατά το 2018 ανήλθαν σε € 197,3 εκ. έναντι € 206,7 εκ. της αντίστοιχης χρήσης του 2017, σημειώνοντας μείωση κατά 4,6%

Η ανάλυση της εξέλιξης των πωλήσεων ανά κλάδο παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε εκ. €	2018	2017	Μεταβολή	%
Ιχθυοκαλλιέργεια (ψάρια και γόνος)	178,0	187,2	-9,2	-4,9%
Ιχθυοτροφές	7,8	6,7	1,1	15,9%
Κτηνοπτηνοτροφία	9,0	9,3	-0,3	-3,6%
Λοιπά	2,5	3,5	-1,0	-28,6%
Σύνολο	197,3	206,7	-9,5	-4,6%

Η μείωση της αξίας των πωλήσεων ιχθυοκαλλιέργειας κατά € 9,2 εκ. ή 4,9% από € 187,2 εκ. το 2017 σε € 178,0 εκ. 2018 οφείλεται στην μείωση της μέσης τιμής πώλησης των ψαριών κατά 6,2% έναντι της αντίστοιχης περσινής χρήσης, ενώ οι ποσότητες παρουσίασαν αύξηση σε σύγκριση με την περσινή χρήση. Η μείωση της μέσης τιμής πώλησης των ψαριών έναντι της αντίστοιχης περσινής χρήσης οφείλεται κυρίως στον έντονο ανταγωνισμό από τους Τούρκους παραγωγούς ιχθυοκαλλιέργειας που στηρίχθηκε κυρίως στην υποτίμηση της τούρκικης λίρας έναντι του ευρώ κατά την διάρκεια της χρήσης.

Ο τομέας των ιχθυοτροφών παρουσίασε αύξηση κατά € 1,1 εκ. από € 6,7 εκ. το 2017 σε € 7,8 εκ. το 2018 λόγω της αύξησης των ποσοτήτων πώλησης.

Η μείωση των λοιπών πωλήσεων κατά € 1,0 εκ. οφείλεται σε λιγότερες ασφαλιστικές αποζημιώσεις λόγω της απουσίας ζημιών το 2018.

Α.Ι.2. Οικονομικά Αποτελέσματα Ομίλου

Τα κυριότερα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου στις 31/12/2018 διαμορφώθηκαν ως εξής:

Ποσά σε εκ. €	ΟΜΙΛΟΣ			
	31/12/2018	31/12/2017	Μεταβολή	%
Έσοδα από συμβάσεις πελατών για πωλήσεις βιολογικών και μη βιολογικών στοιχείων	197,3	206,7	-9,4	-4,5%
Λειτουργικό EBITDA	20,7	30,1	-9,4	-31,2%
EBITDA	2,7	42,2	-39,5	-93,6%
Αποτελέσματα προ φόρων	-14,7	23,3	-38,0	-163,1%
Αποτελέσματα μετά φόρων	-12,6	23,4	-36,0	-153,8%

Το **Λειτουργικό EBITDA** του Ομίλου ανήλθε σε € 20,7 εκ. το 2018 έναντι € 30,1 εκ. το 2017, παρουσιάζοντας μείωση κατά € 9,4 εκ., κυρίως λόγω της μείωσης της μέσης τιμής πώλησης των ψαριών έναντι της αντίστοιχης περσινής χρήσης.

Το **EBITDA** του Ομίλου για την χρήση του 2018 ανήλθε σε € 2,7 εκ. έναντι € 42,2 εκ. το 2017. Επίσης τα **Αποτελέσματα προ φόρων** του Ομίλου παρουσίασαν ζημίες € (14,7) εκ. το 2018 σε σχέση με κέρδη € 23,3 εκ. το 2017. Η διαφορά αυτή οφείλεται αφενός στην μειωμένη τιμή πώλησης ψαριών όπως αναφέρθηκε ανωτέρω και αφετέρου στην μειωμένη τιμή αποτίμησης των βιολογικών αποθεμάτων σε εύλογη αξία (market price) στις 31.12.2018. Τα συνολικά προ φόρων αποτελέσματα του 2018, προ της επίδρασης της αποτίμησης των βιολογικών στοιχείων σε εύλογη αξία, ανήλθαν σε κέρδη € 3,3 εκ.

Τα **Αποτελέσματα μετά φόρων** ανήλθαν σε ζημίες € (12,6) εκ. το 2018 έναντι κερδών € 23,4 εκ. το 2017. Η μείωση της ζημίας το 2018 στα **Αποτελέσματα μετά φόρων** σε σύγκριση με τα **Αποτελέσματα προ φόρων** οφείλεται κυρίως στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού € 2,2 εκ.

Στα **Αποτελέσματα προ φόρων** της τρέχουσας χρήσης έχουν συμπεριληφθεί έκτακτα γεγονότα συνολικού ύψους € (3,2) εκ. προερχόμενα από:

Α. Ζημίες από την Επανεκτίμηση της Εύλογης Αξίας των Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων καθώς και των Επενδύσεων σε Ακίνητα ποσού € (1,3) εκ.

Κατά την 31.12.2018 ο Όμιλος επανεκτίμησε τα γήπεδα, κτίρια, μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις καθώς και τα πλωτά μέσα. Η συνολική επίδραση στον Όμιλο από την επανεκτίμηση των προαναφερθέντων ακινήτων στην εύλογη αξία ήταν αύξηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά το ποσό των € 4,6 εκ. Η επίδραση αυτή προκύπτει από την καταχώρηση στα αποτελέσματα χρήσεως ποσού € (1,3) εκ. ως ζημία και από την καταχώρησης απευθείας στη καθαρή θέση (αποθεματικό αναπροσαρμογής) κέρδους ποσού € 5,9 εκ.

Β. Χρηματοοικονομικό κόστος από την προεξόφληση του κέρδους από την αποτίμηση δανείων ύψους € (1,9) εκ

Κατά την διάρκεια της χρήσης αναγνωρίστηκε ποσό € 1,9 εκ. που αφορά την προεξόφληση των αναλογούντων τοκοχρεολυσίων των δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας.

Α.ΙΙ. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31.12.2018 ανήλθε στο ποσό € 88.205.043,60 διαιρούμενο σε 294.016.812 κοινές ονομαστικές μετοχές μετά δικαιωμάτων ψήφου, ονομαστικής αξίας 0,30 € εκάστη.

Η Εταιρεία κατά την 31.12.2018 κατέχει 24.061 ίδιες μετοχές και οι θυγατρικές της δεν κατέχουν μετοχές της Εταιρείας.

Α.ΙΙΙ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Α. Πώληση των μετοχών της Εταιρείας

Η διαδικασία πώλησης των μετοχών της Εταιρείας βρίσκεται σε εξέλιξη όπως περαιτέρω αναφέρεται στην παρακάτω Ενότητα Α.ΥΙ. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.

Β. Ολική πρόωρη εξόφληση του από 9.7.2007 ομολογιακού δανείου, μετατρέψιμου σε κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου μετοχές, αρχικού ύψους έως € 19.995.575,10, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η Εταιρεία προέβη κατά την 26η Οκτωβρίου 2018 σε ολική πρόωρη εξόφληση των ομολογιών του ΜΟΔ εκδόσεως 2007 σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 3.2 του εν λόγω δανείου, συνολικού ανεξόφλητου κεφαλαίου ύψους €23.634.148,48. Η ολική εξόφληση πραγματοποιήθηκε στην ονομαστική αξία εκάστης ομολογίας, πλέον ποσοστού προσαύξησης 3,08%, ήτοι κατά το συνολικό ποσό των € 24.362.080. Σημειώνεται ότι η εν λόγω αποπληρωμή αποτελούσε δεσμευτική υποχρέωση των πωλητριών τραπεζών εκ της από 20.6.2018 σύμβασης αγοραπωλησίας των μετοχών τους στην Εταιρεία. Για την πρόωρη αποπληρωμή η Εταιρεία κατέβαλε από τα ταμειακά της διαθέσιμα το ποσό των €6 εκ. περίπου, καθώς το μεγαλύτερο μέρος αναχρηματοδοτήθηκε όπως αναφέρεται κατωτέρω.

Γ .Έκδοση ομολογιακού δανείου ύψους έως € 19.193.973, μετατρέψιμου σε νέες ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας, ως ισχύουν, μη διαπραγματεύσιμου σε οργανωμένη αγορά.

Η Εταιρεία προέβη σε έκδοση νέου ομολογιακού δανείου ύψους έως το ποσό των € 19.193.973, μετατρέψιμου σε νέες μετοχές της Εταιρείας και μη διαπραγματεύσιμου σε οργανωμένη αγορά, προκειμένου να εξοφληθεί (όπως αναλύεται στην Β παραγρ. παραπάνω) μέρος του υφιστάμενου ΜΟΔ εκδόσεως 2007. Το νέο ΜΟΔ εκδόθηκε με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των μετόχων και καλύφθηκε από τις τράπεζες Πειραιώς και Eurobank Ergasias

Α.ΙΥ. ΕΞΕΛΙΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ («ΕΔΜΑ»)

Ο Όμιλος ορίζει ως εναλλακτικούς δείκτες μέτρησης απόδοσης κατά την έννοια των από 5.10.2015 κατευθυντηρίων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών οι οποίες περιλαμβάνονται στο με στοιχεία ESMA/2015/1415el έγγραφό της και σύμφωνα με την ανακοίνωση οδηγίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τους ακόλουθους βασικούς δείκτες:

1. Λειτουργικό EBITDA

Το **EBITDA** ορίζεται ως τα κέρδη προ φόρων συν/πλην τα χρηματοοικονομικά και επενδυτικά αποτελέσματα συν τις συνολικές αποσβέσεις. Στα επενδυτικά αποτελέσματα περιλαμβάνονται κέρδη ή (ζημίες) από την επανεκτίμηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, επιχορηγήσεις, απομείωση υπεραξίας και αύλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και κέρδη ή (ζημίες) θυγατρικών εταιρειών διακρατούμενων προς πώληση. Επίσης από το EBITDA εξαιρούνται οι εφάπαξ και μη επαναλαμβανόμενες επιβαρύνσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται στην συνήθη δραστηριότητα της εταιρείας, όπως οι προβλέψεις για αποζημιώσεις λόγω δικαστικών αγωγών, καθώς και άλλες έκτακτες προβλέψεις. Οι αναπροσαρμογές αυτές πραγματοποιούνται ώστε ο εν λόγω δείκτης να είναι συγκρίσιμος και διαχρονικά συνεπής, σε συμμόρφωση και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονται σε σχέση με τους εναλλακτικούς δείκτες μέτρησης απόδοσης (ΕΔΜΑ).

Λειτουργικό EBITDA ορίζεται ως το EBITDA (υπολογιζόμενο σύμφωνα με τα ανωτέρω) με αποτίμηση των βιολογικών αποθεμάτων σε τιμές κόστους, προ της επίδρασης δηλαδή της αποτίμησης των βιολογικών αποθεμάτων σε εύλογες αξίες. Για τον υπολογισμό της αποτίμησης των βιολογικών αποθεμάτων σε τιμές κόστους η εταιρεία ακολουθεί τη μέθοδο του κυλιόμενου μέσου ετήσιου σταθμικού κόστους ανά μονάδα μέτρησης.

Όπως αναφέρθηκε στην ανωτέρω ενότητα Ι.Β «Οικονομικά Αποτελέσματα Ομίλου» το λειτουργικό EBITDA του Ομίλου παρουσίασε μείωση κατά 31,3 % από € 30.112 χιλ. το 2017 σε € 20.660 χιλ. το 2018. Το περιθώριο του λειτουργικού EBITDA μειώθηκε από 14,57% το 2017 σε 10,47 % το 2018.

2. Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Σύμφωνα με τις συμβάσεις των Ομολογιακών Δανείων η Εταιρεία έχει αναλάβει ορισμένες υποχρεώσεις μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά η διατήρηση καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου, ασφαλισμένων κατά παντός κινδύνου των περιουσιακών στοιχείων της, η υποβολή ελεγμένων ή επισκοπημένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συνοδευόμενες από Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης και τη διατήρηση καθ' όλη τη διάρκεια των Ομολογιακών Δανείων των χρηματοοικονομικών δεικτών.

Οι συμφωνημένοι χρηματοοικονομικοί δείκτες έχουν ως ακολούθως:

α. Δείκτης: Καθαρών Δανειακών Υποχρεώσεων προς EBITDA, μικρότερος από 5,5 για την χρήση 2018

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης «**Καθαρές Δανειακές υποχρεώσεις** (μετά την αποτίμηση των δανείων σε εύλογη αξία) **προς λειτουργικό EBITDA**» αυξήθηκε από 4,86 το 2017 σε 6,71 το 2018.

Μετά από αίτημα της Εταιρείας με ημερομηνία 13.11.2018, η Τράπεζα Πειραιώς, ως εκπρόσωπος των Ομολογιούχων και πληρεξούσιος καταβολών του ΚΟΔ, και η Eurobank ως διαχειρίστρια του ΜΟΔ παρέιχαν την συναίνεσή τους στη μη τήρηση της υποχρέωσης που αφορά τον παραπάνω Χρηματοοικονομικό δείκτη με ημερομηνία υπολογισμού την 31.12.2018 και με διάρκεια ισχύος έως την 31.12.2019. Με την ως άνω συναίνεση παρέχεται περίοδος χάριτος στην

τήρηση του εν λόγω δείκτη για 12 μήνες. Επίσης κατά την ως άνω περίοδο δεν δύναται να αιτηθεί η άμεση εξόφληση των δανείων εξαιτίας της μη τήρησης του συγκεκριμένου δείκτη.

β. Δείκτης: Καθαρών Δανειακών Υποχρεώσεων προς Στοιχεία Ενεργητικού, μικρότερος από 0,55 για την χρήση 2018

Οι καθαρές Δανειακές υποχρεώσεις προς τα στοιχεία ενεργητικού είναι 0,35 την 31.12.2018, και ως εκ τούτου η Εταιρεία είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τον συγκεκριμένο δείκτη.

Σημειώνεται ότι ο υπολογισμός του EBITDA, του λειτουργικού EBITDA και των δανειακών υποχρεώσεων απεικονίζεται στις Σημειώσεις 8, 26 και 34 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

A.V. ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ & ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

1. Τρέχουσες Οικονομικές Εξελίξεις στην Ελλάδα

Παρά την οικονομική ανάκαμψη που σημειώθηκε τα τελευταία δύο έτη, εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τη πορεία της ελληνικής οικονομίας τα επόμενα χρόνια μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος διάσωσης.

Η Διοίκηση του Ομίλου εξέτασε τις συνθήκες που δημιουργούνται στην Ελληνική οικονομία, και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι πωλήσεις σε ποσοστό περίπου 79% (31.12.2017: 79%) λαμβάνουν χώρα εκτός Ελλάδος, δεν αναμένει να υπάρξει σημαντική επίπτωση στη δραστηριότητα και στα αποτελέσματα του Ομίλου.

2. Αποθέματα -Βιολογικά-Αποτίμηση

Η επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου ενδέχεται να επηρεαστεί από κινδύνους που σχετίζονται με την ευαισθησία των αποθεμάτων.

Ο Όμιλος έχοντας ως στόχο τη διαρκή τροφοδότηση της αγοράς με ψάρια, διατηρεί σημαντικά ζωντανά αποθέματα (live stock). Λόγω της αυξημένης ευαισθησίας που έχουν αυτά, και παρόλο που έχει ληφθεί μέριμνα ώστε τα αποθέματα να διακρατούνται στις πλέον υγιεινές και ασφαλείς συνθήκες και να διενεργούνται έλεγχοι ποιότητας σε συνεχή βάση, υπάρχει πάντοτε ο πιθανός κίνδυνος πρόκλησης ζημιών στα αποθέματα από την εμφάνιση κάποιας ασθένειας λόγω παθογόνων βακτηρίων.

Παρόλο που τα αποθέματα του Ομίλου ασφαλίζονται από μια πλειάδα κινδύνων, ενδεχόμενη βλάβη στην ποιότητα των αποθεμάτων θα επιδρούσε δυσμενώς στην επιχειρηματική δραστηριότητα και την χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου.

Τυχόν μείωση των τιμών των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας του Ομίλου ενδέχεται να επιδράσει αρνητικά στην επιχειρηματική του δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα λειτουργίας του

Οι τιμές των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας επηρεάζονται από ένα πλέγμα παραγόντων που συμβάλουν στη διαμόρφωσή τους. Ενδεικτικά, τα προηγούμενα χρόνια παρατηρήθηκε μικρή αύξηση της παραγωγής λαβρακίων και τσιπούρας στην Ελλάδα, προϊόντα στα οποία ενδέχεται να παρουσιαστεί κατά καιρούς υπερπροσφορά και επομένως να μειωθούν οι τιμές διάθεσης. Επίσης, η αύξηση της παραγωγής από Τούρκους παραγωγούς, οι οποίοι απευθύνονται στην ίδια αγορά με χαμηλότερη τιμή μπορεί να οδηγήσει σε διάθεση των προϊόντων σε χαμηλές τιμές.

Δεδομένου ότι η παραγωγή των ψαριών προγραμματίζεται αρκετούς μήνες πριν από τη διάθεση των τελικών προϊόντων, καθώς η διαδικασία ανάπτυξης των ψαριών προκειμένου να φθάσουν σε μέσο εμπορεύσιμο μέγεθος διαρκεί περίπου 18

μήνες και η μακροπρόθεσμη προσπάθεια πρόβλεψης των τιμών των ψαριών είναι εξαιρετικά δυσχερής, ο Όμιλος αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο πτώσης των τιμών πώλησης της παραγωγής του. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση μείωσης τιμών ενδέχεται να επηρεαστούν ουσιωδώς δυσμενώς η χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

Ο Όμιλος υπόκειται στον κίνδυνο μείωσης της συνολικής αξίας των αποθεμάτων ιχθυοκαλλιέργειας, καθώς η αποτίμηση αυτών εξαρτάται και από τις εύλογες αξίες (τιμές αγοράς) αυτών.

Η διαμόρφωση των τιμών αγοράς των ψαριών επηρεάζει και την αποτίμηση των βιολογικών αποθεμάτων σε εύλογες αξίες. Επομένως σε περίπτωση μείωσης των τιμών αγοράς, ενδέχεται να προκύψει μείωση της συνολικής αξίας των βιολογικών αποθεμάτων επιδρώντας αντίστοιχα στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Η αποτίμηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων υπόκειται σε παραδοχές, εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης, σχετικά με τις εύλογες αξίες αυτών.

3. Πελάτες-Πιστώσεις-Πελατών

Ο κίνδυνος επισφάλειας από εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου περιορίζεται σημαντικά λόγω της μεγάλης διασποράς του πελατολογίου.

Τα υπόλοιπα των πελατών της ιχθυοκαλλιέργειας είναι ασφαλισμένα στην πλειοψηφία μέσω ασφαλιστηρίου συμβολαίου πιστώσεων απαιτήσεων το οποίο εξασφαλίζει το 80% του οφειλόμενου ποσού σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής.

Επίσης η αυστηρή πολιτική ελέγχου πιστώσεων που εφαρμόζει ο Όμιλος ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο επισφαλειών.

4. Προσωπικό

Η Διοίκηση του Ομίλου στηρίζεται σε ομάδα έμπειρων και ικανών στελεχών, τα οποία έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου και των συνθηκών της αγοράς συμβάλλοντας στην εύρυθμη λειτουργία και την περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών του.

Οι σχέσεις των Διοικούντων με το εργαζόμενο προσωπικό είναι άριστες και δεν παρουσιάζονται εργασιακά προβλήματα. Ως αποτέλεσμα οι δικαστικές υποθέσεις, που αφορούν εργασιακά θέματα είναι αμελητέες σε σχέση με τον αριθμό των απασχολούμενων.

5. Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Η έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη διότι οι συναλλαγές στην πλειοψηφία τους πραγματοποιούνται σε Ευρώ.

Α. VI ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Έγκριση, υπό όρους, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού για την απόκτηση του κοινού ελέγχου των Andromeda, Nireus και Selonda από τις Amerra και Mubadala

Στις 20.06.2018 οι τράπεζες Πειραιώς, Alpha Bank, Eurobank και Εθνική υπέγραψαν σύμβαση αγοραπωλησίας για την πώληση του συνόλου των μετοχών τους, ήτοι ποσοστού 74,34%, με την αγοράστρια εταιρία Andromeda Seafood Limited, μέλος του ομίλου Andromeda. Στο σχήμα του αγοραστή ως από κοινού μέτοχος με την AMERRA Capital Management LLC του Andromeda Group θα συμμετέχει και η Mubadala Investment Company. Εν συνεχεία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG Comp) εξέδωσε την με αριθμό και ημερομηνία M.9110/15.2.2019 απόφαση με την οποία ενέκρινε την απόκτηση του κοινού ελέγχου των επιχειρήσεων Ανδρομέδα/Νηρέα/Σελόντα, υπό την προϋπόθεση λήψης από τα γνωστοποιούμενα μέρη συγκεκριμένων δεσμεύσεων. Η έγκριση εξαρτάται από δέσμη διορθωτικών μέτρων που προβλέπουν εκποίηση δραστηριοτήτων όπως αναλύονται κατωτέρω:

- 1) κατάρτισης οριστικής συμφωνίας εκποίησης με έναν ή δύο υποψήφιους αγοραστές για την πώληση (α) ιχθυοτροφείων που παράγουν περίπου 10.000 τόνους Μεσογειακών ψαριών, μαζί με τα σχετικά συσκευαστήρια ίδιας δυναμικότητας και (β) εκκολαπτηρίων που παράγουν περίπου 50 εκατομμύρια τεμάχια γόνου και για τη μεταφορά στους υποψήφιους αγοραστές της σχετικής τεχνογνωσίας στα προγράμματα έρευνας και αναπαραγωγής, και
- 2) έγκρισης καταλληλότητας του υποψηφίου αγοραστή ή αγοραστών καθώς και των όρων της ανωτέρω αγοραπωλησίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για την πλήρωση των παραπάνω προϋποθέσεων και τη σύναψη συμφωνίας με υποψήφιους αγοραστές έχουν ήδη ξεκινήσει να υλοποιούνται και εκτιμάται ότι η καταρχήν συμφωνία για την εκποίηση των άνω περιουσιακών στοιχείων θα έχει συναφθεί και εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού μέχρι την 20/6/2019, που είναι η συμφωνηθείσα απώτατη ημερομηνία απόκτησης του κοινού ελέγχου των εταιριών Ανδρομέδα/Νηρέας/Σελόντα από τις εταιρείες Amerra Capital Management LLC και MDC Industry Holding Company LLC, μετόχων της εταιρείας Andromeda Seafood Limited, με δυνατότητα των μερών να συμφωνήσουν παράταση της προθεσμίας αυτής.

Α. VII ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ 2019

Ο διαρκώς αυξανόμενος παγκόσμιος πληθυσμός καθώς και η ελάττωση ιχθυοαποθεμάτων ελεύθερης αλιείας αναμένεται να αυξήσουν σημαντικά την ζήτηση των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας. Ως εκ τούτου, η ζήτηση για τα προϊόντα του Ομίλου αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά τις επόμενες δεκαετίες. Επιπλέον, η ζήτηση για τις υπόλοιπες κατηγορίες των προϊόντων μας (γόνος, τροφές, αγροπτηνοτροφικά, εξοπλισμοί) συνεχίζει να είναι ισχυρή.

Οι ελληνικές εταιρίες της ιχθυοκαλλιέργειας δέχονται, λόγω της υποτίμησης της τουρκικής λίρας, πολύ σοβαρές ανταγωνιστικές πιέσεις από τις τουρκικές εταιρίες οι οποίες τα τελευταία χρόνια έχουν αυξήσει με υψηλούς ρυθμούς την παραγωγή τους. Με την υποτίμηση της τουρκικής λίρας είναι προφανές ότι η πίεση για τις ελληνικές εταιρίες αλλά και συνολικά τις ευρωπαϊκές θα γίνει εντονότερη.

Α.VIII ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Η Εταιρεία διαθέτει 59 υποκαταστήματα εντός Ελλάδος και ένα στην Ιταλία.

Α.IX ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Ι. Συνδεδεμένα Μέρη και Συναλλαγές

	ΕΔΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΟΜΙΛΟΥ %	
		31.12.2018	31.12.2017
PREDOMAR S.L.	ΙΣΠΑΝΙΑ	100%	100%
ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ Α.Ε.Β.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
KEGO AGRI A.E.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
NIREUS INTERNATIONAL LTD	ΚΥΠΡΟΣ	100%	100%
NIREUS GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100%	100%

Εκτός των ανωτέρω θυγατρικών εταιρειών, οι τράπεζες Πειραιώς, Alpha Bank, Eurobank και Εθνική, τα ποσοστά των μετόχων των οποίων παρατίθενται στην παραγρ. 5.2 της «Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης» θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη.

Στον κάτωθι πίνακα παρουσιάζονται οι πραγματοποιηθείσες συναλλαγές, με τα συνδεδεμένα μέρη :

Συναλλαγές εντός της χρήσης	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	-	-	3.996.765	3.714.012
Λοιπά έσοδα	-	-	54.000	59.127
Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	298.449	190.685	3.499.583	2.605.888
Αγορά παγίων	-	-	2.379.677	2.839.589
Αμοιβές ΔΣ και μισθοδοσία	2.310.774	2.327.799	1.767.772	1.796.996
Έσοδα Τόκων	48.214	52.290	48.187	47.915
Έξοδα τόκων και συναφή έξοδα	6.808.339	6.020.657	6.793.025	6.005.031

ΙΙ. Συναλλαγές και Αμοιβές Μελών Διοικήσεως και Διευθυντικών Στελεχών

Συναλλαγές και αμοιβές μελών Διοικήσεως και διευθυντικών στελεχών <i>Ποσά σε €</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μισθοί, εργασιακές παροχές και αμοιβές μελών Δ.Σ.	1.339.713	1.457.137	1.147.683	1.290.707
Μισθοί και λοιπές εργασιακές παροχές διευθυντικών στελεχών	971.061	870.662	620.089	506.289
	2.310.774	2.327.799	1.767.772	1.796.996

B. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

(η παρούσα δήλωση συντάσσεται σύμφωνα με το Παράρτημα Α' του Ν.4308/2014 και τις διατάξεις του άρθρου 43^α του Κώδ.Ν 2190/1920)

B.1.ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

B.1.1 ΠΡΟΦΙΛ

Η ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε. είναι η μητρική Εταιρεία ενός καθετοποιημένου Ομίλου, ο οποίος έχει ως κεντρικό άξονα των δραστηριοτήτων του την ιχθυοκαλλιέργεια.

Η μητρική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1988 στην Χίο, όπου και ξεκίνησε τη λειτουργία της πρώτης θαλάσσιας μονάδας της. Στα 30 χρόνια λειτουργίας της, και μέσα από συνεχή ανάπτυξη, εξαγορές και συγχωνεύσεις η ΝΗΡΕΥΣ κατέκτησε την πρώτη θέση παγκοσμίως στην παραγωγή και εμπορία των μεσογειακών ειδών ιχθυοκαλλιέργειας, ενώ ταυτόχρονα συγκαταλέγεται μεταξύ των 10 μεγαλύτερων εταιρειών ιχθυοκαλλιέργειας στην Ευρώπη.

Κατέχει επίσης σημαντική θέση στην παγκόσμια αγορά ιχθυοκαλλιέργειας.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών από το 1995, ενώ επίσης έχουν εισαχθεί από το 2009 προς διαπραγμάτευση οι ομολογίες του μετατρέψιμου σε μετοχές ομολογιακού δανείου της ΝΗΡΕΥΣ που είχε εκδοθεί το 2007.

Με έδρα τον Δήμο Κρωπίας Αττικής, ο Όμιλος ΝΗΡΕΥΣ διαθέτει παραγωγικές εγκαταστάσεις στην Ελλάδα και στην Ισπανία, εμπορεύεται τα προϊόντα του σε περισσότερες από 35 χώρες στον κόσμο και κατέχει ηγετική θέση στην αγορά για όλα τα προϊόντα του (ψάρια, γόνου και ιχθυοτροφές).

Πελάτες του είναι οι μεγαλύτερες αλυσίδες Super Market, χονδρέμποροι και μεταποιητές σε Ευρώπη και Αμερική. Επίσης η ΝΗΡΕΥΣ έχει ως πελάτες εταιρείες ιχθυοκαλλιέργειας, οι οποίες μπορούν να εξυπηρετηθούν στο σύνολο των λειτουργιών τους, αγοράζοντας τροφές, γόνου άριστης ποιότητας, καθώς και εξοπλισμό υψηλών προδιαγραφών.

Ο Όμιλος ΝΗΡΕΥΣ είναι καθετοποιημένος στην παραγωγή και στις πωλήσεις προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας, έχοντας ένα ευρύ αντικείμενο συναφών ή συμπληρωματικών μεταξύ τους δραστηριοτήτων, καλύπτοντας όλη την αλυσίδα αξίας με την παραγωγή ιχθυοτροφών, γεννητόρων, γόνου, ψαριών (τσιπούρα, λαβράκι, κρανιός, φαγκρί), επεξεργασμένων προϊόντων και εξοπλισμού ιχθυοκαλλιέργειας, στους εξής βασικούς τομείς δραστηριοτήτων: i. Δραστηριότητα Ιχθυοκαλλιέργειας, ii. Δραστηριότητα Ιχθυοτροφών, iii. Δραστηριότητα Κτηνοπτηνοτροφίας και iv. Λοιποί Τομείς, ενώ διαθέτει σήμερα παραγωγικές εγκαταστάσεις, οι οποίες αποτελούνται από ιχθυογεννητικούς σταθμούς, μονάδες προ-πάχυνσης και πάχυνσης, συσκευαστήρια, μεταποιητήριο, εργοστάσια παραγωγής ιχθυοτροφών, μονάδα παραγωγής εξοπλισμού ιχθυοκαλλιέργειας και μία μονάδα παραγωγής γενετικού υλικού για τη χοιροτροφία. Επίσης, η ΝΗΡΕΥΣ διαθέτει ένα τμήμα έρευνας και ανάπτυξης.

Ακολουθούν πληροφορίες για τις παραγωγικές εγκαταστάσεις που διαθέτει η ΝΗΡΕΥΣ και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου της και την δυναμικότητα των εγκαταστάσεων αυτών, ανά επιχειρηματική δραστηριότητα.

I. Δραστηριότητα Ιχθυοκαλλιέργειας: Η Εταιρεία έχει σε ενεργή εκμετάλλευση, επαρκείς σε αριθμό μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας για την εξυπηρέτηση των αγορών της, σύμφωνα με το μακροπρόθεσμο προγραμματισμό της.

Ειδικότερα, η ΝΗΡΕΥΣ και οι ενοποιούμενες εταιρείες του Ομίλου της διαθέτουν σήμερα ετήσια παραγωγική δυναμικότητα άνω των 36.000 τόνων ψαριών και 167 εκατομμυρίων τεμαχίων γόνου για μεσογειακά είδη ψαριών στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις τους στην Ελλάδα και Ισπανία, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν στην Ελλάδα: 29 μονάδες πάχυνσης, 4 ιχθυογεννητικούς σταθμούς, 2 μονάδες προπάχυνσης, 6 συσκευαστήρια, 1 μεταποιητήριο, 2 κέντρα logistics, 1 κέντρο έρευνας και ανάπτυξης καθώς και τα 2 εργοστάσια ιχθυοτροφών. Επίσης στην Ισπανία 1 μονάδα προπάχυνσης.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος διαχειρίζεται, μέσω συνεργασιών, οκτώ επιπλέον μονάδες πάχυνσης στην Ελλάδα και μία μονάδα πάχυνσης στην Ισπανία, ένα νέο σταθμό προπάχυνσης στην περιοχή της Ν.Ευβοίας, πέντε συσκευαστήρια σε Ελλάδα και ένα στην Ισπανία, καθώς και ένα κέντρο Logistics στο Μιλάνο Ιταλίας.

Οι εγκαταστάσεις παραγωγής γόνου, πάχυνσης και συσκευασίας ψαριών στην Ελλάδα, βρίσκονται συγκεντρωμένες στον Αστακό Αιτωλοακαρνανίας, στην Ηγουμενίτσα, στην Εύβοια, στη Χίο και, σε μικρότερη έκταση, στη Φωκίδα και την Αργολίδα. Το μεταποιητήριο βρίσκεται στο Κορωπί, ώστε να εξυπηρετεί καλύτερα τις ανάγκες των Ελλήνων πελατών. Τα κέντρα logistics βρίσκονται στην Πάτρα, το Κορωπί, και το Μιλάνο της Ιταλίας.

Η γεωγραφική διασπορά των μονάδων αποτελεί στρατηγική επιλογή του Ομίλου, ούτως ώστε να διασφαλίζει την παραγωγή από διάφορους παράγοντες ρίσκου, όπως οι περιβαλλοντικές συνθήκες (κλίμα, ρύπανση, κ.λπ.).

II. Δραστηριότητα Ιχθυοτροφών: Η Εταιρεία διαθέτει δύο ιδιόκτητα εργοστάσια παραγωγής ιχθυοτροφών με συνολική ετήσια δυναμικότητα 90.000 τόνους. Το ένα εργοστάσιο ιχθυοτροφών βρίσκεται στη ΒΙ.ΠΕ. Πατρών σε ιδιόκτητο οικόπεδο συνολικής έκτασης 22.000 τ.μ., όπου έχουν ανεγερθεί κτιριακές εγκαταστάσεις επιφάνειας 6.942 τ.μ. περίπου. Το δεύτερο εργοστάσιο ιχθυοτροφών βρίσκεται στη ΒΙ.ΠΕ. Νέας Αρτάκης, Ευβοίας σε ιδιόκτητο ακίνητο έκτασης 19.618 τ.μ. όπου έχουν ανεγερθεί εγκαταστάσεις 9.009 τ.μ. περίπου. Στις εγκαταστάσεις των δύο εργοστασίων περιλαμβάνονται και γραφεία.

III. Δραστηριότητα Κτηνοπτηνοτροφίας: Ο Όμιλος, και συγκεκριμένα η Εταιρεία KEGO AGRI A.E., διαθέτει μία σύγχρονη μονάδα παραγωγής γενετικού υλικού για τη χοιροτροφία, δυναμικότητας 140 χοιρομητέρων, η οποία βρίσκεται εγκατεστημένη και λειτουργούσα στην περιοχή «Σωρός» της Τοπικής Κοινότητας Καλλιθέας, Δημοτικής Ενότητας Τανάγρας, του Δήμου Τανάγρας, Νομού Βοιωτίας. Η μονάδα περιλαμβάνει εγκαταστάσεις ξηράς περιόδου, τοκετού, απογαλακτισμού, ανάπτυξης, επιλεγμένων ζώων, πάχυνσης και κτίριο κάπρων, κτίρια γραφείων και συγκρότημα βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων.

Όσον αφορά την παραγωγή των βιταμινούχων προμιγμάτων και ισοροπιστών, αυτή πραγματοποιείται, όπως προαναφέρθηκε, από την ΝΗΡΕΥΣ, για λογαριασμό όμως της KEGO AGRI A.E., στο ιδιόκτητο εργοστασιακό συγκρότημα της πρώτης, το οποίο βρίσκεται στην ΒΙ.ΠΕ. Νέας Αρτάκης, Ευβοίας. Η ετήσια παραγωγική δυνατότητα είναι 4.000 τόνοι διατροφικών συμπληρωμάτων για ζώα κτηνοτροφίας.

B.2. ΚΟΙΝΩΝΙΑ

B.2.1 ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ, ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

B.2.1.1 ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Οι καταναλωτές απαιτούν τα τρόφιμα που αγοράζουν και καταναλώνουν να είναι υψηλής ποιότητας, αλλά και ασφαλή. Παρόλο που το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο παίζει σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της ασφάλειας των τροφίμων και στην ποιότητά τους, η τελική ευθύνη για την εφαρμογή των κατάλληλων διαδικασιών και ελέγχων βαρύνει τη βιομηχανία τροφίμων, η οποία οφείλει να επιβλέπει και να παρακολουθεί τα προϊόντα που παράγει, από τις πρώτες ύλες μέχρι το τελικό προϊόν, αναπτύσσοντας συστήματα ελέγχου που διασφαλίζουν ένα σταθερά ασφαλές και ποιοτικό προϊόν. Για να εντοπίσει τα κρίσιμα σημεία που καθορίζουν τα θέματα υγείας και ασφάλειας των προϊόντων που παράγει, ο Όμιλος χρησιμοποιεί την Ανάλυση Κινδύνων και Κρίσιμων Σημείων Ελέγχου (HACCP – Hazards and Critical Control Points). Σε αντίθεση με τις προσεγγίσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας που επικεντρώνονται στο τελικό προϊόν, η προσέγγιση κατά HACCP, επιτρέπει την προληπτική δράση, εντοπίζοντας τα κρίσιμα σημεία σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας. Παράλληλα, το θέμα αφορά σημαντικά και το σύνολο των ενδιαφερομένων μερών του Ομίλου.

Ανάλογα με την αγορά που καλείται να εξυπηρετήσει κατά κύριο λόγο το κάθε συσκευαστήριο, επιλέγεται από την Εταιρία κατά πόσο θα πιστοποιηθούν οι διαδικασίες που ακολουθεί με βάση διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα για την ασφάλεια τροφίμων. Για το λόγο αυτό συσκευαστήρια είναι πιστοποιημένα με το πρότυπο BRC, ενώ σε όλα τα συσκευαστήρια της Εταιρίας ακολουθούνται οι ίδιες οδηγίες εργασίας και εφαρμόζονται τα μέτρα ελέγχου που έχει θεσμοθετήσει η Εταιρία.

B.2.1.2 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΨΑΡΙΩΝ

Η καλή διαβίωση και η υγεία των ψαριών είναι ζωτικής σημασίας για κάθε Εταιρεία ιχθυοκαλλιέργειας, τόσο από ηθική όσο και οικονομική άποψη. Η διαχείριση του θέματος έχει σημαντικές επιδράσεις στα δύο πρώτα στάδια της αλυσίδας αξίας, δηλαδή στις ιχθυοτροφές και την καλλιέργεια ψαριών, αλλά και στο τελευταίο στάδιο του πελάτη. Συγκεκριμένα, η καλή υγεία των ψαριών συνηγορεί σημαντικά στον υψηλό βαθμό επιβιώσής τους, ενώ αποτελεί βασικό παράγοντα για την αντιμετώπιση ιών ή ασθενειών. Η εμφάνιση μίας ασθένειας σε μια ομάδα ενός ιχθυοπληθυσμού και η μη έγκαιρη αντιμετώπιση, με τη χρήση ορθών πρακτικών διαχείρισης, μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις, να υποβαθμίσει τη διαβίωση του συνόλου του ιχθυοπληθυσμού, αλλά και να επιφέρει ακόμη και μείωση της ποιότητας του παραγόμενου προϊόντος. Επίσης, επηρεάζει, μεταξύ άλλων σημαντικές παραμέτρους που σχετίζονται με την αλυσίδα αξίας όπως την τιμή, την αντίληψη των καταναλωτών για την ποιότητα των τροφίμων και κατ' επέκταση τις αγοραστικές τους αποφάσεις. Σημαντική είναι και η επίδραση των αποτελεσμάτων της προστασίας της καλής υγείας και διαβίωσης των ψαριών στους εργαζομένους, τους μετόχους, τους επενδυτές, καθώς και στην Πανεπιστημιακή κοινότητα και σ' ένα ευρύτερο σύνολο κοινωνικών φορέων. Οι δράσεις για τη βελτίωση του συγκεκριμένου στόχου έχουν τη βάση τους σ' όλη την παραγωγική αλυσίδα, αλλά και στις στενές σχέσεις συνεργασίας με τους προμηθευτές και το σύνολο της ερευνητικής και πανεπιστημιακής κοινότητας, με σκοπό την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών, εφαρμογών και προϊόντων που να διασφαλίζουν και να προάγουν την καλή υγεία και διαβίωση των ψαριών.

B.2.1.3 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΣ & ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ

ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΣ: Με τον όρο “βιώσιμες ιχθυοτροφές” εννοούμε τις ιχθυοτροφές που συντίθενται από πρώτες ύλες που είναι φυσικά ή σύνθετα προϊόντα φυτικής ή ζωικής προέλευσης, παράγονται με ορθή και αειφόρο γεωργική, κτηνοτροφική και αλιευτική πρακτική και δεν άπτονται του ανθρώπινου ενδιαφέροντος για διατροφική χρήση. Οι βιώσιμες ιχθυοτροφές είναι ουσιαστικό θέμα, γιατί η βιωσιμότητα της υδατοκαλλιέργειας συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ιχθυοτροφών (ιχθυάλευρα και ιχθυέλαια), αφού εκτός της μείωσης της διαθεσιμότητάς τους, που είναι και ο σημαντικότερος κίνδυνος, αναδύονται και διάφορες ενστάσεις και κριτικές, κατά πόσο η χρήση αλιευμάτων θα μπορούσε, δυνητικά, να αποτελέσει έτοιμη προς βρώση τροφή και όχι πρώτη ύλη για την παραγωγή ενδιάμεσων κρίκων της τροφικής αλυσίδας, αποτελώντας ένα θέμα υψηλού ενδιαφέροντος με σημαντικές επιδράσεις για τους μετόχους, τους προμηθευτές, τους πελάτες και τις Μ.Κ.Ο.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να τονιστεί ότι σημαντικός παράγοντας, που επηρεάζει την περαιτέρω βιώσιμη ανάπτυξη της ιχθυοκαλλιέργειας, είναι και η εξάρτηση που έχει το εκτρεφόμενο ψάρι ιχθυοκαλλιέργειας, σε σχέση με την κατανάλωση / ανάληψη του ιχθυαλεύρου και ιχθυελαίου ως συστατικά της τροφής του, αλλά και με τα άγρια αλιεύματα που απαιτούνται για την παραγωγή των αναλωθέντων ιχθυαλεύρων και ιχθυελαίων. Η μαθηματική διατύπωση αυτής της εξάρτησης εκφράζεται με τον συντελεστή FIFO (Fish in – Fish out). Σημειώνεται ότι η απόδοση του άγριου αλιεύματος σε ιχθυάλευρο και ιχθυέλαιο είναι 22,5% και 5% αντίστοιχα ήτοι από ένα κιλό άγριο αλιεύμα στο τέλος παίρνουμε 225γρ ιχθυάλευρο και 50γρ ιχθυέλαιο.

ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ: Για τις ιχθυοτροφές που παράγονται από τα δύο εργοστάσιά του Ομίλου χρησιμοποιούνται πρώτες ύλες συγκεκριμένων προδιαγραφών, οι οποίες έχουν οριστεί από τον υπεύθυνο σύνθεσης Ιχθυοτροφών και διασφαλίζονται από την Διεύθυνση Ποιότητας. Οι κύριες πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στις Ιχθυοτροφές που προορίζονται για την εκτροφή θαλάσσιων ειδών ψαριών είναι το ιχθυάλευρο και το ιχθυέλαιο, με υψηλή θρεπτική αξία καθιστώντας τα απαραίτητα συστατικά των ιχθυοτροφών. Για την παραγωγή των συγκεκριμένων πρώτων υλών-ιχθυαλεύρων και ιχθυελαίων- των ιχθυοτροφών, χρησιμοποιούνται αλιεύματα που δεν προορίζονται άμεσα για ανθρώπινη κατανάλωση (μικρό μέγεθος, πολλά κόκκαλα), έχουν μεγάλη μαζική παραγωγή και συνήθως μικρό βιολογικό κύκλο (αναπαράγονται σε 1-2 έτη). Αλιεύονται σε περιοχές του πλανήτη στις οποίες εφαρμόζεται ορθή αλιευτική πολιτική. Επίσης, η διατροφή των ψαριών μας με ιχθυοτροφές συγκεκριμένων προδιαγραφών λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και από τους πελάτες μας (αλυσίδες super market, εστιατόρια, τελικοί καταναλωτές). Ορισμένοι δε από

αυτούς, το θέτουν ως απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη συνεργασίας με τον Όμιλό μας. Επομένως, η μη ορθή διαχείριση του ουσιαστικού αυτού θέματος επηρεάζει αρνητικά τα στάδια των ιχθυοτροφών, της καλλιέργειας και των πελατών της αλυσίδας αξίας μας, ενώ επιπλέον έχει σημαντικές επιδράσεις στους προμηθευτές και στις σχέσεις της Εταιρείας με ΜΚΟ.

B.2.1.4 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΞΙΑΣ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι οι άριστες εταιρείες κρίνονται, όχι μόνο βάσει των οικονομικών τους αποτελεσμάτων ή της ποιότητας των προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρουν, αλλά και βάσει της προσφοράς τους προς τα κοινωνικά σύνολα στα οποία δραστηριοποιούνται, καθώς υπάρχει ο κίνδυνος να απωλέσουν την «κοινωνική άδεια λειτουργίας» (social license to operate), δηλαδή της εμπιστοσύνης που απολαμβάνουν από τις τοπικές κοινωνίες για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων τους. Η δημιουργία αξίας στις τοπικές κοινωνίες, αποτελεί μόνιμο κεφάλαιο στη διαμόρφωση της στρατηγικής της ΕΚΕ του Ομίλου ΝΗΡΕΥΣ και των εργαζομένων του. Η διαχείρισή του θέματος επηρεάζει άμεσα κυρίως τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιούμαστε. Επίσης, αναγνωρίζονται επιδράσεις σε διάφορες φάσεις της αλυσίδας αξίας του Ομίλου, όπως οι ιχθυοτροφές, η καλλιέργεια και η επεξεργασία.

B.2.2 ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας)

B.2.2.1 ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Η καθετοποίηση της παραγωγής, έχει επιτρέψει στην Εταιρεία να αναπτύξει διαδικασίες ελέγχων που εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια παραγωγής, από τους γεννήτορες μέχρι το τελικό προϊόν, τόσο στις πρώτες ύλες, όσο και στα ενδιάμεσα και τελικά προϊόντα. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ποιότητας, συντάσσει σε ετήσια βάση προϋπολογισμό για τον έλεγχο των πρώτων υλών, των ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων. Επίσης, η Εταιρεία, υπό την διαχείριση της Δ/σης Ποιότητας λειτουργεί 3 εργαστήρια για τον έλεγχο των προϊόντων, ένα για τον έλεγχο των νοσών αλιευμάτων και δυο για τον έλεγχο των τροφών. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζει τον τακτικό έλεγχο των παραγόμενων προϊόντων. Παράλληλα στα πλαίσια των αυτοελέγχων έχει στήσει και συντηρεί μακροχρόνια σχέση με εξειδικευμένα εργαστήρια ελέγχου για σειρά παραμέτρων όπως έλεγχοι για παρουσία βαρέων μετάλλων, διοξινών και άλλων επιμολυντών και καταλοίπων. Πιο εξειδικευμένες αναλύσεις σε ενδιάμεσα και σε τελικά προϊόντα πραγματοποιούνται συστηματικά στους ακόλουθους Φορείς: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστήμιο Πατρών, Δημόκριτος και άλλα μεγάλα ιδιωτικά εργαστήρια της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Ο Όμιλος εφαρμόζει πλήρες σύστημα ιχνηλασιμότητας, με προδιαγραφές υγιεινής και ασφάλειας, ικανοποιώντας αυστηρά διεθνή πρότυπα και κατ'επέκταση τις ανάγκες των πελατών του διεθνώς. Διασφαλίζει την ποιότητα των προϊόντων εφαρμόζοντας συγκεκριμένες πολιτικές και συστήματα όπως:

- ▶ Τη μη χρησιμοποίηση γενετικά τροποποιημένων α' υλών
- ▶ Το συνεχή έλεγχο της διαδικασίας εκτροφής
- ▶ Τους συνεχείς και αυστηρούς ελέγχους ποιότητας γόνου, ιχθυοτροφών, τελικών προϊόντων
- ▶ Την παρακολούθηση του περιβάλλοντος μέσα από ενδεδειγμένους ελέγχους και μετρήσεις
- ▶ Το πλήρες σύστημα ιχνηλασιμότητας

Η ιχνηλασιμότητα είναι μια μέθοδος που εφαρμόζεται στην παραγωγή τροφίμων συμπεριλαμβανομένης της εκτροφής ψαριών και διακίνησης αλιευμάτων και η οποία απαιτεί την καταγραφή πληροφοριών σε όλα τα στάδια της παραγωγής του προϊόντος, όπως είναι η γέννησή του, η ανάπτυξή του μέχρι το εμπορεύσιμο μέγεθος μέσα στη θάλασσα, η διατροφή του, η συσκευασία του και η αποστολή του στο τελικό σημείο πώλησης. Με αυτό τον τρόπο είμαστε σε θέση να μπορούμε να γνωρίζουμε για κάθε ψάρι μας την "ιστορία" του μέχρι το σημείο που το προμηθεύεται ο καταναλωτής και μπορούμε να εγγυηθούμε μία ασφαλή και υψηλής διατροφικής αξίας τροφή.

Στόχοι του Ομίλου ως προς την Ποιότητα και την Ασφάλεια Τροφίμων και Τροφών, οι οποίοι επαναξιολογούνται σε ετήσια βάση και επαναπροσδιορίζονται σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ετήσιας Ανασκόπησης του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας και Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων είναι οι ακόλουθοι:

- ▶ Η περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά αειφόρος παραγωγή προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας.
- ▶ Η συμμόρφωση με τις νομικές κανονιστικές απαιτήσεις που αφορούν την ασφάλεια και την υγιεινή των παραγόμενων προϊόντων.
- ▶ Η παροχή υψηλής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών από τον Όμιλο στους πελάτες του.
- ▶ Η χρήση των πλέον προηγμένων τεχνολογικά μεθόδων για την παραγωγή και διάθεση προϊόντων, με σταθερό στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και την ασφάλεια των παραγόμενων ιχθυηρών και ιχθυοτροφών.
- ▶ Η έγκαιρη παράδοση των προϊόντων, σύμφωνα με τους κοινά αποδεκτούς όρους των συμβάσεων.
- ▶ Η ελαχιστοποίηση μέχρι μηδενισμού των μη συμμορφώσεων.
- ▶ Η εξασφάλιση συνθηκών που εγγυώνται την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
- ▶ Η εστίαση όλων των εργαζομένων στη συνεχή προσπάθεια για βελτίωση της ποιότητας εργασίας τους.
- ▶ Η προσαρμογή των προμηθευτών στις ποιοτικές και τεχνικές προδιαγραφές και στους προκαθορισμένους χρόνους παράδοσης των προϊόντων που θέτει ο Όμιλος.
- ▶ Η παραγωγή τροφών που δεν μεταφέρουν φυσικούς, χημικούς, βιολογικούς κινδύνους, στους εκτρεφόμενους οργανισμούς οι οποίοι προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.
- ▶ Η προμήθεια και χρήση Α' υλών ιχθυοτροφών οι οποίες προέρχονται από αειφόρες παραγωγικές διαδικασίες, με έμφαση σε αυτές που προέρχονται από το θαλάσσιο περιβάλλον. Σταδιακή μείωση της χρήσης Α' υλών που χρησιμοποιούνται άμεσα για τη διατροφή του ανθρώπου.
- ▶ Η παραγωγή μη γενετικά τροποποιημένων προϊόντων καθώς και η χρήση μη γεννητικά τροποποιημένων πρώτων υλών στις ιχθυοτροφές.

B.2.2.2 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΨΑΡΙΩΝ

Ένας από τους βασικούς στόχους του Ομίλου και μέρος της συνολικής προσπάθειας για εφαρμογή μίας βιώσιμης αειφόρου ανάπτυξης, αποτελεί η χρήση βέλτιστων πρακτικών για την καλή υγεία και διαβίωση (welfare) του ιχθυοπληθυσμού. Ο συνολικός έλεγχος και η υπευθυνότητα της διασφάλισης της καλής υγείας και διαβίωσης των ψαριών ανήκει στη Δ/ση Ιχθυοπαθολογίας.

Η χρήση της τεχνολογίας, η συνεχής επιμόρφωση των στελεχών της, ο εμπλουτισμός του δυναμικού της με εξειδικευμένους επιστήμονες/ ιχθυοπαθολόγους, ο εκσυγχρονισμός των μέσων τόσο στη βασική εργαστηριακή μονάδα του Ομίλου, όσο και στα διάφορα παραγωγικά σημεία, καθώς και η δημιουργία ειδικών ομάδων που έχουν ως αντικείμενο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και διατήρηση της υγείας των ψαριών σε υψηλά επίπεδα, έχει αποδειχθεί καταλύτης στην επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου.

Γενικότερα, ο συγκεκριμένος στόχος είναι πολυσύνθετος και η επίτευξη βελτίωσης της υφιστάμενης κατάστασης επηρεάζεται σημαντικά τόσο από εξωτερικούς παράγοντες –περιβαλλοντικούς και μη- όσο και από παράγοντες που δύναται να ελεγχθούν από τον ίδια τον Όμιλο. Οι ενέργειες που σχεδιάζονται έχουν ως κατεύθυνση να επιδράσουν και τις δύο ομάδες παραγόντων που επηρεάζουν την καλή υγεία και διαβίωση των ψαριών. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα μπορεί κανείς να βρει στην επερχόμενη Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2018.

Ευθύνες: Αναγνωρίζοντας όλους αυτούς τους παράγοντες και την επίδρασή τους στην καλή υγεία και διαβίωση των ψαριών έχει δημιουργήσει ειδικές εξειδικευμένες ομάδες επιστημόνων για την πρόληψη και αντιμετώπιση των διαφόρων ασθενειών. Συνδυαστικά λειτουργούν επίσης ομάδες που στοχεύουν στη μείωση της παρουσίας στο παραγωγικό περιβάλλον των παραπάνω παραγόντων που επιδρούν αρνητικά στη κατάσταση των ψαριών.

Συγκεκριμένες ενέργειες: Ιδιαίτερης σημασίας είναι οι ερευνητικές προσπάθειες που γίνονται για την καταπολέμηση διαφόρων ασθενειών σε συνεργασία με κορυφαία ερευνητικά ιδρύματα καθώς και η χρήση εξωτερικής βοήθειας και

επιπρόσθετων εργαστηριακών ελέγχων που διεξάγονται σε συνεργαζόμενα ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια όπως το Sterling University.

Πολιτικές: Στον σχεδιασμό του Ομίλου έχουν ενσωματωθεί και εφαρμόζονται πολιτικές και δράσεις που συνεισφέρουν στην καλή υγεία και διαβίωση των ψαριών όπως:

- ▶ Συνθήκες παραγωγής και ανάπτυξης σε τοποθεσίες που επιλέγονται προσεκτικά με βάση τις φυσικοχημικές και περιβαλλοντικές μετρήσεις, σε απομονωμένους κόλπους με δυνατά ρεύματα
- ▶ Κλουβιά με μικρό αριθμό ψαριών- κλωβούς με χαμηλή ιχθυοφόρτωση/ ιχθυοπυκνότητα ώστε τα ψάρια να κολυμπάνε ελεύθερα για άριστη υγεία και σφικτή σάρκα. (2% ψάρια, 98% νερό)
- ▶ Ανάπτυξη που παρακολουθείται συνεχώς
- ▶ Ισορροπημένη διατροφή με υψηλής ποιότητας πρώτες ύλες
- ▶ Αυστηρή αποφυγή όλων των χημικών ουσιών, απαγόρευση της χρήσης γενετικά τροποποιημένων πρώτων υλών
- ▶ Ειδικά πρωτόκολλα διαχείρισης και εκτέλεσης των παραγωγικών λειτουργιών προσαρμοσμένες στις συνθήκες της κάθε περιοχής με στόχο τόσο τη βελτιστοποίηση των λειτουργιών όσο και των αλληλεπιδράσεων με το γενικότερο φυσικό περιβάλλον αλλά και τα άγρια
- ▶ Εφαρμογή καταγεγραμμένων πρακτικών ορθής πρακτικής και συμπεριφοράς από το προσωπικό για τη διασφάλιση ότι τα εκτρεφόμενα είδη αντιμετωπίζονται με προσοχή και σεβασμό
- ▶ Συνεχείς μετρήσεις των διάφορων φυσικοχημικών παραμέτρων του θαλάσσιου χώρου της παραγωγής
- ▶ Ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνολογιών στο σύνολο της παραγωγικής διαδικασίας που να διασφαλίζει τη βέλτιστη διαβίωση του ψαριού
- ▶ Εφαρμογή πλάνου εμβολιασμών προσαρμοσμένο ανά παραγόμενο είδος μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας, προκαλώντας και αξιοποιώντας τους μηχανισμούς του κάθε είδους για την καταπολέμηση μιας πιθανής λοίμωξης.

Στα πλαίσια του προληπτικού αυτού σχεδιασμού και με την επίβλεψη της Δ/νσης Ιχθυοπαθολογίας έγινε η χρησιμοποίηση νέων καινοτόμων εμβολίων με στόχο τον έλεγχο και περιορισμό της εμφάνισης διαφόρων βακτηρίων και ιογενών νόσων. Ο στόχος συνεχίζει και παραμένει υψηλός για τα επόμενα χρόνια έχοντας σχεδιάσει αναλυτικό πλάνο δράσεων ώστε να βελτιωθεί η επιβίωση μέχρι το 2020 κατά επιπλέον 4 μονάδες.

B.2.2.3 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΣ & ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ

ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΣ

Βιώσιμος Στόχος: Βιώσιμος στόχος είναι για κάθε ένα κιλό άγριο αλίευμα να αποδίδεται ίση ή μεγαλύτερη ποσότητα εκτρεφόμενου ψαριού, ήτοι $FIFO \leq 1$.

Πρόγραμμα Χρήσης Αειφόρων Ιχθυοτροφών (ΠΑΙΧΘ): Για την επίτευξη των μελλοντικών παραπάνω στόχων αλλά και των ήδη σημαντικών αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα, ο Όμιλος έχει σχεδιάσει και αναπτύξει ένα πρόγραμμα χρήσης αειφόρων ιχθυοτροφών (ΠΑΙΧΘ), με σκοπό του ΠΑΙΧΘ την υιοθέτηση μίας νέας βασικής ιχθυοτροφής και η προσαρμογή του ζωικού κεφαλαίου -ιχθυοπληθυσμού-, αλλά και του ανθρώπινου δυναμικού στη χρήση της.

Η νέα ιχθυοτροφή θα προέλθει από αντικατάσταση- μερική ή ολική- των συστατικών της τροφής που χρησιμοποιεί σήμερα, επιλέγοντας τα αντίστοιχα βιώσιμα ήτοι που είναι αειφόρας προέλευσης, μη ανταγωνιστικά ως προς την ανάγκη για σίτισης ανθρώπων και ικανοποιούν πλήρως τις διατροφικές ανάγκες ανάπτυξης των εκτρεφόμενων ψαριών. Επιπρόσθετοι στόχοι είναι η διασφάλιση της υψηλότερης παραγωγικότητας του Ομίλου, καθώς και η βελτίωση των επιμέρους παραγωγικών της δεικτών (KPI's). Για τους στόχους αυτούς, μία σειρά επιμέρους δοκιμών, σε μικρή ή μεγαλύτερη κλίμακα, απαιτούνται και έχουν σχεδιαστεί για τη μείωση του ρίσκου και την προσαρμογή στις ειδικές απαιτήσεις της μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας.

Η ποιότητα των τελικών προϊόντων- ψάρια ιχθυοκαλλιέργειας θα συνεχίζει να παραμένει στο υψηλό επίπεδο που βρίσκεται σήμερα με παράλληλη ενημέρωση των τελικών καταναλωτών, αλλά και των ενδιαμέσων κρίκων της αλυσίδας αξίας, για τη χρήση των εναλλακτικών αειφόρων πρώτων υλών της παραγωγής ιχθυοτροφών.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αποτελεί ένα από τα βασικά προγράμματα του Ομίλου για τη μείωση του κόστους παραγωγής στα επόμενα 4έτη . Η παρακολούθηση του προγράμματος γίνεται από ομάδα εξειδικευμένων στελεχών του Ομίλου, την Ομάδα Διατροφής.

Για την ορθή πρακτική παραγωγής ιχθυοτροφών, την υπεύθυνη χρήση πρώτων υλών από ανανεώσιμους φυσικούς πόρους αλλά και για την μείωση των περιβαλλοντικών επιδράσεων της διαδικασίας παραγωγής ιχθυοτροφών, ο Όμιλος έχει πιστοποιήσει και τα δύο εργοστάσια που διαθέτει με το διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο GLOBALG.A.P. Compound Feed Manufacturing Standard.

Ποιοτικοί και Περιβαλλοντικοί Στόχοι ΠΑΙΧΘ: Βελτίωση Χαρακτηριστικών Τελικού Προϊόντος, όπως η μείωση του λίπους στη σάρκα (<9%) και στην κοιλακή χώρα και κάλυψη των απαιτήσεων του διατροφικού αιτήματος, για εξασφάλιση της ημερήσιας δόσης 250mg EPA + DHA από την κατανάλωση 2-3 μερίδων εβδομαδιαίως. Επιπλέον, έχει ορισθεί ο περιβαλλοντικός στόχος για το έτος 2019, η αναλογία καταναλισκόμενου – παραγόμενου ψαριού από την Εταιρεία να είναι 1,5 (Fish In / Fish Out = 1,5). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα μπορεί κανείς να βρει στην επερχόμενη Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2018.

ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ

Πολιτική προμηθειών πρώτων υλών: Η προμήθεια των πρώτων υλών γίνεται μόνο από εγκεκριμένους προμηθευτές του Ομίλου. Πιο συγκεκριμένα, όταν πρόκειται να επιλεγεί ένας νέος προμηθευτής, του αποστέλλονται οι προδιαγραφές της πρώτης ύλης που πρόκειται να προμηθεύσει, όπως αυτές έχουν ορισθεί από τον υπεύθυνο ιχθυοτροφών. Ο προμηθευτής επιστρέφει τα αποτελέσματα των ζητούμενων αναλύσεων, καθώς και δείγμα της προσφερόμενης πρώτης ύλης, το οποίο ελέγχεται από ιδιότητα ή συνεργαζόμενα εργαστήρια για την συμμόρφωση με τις προδιαγραφές. Εφόσον η πρώτη ύλη είναι αποδεκτή, εν συνεχεία ζητούνται από τον προμηθευτή τα υπόλοιπα πιστοποιητικά που απαιτούνται από το Σύστημα Ποιότητας και Ασφάλειας της Εταιρείας (απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα για κάθε φορτίο κ.α.). Τα πιστοποιητικά ελέγχονται από τον Ποιοτικό Έλεγχο και εφόσον είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις μας ο προμηθευτής εγγράφεται στον κατάλογο εγκεκριμένων προμηθευτών. Εάν κριθεί απαραίτητο, πραγματοποιείται και έλεγχος των εγκαταστάσεών του, από άτομο του Ποιοτικού Ελέγχου.

Για την προμήθεια και την ευρύτερη συνεργασία με τους προμηθευτές των πρώτων υλών υπάρχει καταγεγραμμένη διαδικασία με τα αντίστοιχα έντυπα στο σύστημα ποιότητας της Εταιρείας. Οι υπεύθυνες πρακτικές προμηθειών πρώτων υλών του Ομίλου αναλύονται περαιτέρω στην επερχόμενη Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης για το 2018.

Σκοποί και στόχοι: Ένα από τα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή ο πλανήτης μας είναι και η υπεραλίευση των ωκεανών, μέρος της οποίας χρησιμοποιείται για την παραγωγή ιχθυαλεύρων και ιχθυελαίων.

Έτσι, ανάμεσα στους στόχους του Ομίλου είναι και η μείωση στις ιχθυοτροφές μας του ποσοστού των ιχθυαλεύρων και ιχθυελαίων που προέρχονται από άγρια ψάρια, αυξάνοντας αντίστοιχα το ποσοστό των πρώτων υλών που προέρχονται από χερσαίες καλλιέργειες, καθώς και αυτών που προέρχονται από προϊόντα που δεν προορίζονται άμεσα για ανθρώπινη κατανάλωση. Παράλληλα στόχος είναι τα ιχθυάλευρα και ιχθυέλαια που χρησιμοποιούμε να είναι πιστοποιημένα κατά IFFO RS (Global Standard for the Responsible Supply of Fish meal and Fish oil), διασφαλίζοντας ότι τα ψάρια από τα οποία προέρχονται αλιεύονται με υπεύθυνες πρακτικές για την αειφόρο διαχείριση των φυσικών αποθεμάτων.

B.2.2.4 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΞΙΑΣ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Ο Όμιλος δημιουργεί αξία στις τοπικές κοινωνίες με:

- ▶ δωρεές προϊόντων και άλλες χορηγίες
- ▶ την απασχόληση εργαζομένων από τις τοπικές κοινωνίες σε πολύ μεγάλο ποσοστό επί του συνόλου των εργαζομένων του Ομίλου
- ▶ την επιλογή προμηθευτών από τις τοπικές κοινωνίες
- ▶ πραγματοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων στις εγκαταστάσεις μας
- ▶ σταθερή και συχνή επικοινωνία μαζί τους.

Στόχοι:

- ▶ Ελαχιστοποίηση παραπόνων.
- ▶ Πιο συστηματικό καθαρισμό βυθών, λιμανιών, ακτών στις περιοχές δραστηριοποίησης.
- ▶ Σταδιακή συγκέντρωση (εντός 5ετίας) μονάδων πάχυνσης σε μεγαλύτερα οριοθετημένα από το Κράτος πάρκα, έτσι ώστε να μειωθεί η διασπορά των μονάδων μας, καθώς και η τυχούσα όχληση που μπορεί να δημιουργείται σε επιχειρήσεις πλησίον των δραστηριοτήτων μας.

B.2.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΛΟΓΩ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

B.2.3.1 ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Ο Όμιλος είναι πιστοποιημένος σύμφωνα με τα παρακάτω διεθνή αναγνωρισμένα πρότυπα για την Ποιότητα, την Υγεία και Ασφάλεια των προϊόντων, την Περιβαλλοντική Διαχείριση και τις Ορθές Πρακτικές: ISO 9001:2015, ISO 22000:2005, BRC, ISO 14001:2015, GLOBAL G.A.P. Η ορθή εφαρμογή επαληθεύεται από τις επιθεωρήσεις από τρίτους, όπως οι φορείς πιστοποίησης, οι αρμόδιοι κρατικοί φορείς, οι κρατικοί μηχανισμοί ελέγχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων χωρών όπου εξάγει ο Όμιλος. Ενδεικτικά αναφέρονται: FVO - Food and Veterinary Office EU, FDA - Food and Drug Administration USA, Russian Veterinary Office (ROSSELKHOZNADZOR), οι εθνικές κτηνιατρικές υπηρεσίες. Παράλληλα, ο Όμιλος δέχεται συχνά επισκέψεις και επιθεωρήσεις από τους πελάτες του.

B.2.3.2 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΨΑΡΙΩΝ

Παρόλο που ο κλάδος αντιμετωπίζει ευρύτερες προκλήσεις που σχετίζονται με την υγεία και την ευημερία των ψαριών, αξιολογώντας και συγκρίνοντας τόσο με ανάλογες εταιρείες του κλάδου της μεσογειακής υδατοκαλλιέργειας όσο και με το ευρύτερο επίπεδο του κλάδου της εντατικής υδατοκαλλιέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο, τα μέτρα, οι κανόνες και τα πρωτόκολλα που υπάρχουν σε εφαρμογή στον Όμιλο καθώς και το τελικό αποτέλεσμα επιβεβαιώνει το υψηλό επίπεδο του στόχου δείκτη στον Όμιλο.

Μηχανισμοί παρακολούθησης: Ο Όμιλος ΝΗΡΕΥΣ ήταν πιστοποιημένος σύμφωνα με τη έκδοση 5.1 του προτύπου GLOBAL G.A.P. για τις υδατοκαλλιέργειες.

Αποτελέσματα: Στα βασικά επιτεύγματα του 2018, ως αποτέλεσμα όλων αυτών των συνεχόμενων δράσεων, αποτελεί η βελτίωση του ήδη υψηλού ποσοστού επιβίωσης κατά 3%.

Μέσα στο 2018 συνεχίστηκαν οι προσπάθειες και δοκιμαστικές ενέργειες της χρήσης ηλεκτρικής αναισθησίας κατά τη φάση της θανάτωσης των αλιευμάτων και έγινε επανασχεδιασμός του εξοπλισμού για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δράσης της. Το πλάνο για την εισαγωγή νέων εμβολίων και τεχνικών που είχε σχεδιαστεί τα προηγούμενα χρόνια είναι σε πλέον σε επίπεδο υλοποίησης και τα πρώτα αποτελέσματα φαίνονται στην βελτίωση της επιβίωσης. Η δοκιμή νέων τέτοιων ωστόσο πρακτικών και εμβολίων είναι ένα συνολικό μακρόχρονο και καλά σχεδιασμένο έργο, η αποτελεσματικότητα του οποίου παρακολουθείται από την ειδική ομάδα της Ιχθυοπαθολογίας. Αποτελέσματα της δράσης, θα συνεχίζονται να καταγράφονται στα επόμενη έτη. Το σύνολο των παραγόμενων ειδών

εκτρέφεται εντός κλωβών σε επιλεγμένες θαλάσσιες περιοχές, με συγκεκριμένες φορτίσεις (ιχθυοπυκνότητες), ανά κλωβό και ανά εκτρεφόμενο είδος, ώστε να διασφαλίζεται τόσο η καλή διαβίωση, όσο και η ανάπτυξη των ψαριών.

B.2.3.3 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΣ & ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ

ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΣ

Ο Όμιλος ΝΗΡΕΥΣ, εδώ και αρκετά χρόνια έχει επικεντρωθεί στο ουσιαστικό αυτό θέμα, το οποίο αποτελεί και βασικό στόχο του. Με συστηματική έρευνα τόσο μέσα από την ομάδα Διατροφής που έχει δημιουργηθεί και η οποία αποτελείται από έμπειρα στελέχη με τεχνογνωσία στον ευρύτερο χώρο της ιχθυοκαλλιέργειας όσο και με τη συνεργασία με διάφορα ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια έχει πετύχει:

- ▶ να μειώσει τη χρήση ιχθυαλεύρων από 30% που ήταν η συμμετοχή στα μέσα της περασμένης δεκαετίας σε 18% , μια μείωση της τάξης του 40% και αντίστοιχα τα ιχθυέλαια από 7,5% σε 4%, μια μείωση μεγαλύτερη του 46%. Οι συγκεκριμένες επιτεύξεις πραγματοποιήθηκαν μετά από πολλαπλά χρονοβόρα πειράματα και δοκιμαστικές μικρές χρήσεις σε συγκεκριμένη βιομάζα ιχθυοπληθυσμού, πολλές βελτιώσεις από τα αποτελέσματα των πειραμάτων και την αντικατάσταση αυτών των συγκεκριμένων πρώτων υλών των ιχθυοτροφών με εναλλακτικές πρώτες ύλες φυτικής κυρίως προέλευσης.
- ▶ να βελτιώσει τον Δείκτη FIFO στα κατώτερα όρια της τιμής που χαρακτηρίζει την εκτροφή των Μεσογειακών ειδών. Σήμερα ο συγκεκριμένος δείκτης κυμαίνεται στα όρια του 1,85% στον ευρύτερο κλάδο της μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας, ενώ στόχος στον Όμιλο ΝΗΡΕΥΣ για το 2018 ήταν το 1,55 και κατέληξε στο 1,59. Σαφώς ο δείκτης απέχει ακόμη από τον απώτερο στόχο, ωστόσο έχει σχεδιαστεί ένα λεπτομερές επιχειρησιακό σχέδιο αποτελούμενο από διακριτά βήματα ώστε σταδιακά ο δείκτης να συνεχίζει να μειώνεται και στις αρχές της επόμενης δεκαετίας ο Δείκτης να έχει βιώσιμες τιμές. Ο χρόνος μιας τέτοιας δραστηρικής αλλαγής είναι μικρός σε σχέση με το συνολικό μέσο κύκλο παραγωγής μεσογειακών ειδών ιχθυοκαλλιέργειας που αγγίζει και τους 16-18 μήνες ανάλογα συγκεκριμένων προϋποθέσεων και παραμέτρων.

ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ

Κατά την αξιολόγησή τους, οι προμηθευτές συμπληρώνουν ένα ερωτηματολόγιο στο οποίο συμπεριλαμβάνονται ερωτήσεις περιβαλλοντικών θεμάτων καθώς και αξιολόγηση των δικών τους προμηθευτών. Ο ποιοτικός έλεγχος του Ομίλου, αλλά και η Διεύθυνση Προμηθειών παρακολουθούν τα παγκόσμια alerts για ποιοτικά θέματα πρώτων υλών, ώστε εάν σ' αυτά αναφερθεί κάποιος προμηθευτής μας, να αφαιρεθεί προσωρινά από τη λίστα των επιθυμητών προμηθευτών και ανάλογα με την έκβαση του alert να ενεργοποιηθεί εκ νέου ή όχι.

B.3 ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

B.3.1 ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Στο πλαίσιο της προσέγγισής μας στην εταιρική υπευθυνότητα, αναγνωρίζουμε και ιεραρχούμε συστηματικά τα θέματα που σχετίζονται με την εργασία και τα ανθρώπινα δικαιώματα και συνδέονται με τις δραστηριότητές μας και τα οποία ενδέχεται να προκαλούν αρνητικές επιδράσεις στα ενδιαφερόμενά μας μέρη, καθώς και συνολικά στη Βιώσιμη Ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο. Η σύνδεση των επιδράσεων των δραστηριοτήτων μας με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη κατέστη δυνατή μέσω των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.

Προσεγγίζουμε μεθοδικά τα σημαντικά θέματα που σχετίζονται με τα εργασιακά και τα ανθρώπινα δικαιώματα που έχουμε αναγνωρίσει με σκοπό να περιορίσουμε τις αρνητικές επιδράσεις που μπορεί να προκύψουν από μη ορθή διαχείριση τους, και να αυξήσουμε το περιθώριο οφέλους προς τα ενδιαφερόμενά μας μέρη από το σωστό χειρισμό τους. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, παρακολουθούμε εντατικά τις επιδράσεις των δραστηριοτήτων μας σε σχέση με θέματα:

- Υγείας και ασφάλειας εργαζομένων
- Εκπαίδευσης εργαζομένων
- Ελευθερίας του συνδικαλιζέσθαι
- Εξάλειψης της παιδικής και καταναγκαστικής εργασίας, και
- Αποφυγής διακρίσεων στο χώρο εργασίας

Ο τρόπος με τον οποίο ο Όμιλος διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους παρουσιάζεται στις ακόλουθες ενότητες.

B.3.2 ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

B.3.2.1 ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ο Νηρεύς ως ένας Όμιλος Ιχθυοκαλλιέργειας έχει επανεξετάσει το όραμά του πιο κοντά στη βιώσιμη ανάπτυξη ,με την προσέγγισή του σε θέματα Υγείας και ασφάλειας διασφαλίζοντας υγιείς και ασφαλείς συνθήκες εργασίας .

Οι εργαζόμενοι του Ομίλου απασχολούνται ως ιχθυεργάτες, ταϊστές, εργατοτεχνίτες, συντηρητές, εργοδηγοί, δύτες, νυχτοφύλακες κ.α. σε όλες τις χερσαίες και θαλάσσιες εγκαταστάσεις έχοντας να αντιμετωπίσουν ορισμένες φορές δύσκολες καιρικές συνθήκες, λόγω της φύσης της εργασίας της ιχθυοκαλλιέργειας.

Εξασφαλίζοντας ασφαλείς συνθήκες εργασίας, με τη λήψη διαφόρων μέτρων προστασίας, όπως η χρήση μέτρων Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.), αλλά και μέσω της συνεχούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης αναφορικά με τους κανόνες ασφαλούς εργασίας και πρόληψης ατυχημάτων, ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ενώ παράλληλα ευνοείται η παραγωγικότητα και η εμπιστοσύνη των εργαζομένων στον Όμιλο.

Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της τήρησης του Εσωτερικού κανονισμού εργασίας, του Κώδικα δεοντολογίας και όλων των Πολιτικών που αναφέρονται οι διαδικασίες, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις καθώς και μέσω της συνεχούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης για θέματα Υγείας και ασφάλειας.

B.3.2.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Το εκπαιδευτικό πλάνο του Ομίλου σχεδιάζεται μακροπρόθεσμα και σε ετήσια βάση έτσι ώστε να ευθυγραμμίζεται με τους στρατηγικούς στόχους της Διοίκησης και το εκάστοτε ισχύον επιχειρηματικό σχέδιο.

Η εκπαίδευση και ανάπτυξη των εργαζομένων της Νηρεύς είναι μια συστηματική διαδικασία κατά την οποία το ανθρώπινο δυναμικό αποκτά τα κατάλληλα εφόδια από πλευράς ικανοτήτων, δεξιοτήτων και γνώσεων ούτως ώστε να ενισχυθεί η παραγωγικότητά του και να επιτευχθούν οι στόχοι του.

B.3.2.3 ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Διαχρονικά, αναπόσπαστο χαρακτηριστικό της εταιρικής κουλτούρας του Ομίλου Νηρεύς αποτελεί η φροντίδα και η ανάπτυξη των εργαζομένων, ο σεβασμός και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους στην εργασία.

Για το σκοπό αυτό , στον Όμιλο έχουμε θεσπίσει πολιτικές εργασιακών σχέσεων , προσλήψεων, εκπαίδευσης και ανάπτυξης και τον Κώδικα Δεοντολογίας με αδιαπραγμάτευτες ηθικές αξίες, την αξιοκρατία και το σεβασμό στον άνθρωπο και τη διαφορετικότητα .

Ο Όμιλος υποστηρίζει πιστά τις 10 αρχές του Οικουμενικού συμφώνου του ΟΗΕ, οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη στήριξη και το σεβασμό των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων σχετικά με θέματα που αφορούν τις ίσες ευκαιρίες και την αποφυγή διακρίσεων, την Υγεία και Ασφάλεια , την ελευθερία του συνδικαλιζέσθαι,

την αποφυγή καταναγκαστικής εργασίας , παιδικής εργασίας και την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

Καθώς το ανθρώπινο δυναμικό έχει αναγνωριστεί ως ακρογωνιαίος λίθος στη δημιουργία αξίας, οι βασικές αρχές είναι θεμελιώδεις καθώς η εξέλιξη και πρόοδος του Ομίλου είναι αλληλένδετες με την εξέλιξη και πρόοδο του δυναμικού του.

B.3.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΛΟΓΩ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

B.3.3.1 ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Για την ενίσχυση της κουλτούρας ασφαλείας στον εργασιακό χώρο λαμβάνουμε μια σειρά ενεργειών που στόχο έχουν την πρόληψη των συνεπειών των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού χώρου.

Τεχνικοί ασφαλείας:

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, γίνονται επισκέψεις από Τεχνικούς Ασφαλείας οι οποίοι επιβλέπουν την τήρηση των κανόνων ασφαλείας και εκπαιδεύουν τους εργαζόμενους στη χρήση των Μέσων Ατομικής Προστασίας τα οποία ανταποκρίνονται στις συνθήκες και θέσεις εργασίας του προσωπικού.

Οι Τεχνικοί ασφαλείας είναι υπεύθυνοι επίσης και για την εκπόνηση των μελετών επαγγελματικών κινδύνων οι οποίες υπάρχουν σε κάθε μονάδα μας.

Γιατροί Εργασίας:

Σε όλες τις εγκαταστάσεις της Νηρεύς, γίνονται τακτικά επισκέψεις από Ειδικούς Γιατρούς εργασίας οι οποίοι τηρούν ιατρικούς φακέλους όλων των εργαζομένων και εκδίδουν Βεβαιώσεις Ιατρικής Καταλληλότητας του προσωπικού με δυνατότητα ανανέωσης ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Από το 2016 θεσπίστηκε η ανανέωση να γίνεται ετησίως για όλο το προσωπικό.

Οι γιατροί εργασίας αναλαμβάνουν την επιμόρφωση των εργαζομένων σε θέματα α' βοηθειών στις προγραμματισμένες επισκέψεις τους. Σε κάθε μονάδα ανά την περιφέρεια, τηρείται φαρμακείο α' βοηθειών και ο προϊστάμενος σύμφωνα με τις υποδείξεις του γιατρού είναι υπεύθυνος για την ανανέωσή του. Οι γραπτές υποδείξεις του ιατρού εργασίας καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο της επιχείρησης.

Τηρείται ακόμη, Τράπεζα Αίματος για την κάλυψη των αναγκών των εργαζομένων και των οικογενειών τους. Το 2018 κατόπιν σχετικών αιτημάτων διαθέσαμε 35 φιάλες σε συναδέλφους και συγγενείς α' βαθμού αυτών.

Εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου: Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου αποτελεί μια σύνθετη και δυναμική διαδικασία που μέσω της ανάλυσης του εργασιακού περιβάλλοντος συντελεί στη συγκρότηση ενός υγιούς και ασφαλούς εργασιακού χώρου προσαρμοσμένου στις ανθρώπινες δυνατότητες. Τα πληροφοριακά στοιχεία που προέρχονται από την ανάλυση του εργασιακού περιβάλλοντος και των επιπτώσεών του στην υγεία και ασφάλεια, κατάλληλα επεξεργασμένα, συντελούν στη συγκρότηση των παρεμβάσεων πρόληψης που οδηγούν στην προσαρμογή του εργασιακού περιβάλλοντος στις διαστάσεις του εργαζόμενου ανθρώπου. Μ' αυτόν τον τρόπο, η σωστή και αποτελεσματική αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου αποτελεί βασική προϋπόθεση ασφαλούς εργασίας και είναι θεμελιώδης τρόπος αποφυγής δυσμενών αποτελεσμάτων.

Μηνιαία έντυπα αναφοράς: Στα πλαίσια συνεχούς βελτίωσης του εργασιακού περιβάλλοντος για την Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων, θεσπίστηκε από τη Γ.Δ/ση Νομικών και Εταιρικών θεμάτων, το Μάιο του 2013 μια διαδικασία εντύπων μηνιαίας αναφοράς σε σχέση με τα θέματα υγιεινής, ασφάλειας και λοιπών διοικητικών θεμάτων που αφορούν κάθε εγκατάσταση του Ομίλου χερσαία και θαλάσσια. Το μηνιαίο αυτό έντυπο συμπληρώνεται από τον υπεύθυνο της εγκατάστασης με την εποπτεία του προϊσταμένου του και διαβιβάζεται μέσω e-mail στη Δ/ση Νομικών και Εταιρικών θεμάτων η οποία έχει και την ευθύνη να ενημερώσει άλλες διευθύνσεις εφόσον απαιτείται.

Επισημαίνεται ότι κατά την περίοδο 2018 δεν σημειώθηκαν θανατηφόρα ατυχήματα ή περιστατικά επαγγελματικής ασθένειας.

B.4. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ

B.4.1 ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ, ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

B.4.1.1 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

Από συστάσεώς του, ο Όμιλος NHPEYS διακρίνεται για την επαγγελματική ηθική και τις διαχρονικές αξίες, οι οποίες χαρακτηρίζουν κάθε έκφανση της δραστηριότητάς του, οπουδήποτε και αν αυτή πραγματώνεται και οι οποίες ενσωματώθηκαν στον Κώδικα Δεοντολογίας, που τέθηκε σε ισχύ από το 2013 και δίνει το στίγμα του Ομίλου προς κάθε μέτοχο, συνεργάτη, συναλλασσόμενο και εργαζόμενο, αποτελώντας δέσμευσή μας για πρότυπη συμπεριφορά και συνεχή προσπάθεια βελτίωσης σε κάθε τομέα.

Η μη ορθή εφαρμογή και τήρηση των παραπάνω μπορεί να επιδράσει αρνητικά σε όλη την αλυσίδα αξίας, στο ηθικό των εργαζομένων, να επιφέρει νομικές κυρώσεις και πρόστιμα στον Όμιλο, και κατά συνέπεια στη φήμη και τις οικονομικές επιδόσεις του. Για τον λόγο αυτό και αποτέλεσε βασικό θέμα ενδιαφέροντος για τα περισσότερα από τα ενδιαφερόμενα μέρη, αφού επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα τις δραστηριότητές τους, όπως για παράδειγμα τους Εργαζομένους, τους Μετόχους και Επενδυτές, την Πανεπιστημιακή Κοινότητα, τις Μ.Κ.Ο., τους Προμηθευτές και τους Πελάτες.

B.4.2 ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας)

B.4.2.1 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

Λογοδοσία και διαφάνεια: Ο Όμιλος NHPEYS δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην υλοποίηση όλων των κατευθυντήριων γραμμών της Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί διεθνώς και εστιάζουν κυρίως στην πλήρη και έγκαιρη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού και των αρμοδίων αρχών, για κάθε ουσιαστικό ζήτημα που αφορά σημαντικές εξελίξεις ή οικονομικά στοιχεία και στην προστασία των συμφερόντων και δικαιωμάτων των μετόχων.

Η επικοινωνία και η ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων μερών για τις δραστηριότητές μας, πλέον της τήρησης των υποχρεωτικών διατάξεων, αποτελούν πρωταρχικό μέλημά μας, διότι έτσι εξασφαλίζεται η ζητούμενη διαφάνεια και ενδυναμώνεται η σχέση εμπιστοσύνης προς τον Όμιλο. Ενώ, παράλληλα, οι άνθρωποί μας έχουν καθήκον και ευθύνη να συμπεριφέρονται πάντοτε σύννομα και με ήθος, να εκτελούν τα καθήκοντά τους ανεπηρέαστοι και αρνούμενοι οποιαδήποτε ανταμοιβή από τρίτους, να τηρούν την επαγγελματική εχεμύθεια και να απέχουν από οποιαδήποτε αθέμιτη εμπορική, ή άλλη πρακτική, ή απαγορευμένη χρήση προνομιακών πληροφοριών.

Κανονισμός Εργασίας: Τηρώντας τα παραπάνω και όσα επιπροσθέτως βρίσκονται αναλυτικά καταγεγραμμένα στον Κανονισμό Εργασίας του Ομίλου, όλοι οι εργαζόμενοι συντελούν στην πρόληψη ή/και στην ορθή διαχείριση οποιουδήποτε φαινομένου κατάχρησης, διαφθοράς ή λανθασμένης πρακτικής, και συνεπακόλουθα, συμβάλλουν στην προστασία της καλής φήμης του Ομίλου.

Επίσης, στον Κανονισμό Εργασίας του Ομίλου στο Κεφάλαιο Ζ' «Προστασία συμφερόντων και πόρων», αναφέρονται μεταξύ άλλων και οι αρχές επιχειρηματικής ηθικής του Ομίλου και συμπεριφοράς των εργαζομένων του προς πελάτες, προμηθευτές και λοιπούς συνεργάτες. Ο Κανονισμός αυτός, προβλέπει και την επιβολή κυρώσεων, σε περίπτωση παραβίασής του, οι οποίες κλιμακώνονται ανάλογα με τη βαρύτητα του τυχόν παραπτώματος από επίπληξη, έως και απόλυση.

Οικουμενικό Σύμφωνο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (UN Global Compact): Ο Όμιλος ΝΗΡΕΥΣ υποστηρίζει από το 2008 το Οικουμενικό Σύμφωνο όπως αναφέρεται και στην αντίστοιχη ενότητα του Απολογισμού "Συμμετοχές και Αναγνώριση". Ορισμένες από τις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου στις οποίες έχει προσχωρήσει ο Όμιλος ΝΗΡΕΥΣ οικειοθελώς, είναι η καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων του εκβιασμού και της δωροδοκίας, η προστασία των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η μη συνέργεια σε καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στόχος του Ομίλου, η επέκταση της Πολιτικής Διαχείρισης Καταγγελιών (WhistleBlowing Policy) με παροχή της δυνατότητας ενημέρωσης της Διοίκησης του Ομίλου, μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Νομικών και Εταιρικών Θεμάτων, και από τρίτους stakeholders που συναλλάσσονται με τον Όμιλο όπως δημόσιες αρχές, προμηθευτές και πελάτες.

B.4.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΛΟΓΩ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

B.4.3.1 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

Πολιτική Τακτικών και Έκτακτων Αναφορών: Διαθέτοντας πολυάριθμα υποκαταστήματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και στοχεύοντας στη θεσμοθέτηση άμεσης και δομημένης επικοινωνίας των κατά τόπους ομάδων εργασίας με τις κεντρικές υπηρεσίες, ο Όμιλος ΝΗΡΕΥΣ έχει θεσπίσει από το 2013 Πολιτική Τακτικών (μηνιαίων) και Έκτακτων Αναφορών με ειδικό έντυπο. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα μπορεί κανείς να βρει στην επερχόμενη Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2018.

Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών (Whistleblowing Policy): Επιπλέον από το 2013, θεσπίστηκε η Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών, την οποία έθεσε σε εφαρμογή ο Όμιλος σε όλες τις εγκαταστάσεις, δεδομένου ότι αποσκοπεί στη δημιουργία ενός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και εντοπισμού τυχόν παρανομιών και παρατυπιών σε οποιοδήποτε θέμα άπτεται της λειτουργίας του Ομίλου. Για την Πολιτική αυτή είναι ενήμερο όλο το προσωπικό του Ομίλου με σχετικές ανακοινώσεις. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα μπορεί κανείς να βρει στην επερχόμενη Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2018.

Βελτιωτικές Ενέργειες: Μηχανογράφηση των εντύπων Τακτικών και Έκτακτων Αναφορών με απευθείας ηλεκτρονική συμπλήρωση και αυτόματη ενημέρωση των αρμοδίων Προσώπων, με ταυτόχρονη τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου για λόγους διαφάνειας.

B.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B. 5.1 ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ, ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Στο πλαίσιο της προσέγγισής μας στην εταιρική υπευθυνότητα, αναγνωρίζουμε και ιεραρχούμε συστηματικά τα περιβαλλοντικά θέματα που συνδέονται με τις δραστηριότητές μας και τα οποία ενδέχεται να προκαλούν αρνητικές επιδράσεις στα ενδιαφερόμενά μας μέρη και στο ευρύτερο φυσικό περιβάλλον, καθώς και συνολικά στη Βιώσιμη Ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο. Η σύνδεση των επιδράσεων των δραστηριοτήτων μας με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη κατέστη δυνατή μέσω των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.

Προσεγγίζουμε μεθοδικά τα περιβαλλοντικά θέματα που έχουμε αναγνωρίσει με σκοπό να περιορίσουμε τις αρνητικές επιδράσεις που μπορεί να προκύψουν από μη ορθή διαχείριση τους, και να αυξήσουμε το περιθώριο οφέλους από το σωστό χειρισμό τους. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, παρακολουθούμε εντατικά τις επιδράσεις των δραστηριοτήτων μας σε σχέση με τα παρακάτω περιβαλλοντικά θέματα:

- ▶ Προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων στις μονάδες εκτροφής
- ▶ Υγρά απόβλητα
- ▶ Στερεά απόβλητα

Ο τρόπος με τον οποίο διαχειριζόμαστε αυτούς τους κινδύνους παρουσιάζονται στις δύο παρακάτω ενότητες.

B.5.2 ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Η διαρκής βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων, η πρόληψη της ρύπανσης, η εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης και η τήρηση της κείμενης νομοθεσίας, αποτελούν διαχρονική δέσμευση της Διοίκησης του Ομίλου ΝΗΡΕΥΣ. Για το σκοπό αυτό, ο Όμιλος εφαρμόζει ένα συνεχώς εξελισσόμενο Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης για το σύνολο των δραστηριοτήτων του, του περιβάλλοντος, της εργασιακής υγείας και της ασφάλειας των λειτουργιών. Εκτός από το GLOBALG.A.P., επιπλέον είναι πιστοποιημένος σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 9001:2015, ISO 22000:2005 (HACCP), ISO 14001:2015 και BRC Global Standards (Βρετανικού Συνδέσμου Λιανεμπορίου).

ESMA/2015/1415el: Ο σχεδιασμός του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης έγινε ακολουθώντας μια μεθοδολογία ‘χαρτογράφησης των διαδικασιών’ (Process Mapping). Η αξιολόγηση τεκμηριώνεται με βάση τη Διεθνή βιβλιογραφία, τη Νομοθεσία και την εμπειρία προηγούμενων ετών. Οι παράμετροι που αξιολογούνται ως σημαντικές γίνονται αντικείμενα περιβαλλοντικών προγραμμάτων. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται κάθε έτος ώστε να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα και η ουσιαστικότητα των εφαρμοζόμενων περιβαλλοντικών προγραμμάτων.

Προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων στις μονάδες εκτροφής:

Στο εργαστήριο παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων υλοποιούνται αναλύσεις σε νερά εκτροφής αλλά και ανάλυση της σύνθεσης της πανίδας του ιζήματος, ώστε να αξιολογηθεί η επίπτωση της δραστηριότητας στο περιβάλλον.

Παρακολούθηση παραμέτρων υγρών αποβλήτων: Όλα τα υγρά απόβλητα παρακολουθούνται ως προς το βιοχημικά απαιτούμενο οξυγόνο (BOD), το χημικά απαιτούμενο οξυγόνο (COD), τα ολικά αιωρούμενα στερεά (TSS), το ολικό άζωτο και τον ολικό φώσφορο μέσω εργαστηριακών αναλύσεων οι οποίες υλοποιούνται και σε εσωτερικά εργαστήρια αλλά και σε εξωτερικά διαπιστευμένα εργαστήρια. Σκοπός των αναλύσεων είναι να διασφαλίζεται πως δεν θα μεταβάλλουν τις φυσικοχημικές ιδιότητες του τελικού τους αποδέκτη (θάλασσα, αποχετευτικά δίκτυα).

Διαχείριση στερεών αποβλήτων: Ο Όμιλος συμμετέχει ενεργά στα Συλλογικά Προγράμματα Ανακύκλωσης που έχουν αναπτυχθεί σε πανελλαδικό επίπεδο αλλά και σε μικρότερα προγράμματα που αναπτύσσει η ίδια. Τα προγράμματα επαναξιολογούνται και ο Όμιλος είναι πάντα σε εγρήγορση για αναζήτηση υλικών και συνεργατών για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του.

Μεσογειακό πρότυπο του Aquaculture Stewardship Council (ASC): Η AB Βασιλόπουλος και το WWF Ελλάς, στο πλαίσιο της συνεργασίας τους για τη βελτίωση της υπευθυνότητας των προμηθειών ψαρικών της αλυσίδας, ξεκίνησαν το 2013 μαζί με τον Νηρέα ένα φιλόδοξο πρόγραμμα, που είχε ως στόχο την περαιτέρω βελτίωση των πρακτικών διαχείρισης τριών μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας τσιπούρας και λαβρακίου του Νηρέα στο Αλιβέρι, τον Αστακό και τη Ναύπακτο.

Οι επιπτώσεις της υδατοκαλλιέργειας στους πληθυσμούς των ψαριών, τα θαλάσσια οικοσυστήματα, την ποιότητα του νερού και την κοινωνία μπορούν να μειωθούν σημαντικά και μετρήσιμα όταν εφαρμόζονται υπεύθυνες πρακτικές. Τέτοιου είδους πρακτικές είναι σήμερα απολύτως απαραίτητες, καθώς η ταχεία ανάπτυξη του κλάδου και η αύξηση της ζήτησης σε ψαρικά εκτροφής καθιστούν ολοένα και πιο επιτακτική την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και την προσπάθεια να κρατήσουμε τις θάλασσές μας ζωντανές, ελαχιστοποιώντας τις επιπτώσεις της υδατοκαλλιέργειας σε αυτές.

Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας AB Βασιλόπουλος, Νηρέα και WWF, σύντομα στη χώρα μας θα έχουμε τις πρώτες πιστοποιημένες φάρμες καλλιέργειας τσιπούρας και λαβρακίου, καθώς το μεσογειακό πρότυπο του Aquaculture Stewardship Council (ASC) για τα δύο αυτά είδη παρουσιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2018.

Το ASC είναι ένας ανεξάρτητος, διεθνής οργανισμός πιστοποίησης που προωθεί ορθές πρακτικές, οι οποίες ελαχιστοποιούν το περιβαλλοντικό και κοινωνικό αποτύπωμα του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας. Το ASC διαθέτει επίσης πρότυπα για εννέα διαφορετικά είδη, μεταξύ των οποίων ο σολομός, οι γαρίδες και η πέστροφα.

Για τη δημιουργία του νέου προτύπου για την τσιπούρα και το λαβράκι, το ASC συνεργάστηκε με περιβαλλοντικές οργανώσεις και εκπροσώπους του κλάδου, υλοποιώντας πιλοτικές επισκέψεις σε μονάδες υδατοκαλλιέργειας του Νηρέα στην Ελλάδα καθώς και σε άλλους παραγωγούς στις χώρες της Μεσογείου.

Γ. ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 4 του ν.3556/2007)

Γ.1 Η διάρθρωση του Μετοχικού Κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που δεν είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος, αναφέροντας για κάθε κατηγορία μετοχών τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτή την κατηγορία και το ποσοστό του συνολικού Μετοχικού Κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές της κατηγορίας αυτής.

Το Μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας στις 31.12.2018 ανερχόταν στο ύψος των € 88.205.043,60 διαιρούμενο σε 294.016.812 ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30 € η κάθε μια και είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Όλες οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές, ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών και έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από το Νόμο.

Γ.2 Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας, όπως ενδεικτικά περιορισμοί στην κατοχή μετοχών ή την υποχρέωση λήψης προηγούμενης έγκρισης από την Εταιρεία, από άλλους μετόχους ή από Δημόσια ή Διοικητική Αρχή, με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 3371/2005.

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβαση τους.

Γ.3 Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007. Κατά την 31.12.2018, τα πρόσωπα που διατηρούν σημαντική άμεση ή έμμεση συμμετοχή κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007 είναι:

Τράπεζα	Αρ. Μετοχών	Ποσοστό %	Είδος συμμετοχής
Τράπεζα Πειραιώς	94.766.845	32,23%	Άμεση & έμμεση
Alpha Bank	60.207.070	20,48%	Άμεση
Τράπεζα Eurobank Εργασίας	45.577.428	15,50%	Άμεση
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος	18.017.816	6,13%	Άμεση
Linnaeus Capital Partners BV	16.160.734	5,50%	Linnaeus Capital Partners BV (τα δικαιώματα ψήφου ανήκουν στην κα. Natalia Zolotova)

Γ.4 Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή των σχετικών δικαιωμάτων.

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας οι οποίες παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους μετόχους τους.

Γ.5 Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου, όπως ενδεικτικά περιορισμοί των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους ορισμένου ποσοστού του Μετοχικού Κεφαλαίου ή σε κατόχους ορισμένου αριθμού δικαιωμάτων ψήφου, και τις προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου.

Δεν προβλέπονται από το καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

Γ.6 Συμφωνίες μεταξύ μετόχων οι οποίες είναι γνωστές στην Εταιρεία και συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Γ.7 Κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση Μελών του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση του καταστατικού, εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920.

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του, δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα των διατάξεων του ν. 2190/1920.

Γ.8 Αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου ή ορισμένων Μελών του διοικητικού συμβουλίου, για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του κ.ν. 2190/1920.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δύναται να προβαίνει στην έκδοση νέων μετοχών, κατόπιν ρητής εξουσιοδότησεως δυνάμει σχετικών αποφάσεων Γενικών Συνελεύσεων στις ακόλουθες περιπτώσεις :

1) Σύμφωνα με το άρθρο 3α του Ν.2190/1920 και σε εκτέλεση της από 11-04-2007 αποφάσεως της Α' Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας , η οποία καταχωρήθηκε στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης στις 9-5-2007 με αριθμ. πρωτ. Κ2-6896, και ενέκρινε την έκδοση ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου μετοχές με δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων ύψους 19.995.575,10 €. Ειδικότερα, την κάθε φορά εξάσκηση του δικαιώματος μετατροπής ομολογιών σε μετοχές ακολουθεί απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό που αντιστοιχεί στην μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές σύμφωνα με τις εκάστοτε αιτήσεις μετατροπής και τον ισχύοντα λόγο μετατροπής, και την αντίστοιχη έκδοση νέων μετοχών της Εταιρείας , σε εκτέλεση των όρων του Προγράμματος του ως άνω ομολογιακού δανείου, όπως αυτοί ισχύουν. Στη συνέχεια το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει στην έκδοση απόφασης , σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.2190/1920, για την πιστοποίηση καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου.

2) Σύμφωνα με το άρθρο 3α του Ν.2190/1920 και σε εκτέλεση της από 4-5-2015 αποφάσεως της Α' Επαναληπτικής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας , η οποία καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο στις 26.5.2015 με αριθμ. πρωτ. 57022 και ενέκρινε την έκδοση ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου μετοχές με δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων ύψους 29.466.293 €. Ειδικότερα, την κάθε φορά εξάσκηση του δικαιώματος μετατροπής ομολογιών σε μετοχές ακολουθεί απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό που αντιστοιχεί στην μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές σύμφωνα με τις εκάστοτε αιτήσεις μετατροπής και τον ισχύοντα λόγο μετατροπής, και την αντίστοιχη έκδοση νέων μετοχών της Εταιρείας , σε εκτέλεση των όρων του Προγράμματος του ως άνω ομολογιακού δανείου, όπως αυτοί ισχύουν. Στη συνέχεια το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει στην έκδοση απόφασης , σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.2190/1920, για την πιστοποίηση καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Γ.9 Σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής, εκτός εάν, εξαιτίας της φύσεώς της, η δημοσιοποίηση της συμφωνίας θα προκαλούσε σοβαρή ζημία στην Εταιρεία. Η εξαίρεση δημοσιοποίησης της συμφωνίας δεν ισχύει όταν η υποχρέωση δημοσιοποίησης προκύπτει από άλλες διατάξεις.

Δεν υφίστανται συμφωνίες οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Γ.10 Συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με μέλη του διοικητικού της συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης.

Δεν υπάρχουν ειδικές συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Σημειώνεται ότι η Εταιρεία τελεί από 1/1/2019 σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του Ν.4548/2018 ως τροποποιήθηκε από το Ν.4587/2018 και θα προβεί εντός των νομίμων προθεσμιών σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια προς το σκοπό της εναρμόνισης του Καταστατικού της στην κείμενη νομοθεσία.

Δ. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε

(η παρούσα δήλωση συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 43 ββ του κ.ν2190/1920 και αποτελεί μέρος της Ετήσιας Έκθεσης του Δ.Σ της Εταιρείας.)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ/ ΓΕΝΙΚΑ

Ο όρος Εταιρική Διακυβέρνηση αναφέρεται σε ένα σύνολο κανόνων και αρχών με το οποίο επιδιώκεται η σωστή λειτουργία, έλεγχος και διοίκηση της Εταιρείας.

Απώτερος σκοπός της Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι η διαφύλαξη των έννομων συμφερόντων της Εταιρείας, η προώθηση της ανταγωνιστικότητας της Εταιρείας και η βελτίωση της διαφάνειας στο σύνολο της δραστηριότητας της Εταιρείας.

Το νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τους υποχρεωτικούς κανόνες στην Ελλάδα συντίθεται από διατάξεις οι οποίες ενσωματώνονται στο Νόμο περί Ανωνύμων Εταιρειών (Ν.2190/1920) ως ισχύει σήμερα, στο Ν. 3016/2002, στο Ν. 3693/2008, στο Ν. 3884/2010, στο Ν. 3873/2010 και τέλος στο Ν. 4403/2016 ο οποίος προσέθεσε νέο άρθρο στο Ν.2190/1920 (άρθρο 43ββ) και θέσπισε το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης η οποία συμπεριλαμβάνεται στην Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου εταιρειών με κινητές αξίες εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Δ.1 Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Δ.1.1 Γνωστοποίηση οικειοθελούς συμμόρφωσης της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει αποφασίσει αυτοβούλως να υιοθετήσει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) για τις Εισηγμένες Εταιρείες (καλούμενος εφεξής «Κώδικας»). Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στον ιστότοπο των Ελληνικών Χρηματιστηρίων, στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση του Χ.Α: http://www.helex.gr/documents/10180/906743/HCGC_GR_20131022.pdf/e8e7b6da-6dd0-4c30-90e9-79fe9ca8383d

Δ.1.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις του Κώδικα που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής.

Η Εταιρεία βεβαιώνει κατ' αρχάς με την παρούσα δήλωση ότι εφαρμόζει πιστά και απαρέγκλιτα τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν.2190/1920, Ν.3016/2002 και Ν.3693/2008), οι οποίες διαμορφώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληροί οιοσδήποτε Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, εφαρμοζόμενος από Εταιρεία, οι μετοχές της οποίας διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά.

Οι εν λόγω ελάχιστες απαιτήσεις ενσωματώνονται στον ως άνω Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΣΕΒ), στον οποίο η Εταιρεία υπάγεται, πλην όμως ο εν λόγω Κώδικας περιέχει και μια σειρά από επιπλέον (των ελαχίστων απαιτήσεων) ειδικές πρακτικές και αρχές. Σε σχέση με τις εν λόγω πρόσθετες πρακτικές και αρχές υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή ορισμένες αποκλίσεις, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις συνθήκες, της αξίες, την παράδοση και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Εταιρείας αλλά και προκειμένου να προάγονται με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα της Εταιρείας, για τις οποίες αποκλίσεις ακολουθεί σύντομη ανάλυση καθώς και επεξήγηση των λόγων που δικαιολογούν αυτές:

Μέρος Α' - Το Διοικητικό Συμβούλιο και τα Μέλη του

I. Ρόλος και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει προβεί στην σύσταση ξεχωριστής επιτροπής που να προΐσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Δ.Σ και να προετοιμάζει η ίδια προτάσεις προς το Δ.Σ.

Οι προτάσεις αυτές κατατίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας προς την Γενική Συνέλευση, η οποία είναι αρμόδια να εγκρίνει και την εκλογή των Μελών του Δ.Σ

Επίσης δεν έχει προβεί στην σύσταση επιτροπής αμοιβών δεδομένου ότι την Επιτροπή Αμοιβών και Παροχών, που είχε συσταθεί, έχει υποκαταστήσει το Σύστημα Διοίκησης της Απόδοσης που εκπονήθηκε από την Hay Group το 2009.

II. Σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Δ.Σ. αποτελείται από δύο (2) εκτελεστικά και οχτώ (7) μη εκτελεστικά μέλη.

III. Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου

Στο Καταστατικό της Εταιρείας υπάρχει σαφής διάκριση μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου ωστόσο επιτρέπεται οι ιδιότητες αυτές να συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο.

IV. Καθήκοντα και συμπεριφορά των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Δ.Σ δεν έχει υιοθετήσει ως μέρος των εσωτερικών κανονισμών της Εταιρείας, ειδικές πολιτικές διαχείρισης συγκρούσεων συμφερόντων ανάμεσα στα μέλη του και στην Εταιρεία, δεδομένου ότι ισχύουν σε κάθε περίπτωση οι διατάξεις του Νόμου και του Καταστατικού. Συγκεκριμένα τα μέλη του Δ.Σ και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο του έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβούλου οφείλουν να αποκαλύπτουν έγκαιρα και επαρκώς στα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα ίδια συμφέροντα τους που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της Εταιρείας, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντα τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτά της Εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

V. Ανάδειξη υποψηφίων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

- Η μέγιστη θητεία των Μελών του Δ.Σ δεν είναι τετραετής, αλλά μεγαλύτερη (τουλάχιστον πενταετής) ώστε να μην υπάρχει η ανάγκη εκλογής νέου Δ.Σ σε συντομότερο χρονικά διαστήματα, γεγονός που έχει ως συνέπεια την επιβάρυνση με επιπλέον διατυπώσεις (νομιμοποίησης ενώπιον τρίτων κλπ). Επιπλέον, η μεγαλύτερη διάρκεια της θητείας του Δ.Σ διασφαλίζει καλύτερη γνώση της επιχείρησης και πιο συνετή λήψη αποφάσεων.
- Δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων για το Δ.Σ, καθώς λόγω της δομής και λειτουργίας της Εταιρείας η συγκεκριμένη επιτροπή δεν αξιολογείται ως απαραίτητη κατά την παρούσα χρονική στιγμή.

VI. Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

- Δεν υφίσταται αυτοτελής κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ, καθώς οι σχετικές διατάξεις οι οποίες εντάσσονται στο περιεχόμενο του Καταστατικού της Εταιρείας και του εν ισχύ Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας αξιολογούνται ως επαρκείς για την οργάνωση και λειτουργία του Δ.Σ.
- Δεν υφίσταται πρόβλεψη για υποστήριξη του Δ.Σ κατά την άσκηση του έργου του από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικό γραμματέα, καθώς υφίσταται η τεχνολογική υποδομή για την πιστή καταγραφή και αποτύπωση των συνεδριάσεων του Δ.Σ

- Δεν υφίσταται υποχρέωση για διενέργεια συναντήσεων σε τακτική βάση μεταξύ του Προέδρου του Δ.Σ και των Μη Εκτελεστικών Μελών του χωρίς την παρουσία των Εκτελεστικών Μελών προκειμένου να συζητά την επίδοση και τις αμοιβές των τελευταίων, καθώς όλα τα σχετικά θέματα συζητούνται παρουσία όλων των Μελών του Δ.Σ.
- Δεν υφίσταται πρόβλεψη για ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του Δ.Σ αλλά και την διαρκή επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη, δεδομένου ότι προτείνονται προς εκλογή ως μέλη του Δ.Σ πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία και οργανωτικές – διοικητικές ικανότητες.
- Δεν υφίσταται πρόβλεψη για παροχή επαρκών πόρων προς τις επιτροπές του Δ.Σ για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων στο βαθμό που χρειάζονται, καθώς οι σχετικοί πόροι εγκρίνονται ανά περίπτωση από την Διοίκηση της Εταιρείας, με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες.

VII. Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ και των επιτροπών του ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Δ.Σ κατά την διάρκεια διαδικασίας στην οποία προΐσταται ο Ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου.

Η διαδικασία αυτή δεν θεωρείται ως αναγκαία ενόψει της οργανωτικής δομής της Εταιρείας.

Μέρος Β' - Εσωτερικός έλεγχος

I. Εσωτερικός έλεγχος-Επιτροπή Ελέγχου

Δεν διατίθενται παγίως ιδιαίτερα κονδύλια στην Επιτροπή για την εκ μέρους της χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων, καθώς η σύνθεση της Επιτροπής και οι εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία των Μελών αυτής διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της.

Μέρος Γ' - Αμοιβές

I. Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

- Δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη, ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους, η οποία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των Εκτελεστικών και Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για τα καθήκοντα της εν λόγω επιτροπής, την συχνότητα συνεδριάσεών της και για άλλα θέματα που αφορούν την λειτουργία της.
- Στις συμβάσεις των Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ δεν προβλέπεται ότι το Δ.Σ μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί λόγω αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού, καθώς τα τυχόν δικαιώματα bonus ωριμάζουν μόνο μετά την οριστική έγκριση και έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων.
- Η αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ δεν εγκρίνεται από το Δ.Σ μετά από πρόταση της επιτροπής αμοιβών, χωρίς την παρουσία των Εκτελεστικών Μελών αυτού, δεδομένου ότι δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών Δ.Σ, αλλά όλες οι αμοιβές και οι λοιπές παροχές εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση.

II. Αργές διαμόρφωσης αμοιβών

Η διαδικασία καθορισμού των αμοιβών χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, διαφάνεια και επαγγελματισμό, και είναι απαλλαγμένη από συγκρούσεις συμφερόντων. Η αμοιβή των Μη Εκτελεστικών Μελών αντανακλά το χρόνο απασχόλησής τους, καθώς και τις αρμοδιότητές τους και δεν συναρτάται άμεσα με την απόδοση της Εταιρείας.

Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή στην Εταιρεία, των Μελών του Δ.Σ, των Διοικητικών Στελεχών και των εργαζομένων που προσθέτουν αξία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους. Το ύψος των αμοιβών βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους. Το Δ.Σ έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο η Εταιρεία αμείβει τα στελέχη της, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική διοίκηση της.

Η αμοιβή των Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ συνδέεται με την εταιρική στρατηγική, τους σκοπούς της Εταιρείας και την πραγμάτωση αυτών, με τελικό στόχο τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας.

Κατά τον προσδιορισμό της αμοιβής των Εκτελεστικών Μελών του, το Δ.Σ λαμβάνει υπόψη:

- Τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους,
- Την επίδοσή τους
- Την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις προοπτικές της Εταιρείας.
- Το ύψος των αμοιβών για παρόμοιες εκτελεστικές υπηρεσίες σε ομοειδείς εταιρείες.
- Το ύψος των αμοιβών των εργαζομένων στην Εταιρεία και σε ολόκληρο τον Όμιλο.

III. Αμοιβές καταβαλλόμενες σε χρήμα ή σε είδος πλην μετοχών (μη συνδεδεμένες με μετοχές) σε εκτελεστικά μέλη Δ.Σ.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 10.09.2018 μετά από πρόταση του Δ.Σ ενέκρινε για την χρονική περίοδο 10/09/2018 – 10.09.2019 την καταβολή συνολικών αποδοχών ίσων προς το καθαρό ποσό των € 15.000 μηνιαίως για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο πλέον την παροχή χρήσης μισθωμένου αυτοκινήτου, ιδιωτικής ασφάλισης, εταιρικού κινητού τηλεφώνου και εταιρικής πιστωτικής κάρτας.

Δεν δίδονται παροχές σε μετοχές ή δικαιώματα επί μετοχών (παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους) σε Εκτελεστικά μέλη Δ.Σ.

IV. Αμοιβές Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της 10.09.2018 μετά από πρόταση του Δ.Σ ενέκρινε ως αμοιβή των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ για την χρονική περίοδο 10.09.2018 – 10.09.2019 το καθαρό ποσό των € 2000 ανά συνεδρίαση με ανώτατο όριο τις 14 συνεδριάσεις. Επιπλέον για τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου το καθαρό ποσό των 500 € ανά συνεδρίαση τις έξι (6) συνεδριάσεις.

Α.2 Διοικητικό Συμβούλιο

Α.2.1. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον όλων των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ως εισηγμένης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του εν γένει εταιρικού συμφέροντος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας, το οποίο διαμορφώνει κατά κύριο λόγο τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης της Εταιρείας και αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκησή της, τη διαχείριση της περιουσίας της και γενικά την επίτευξη του σκοπού της. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του αυτών, μπορεί να αποφασίζει για όλα τα θέματα πλην εκείνων που ανάγονται στις αποκλειστικές αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, και το Καταστατικό της Εταιρείας.

Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνεται έναντι της Εταιρείας κατά τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920. Επίσης, κάθε μέλος έχει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Καταστατικό της Εταιρείας, τον παρόντα Κανονισμό και το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για εταιρείες εισηγμένες σε Χρηματιστηριακή Αγορά.

Α.2.1.1 Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αποκλειστικά αρμόδιο και υπεύθυνο για:

- α. Τον έλεγχο τήρησης από την Εταιρεία των παραδεγμένων πρακτικών της λογιστικής και γενικά των εκ του νόμου επιβαλλομένων λογιστικών προτύπων.
- β. Την ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας σε σχέση με τον προϋπολογισμό, τις προηγούμενες χρήσεις και τον ανταγωνισμό.
- γ. Τη συμμετοχή στην προετοιμασία και την τακτική επανεκτίμηση του στρατηγικού σχεδιασμού.
- δ. Την έγκριση σημαντικών επενδύσεων, δανείων, εξαγορών και πωλήσεων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.
- ε. Την έγκριση σημαντικών αλλαγών στην πολιτική της Εταιρείας και τη διάρθρωσή της.
- στ. Την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της Εταιρείας στους νόμους, και στις αποφάσεις των Αρχών.
- ζ. Την πρόταση διανομής κερδών.
- η. Την υπόδειξη-πρόταση προς τους μετόχους σε περίπτωση εκλογής ή επανεκλογής Μελών Δ.Σ.

Α.2.1.2 Η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας προβλέπεται ως εξής:

1. Η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τρεις (3) έως ένδεκα (11) Συμβούλους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τους μετόχους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που παίρνεται με μυστική ψηφοφορία και με την απαρτία και πλειοψηφία αντίστοιχα των άρθρων 35 και 42 παρ.1 του Καταστατικού.
2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διακρίνονται σε Εκτελεστικά και Μη Εκτελεστικά. Το πλήθος των Μη Εκτελεστικών Μελών δεν δύναται να είναι μικρότερο του 1/3 του συνολικού αριθμού των Μελών. Αν προκύψει κλάσμα, στρογγυλοποιείται στην επόμενη μονάδα. Μεταξύ των Μη Εκτελεστικών Μελών πρέπει να υπάρχουν δύο τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη κατά την έννοια των επομένων παραγράφων του παρόντος.
Η ιδιότητα των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως Εκτελεστικών ή μη ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση.
3. Η θητεία των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής, αρχίζει από την εκλογή τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων και παρατείνεται μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση που θα εγκρίνει τις ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του χρόνου της εξόδου τους, αλλά δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ξεπεράσει την εξαετία.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει μέλη αυτού σε αντικατάσταση Μελών που παραιτήθηκαν, απέθαναν ή απώλεσαν την ιδιότητά τους με οποιονδήποτε άλλον τρόπο. Η εκλογή αυτή είναι δυνατή με την προϋπόθεση ότι η αναπλήρωση των παραπάνω Μελών δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη, που έχουν τυχόν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση. Η ανωτέρω εκλογή από το Διοικητικό Συμβούλιο γίνεται με απόφαση των απομενόντων Μελών, εάν είναι τουλάχιστον τρία (3), και ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στην δημοσιότητα του άρθρου 7β του Κ.Ν.2190/1920, ως ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερησία διάταξη.

5. Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα υπόλοιπα μέλη μπορούν να συνεχίσουν τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της Εταιρείας και χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός αυτός υπερβαίνει το ήμισυ των μελών, όπως είχαν πριν από την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων. Σε κάθε περίπτωση τα μέλη αυτά δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα των τριών (3).

6. Σε κάθε περίπτωση, τα απομένοντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση Γενικής Συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

7. Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο. Στην περίπτωση αυτή το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

8. Η Εταιρεία, μέσα σε είκοσι ημέρες από τη συγκρότηση σε σώμα του Δ.Σ., υποχρεούται να υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το πρακτικό της γενικής συνέλευσης που εξέλεξε τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ομοίως υποβάλλεται μέσα στην ίδια προθεσμία και το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, στο οποίο ορίζεται η ιδιότητα του κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ως εκτελεστικού, μη εκτελεστικού ή εκλέγεται προσωρινό ανεξάρτητο μέλος σε αντικατάσταση άλλου που παραιτήθηκε, εξέλιπε ή για οποιονδήποτε λόγο κατέστη έκπτωτο.

Α.2.1.3 Διαδικασία πρόσκλησης συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου :

1. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσκαλούνται από τον Πρόεδρο ή τον Νόμιμο Αναπληρωτή του 2 (δύο) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν τη συνεδριάσή του με πρόσκληση, που περιλαμβάνει τον χρόνο και τον τόπο όπου θα συνεδριάσει το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια και σχετικό ενημερωτικό υλικό με τις σχετικές εισηγήσεις εφόσον είναι απαραίτητο, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Δ.Σ. και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων.

Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα της ημερησίας διάταξης με βάση κατάλογο των προς εισαγωγή θεμάτων τον οποίο θέτει ο Γραμματέας υπόψη του τουλάχιστον δύο ημέρες προ της κατάρτισης της πρόσκλησης.

Ο κατάλογος συντάσσεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας κατά την κρίση του, λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν εισηγήσεις που του έχουν υποβληθεί υπηρεσιακά.

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν οποτεδήποτε από την εγγραφή του θέματος στην ημερησία διάταξη και μέχρι την λήψη απόφασης, να ζητούν, μέσω του Διευθύνοντος Συμβούλου, την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού στοιχείου ή εγγράφου σχετικού με το εισηγούμενο θέμα.

Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί επίσης να προτείνει οποιοδήποτε θέμα με σύντομη αιτιολόγηση προς τον Δ/ντα Σύμβουλο, ο οποίος και θα εισηγείται προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου την εγγραφή του στην ημερησία διάταξη.

2. Τη σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ζητήσουν δύο (2) από τα μέλη του με αίτησή τους προς τον πρόεδρο αυτού ή τον Αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να συγκαλέσουν το Διοικητικό Συμβούλιο, προκειμένου αυτό να συνέλθει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης.

3. Στην αίτηση πρέπει, επί ποινή απαραδέκτου, να αναφέρονται, με σαφήνεια και τα θέματα που θα απασχολήσουν το Διοικητικό Συμβούλιο. Αν δεν συγκληθεί το Διοικητικό Συμβούλιο, από τον Πρόεδρο ή τον Αναπληρωτή του εντός της ανωτέρω προθεσμίας, επιτρέπεται στα μέλη που ζήτησαν τη σύγκληση, να συγκαλέσουν αυτά το Διοικητικό Συμβούλιο εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας των επτά (7) ημερών, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Α.2.1.4 Συνεδριάσεις -Απαρτία- Διεξαγωγή Συζήτησης-Αποφάσεις

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρείας, κάθε φορά που ο Νόμος, το Καταστατικό ή οι ανάγκες της Εταιρείας το απαιτούν.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει έγκυρα και εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή, εφόσον στην συνεδρίαση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα Μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων .

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας μπορεί να συνεδριάζει και με τηλεδιάσκεψη. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θα περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες για τη συμμετοχή αυτών στη συνεδρίαση, εφαρμοζομένων και των ελάχιστων τεχνικών προδιαγραφών ασφαλείας για την εγκυρότητα της συνεδρίασης, εφόσον έχουν ορισθεί με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

Α.2.1.5 Συνεδριάσεις 2018

1. Το 2018 το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδρίασε είκοσι τρεις (23) φορές στις οποίες υπήρχε πάντα η νόμιμη πλειοψηφία για την λήψη αποφάσεων. Στις συνεδριάσεις με μείζονα θέματα ημερήσιας διάταξης (έγκριση οικονομικών καταστάσεων κλπ) υπήρχε πάντα απαρτία όλων των Μελών του Δ.Σ .

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτό οι μισοί και ένας ακόμη από τους εκλεγμένους συμβούλους, σε καμία περίπτωση όμως ο αριθμός των συμβούλων που παρίστανται αυτοπροσώπως δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρεις (3). Για να βρεθεί ο αριθμός απαρτίας παραλείπεται το κλάσμα που τυχόν προκύπτει.

3. Σύμβουλος που απουσιάζει ή κωλύεται, μπορεί να αναθέτει με δική του ευθύνη την αντιπροσώπευσή του στο Συμβούλιο μόνο σε άλλο σύμβουλο, τον οποίο μπορεί να διορίζει αυτός με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή με απλή επιστολή που απευθύνεται προς το Διοικητικό Συμβούλιο. Η εξουσιοδότηση για αντιπροσώπευση μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες από μία συνεδριάσεις. Κανένας σύμβουλος δεν μπορεί να αντιπροσωπεύσει περισσότερους από ένα συμβούλους.

4. Με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, κάθε Σύμβουλος πρέπει να προσέρχεται και να συμμετέχει συνεχώς στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

5. Την ύπαρξη απαρτίας ελέγχει ο Πρόεδρος τόσο κατά την έναρξη της συνεδρίασης όσο κατά την διάρκειά της. Εάν διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας μετά την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος λύει την συνεδρίαση. Αποφάσεις ληφθείσες κατά την διάρκεια της συνεδρίασης που υπήρχε απαρτία είναι νόμιμες και ισχυρές.

6. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου, και μετά από πρόσκληση του Προέδρου, ο Νομικός Σύμβουλος και στελέχη της Εταιρείας ή και συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών ή και τρίτοι, εφόσον συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς τους.

7. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου συντονίζει και κατευθύνει τις συνεδριάσεις και την εν γένει λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου. Κατά τα λοιπά έχει τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως κάθε άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

8. Κατά την συζήτηση προηγείται ο Διευθύνων Σύμβουλος ως εισηγητής, εκθέτει προφορικά το συζητούμενο θέμα με σαφή παράθεση της εισηγούμενης απόφασης, ακολουθούν τυχόν διευκρινιστικές ερωτήσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τυχόν παράθεση συμπληρωματικών στοιχείων και απόψεων εκ μέρους των λοιπών στελεχών της Εταιρείας και τέλος οι τοποθετήσεις των Μελών του.

Το περιεχόμενο της εισηγήσεως μπορεί να τροποποιηθεί κατά την διάρκεια της συζήτησης, οπότε και θα καταχωρηθεί η τελική τυχόν τροποποιημένη εισήγηση.

9. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παίρνονται έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των Μελών που παρίστανται αυτοπροσώπως και εκείνων που τυχόν αντιπροσωπεύονται.

10. Στην περίπτωση που κάποιο από τα θέματα της ημερησίας διάταξης αναφέρεται σε ιδιωτικά συμφέροντα Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή συγγενούς του μέχρι τρίτου βαθμού, εξ' αίματος ή αγχιστείας, το μέλος αυτό, μετά από δήλωση του ιδίου ή άλλου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, εξαιρείται από την συζήτηση και δεν συμμετέχει στην λήψη της σχετικής απόφασης.

11. Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης κάθε θέματος, αυτό τίθεται σε ψηφοφορία για την λήψη απόφασης. Η ψηφοφορία είναι πάντοτε ονομαστική και φανερή και αρχίζει με την ψήφο του Διευθύνοντος Συμβούλου ως εισηγητή. Εάν υπάρχει αντίθετες προς την εισήγηση προτάσεις ή τροποποιητικές προτάσεις, τίθενται πρώτα σε ψηφοφορία οι αντίθετες, κατόπιν οι τροποποιητικές και τέλος η εισήγηση του Δ/ντος Συμβούλου.

12. Η συζήτηση των συνεδριάσεων δύναται να μαγνητοφωνείται μετά από πρόταση του Προέδρου και απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η δε σχετική εγγραφή διατηρείται μέχρι την επικύρωση των σχετικών πρακτικών.

Α.2.1.6 Τήρηση πρακτικών συνεδριάσεων

1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου πιστοποιούνται με πρακτικά που υπογράφονται από εκείνον που έχει προεδρεύσει, από τους συμβούλους που ήταν παρόντες στη συνεδρίαση και τον Γραμματέα.

Στα πρακτικά περιλαμβάνονται : το ονοματεπώνυμο των παρόντων, όλα τα θέματα ημερησίας διάταξης με τις σχετικές εισηγήσεις και ενημερωτικό υλικό, η περίληψη της συζήτησης ανά θέμα, η τυχόν γνώμη μειοψηφούντων Μελών και τέλος οι αποφάσεις ανά θέμα .

2. Τα πρακτικά επικυρώνονται στο σύνολό τους, στην επόμενη συνεδρίαση ή σε επείγουσες περιπτώσεις αυθημερόν , αφού προηγουμένως έχει διανεμηθεί στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σχέδιό τους προς ανάγνωση και τυχόν παρατηρήσεις.

Εξαιρετικά όταν είναι αναγκαίο μπορεί να επικυρωθεί αυθημερόν το τμήμα του πρακτικού συνεδρίασης που εμπεριέχει την επείγουσα απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και στην επόμενη συνεδρίαση το πλήρες κείμενο του πρακτικού. Κάθε Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, πριν την επικύρωση των πρακτικών, μπορεί να προτείνει την φραστική διόρθωση ή την συμπλήρωσή τους που υλοποιείται εφόσον γίνει δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι παρατηρήσεις μπορούν να αποστέλλονται και γραπτώς στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου έως και την συνεδρίαση επικύρωσης των πρακτικών, προκειμένου αυτές να ληφθούν υπόψη.

Εάν κάποιο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν αποστείλει παρατηρήσεις εγγράφως και δεν παρασταθεί στην συνεδρίαση επικύρωσης, θεωρείται ότι συμφωνεί πλήρως με το κείμενο των προς επικύρωση πρακτικών που θα έχει διανεμηθεί.

3. Κανένας σύμβουλος δεν μπορεί να αρνηθεί την υπογραφή των πρακτικών συνεδρίασης που πήρε μέρος, μπορεί όμως να ζητήσει να γραφεί στα πρακτικά ακριβής περιήληψη της γνώμης του, αν διαφωνεί με την απόφαση που παίρνεται. Σε κάθε περίπτωση, η μη υπογραφή του στα πρακτικά δεν έχει σαν συνέπεια καμία ακυρότητα για την απόφαση που πάρθηκε νόμιμα, αρκεί στο πρακτικό να γίνεται σημείωση της άρνησής του για υπογραφή.

4. Ο Πρόεδρος, με επιμέλεια του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου, δύναται να καταρτίζει πρακτικά δυνάμει των οποίων λαμβάνονται αποφάσεις χωρίς να έχει προηγηθεί συνεδρίαση (απόφαση δια περιφοράς πρακτικών) . Στην περίπτωση αυτή η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους, εγγράφως με τηλεομοιοτυπία ή υπογράφοντας το συνημμένο αρχείο στο ηλεκτρονικό μήνυμα ισοδυναμεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

5. Τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου, αφού προσυπογραφούν , φυλάσσονται στο αρχείο του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου. Αντίγραφα από αυτά δίδονται σε Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εφόσον ζητηθούν.

6. Τα αντίγραφα ή αποσπάσματα των πρακτικών εκδίδονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή από τα πρόσωπα που τον αναπληρώνουν.

7. Η γραμματειακή υποστήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχεται από το Νομικό Σύμβουλο ο οποίος διατελεί και Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου και την Γραμματεία του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου μεριμνά για την χορήγηση αντιγράφων αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου σε όλες τις εσωτερικές λειτουργίες της Εταιρείας εφόσον απαιτείται καθώς και για την υποβολή αντιγράφων των ως άνω αποφάσεων σε κάθε δημόσια αρχή, συμπεριλαμβανομένης και της δημοσίευσής τους στο Τεύχος ΑΕ&ΕΠΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

Δ.2.2 Πληροφορίες για τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Το ισχύον Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας είναι εννεαμελές και αποτελείται από τα ακόλουθα Μέλη:

1) Αντώνης Χαχλάκης του Γεωργίου, ηλεκτρολόγος-μηχανικός, που γεννήθηκε το έτος 1958 στον Πειραιά, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος.

Ο κος Αντώνης Χαχλάκης είναι πτυχιούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (MSc) του Πολυτεχνείου του Brooklyn της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α. Εντάχθηκε στο δυναμικό του Ομίλου το 1996 , ενώ είχε ήδη 10ετή εμπειρία στο χώρο του Βιομηχανικού Αυτοματισμού ως Διευθυντικό Στέλεχος.

2) Νικόλαος Χαβιάρας του Εμμανουήλ και της Αικατερίνης, επιχειρηματίας, γεννηθείς στο Δαφνώνα Χίου το 1952, Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος.

Ο κος Νικόλαος Χαβιάρας είναι μέτοχος και ιδρυτικό στέλεχος της Εταιρείας. Είναι υπεύθυνος συντονισμού και υλοποίησης επενδυτικών προγραμμάτων του Ομίλου ΝΗΡΕΑ. Επίσης, είναι Μέλος του Δ.Σ. σε θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου.

3) Πέτρος Φρονίστας του Χρίστου & της Κατίγγως, γεννηθείς στη Σίκινο Κυκλάδων το 1945 κάτοικος Ζωγράφου Αττικής, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος.

Ο κος Πέτρος Φρονίστας είναι πτυχιούχος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΑΣΟΕΕ) με πολυετή σταδιοδρομία στον Τραπεζικό Τομέα, θητεία και σε ανώτατες διοικητικές θέσεις, κυρίως στον Όμιλο της Εθνικής Τράπεζας. Είναι Μέλος στα Δ.Σ. των εταιρειών ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε. (εισηγμένη στο Χ.Α.) και ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ.

4) Χριστίνα Σακελλαρίδη του Σταύρου και της Πηνελόπης, Σύμβουλος Επιχειρήσεων, γεννηθείσα στην Αθήνα το 1929, κάτοικος Αθηνών, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος.

Η κα Χριστίνα Σακελλαρίδη διατελεί Πρόεδρος του Πανελλήνιου Συνδέσμου Εξαγωγέων, Αντιπρόεδρος της CPB ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ, Ιδιοκτήτρια «Χ.Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ» Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Διετέλεσε Α' Αντιπρόεδρος του ΕΒΕΑ, Πρόεδρος του Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ), Πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου, (ΟΠΕ), CEO της INTERINVEST ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Χ., Αντιπρόεδρος του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου & Μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τραπέζης της Ελλάδος. Εφοίτησε στη Νομική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών και στην FACULTE DE DROIT στο Παρίσι. Παρασημοφορήθηκε από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κύριο Κároλο Παπούλια με τον «Χρυσό Σταυρό του Τάγματος της Τιμής» και τον Πρόεδρο της Γαλλίας Κύριο Nicolas Sarkozy με τα «Διάσημα του Ιππότη του Εθνικού Τάγματος Αξίας της Γαλλίας».

5) Άννα Πουσκούρη του Μιχαήλ και της Ελένης, Οικονομολόγος, γεννηθείσα στην Αθήνα το 1949, κάτοικος Γερμανίας, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος.

Η κα Άννα Πουσκούρη έχει 32 χρόνια εμπειρία στον διεθνή τραπεζικό χώρο. Άρχισε την καριέρα της στη Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών της Bayerische Vereinsbank (μετά Bayerische Hypo – und Vereinsbank, Unicredit), ίδρυσε το Representative Office και το 1989 το κατάστημα της Τράπεζας στην Ελλάδα. Ασχολήθηκε κυρίως με Corporate και Investment Banking (κοινοπρακτικά δάνεια, Project Finance, Trade Finance, Ναυτιλία, Διαχείριση περιουσίας) στην Ελλάδα και την Νότια Ευρώπη, τελευταία ως Διευθύνουσα Σύμβουλος για την Νότια Ευρώπη. Απεχώρησε από την Τράπεζα τον Ιούνιο 2010 και προσφέρει από τότε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα στρατηγικής και χρηματοδοτήσεων σε επιχειρήσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Η κα Πουσκούρη σπούδασε στο Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο του Μονάχου Οικονομικά (ΜΑ) και Πολοδομία και Περιφερειακή Ανάπτυξη. Έχει παρακολουθήσει πολλά σεμινάρια επαγγελματικής εκπαίδευσης, μεταξύ των οποίων και το Advance Management Program στο Harvard Business School. Μιλά γερμανικά, αγγλικά και γαλλικά.

6) Κωνσταντίνος Λαμπρινόπουλος του Πέτρου και της Ευαγγελίας, Επιχειρηματίας, που γεννήθηκε στην Αθήνα το έτος 1952, κάτοικος Αθηνών, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κος Κωνσταντίνος Λαμπρινόπουλος είναι πτυχιούχος του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιά και Πολιτικών Επιστημών του Παντείου Πανεπιστημίου. Είναι υποψήφιος Διδάκτωρ στο Marketing στο Πανεπιστήμιο Πειραιά. Διαθέτει 35έτη εμπειρία σε Διευθυντικές θέσεις σε ελληνικές και πολυεθνικές εταιρείες. Είναι Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος στην SPRINT Advertising. Διατελεί Πρόεδρος Δ.Σ ΕΕΔΕ, Αντιπρόεδρος Λέσχης Επιχειρηματικότητας, Μέλος Δ.Σ. ALBA Business School, και Executive Director στην Being Essential S.A.

Σύμφωνα με την σχετική απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 8/9/2017 και τις αρχές εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία, ο κος Λαμπρινόπουλος διατελώντας ήδη πάνω από 12 έτη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, έχει πλέον την ιδιότητα του Μη Εκτελεστικού Μέλους του Δ.Σ.

7) Λητώ Ιωαννίδου του Αντωνίου και της Αλεξάνδρας, Σύμβουλος Επιχειρήσεων, γεννηθείσα το 1954 κάτοικος Βούλας Αττικής, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος.

Κάτοχος Bachelor of Commerce και MBA στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το McGill University του Καναδά. Η κα Λητώ Ιωαννίδου είναι Σύμβουλος Επιχειρήσεων για άντληση κεφαλαίων, εξαγορές & συγχωνεύσεις, εξεύρεση στρατηγικών επενδύσεων και αναδιάρθρωση χρεών και επιχειρηματική στρατηγική μέσω της Εταιρείας "LIAL BUSINESS CONSULTANTS " που ίδρυσε το 2006 ενώ έχει διατελέσει Εκτελεστική Αντιπρόεδρος - Γενική Διευθύντρια στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α) Α.Ε. (2001-2005). Έχει επίσης διατελέσει Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος στη Citi-Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ (1998-2000), όπως και Αντιπρόεδρος - Deputy Market Manager Greece (2000), Αντιπρόεδρος-Corporate Head (Υπεύθυνη Εταιρικών Πιστοδοτήσεων) (1993-2000), Αντιπρόεδρος-Country Risk Manager (Επικεφαλής Διαχείρισης Κινδύνων Χώρας) στη Citibank NA, Ελλάδα (1989-1993).

Επιπλέον, έχει διατελέσει μέλος της Working Committee (Ανώτατης Συντονιστικής Επιτροπής) της Ομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Χρηματιστηρίων (FESE), Πρόεδρος της Audit Committee της FESE και έχει ασχοληθεί με την διενέργεια

Quality Risk Asset and Procedures Review (Έλεγχος Ποιότητας Χαρτοφυλακίου και Διαδικασιών Διαχείρισης Κινδύνου) στη Citibank Γερμανίας (1986), Αιγύπτου (1988), Αργεντινής (1989), Ιταλίας (1991), Λονδίνου (1994). Έχει συμμετάσχει σε Δ.Σ. εταιρειών Μ.Ι. ΜΑΪΛΛΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ Α.Ε. & LAVIPHARM Α.Ε.

8) Μάρκος Κομονδούρος του Παναγιώτη και της Τζάνετ, Οικονομολόγος, που γεννήθηκε στην Αθήνα Αττικής το 1963 - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος.

Ο κος Μάρκος Κομονδούρος έχει μια 15 ετή σταδιοδρομία στην S.G.Warburg/UBS που καλύπτει όλες τις πτυχές της χρηματοδότησης και χρηματοοικονομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών στις διεθνείς αγορές, με εξειδίκευση στις εξαγορές και συγχωνεύσεις. Μετά από 5 χρόνια στο Λονδίνο και το Παρίσι, μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη όπου και ίδρυσε το Τουρκικό γραφείο της τράπεζας. Παρέμεινε στην Τουρκία για 5 έτη, αυξάνοντας το μέγεθος των δραστηριοτήτων σε όλους τους τομείς, με ιδιαίτερη έμφαση στις διεθνείς επενδύσεις στη Τουρκία. Πιο πρόσφατα καθιέρωσε και ήταν επικεφαλής μιας εξειδικευμένης ομάδας της UBS στο Λονδίνο στον τομέα του support services. Μετά την αποχώρηση του από την UBS το 2003, ο κος. Κομονδούρος συνέχισε τις συμβουλευτικές υπηρεσίες στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ελλάδα και την Τουρκία μέσω της Vector Partners. Υπηρέτησε στο Δ.Σ. της Probank. Μιλά αγγλικά, τούρκικα, γαλλικά, ισπανικά και ιταλικά. Έχει B.Sc στα Μαθηματικά από το Imperial College, MBA από το London Business School και M.A. στην εφαρμοσμένη γλωσσολογία από το Birkbeck College .

9) Ευστράτιος Ελισσαίος του Γεωργίου, Οικονομολόγος, γεννηθείς στη Νίκαια Αττικής το έτος 1955, Εκτελεστικό Μέλος.

Ο κος Ευστράτιος Ελισσαίος κατέχει πτυχίο Οικονομικών από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και MBA σε International Management από το European University. Έχει πολυετή εργασιακή εμπειρία σε θέσεις ευθύνης σε μεγάλες ελληνικές εταιρείες ως Γενικός Δ/ντής και Οικονομικός Δ/ντής. Από την θέση του αυτή συμμετείχε ενεργά στις διαδικασίες του εταιρικού μετασχηματισμού με την είσοδο των τραπεζών στο Μετοχικό Κεφάλαιο του Ομίλου «ΝΗΡΕΥΣ», στην λειτουργική του εξυγίανση καθώς και στην σε εξέλιξη πώληση του Ομίλου σε νέους επενδυτές.

Τα ως άνω Μέλη του Δ.Σ έχουν τις λοιπές επαγγελματικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της Παρούσας.

Η θητεία του ως άνω Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση της 4/5/2015, λήγει το 2020.

Δ.2.3. Διασφάλιση πολυμορφίας Διοικητικού Συμβουλίου

Η Εταιρεία δεν έχει θεσμοθετήσει συγκεκριμένη πολιτική για την πολυμορφία στην σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ωστόσο, είναι στην διαδικασία επικαιροποίησης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της και θα εξετασθεί η σκοπιμότητα ενσωμάτωσής και της ως άνω πολιτικής.

Ήδη επί σειρά ετών το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από διακεκριμένους και έμπειρους εκπροσώπους διαφόρων κλάδων όπως Επιχειρηματίες, Οικονομολόγους, Νομικούς, Μηχανικούς και Τραπεζικούς.

Ακολουθούν στοιχεία αναφορικά με το ποσοστό εκπροσώπησης κάθε φύλου και την ηλικία των Μελών του Δ.Σ. και των Διοικητικών Στελεχών.

Διοικητικό Συμβούλιο	Αριθμός Ατόμων	Ποσοστό %
Αντρες	6	66,6%
Γυναίκες	<u>3</u>	<u>33,3%</u>
Σύνολο	<u>9</u>	<u>100%</u>

Ο μέσος όρος ηλικίας των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι 65 ετών.

Δ.2.4 Πολιτικές πληροφόρησης για τις συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει πρακτικές που εξασφαλίζουν ότι το Δ.Σ διαθέτει επαρκή πληροφόρηση ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του αναφορικά με συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών περιλαμβανομένων των συναλλαγών των θυγατρικών της με συνδεδεμένα μέρη.

Οι συναλλαγές περιλαμβάνονται στην Εξαμηνιαία και Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και στην Ετήσια και Εξαμηνια Οικονομική Έκθεση. Επιπλέον όλες οι συμβάσεις που αφορούν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη υπογράφονται από όλα τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Δ.2.5. Επιτροπές

Δ.2.5.1 Επιτροπή Ελέγχου (AUDIT COMMITTEE)

Η εταιρεία είχε ήδη θεσπίσει από το 2002 την ως άνω Επιτροπή Ελέγχου, η δε σύσταση και λειτουργία της διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 37 του Ν.3693/2008 περί συστάσεως Επιτροπής Ελέγχου εκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τις διατάξεις του Ν.4449/2017 και την σχετική εγκύκλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς υπ'αριθμ.1302/28-4-2017.

Η Επιτροπή αυτή έχει τις παρακάτω κύριες αρμοδιότητες:

- Την παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- Την παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας,
- Την παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
- Την επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στην ελεγχόμενη οντότητα άλλων υπηρεσιών από τον νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο.
- Την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και την επεξήγηση πως συνέβαλε ο υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία.

στ) Είναι υπεύθυνη για την διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών η ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρίες που θα διοριστούν.

Αποστολή της Επιτροπής Ελέγχου και θέμα των συνεδριάσεων της είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των εταιρικών εργασιών, ο έλεγχος της αξιοπιστίας της παρεχόμενης προς το επενδυτικό κοινό και τους μετόχους της Εταιρείας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, η συμμόρφωση της Εταιρείας με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, η περιφρούρηση των επενδύσεων και των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας και ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση των σημαντικότερων κινδύνων.

Τα Μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής, είναι οι κ.κ. Κωνσταντίνος Λαμπρινόπουλος, Πέτρος Φρονίστας και η κα Λητώ Ιωαννίδου.

Πρόεδρος της Επιτροπής είναι η κα Λητώ Ιωαννίδου.

Κατά την διάρκεια του έτους 2018 (01/01/2018-31/12/2018), η Επιτροπή Ελέγχου (Ε.Ε) συνεδρίασε 8 φορές ως εξής: Στις 26.01, 21.03, 27.03, 05.06, 30.07, 25.09, 5.12., 10.12 και για τα εξής θέματα:

- Κριτήρια Κατάρτισης Πλάνου Εσωτερικών Ελέγχων/Πλάνο Εσωτερικών Ελέγχων 2019
- Follow up - Ευρημάτων Εσωτερικών Ελέγχων 2017.
- Παρουσίαση από την Ε&Υ και συζήτηση με την Οικ. Δ/ση και τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου σχετικά με την Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του ΔΣ και τη Συμπληρωματική Έκθεση της Ε&Υ σύμφωνα με τις νέες οδηγίες της κείμενης νομοθεσίας (Ν.4449/2017 και Επιστημονικές/ Διευκρινίσεις/Συστάσεις της Ε.Κ για το Άρθρο 44 του Ν.4449 στις 28.04.2017).
- Διαδικασία λήψης εγκρίσεων για ανάθεση έργου στους ορκωτούς ελεγκτές, έγκριση λήψης μη ελεγκτικών υπηρεσιών και αξιολόγηση της ανεξαρτησίας των τακτικών ορκωτών ελεγκτών.
- Παρουσιάσεις από τον Εσωτερικό Ελεγκτή Τριμηνιαίων Εκθέσεων Εσωτερικών Ελέγχων- Ευρήματα –Follow up.
- Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων Χρήσης 2017 από την Οικ. Δ/ση, Έλεγχος και συζήτηση με τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου.
- Παρουσίαση από την Ε&Υ και συζήτηση σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του ΔΣ για τη Χρήση 2017 και την αντίστοιχη Συμπληρωματική Έκθεση προς την Ε.Ε.
- Έγκριση Οικονομικών Καταστάσεων Χρήσης 2017 (ατομικών και ενοποιημένων)
- Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων Α' Εξαμήνου 2018 από την Οικ. Δ/ση, Έλεγχος και συζήτηση με τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου.
- Παρουσίαση από την ΕΥ-Ελεγχος- Επισκόπηση Οικονομικών Καταστάσεων Α' Εξαμήνου 2018
- Έγκριση Οικονομικών Καταστάσεων Α' Εξαμήνου 2018 (ατομικών και ενοποιημένων)
- Ενημέρωση, διερεύνηση και αξιολόγηση κινδύνου για διάφορα μηχανογραφικά θέματα, εγκατάσταση νέου software, κοστολόγηση νέων προϊόντων και άλλα συναφή θέματα

Όλα τα μέλη της Ε.Ε συμμετείχαν σε όλες τις συνεδριάσεις όπως και ο Εσωτερικός Ελεγκτής, κ. Γιώργος Σούλης και ο Γενικός Οικ. Δ/ντής κ. Ευστράτιος Ελισσαίος. Κατά περίπτωση συμμετείχαν σε συνεδριάσεις και άλλα στελέχη της Εταιρείας όπως οι Δ/ντές Λογιστηρίου, Μηχανογράφησης, Παραγωγής, IT και ο Financial Controller.

Ο ανεξάρτητος εξωτερικός Ελεγκτής ΕΥ συμμετείχε σε 4 συνεδριάσεις της Ε.Ε και συγκεκριμένα στις παρακάτω ημερομηνίες: 21.03, 27.03, 30.07, 25.09, 10.12.2018.

Α.2.5.2 Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης

Έργο της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι η παρακολούθηση του συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης που έχει υιοθετήσει η Εταιρεία, η παρακολούθηση της εφαρμογής του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της Εταιρείας, η παρακολούθηση των διεθνών τάσεων ως προς τα συστήματα εταιρικής διακυβέρνησης και των βέλτιστων πρακτικών, καθώς και της εκάστοτε κείμενης εσωτερικής νομοθεσίας καθώς και η εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο για την τροποποίηση – βελτίωση ή υιοθέτηση νέων πρακτικών βέλτιστης συμπεριφοράς.

Σύμφωνα με την απόφαση της 29ης Μαρτίου 2016, το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε ως Μέλη της Επιτροπής Διακυβέρνησης τις κ.κ. Λητώ Ιωαννίδου και Χριστίνα Σακελλαρίδη και τον κο Πέτρο Φρονίστα. Η Επιτροπή δεν διενήργησε συνεδριάσεις το έτος 2018. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ενημερώνονται από τη Νομική Υπηρεσία του Ομίλου για το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο .

Α.2.5.3 Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επενδύσεων

Περαιτέρω, δεδομένου ότι στον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης και άλλων Επιτροπών το Δ.Σ στην συνεδρίαση της 3 Ιουνίου 2016 αποφάσισε την σύσταση Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επενδύσεων.

Τα Μέλη της Επιτροπής είναι τα κάτωθι:

- Κα Α. Πουσκούρη, Πρόεδρος
- Κα Χρ. Σακελλαρίδη, μέλος
- Κος Κ. Λαμπρινόπουλος, μέλος
- Κος Μ. Κομονδούρος, μέλος
- Κος Α. Χαχλάκης, μέλος
- Κος Ε. Ελισσαίος, μέλος

Το Έργο της Επιτροπής είναι η διαμόρφωση προτάσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα Στρατηγικής. Κατά το έτος 2018, η Πρόεδρος και τα λοιπά Μέλη της Επιτροπής ελάμβαναν στα πλαίσια των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου ενημέρωση για την εξέλιξη υλοποίησης των στρατηγικών σχεδιασμών του Ομίλου .

Τέλος, υφίσταται Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου η οποία απαρτίζεται από εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. και Γενικούς Διευθυντές και ασχολείται με επιχειρησιακά θέματα.

Α.3 Γενική Συνέλευση των μετόχων

Α.3.1 Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής.

Α.3.1.1 Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, έχει δικαίωμα να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και οι νόμιμες αποφάσεις της υποχρεώνουν όλους ακόμη και αυτούς τους μετόχους που είναι απόντες ή διαφωνούν.

Ειδικότερα η Γενική Συνέλευση είναι μόνη αρμόδια ν' αποφασίζει για :

- α) Τροποποιήσεις του Καταστατικού στις οποίες λογίζεται ότι συμπεριλαμβάνονται και οι αυξήσεις ή μειώσεις του εταιρικού κεφαλαίου, με εξαίρεση την περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου 6 αυτού του Καταστατικού,
- β) Εκλογή Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με εξαίρεση την περίπτωση της παραγράφου 1 του άρθρου 17 αυτού του Καταστατικού και εκλογή των ελεγκτών,
- γ) Έγκριση των Ετησίων Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας,
- δ) Διάθεση των ετησίων κερδών,
- ε) Έκδοση δανείου με ομολογίες αλλά και με ομολογίες που αναφέρουν τα άρθρα 3α,3β, και 3γ του Κ.Ν. 2190/1920,
- στ) Συγχώνευση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας,
- ζ) Διορισμό εκκαθαριστών,
- η) Αλλαγή των Μελών του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου που ορίζεται με την παράγραφο 4 του άρθρου 16 αυτού του καταστατικού.

Α.3.1.2. Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της Εταιρείας, ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας ή στην περιφέρεια του δήμου όπου βρίσκεται η έδρα του χρηματιστηρίου, τουλάχιστον μία φορά σε κάθε εταιρική χρήση και μέσα σε έξι (6) το πολύ μήνες από τη λήξη αυτής της χρήσης (Τακτική Γενική Συνέλευση).

Α.3.1.3. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλέσει οποτεδήποτε σε έκτακτη συνεδρίαση τη Γενική Συνέλευση όσες φορές το κρίνει αναγκαίο.

Α.3.1.4 Η Γενική Συνέλευση Τακτική ή Έκτακτη με εξαίρεση τις Επαναληπτικές συνελεύσεις και εκείνες που εξομοιώνονται με αυτές, πρέπει να καλείται είκοσι (20) τουλάχιστον μέρες πριν από εκείνη που ορίζεται για τη συνεδρίασή της. Διευκρινίζεται ότι συνυπολογίζονται και οι μη εργάσιμες ημέρες. Η ημέρα της δημοσίευσης της πρόσκλησης για την σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης και η ημέρα της συνεδρίασής της δεν υπολογίζονται.

Α.3.1.5. Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης που περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης και επίσης τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια.

Α. 3.1.6 Δικαίωμα παράστασης σε οποιαδήποτε Γενική Συνέλευση Τακτική ή Έκτακτη, αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο που είναι μέτοχος της Εταιρείας ή είναι άλλο τρίτο πρόσωπο και που διορίζεται από τον μέτοχο ως πληρεξουσίου του με οποιοδήποτε έγγραφο ακόμα δε και με απλή επιστολή, έχει κάθε μέτοχος που κατέχει ακόμα και μία μετοχή.

Α.3.1.7 Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα πάνω στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όταν παρευρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του Εταιρικού Κεφαλαίου που έχει καταβληθεί. Αν δεν συντελεσθεί αυτή η απαρτία, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται πάλι μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε, προσκαλούμενη πριν από δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες και κατά την επαναληπτική αυτή συνεδρίαση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα πάνω στα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης, οποιοδήποτε και αν είναι το τμήμα του εταιρικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί και που εκπροσωπείται σ' αυτή. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας.

Α.3.1.8 Εξαιρετικά προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν στη μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας, σε μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής, σε επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, σε αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου μη προβλεπόμενη από το Καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 13 (παράγραφοι 1 και 2) του Κ.Ν. 2190/1920, ή επιβαλλόμενη από διατάξεις νόμων ή γενόμενη με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, σε μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου, σε μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών, σε συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυσης της Εταιρείας, παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του Κ.Ν. 2190/1920, η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται κατ' αυτήν μέτοχοι εκπροσωπώντας τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν πραγματοποιηθεί μία τέτοια απαρτία η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται πάλι κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 35 αυτού του καταστατικού και βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα πάνω στα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης όταν εκπροσωπούνται σ' αυτή το ένα δεύτερο (1/2) τουλάχιστο του Εταιρικού Κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.

Αν δεν πραγματοποιηθεί και αυτή η απαρτία η Γενική Συνέλευση αφού προσκληθεί και συνέλθει σύμφωνα με τα παραπάνω βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα πάνω στα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης όταν εκπροσωπούνται σ' αυτήν το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας.

Α.3.1.9 Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή όταν αυτός κωλύεται ένας εκ των δύο (2) Αντιπροέδρων ή όταν αυτοί κωλύονται ένας εκ των νομίμων αναπληρωτών τους, Προεδρεύει στη Γενική Συνέλευση των μετόχων προσωρινά, προσλαμβάνοντας ένα Γραμματέα μεταξύ αυτών των μετόχων που παραβρίσκονται, μέχρι να επικυρωθεί από τη Γενική Συνέλευση ο κατάλογος εκείνος των μετόχων που δικαιούνται να μετάσχουν σ' αυτή και να εκλεγεί το Τακτικό Προεδρείο της, που αποτελείται από τον εκλεγμένο Πρόεδρο και ένα Γραμματέα που εκτελεί και χρέη ψηφοδέκτη. Η εκλογή τους γίνεται με μυστική ψηφοφορία, εκτός αν ομόφωνα η Γενική Συνέλευση προτιμήσει την εκλογή Προεδρείου με φανερή ψηφοφορία.

Α.3.1.10 Οι συζητήσεις και αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης περιορίζονται στα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη και που έχει δημοσιευθεί, όπως ορίζεται πιο πάνω. Η ημερήσια διάταξη καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και περιλαμβάνει μόνο τις προτάσεις του προς τη Γενική Συνέλευση. Συζητήσεις εκτός των

Θεμάτων της ημερήσιας διάταξης δεν επιτρέπονται, παρά μόνο εξαιρετικά σε τροπολογίες των προτάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση ή σε προτάσεις για σύγκληση άλλης Γενικής Συνέλευσης.

Α.3.2 Δικαιώματα των μετόχων και τρόπος άσκησής τους

Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζονται από το Νόμο και το ισχύον Καταστατικό της Εταιρείας. Η κυριότητα της μετοχής, συνεπάγεται αυτοδικαίως την αποδοχή του Καταστατικού της Εταιρείας και των νομίμων αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων της.

Κάθε κοινή μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου.

Η ευθύνη των Μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

Α.3.2.1. Δικαιώματα μετόχων με οποιοδήποτε ποσοστό του κεφαλαίου.

α. Δικαίωμα Παράστασης και Ψήφου στις Γενικές Συνελεύσεις

Στην Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, δικαιούται να συμμετέχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του Συστήματος Αύλων Τίτλων που διαχειρίζεται η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε. (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινήτες αξίες της Εταιρείας.

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή εναλλακτικά με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Εταιρείας με τα αρχεία του τελευταίου. Η ιδιότητα του Μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, και η σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη (3η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

Για την τυχόν Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση η ιδιότητα του Μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της τέταρτης (4ης) ημέρας πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Α' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης, η δε σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη Μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη (3η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της ως άνω Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης.

Τα αντίστοιχα ισχύουν και την τυχόν Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του άρθρου 28α του Κ.Ν. 2190/1920, ο εν λόγω μέτοχος μετέχει στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδεια της. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου, ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει την δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής και στη Γενική Συνέλευση.

Κάθε μέτοχος δύναται να λάβει μέρος και να ψηφίσει είτε αυτοπροσώπως, είτε με αντιπρόσωπο υπογράφοντας σχετική εξουσιοδότηση. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με τη Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.

Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου.

Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος: **α)** είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν, **β)** είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, **γ)** είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, **δ)** είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις **(α)** έως **(γ)**.

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Εταιρεία με τους ίδιους τύπους, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

Η Εταιρεία θα καθιστά διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της (www.nireus.com) εν όψει Γενικής Συνέλευσης το έντυπο που χρησιμοποιεί για το διορισμό αντιπροσώπου, το οποίο μπορεί επίσης να ζητείται από τα γραφεία της Εταιρείας (τηλ. 210 –6698224, Τομέας Σχέσεων με Επενδυτές). Το εν λόγω έντυπο θα πρέπει να κατατίθεται συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από το μέτοχο στα γραφεία της Εταιρείας, στη διεύθυνση 1ο χλμ Λεωφόρου Κορωπίου Βάρης και Δημοκρίτου ή να αποστέλλεται τηλεομοιοτυπικώς στον αριθμό (+30) 210 6627404 τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης. Ο δικαιούχος καλείται να μεριμνά για την επιβεβαίωση της επιτυχούς αποστολής του εντύπου διορισμού αντιπροσώπου και παραλαβής του από την Εταιρεία καλώντας στο τηλ. 210 – 6698224 .

Η δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση με ηλεκτρονικά μέσα δεν είναι προς παρόν διαθέσιμη .

β. Δικαίωμα προτίμησης : Σε κάθε περίπτωση αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας, που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος, ή έκδοσης ομολογίων με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο Κεφάλαιο ή το Ομολογιακό Δάνειο στους, κατά την εποχή της έκδοσης, μετόχους της Εταιρείας, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο Μετοχικό Κεφάλαιο.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 10 του Ν. 2190/1920, το δικαίωμα προτίμησης μπορεί να περιορισθεί ή καταργηθεί, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία 2/3 του Μετοχικού Κεφαλαίου και πλειοψηφία 2/3 των παρόντων ή εκπροσωπούμενων δικαιωμάτων ψήφου, σύμφωνα με διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 4 και 31 παρ. 2 του ν. 2190/1920.

γ. Δικαίωμα απόληψης μερίσματος : Σύμφωνα με το Καταστατικό, το ελάχιστο μέρισμα που διατίθεται υποχρεωτικά ετησίως από την Εταιρεία ισούται με το ελάχιστο ετήσιο μέρισμα που προβλέπεται από το νόμο (άρθρο 45 του Ν. 2190/20), το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 3 του Α.Ν. 148/1967 ανέρχεται σε ποσοστό 35% τουλάχιστον των καθαρών κερδών της Εταιρείας, μετά την απαιτούμενη κράτηση για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού.

Το μέρισμα πληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων που εγκρίνει τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας. Ο τόπος και ο τρόπος καταβολής ανακοινώνεται με δημοσιεύσεις στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών και στην ιστοσελίδα του Χ.Α. και της Εταιρείας. Τα μερίσματα που δεν έχουν ζητηθεί για μια πενταετία αφ'ότου κατέστησαν απαιτητά παραγράφονται υπέρ του Δημοσίου.

δ. Δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης : Μετά το πέρας της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές αποδίδουν τις εισφορές των Μετόχων σύμφωνα με το Καταστατικό και διανέμουν το υπόλοιπο προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας στους Μετόχους, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο καταβεβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας.

ε. Δικαίωμα σε αίτημα το οποίο υποβάλλεται τουλάχιστον πέντε (5) πλήρεις ημέρες προ της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, για παροχή συγκεκριμένων αιτούμενων πληροφοριών, για τις υποθέσεις της Εταιρείας στο μέτρο που είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερησίας διάταξης της Γενικής Συνελεύσεως.

στ. Δικαίωμα σε αίτημα για καταχώρηση στα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης ακριβούς περίληψης της γνώμης τους.

ζ. Δικαίωμα σε λήψη αντιγράφων Ετησίων Οικονομικών Καταστάσεων, Εκθέσεων Δ.Σ. και ελεγκτών δέκα (10) ημέρες προ της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης

η. Δικαίωμα σε ένσταση επί του πίνακα των εχόντων δικαίωμα ψήφου, ο οποίος πλέον καταρτίζεται 24 ώρες προ πάσης Γενικής Συνελεύσεως, μέχρι και την έναρξη της Συνελεύσεως.

θ. Δικαίωμα σε αξίωση από την Εταιρεία σε αποκατάσταση ζημίας που τυχόν υπέστησαν εάν έχει ληφθεί απόφαση Γ.Σ. με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας ή από Γενική Συνέλευση που δεν συγκλήθηκε ή δεν συγκροτήθηκε νόμιμα ή εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν έλαβαν τις πληροφορίες που ζήτησαν (εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή του πρακτικού στην αρμόδια αρχή ή την καταχώρηση της απόφασης στο Μητρώο)

ι. Δικαίωμα σε αξίωση κατά των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που απορρέουν από την διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων στην περίπτωση που η ζημία οφείλεται σε δόλο των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Δ.3.2.2 Δικαιώματα μετόχων με ποσοστό τουλάχιστον 2/100 του κεφαλαίου

Δικαίωμα αγωγής για ακύρωση απόφασης Γενικής Συνέλευσης εφόσον λήφθηκε χωρίς να παρασχεθούν οφειλόμενες πληροφορίες που ζητήθηκαν από μετόχους, οι οποίοι και ζητούν την ακύρωση ή εφόσον λήφθηκε κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας, υπό τους όρους του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα .

Δ.3.2.3.Δικαιώματα μετόχων με ποσοστό τουλάχιστον 1/20 του κεφαλαίου

α. Δικαίωμα σε αίτημα προς τον Πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης για αναβολή αποφάσεων Έκτακτης ή Τακτικής Γενικής Συνέλευσης για μία φορά, για 30 μέρες.

β. Δικαίωμα σε αίτημα προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας για σύγκληση Έκτακτης Γ.Σ. εντός 30 ημερών

γ. Δικαίωμα σε αίτημα για προσθήκη θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συγκληθείσας Γενικής Συνέλευσης, τουλάχιστον 15 ημέρες πριν την Γενική Συνέλευση, με αιτιολόγηση ή σχέδιο απόφασης προς έγκριση. Η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιεύεται δεκατρείς (13) ημέρες προ της Συνελεύσεως, με την σχετική αιτιολόγηση ή σχέδιο απόφασης.

δ. Δικαίωμα σε αίτημα να τεθούν στην διάθεση των μετόχων, τουλάχιστον έξι (6) ημέρες προ της συνελεύσεως, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή στην τυχόν αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη. Το αίτημα πρέπει να υποβληθεί επτά (7) ημέρες προ της συνελεύσεως το αργότερα.

ε. Δικαίωμα σε αίτημα (εν όψει Τακτικής γενικής συνέλευσης) να ανακοινωθούν τα ποσά που κατά την τελευταία διετία καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους Διευθυντές της Εταιρείας καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Εταιρείας με αυτούς.

στ. Δικαίωμα σε αίτημα για την λήψη αποφάσεως επί θέματος της ημερησίας διάταξης Γενικής Συνελεύσεως δι' ονομαστικής κλήσεως.

ζ. Δικαίωμα σε εναντίωση στην παροχή ειδικής αδείας από Γενική Συνέλευση για την παροχή εγγύησης ή άλλης ασφάλειας υπέρ των προσώπων που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 23^α 2190/1920, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο ίδιο άρθρο.

η. Δικαίωμα να ζητήσουν έλεγχο της Εταιρείας από το μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας στην οποία εδρεύει η Εταιρεία, που δικάζει κατά την διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας. Ο έλεγχος διατάσσεται εάν πιθανολογούνται

πράξεις που παραβιάζουν διατάξεις των νόμων ή του Καταστατικού της Εταιρείας ή αποφάσεις της γενικής Συνελεύσεως.

θ. Δικαίωμα εναντίωσης σε παροχή ειδικής αδείας από την Γενική Συνέλευση μετά την σύναψη συμβάσεων, μεταξύ της Εταιρείας και των προσώπων που εμπίπτουν στους περιορισμούς του άρθρου 23^α του Ν. 2190/1920 ως ισχύει, οι οποίες εξέρχονται των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών της Εταιρείας με τρίτους.

Δ.3.2.4. Δικαιώματα μετόχων με ποσοστό τουλάχιστον 1/10 του κεφαλαίου

α. Δικαίωμα σε αίτηση έγερσης αξιώσεων κατά των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που απορρέουν από την Διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων, η οποία στην περίπτωση αυτή υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και ασκείται υποχρεωτικά εντός έξι (6) μηνών, εάν βεβαιωθεί ότι οι αιτούντες έγιναν μέτοχοι τρεις (3) τουλάχιστον μήνες προ της αιτήσεως.

β. Δικαίωμα εναντίωσης σε λήψη απόφασης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης επί χορήγησης αμοιβής ή αποζημίωσης σε Σύμβουλο (πέραν της αμοιβής επί των κερδών ή αμοιβής επί τη βάσει ειδικής σχέσης μισθώσεως εργασίας ή εντολής).

Δ.3.2.5. Δικαιώματα μετόχων με ποσοστό τουλάχιστον 1/5 του κεφαλαίου.

α. Δικαίωμα σε αίτημα για παροχή στοιχείων στη Γενική Συνέλευση (Τακτική ή Έκτακτη) επί της πορείας των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Εταιρείας.

β. Δικαίωμα εναντίωσης σε σκοπούμενη παραίτηση της Εταιρείας από αξιώσεις προς αποζημίωση ή σε συμβιβασμό της Εταιρείας επί αξιώσεων κατά Μελών Διοικητικού Συμβουλίου, στα πλαίσια Γενικής Συνέλευσης που θα κληθεί να αποφασίσει επί των ανωτέρω.

γ. Δικαίωμα να ζητήσουν διαχειριστικό έλεγχο από το μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας στην οποία εδρεύει η Εταιρεία, εφόσον από την όλη πορεία της καθίσταται πιστευτό ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση.

Δ.3.2.6. Δικαιώματα μετόχων με ποσοστό τουλάχιστον 1/3 του κεφαλαίου.

Δικαίωμα εναντίωσης στην χορήγηση αδείας από την Γενική Συνέλευση για την σύναψη συμβάσεων, μεταξύ της Εταιρείας και των προσώπων που εμπίπτουν στους περιορισμούς του άρθρου 23^α του Ν.2190/1920 ως ισχύει, οι οποίες εξέρχονται των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών της Εταιρείας με τρίτους.

Δ.4 Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείριση Κινδύνων

Δ.4.1 Κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Δ.4.1.1. Ο Εσωτερικός Έλεγχος της Εταιρείας διενεργείται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και πραγματοποιείται σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου που περιέχεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

Σημειώνεται ότι ο έλεγχος στην βάση του οποίου συντάσσεται και η σχετική Έκθεση διενεργείται εντός του κανονιστικού πλαισίου του Ν. 3016/2002, όπως ισχύει σήμερα, και ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του εν λόγω νόμου, καθώς επίσης και με βάση τα οριζόμενα στην απόφαση 5/204/2000 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της από την απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με αριθμό 3/348/19.7.2005.

Δ.4.1.2 Κατά την άσκηση του ελέγχου η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου λαμβάνει γνώση όλων των αναγκαίων βιβλίων, εγγράφων, αρχείων, τραπεζικών λογαριασμών και χαρτοφυλακίων της Εταιρείας και ζητεί την απόλυτη και διαρκή συνεργασία της Διοικήσεως προκειμένου να της παρασχεθούν όλες οι αιτηθείσες πληροφορίες και στοιχεία με σκοπό την απόκτηση εκ μέρους της εύλογης διασφάλισης για την κατάρτιση μίας Έκθεσης η οποία θα είναι απαλλαγμένη από ουσιώδεις ανακρίβειες σχετικά με τις πληροφορίες και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτήν. Ο έλεγχος δεν περιλαμβάνει οιαδήποτε αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν καθώς επίσης και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς αυτά αποτελούν αντικείμενο του ελέγχου εκ μέρους του Νομίμου Ελεγκτή της Εταιρείας.

Δ.4.1.3 Αντικείμενο του ελέγχου είναι η αξιολόγηση του γενικότερου επιπέδου και των διαδικασιών λειτουργίας του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Σε κάθε ελεγχόμενη περίοδο επιλέγονται ορισμένες περιοχές-πεδία ελέγχου, ενώ σε σταθερή και μόνιμη βάση ελέγχονται και εξετάζονται αφενός μεν η λειτουργία και οργάνωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και αφετέρου η λειτουργία των δυο (2) βασικών Υπηρεσιών που λειτουργούν με βάση τις διατάξεις του Ν. 3016/2002, ήτοι η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων και Εταιρικών Ανακοινώσεων.

Δ.4.2 Διαχείριση των κινδύνων της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων)

Ο Όμιλος έχει εγκαταστήσει και συντηρεί μια υποδομή πληροφοριακών συστημάτων που εξασφαλίζουν την ορθή απεικόνιση των οικονομικών μεγεθών. Πιο συγκεκριμένα η μητρική και οι εταιρείες που εδρεύουν στην Ελλάδα λειτουργούν σε ένα Κεντρικό ERP σύστημα στο οποίο καταχωρούνται και ελέγχονται καθημερινά εγγραφές των υποσυστημάτων του εμπορικού, του παραγωγικού, της ιχθυαλίας καθώς και της λογιστικής παρακολούθησης.

Επίσης λειτουργεί **Σύστημα Παρακολούθησης Μισθοδοσίας και Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων** για την σωστή αποτύπωση όλων των μισθολογικών επιβαρύνσεων.

Σύστημα παρακολούθησης πωλήσεων με σκοπό την αναλυτική παρουσίαση ανά είδος, παραστατικό, πωλητή, πελάτη, χώρα κλπ για την σύνταξη εβδομαδιαίου gerot πωλήσεων το οποίο περιλαμβάνει, ιστορικά, προϋπολογιστικά και απολογιστικά στοιχεία και ανάλυση των αποκλίσεων τόσο σε επίπεδο Μητρικής όσο και Ομίλου.

Σύστημα **παρακολούθησης παραγωγής** το οποίο διαχειρίζονται όλες οι μονάδες παραγωγής παχύνσεων με ημερήσια καταγραφή και έλεγχο όλων παραγωγικών εργασιών.

Σύστημα παρακολούθησης προϋπολογιστικών και απολογιστικών στοιχείων χωριστά για κάθε Εταιρεία αλλά και ενοποιημένα. Η οργανωτική δομή καθώς και το επιχειρησιακό μοντέλο της κάθε Εταιρείας έχουν κωδικοποιηθεί για όλες τις λειτουργίες τους. Οι εγγραφές των οικονομικών, παραγωγικών και λοιπών στοιχείων γίνονται σε επίπεδο κέντρο κόστους και Επιχειρησιακής Μονάδας, ελέγχονται αναλύονται και παρουσιάζονται σε εβδομαδιαίο και μηνιαίο επίπεδο.

Επίσης υπάρχουν **δικλείδες ασφαλείας κατά την διαδικασία σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων και χρηματοοικονομικών αναφορών.**

Οι βασικότερες περιοχές στις οποίες λειτουργούν οι ως άνω δικλείδες ασφαλείας είναι οι εξής:

Οργάνωση – Κατανομή Αρμοδιοτήτων

- Η εκχώρηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τόσο στην ανώτερη Διοίκηση της Εταιρείας όσο και στα μεσαία και κατώτερα στελέχη της, διασφαλίζει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με παράλληλη διαφύλαξη του απαιτούμενου διαχωρισμού αρμοδιοτήτων.

- Κατάλληλη στελέχωση των οικονομικών υπηρεσιών με άτομα που διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική γνώση και εμπειρία για τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται.

Διαδικασίες λογιστικής παρακολούθησης και σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων.

- Ύπαρξη ενιαίων πολιτικών και τρόπου παρακολούθησης των λογιστηρίων κοινοποιημένων στις θυγατρικές του Ομίλου, οι οποίες περιέχουν ορισμούς, αρχές λογιστικής που χρησιμοποιούνται από την Εταιρεία και τις θυγατρικές της, οδηγίες για την προετοιμασία των Οικονομικών Καταστάσεων και χρηματοοικονομικών αναφορών, της ενοποίησης, κλπ.
- Αυτόματοι έλεγχοι και επαληθεύσεις που διενεργούνται μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληροφόρησης ενώ απαιτείται ειδική έγκριση λογιστικών χειρισμών μη επαναλαμβανόμενων συναλλαγών.

Διαφύλαξη περιουσιακών στοιχείων

- Ύπαρξη δικλίδων ασφαλείας για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα, τα χρηματικά διαθέσιμα - επιταγές και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας, όπως ενδεικτικά η φυσική ασφάλεια ταμείου ή αποθηκών και η απογραφή και σύγκριση των καταμετρημένων ποσοτήτων με αυτές των λογιστικών βιβλίων.
- Ύπαρξη κανονισμού επιπέδων έγκρισης στον οποίο απεικονίζονται οι εκχωρηθείσες εξουσίες στα διάφορα στελέχη της Εταιρείας για διενέργεια συγκεκριμένων συναλλαγών ή πράξεων (π.χ. πληρωμές, εισπράξεις, δικαιοπραξίες, κλπ).

Δ.5 Πρόσθετα Πληροφοριακά Στοιχεία

Δ.5.1 Το άρθρο 10 παρ. 1 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις Δημόσιες Προσφορές εξαγοράς, προβλέπει τα ακόλουθα σχετικά με τις εταιρείες των οποίων το σύνολο των τίτλων είναι εισηγμένο για διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά:

«1. Τα κράτη Μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 δημοσιεύουν αναλυτικές πληροφορίες ως προς τα εξής:

α) Διάρθρωση του κεφαλαίου τους, συμπεριλαμβανομένων των τίτλων που δεν είναι εισηγμένοι προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά κράτους μέλους και, κατά περίπτωση, ένδειξη των διαφόρων κατηγοριών μετοχών με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με κάθε κατηγορία μετοχών και το ποσοστό του συνολικού Μετοχικού Κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν.

β) Όλους τους περιορισμούς στη μεταβίβαση τίτλων, όπως τους περιορισμούς στην κατοχή τίτλων ή την υποχρέωση λήψης έγκρισης από την Εταιρεία ή από άλλους κατόχους τίτλων, με την επιφύλαξη του άρθρου 46 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ.

γ) Τις σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (συμπεριλαμβανομένων εμμέσων συμμετοχών μέσω πυραμδικών διαρθρώσεων ή αλληλοσυμμετοχής) κατά την έννοια του άρθρου 85 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ.

δ) Τους κατόχους κάθε είδους τίτλων που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή των εν λόγω δικαιωμάτων.

ε) Τον μηχανισμό ελέγχου που τυχόν προβλέπεται σε ένα σύστημα συμμετοχής των εργαζομένων, εφόσον τα δικαιώματα ελέγχου δεν ασκούνται άμεσα από τους εργαζόμενους.

στ) Τους κάθε είδους περιορισμούς στο δικαίωμα ψήφου, όπως τους περιορισμούς των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, τις προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, με τη συνεργασία της Εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων.

ζ) Τις συμφωνίες μεταξύ μετόχων οι οποίες είναι γνωστές στην Εταιρεία και δύνανται να συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση τίτλων ή/και στα δικαιώματα ψήφου, κατά την έννοια της οδηγίας 2001/34/ΕΚ.

η) Τους κανόνες όσον αφορά τον διορισμό και την αντικατάσταση Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και όσον αφορά την τροποποίηση του καταστατικού.

θ) Τις εξουσίες των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα έκδοσης ή επαναγοράς μετοχών.

ι) Κάθε σημαντική συμφωνία στην οποία συμμετέχει η Εταιρεία και η οποία αρχίζει να ισχύει, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν Δημόσιας Προσφοράς εξαγοράς και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής, εκτός εάν, ως εκ της φύσεώς της, η κοινολόγησή της θα προκαλούσε σοβαρή ζημία στην Εταιρεία. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει όταν η Εταιρεία είναι ρητά υποχρεωμένη να κοινολογεί παρόμοιες πληροφορίες βάσει άλλων νομικών απαιτήσεων.

ια) Κάθε συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία με τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή του προσωπικού της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή εάν τερματισθεί η απασχόλησή τους εξαιτίας της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.»

Α.5.2 Σχετικά με τα στοιχεία αυτά η Εταιρεία δηλώνει τα κάτωθι:

α) Η διάρθρωση του Μετοχικού Κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που δεν είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος, αναφέροντας για κάθε κατηγορία μετοχών τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτή την κατηγορία και το ποσοστό του συνολικού Μετοχικού Κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές της κατηγορίας αυτής.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας στις 31.12.2018 ανερχόταν στο ύψος των € 88.205.043,60 διαιρούμενο σε 294.016.812 ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30 € η κάθε μια και είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Όλες οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές, ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών και έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από το Νόμο.

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας, όπως ενδεικτικά περιορισμοί στην κατοχή μετοχών ή την υποχρέωση λήψης προηγούμενης έγκρισης από την Εταιρεία, από άλλους μετόχους ή από Δημόσια ή Διοικητική Αρχή, με την επιφύλαξη του άρθρου 46 της Οδηγίας 2001/34/ΕΚ.

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του Καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβαση τους.

(γ) Η Εταιρεία δεν έχει άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (συμπεριλαμβανομένων εμμέσων συμμετοχών μέσω πυραμδικών διαρθρώσεων ή αλληλοσυμμετοχής) κατά την έννοια του άρθρου 85 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ,

Περαιτέρω οι σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο και δικαιώματα ψήφου της Εταιρείας, σύμφωνα με την τελευταία γνωστοποίηση, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του ν.3556/2007 είναι οι ακόλουθες:

Τράπεζα	Αρ. Μετοχών	Ποσοστό %	Είδος συμμετοχής
Τράπεζα Πειραιώς	94.766.845	32,23%	Άμεση & έμμεση
Alpha Bank	60.207.070	20,48%	Άμεση
Τράπεζα Eurobank Εργασίας	45.577.428	15,50%	Άμεση
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος	18.017.816	6,13%	Άμεση
Linnaeus Capital Partners BV	16.160.734	5,50%	Linnaeus Capital Partners BV (τα δικαιώματα ψήφου ανήκουν στην κα. Natalia Zolotova)

(δ) Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή των σχετικών δικαιωμάτων.

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας οι οποίες παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους μετόχους τους.

(στ) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου, όπως ενδεικτικά περιορισμοί των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους ορισμένου ποσοστού του Μετοχικού Κεφαλαίου ή σε κατόχους ορισμένου αριθμού δικαιωμάτων ψήφου, και τις προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου.

Δεν προβλέπονται από το καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

(ζ) Συμφωνίες μεταξύ μετόχων οι οποίες είναι γνωστές στην Εταιρεία και συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

(η) Κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού.

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του, δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα των διατάξεων του ν. 2190/1920.

(θ) Αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου ή ορισμένων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, για την έκδοση νέων μετοχών ή την εξαγορά μετοχών

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δύναται να προβαίνει στην έκδοση νέων μετοχών, κατόπιν ρητής εξουσιοδότησεως δυνάμει σχετικών αποφάσεων Γενικών Συνελεύσεων στις ακόλουθες περιπτώσεις :

1) Σύμφωνα με το άρθρο 3α του Ν.2190/1920 και σε εκτέλεση της από 11-04-2007 απόφασεως της Α' Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας , η οποία καταχωρήθηκε στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης στις 9-5-2007 με αριθμ. πρωτ. Κ2-6896, και ενέκρινε την έκδοση ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου μετοχές με δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων ύψους 19.995.575,10 €. Ειδικότερα, την κάθε φορά εξάσκηση του δικαιώματος μετατροπής ομολογιών σε μετοχές ακολουθεί απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό που αντιστοιχεί στην μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές σύμφωνα με τις εκάστοτε αιτήσεις μετατροπής και τον ισχύοντα λόγο μετατροπής, και την αντίστοιχη έκδοση νέων μετοχών της Εταιρείας , σε εκτέλεση των όρων του Προγράμματος του ως άνω ομολογιακού δανείου, όπως αυτοί ισχύουν. Στη συνέχεια το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει στην έκδοση απόφασης , σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.2190/1920, για την πιστοποίηση καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου.

2) Σύμφωνα με το άρθρο 3α του Ν.2190/1920 και σε εκτέλεση της από 4-5-2015 απόφασεως της Α' Επαναληπτικής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας , η οποία καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο στις 26.5.2015 με αριθμ. πρωτ. 57022 και ενέκρινε την έκδοση ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου μετοχές με δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων ύψους 29.466.293 €. Ειδικότερα, την κάθε φορά εξάσκηση του δικαιώματος μετατροπής ομολογιών σε μετοχές ακολουθεί απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό που αντιστοιχεί στην μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές σύμφωνα με τις εκάστοτε αιτήσεις μετατροπής και τον ισχύοντα λόγο μετατροπής, και την αντίστοιχη έκδοση νέων μετοχών της Εταιρείας , σε εκτέλεση των όρων του Προγράμματος του ως άνω ομολογιακού δανείου, όπως αυτοί ισχύουν. Στη συνέχεια το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει στην έκδοση απόφασης , σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.2190/1920, για την πιστοποίηση καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου.

(ι) Σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής, εκτός εάν, εξαιτίας της φύσεώς της, η δημοσιοποίηση της συμφωνίας θα προκαλούσε σοβαρή ζημία στην Εταιρεία. Η εξαίρεση δημοσιοποίησης της συμφωνίας δεν ισχύει όταν η υποχρέωση δημοσιοποίησης προκύπτει από άλλες διατάξεις.

Δεν υφίστανται συμφωνίες οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης

(ια) Συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με Μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας της Δημόσιας Πρότασης.

Δεν υπάρχουν ειδικές συμφωνίες της Εταιρείας με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Σημειώνεται ότι η εταιρεία τελεί από 1/1/2019 σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του Ν.4548/2018 ως τροποποιήθηκε από το Ν.4587/2018 και θα προβεί εντός των νομίμων προθεσμιών σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια προς το σκοπό της εναρμόνισης του Καταστατικού της στην κείμενη νομοθεσία.

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί αναπόσπαστο και ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης (Διαχείρισης) του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Όνομα	Εταιρεία που συμμετέχει	Θέση στη Εταιρεία
Αντώνης Χαχλάκης, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος	PREDOMAR S.L.	Αντιπρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος
	KEGO AGRI A.E.	Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος
	ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ Α.Ε.Β.Ε.	Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος
	ΕΥΒΟΪΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
	ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	Πρόεδρος
	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΕΧΙΝΑΔΩΝ ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ	
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	
	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ	Πρόεδρος
	ΘΑΛΑΣΣΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ	Πρόεδρος
Νικόλαος Χαβιάρας, Αντιπρόεδρος	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ	Γενικός Γραμματέας
	ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	
	ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ Α.Ε.Β.Ε.	Αντιπρόεδρος
	NIREUS INTERNATIONAL LTD	Μέλος Δ.Σ.
	KEY PARKING O.E.	Διαχειριστής
Κωνσταντίνος Λαμπρινόπουλος, Μέλος Δ.Σ.	WHITEFLEX LIMITED	Πρόεδρος
	ΧΑΒΙΑΡΑΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.	Διαχειριστής
	SPRINT ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ	Πρόεδρος Δ.Σ. ως τον Ιούνιο 2018. Μέλος του
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΕΕΔΕ)	ΔΣ ως Ex Officio Μέλος από τον Ιούνιο 2018.
	ALBA BUSINESS SCHOOL	Μέλος Δ. Σ.
Λητώ Ιωαννίδου, Μέλος Δ.Σ.	ΛΕΣΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	Α' Αντιπρόεδρος
	BEING ESSENTIAL S.A.	Executive Director
	LAVIPHARM A.E.	Μέλος Δ.Σ. Μέλος Δ.Σ. & Πρόεδρος Επιτροπής
	ΛΗΤΩ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΠΕ, ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Ελέγχου
Μάρκος Κομονδούρος, Μέλος Δ.Σ.	ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ	Διαχειρίστρια
	ΑΜΚΕ ΜΕΤΑΔΡΑΣΗ	Αναπληρωματικό μέλος Δ.Σ
Πέτρος Φρονίστας Μέλος Δ.Σ.	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε.	Μέλος Δ.Σ.
	ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	Μέλος Δ.Σ

Χριστίνα Σακελλαρίδη, Μέλος Δ.Σ.	KEGO AGRI A.E.	Μέλος Δ.Σ.
	Χ.Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	Ιδιοκτήτρια
	Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων	Πρόεδρος
	CPB ASSET MANAGEMENT A.E.Δ.Α.Κ.	Αντιπρόεδρος
Άννα Πουσκούρη Μέλος Δ.Σ.	HELLAS CAPITAL LEASING A.E.	Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
	TERRA SACRA GMBH, BERLIN	Συν- διαχειρίστρια
	AMKE ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ FRIENDS AND PATRONS OF THE STAVROS	
	NIARCHOS FOUNDATION CULTURAL CENTE, MUNICH	Ιδρύτρια και διαχειρίστρια
	AMKE «ΦΙΛΟΙ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ»	
		Ιδρυτικό Μέλος
Ευστράτιος Ελισσαίος	KEGO AGRI A.E.	Μέλος Δ.Σ
	ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ Α.Ε.Β.Ε.	Μέλος Δ.Σ
	Ε. ΕΛΙΣΣΑΙΟΣ ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΕ	Διαχειριστής

Αθήνα, 8 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΧΑΧΛΑΚΗΣ

Ακριβές απόσπασμα από το βιβλίο πρακτικών Συνεδριάσεων του Δ.Σ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε. (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση Οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σ’ αυτό το πλαίσιο περιγράφουμε ακολούθως πως ο έλεγχός μας αντιμετώπισε το κάθε θέμα.

Έχουμε εκπληρώσει τα καθήκοντα που περιγράφονται στην ενότητα «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων» της έκθεσής μας, περιλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Ως εκ τούτου, ο έλεγχός μας περιέλαβε τη διενέργεια διαδικασιών που σχεδιάστηκαν ώστε ν’ ανταποκρίνονται στους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος των οικονομικών καταστάσεων. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών μας διαδικασιών, περιλαμβανομένων των διαδικασιών που διενεργήθηκαν επί των κατωτέρω θεμάτων, παρέχουν τη βάση για τη γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Αποτίμηση εύλογης αξίας βιολογικών περιουσιακών στοιχείων (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση) Τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία, όπως αναφέρεται στο ΔΛΠ 41, αποτιμούνται στην εύλογη αξία. Η συνολική αξία των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας και του Ομίλου ανήλθε σε € 176 εκατ. και € 186 εκατ. αντίστοιχα στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Η διαδικασία εκτίμησης της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που απαιτεί άσκηση κρίσης από τη διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου. Η διαδικασία υπολογισμού της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων που διενεργήθηκε από τη διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου περιλάμβανε σημαντικές παραδοχές, κρίσεις και εκτιμήσεις, οι σημαντικότερες εκ των οποίων ήταν ο όγκος και η ποιότητα της βιομάζας, η κατανομή μεγέθους της βιομάζας σε εμπορικά μεγέθη, τα έξοδα παραγωγής των ιχθύων, το ποσοστό θνησιμότητας των ιχθύων, οι εκτιμώμενες τιμές πώλησης των ιχθύων στην κύρια αγορά μείον τα έξοδα πώλησης και το προεξοφλητικό επιτόκιο. Δεδομένης της σημαντικότητας των υπολοίπων των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων στην εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης, του βαθμού υποκειμενικότητας στις παραδοχές στις οποίες βασίζεται η αποτίμηση της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων και των κρίσεων και εκτιμήσεων που διενεργήθηκαν από τη διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου, θεωρούμε την αποτίμηση της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου. Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική, καθώς και τις παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αποτίμηση της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5,3.4, και 26 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.	Η εργασία μας περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες : - Αξιολογήσαμε σε σχέση και με την πρακτική που ακολουθείται στον κλάδο.: (i) τις λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν από την Εταιρεία και τον Όμιλο για την αποτίμηση της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων και (ii) τη μεθοδολογία αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκε από την Εταιρεία και τον Όμιλο. - Αξιολογήσαμε τις παραδοχές, κρίσεις και εκτιμήσεις της διοίκησης της Εταιρείας και του Ομίλου σχετικά με το προεξοφλητικό επιτόκιο, και τις εκτιμώμενες τιμές πώλησης των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων κατά την μελλοντική περίοδο εξαλίευσης. Επίσης συγκρίναμε την κατανομή μεγέθους της βιομάζας σε εμπορικά μεγέθη κατά την εκτιμώμενη περίοδο εξαλίευσης με τα αντίστοιχα ιστορικά στοιχεία εξαλιεύσεων. - Συγκρίναμε τις εκτιμώμενες μελλοντικές τιμές πώλησης τη χρονική στιγμή που αναμένεται να πραγματοποιηθεί η εξαλίευση της βιομάζας σε σχέση με το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο της Εταιρείας και του Ομίλου. Επιπλέον, αξιολογήσαμε τις εκτιμώμενες δαπάνες για την παραγωγή των ψαριών, συμπεριλαμβανομένου και του προγραμματισμού εξαλίευσης. - Με τη συνδρομή εξωτερικών εξειδικευμένων στελεχών (ιχθυολόγων) αξιολογήσαμε τις παραδοχές και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε από τη διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου για να προσδιοριστεί ο εκτιμώμενος ρυθμός ανάπτυξης της βιομάζας, ο όγκος και η ποιότητα της βιομάζας και το ποσοστό θνησιμότητας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων. - Αξιολογήσαμε το μοντέλο αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκε από την Εταιρεία και τον Όμιλο. Διενεργήσαμε ανάλυση ευαισθησίας επί των κρίσιμων παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου στο πλαίσιο της εκτίμησης της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων. - Αξιολογήσαμε επιπλέον την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις σχετικές σημειώσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Έλεγχος απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων και της υπεραξίας (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση) Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβάνονται άδειες ιχθυοκαλλιέργειας (με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή) συνολικής αξίας €11,4 εκατ. και €13,7 εκατ. αντίστοιχα. Επίσης στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εμφανίζεται υπεραξία συνολικού ποσού €30,0 εκατ. και €30,3 εκατ. αντίστοιχα, στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Η υπεραξία και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου ελέγχονται ετησίως για απομείωση. Στο πλαίσιο του ελέγχου απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων και της υπεραξίας η διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου χρησιμοποιεί μελλοντικές προβλέψεις ταμειακών ροών βάσει των πιο πρόσφατων εγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων της Εταιρείας και του Ομίλου. Οι έλεγχοι απομείωσης που πραγματοποίησε η Εταιρεία και ο Όμιλος περιείχαν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις, οι κυριότερες εκ των οποίων ήταν ο ρυθμός αύξησης των πωλήσεων, οι τιμές του ιχθυοπληθυσμού και το προεξοφλητικό επιτόκιο. Η διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου άσκησε επιπλέον σημαντική κρίση στο πλαίσιο της κατανομής της υπεραξίας και των άυλων στοιχείων στις κατάλληλες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών καθώς επίσης και στην αξιολόγηση των μελλοντικών επιδόσεων και προοπτικών κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Μεταβολές αυτών των παραδοχών ενδέχεται να οδηγήσουν σε σημαντική μεταβολή στην αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων και της υπεραξίας. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα των υπολοίπων των άυλων περιουσιακών στοιχείων και της υπεραξίας στην εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης και το βαθμό υποκειμενικότητας στις κρίσεις και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στον έλεγχο απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων και της υπεραξίας από την διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου, θεωρούμε ότι ο έλεγχος απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων και της υπεραξίας αποτελεί ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου. Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική, καθώς και τις παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον έλεγχο απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων και της υπεραξίας περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3.2, 3.8, 21 και 24 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.	Η εργασία μας περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες: - Αξιολογήσαμε, με τη συνδρομή εξειδικευμένων στελεχών μας σε θέματα αποτιμήσεων: (i) τη μεθοδολογία και τις παραδοχές (προβλεπόμενη οικονομική ανάπτυξη, πληθωρισμός, προεξοφλητικό επιτόκιο, προβλεπόμενες τιμές πώλησης των ιχθύων) που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου για να προσδιοριστεί το ανακτήσιμο ποσό της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων και (ii) το επίπεδο στο οποίο προσδιορίστηκε το ανακτήσιμο ποσό (περιουσιακό στοιχείο ή μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών). - Προβήκαμε σε αξιολόγηση του μοντέλου απομείωσης που χρησιμοποιήθηκε από την Εταιρεία και τον Όμιλο. Επισκοπήσαμε τον υπολογισμό του προεξοφλητικού επιτοκίου. Επίσης επανυπολογίσαμε τις αναλύσεις ευαισθησίας επί των σημαντικότερων παραδοχών που χρησιμοποίησε η διοίκηση για τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων. - Συγκρίναμε τις προβλεπόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές που η διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου προετοίμασε για προηγούμενες χρήσεις με τα απολογιστικά στοιχεία των χρήσεων αυτών. - Αξιολογήσαμε επιπλέον την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις σχετικές σημειώσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση) Στις εμπορικές απαιτήσεις που παρουσιάζονται στη σημείωση 28 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 17,4 εκατ. σχετιζόμενο με δραστηριότητες της Εταιρείας και ποσό ύψους € 19,0 εκατ. σχετιζόμενο με δραστηριότητες του Ομίλου, έναντι των οποίων έχει σχηματιστεί πρόβλεψη απομείωσης ύψους €12,6 εκατ. και €15,4 εκατ. αντίστοιχα. Η διοίκηση αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου, και προβαίνει σε εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις, ώστε αυτές να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους. Η διοίκηση αξιολογεί την εκτιμώμενη πρόβλεψη απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της σχετικά με τις εισπρακτικές τάσεις στον κλάδο ιχθυοκαλλιέργειας, εξωτερικές πληροφορίες αναφορικά με την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών της καθώς επίσης και τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες. Η αξιολόγηση της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης από τη διοίκηση όταν αξιολογεί τη δυνατότητα των πελατών να εξοφλήσουν τις απαιτήσεις τους, γεγονός που με τη σειρά του επηρεάζει την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι η αξιολόγηση της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων αποτελεί ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου. Κατά τη χρήση 2018, η Εταιρεία και ο Όμιλος υιοθέτησαν το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με σχετική προσαρμογή της λογιστικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική, καθώς και τις παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον έλεγχο της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5, και 28 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.	Η εργασία μας περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες : - Κατανοήσαμε τη διαδικασία της Εταιρείας και του Ομίλου ως προς την παρακολούθηση των εμπορικών απαιτήσεων και των παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση της πρόβλεψης για απομείωση. Αξιολογήσαμε εάν η διαδικασία ευθυγραμμίζεται με τα σχετικά λογιστικά πρότυπα. - Λάβαμε επιστολές επιβεβαίωσης τρίτων για ένα δείγμα εμπορικών απαιτήσεων και επισκοπήσαμε, μεταγενέστερα της ημερομηνίας των οικονομικών καταστάσεων, εισπράξεις των εμπορικών απαιτήσεων έναντι των υπολοίπων κλεισίματος. - Αξιολογήσαμε την εκτίμηση της διοίκησης σχετικά με την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων, και τις βασικές παραδοχές της Εταιρείας και του Ομίλου που χρησιμοποιήθηκαν για την αναγνώριση πρόβλεψης απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων. - Λάβαμε και επισκοπήσαμε επιστολές νομικών συμβούλων ως προς τη συνάφεια με τις παραδοχές της διοίκησης για την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων. - Αξιολογήσαμε την ανάλυση της ενηλικίωσης πελατών και την εκτίμηση της Εταιρείας και του Ομίλου για την πρόβλεψη. - Αξιολογήσαμε επιπλέον την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις σχετικές σημειώσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνουν την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, και τις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 12 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 18^η Ιουνίου 2010 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 9 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 10 Απριλίου 2019

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ανδρέας Χατζηδαμιανού
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 61391
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές Α.Ε.
Χειμάρρας 8Β
15125 Μαρούσι, Ελλάδα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 107

Καταστάσεις Αποτελεσμάτων

(Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ)

		ΟΜΙΛΟΣ	
		31/12/2018	31/12/2017
Εύλογη Αξία Βιολογικών περιουσιακών στοιχείων κατά την έναρξη της Χρήσεως	Σημ.	197.082.545	180.624.862
Αγορές κατά τη διάρκεια της χρήσης		(604.286)	(2.098.978)
Έσοδα από συμβάσεις πελατών για πωλήσεις βιολογικών στοιχείων κατά τη διάρκεια της χρήσης		175.587.563	179.976.683
Εύλογη Αξία Βιολογικών περιουσιακών στοιχείων κατά την λήξη της περιόδου		185.897.457	197.082.545
Κέρδη από μεταβολές στην Εύλογη Αξία Βιολογικών περιουσιακών στοιχείων κατά την λήξη της Περιόδου	26	163.798.189	194.335.388
Έσοδα από συμβάσεις πελατών για πωλήσεις μη βιολογικών αγαθών - εμπορευμάτων και λοιπού υλικού	10	21.684.434	26.706.325
Αναλώσεις	27	(104.921.735)	(100.796.605)
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	11	(29.973.267)	(29.440.405)
Αμοιβές τρίτων και παροχές τρίτων	12	(21.227.120)	(21.413.513)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	13	(9.588.818)	(9.994.581)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	13	52.241	105.536
Κέρδος από αποτίμηση λόγω αναδιάθρωσης δανειακών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	34	227.995	-
Κέρδη/(Ζημιές) από την επανεκτίμηση παγίων περιουσιακών στοιχείων	18,19	(1.332.794)	23.213
Αποσβέσεις	18, 21,35	(6.529.161)	(5.944.107)
Λοιπά έσοδα	14	(27.717.560)	(31.475.669)
Λοιπά έσοδα	15	873.621	1.206.500
Αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων		(14.653.975)	23.312.082
Φόρος εισοδήματος	16	(129.196)	(300.017)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	16,23	2.184.391	349.375
Καθαρά Κέρδη χρήσεως		(12.598.780)	23.361.440
Κατανεμόμενα σε:			
Μετόχους Εταιρείας		(12.598.780)	23.361.440
Σύνολο		(12.598.780)	23.361.440
Βασικά κέρδη ανά μετοχή - σε €	17	<u>(0,0429)</u>	<u>0,0800</u>
Μειωμένα Κέρδη ανά μετοχή - σε €	17	<u>(0,0268)</u>	<u>0,0610</u>

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Καταστάσεις Αποτελεσμάτων

(Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ)

		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2018	31/12/2017
	Σημ.		
Εύλογη Αξία Βιολογικών περιουσιακών στοιχείων κατά την έναρξη της Χρήσεως		187.704.805	172.405.271
Αγορές κατά τη διάρκεια της περιόδου		(257.820)	(1.709.915)
Έσοδα από συμβάσεις πελατών για πωλήσεις βιολογικών στοιχείων κατά τη διάρκεια της χρήσης		164.643.417	168.438.759
Εύλογη Αξία Βιολογικών περιουσιακών στοιχείων κατά την λήξη της περιόδου		176.279.661	187.704.805
Κέρδη από μεταβολές στην Εύλογη Αξία Βιολογικών περιουσιακών στοιχείων κατά την λήξη της Περιόδου	26	152.960.453	182.028.378
Έσοδα από συμβάσεις πελατών για πωλήσεις μη βιολογικών αγαθών - εμπορευμάτων και λοιπού υλικού	10	11.700.110	16.834.163
Αναλώσεις	27	(91.176.776)	(88.147.925)
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	11	(27.674.907)	(27.238.815)
Αμοιβές τρίτων και παροχές τρίτων	12	(17.104.835)	(17.209.378)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	13	(9.503.466)	(9.776.446)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	13	49.894	52.316
Κέρδος από αποτίμηση λόγω αναδιάθρωσης δανειακών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	34	227.995	-
Ζημίες από την επανεκτίμηση παγίων περιουσιακών στοιχείων	18,19	(1.327.084)	23.213
Αποσβέσεις	18, 21,35	(6.465.301)	(5.878.637)
Λοιπά έξοδα	14	(26.881.479)	(29.969.234)
Λοιπά έσοδα	15	881.413	1.044.525
Αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων		(14.313.983)	21.762.159
Φόρος εισοδήματος	16	(13.670)	(14.686)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	16,23	2.035.975	926.760
Καθαρά Κέρδη χρήσεως		(12.291.678)	22.674.233

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Καταστάσεις Συνολικών Εισοδημάτων

(Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Καθαρές (Ζημιές) / Κέρδη χρήσεως	(12.598.780)	23.361.440
Λοιπά συνολικά εισοδήματα		
Στοιχεία που ενδέχεται να αναταξινομηθούν στην Κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα (I)	-	-
	-	-
Στοιχεία που δεν θα αναταξινομηθούν στην Κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα (II)		
Μεταβολή από επανεκτίμηση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων στο αποθεματικό εύλογης αξίας (Σημείωση 18)	5.897.784	-
Μείον: Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 16,23)	(571.153)	-
	5.326.631	-
Επανεκτίμηση αναλογιστικών κερδών / (ζημιών) από την υποχρέωση παροχών προς τους εργαζόμενους (Σημείωση 11)	(47.774)	(183.264)
Μείον: Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 16,23)	13.854	53.147
	(33.920)	(130.116)
	5.292.711	(130.116)
Λοιπές συνολικές ζημιές (I+II)	5.292.711	(130.116)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	(7.306.069)	23.231.324

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Καταστάσεις Συνολικών Εισοδημάτων

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017
Καθαρές (Ζημιές) / Κέρδη χρήσεως	(12.291.678)	22.674.233
Στοιχεία που ενδέχεται να αναταξινομηθούν στην Κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα (I)	-	-
	-	-
Στοιχεία που δεν θα αναταξινομηθούν στην Κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα (II)		
Μεταβολή από επανεκτίμηση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων στο αποθεματικό εύλογης αξίας (Σημείωση 18)	5.440.299	-
Μείον: Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 16,23)	(447.165)	-
	4.993.134	-
Επανεκτίμηση αναλογιστικών ζημιών από την υποχρέωση παροχών προς τους εργαζόμενους (Σημείωση 11)	(29.273)	(171.420)
Μείον: Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 16,23)	8.489	49.712
	(20.784)	(121.708)
Λοιπές συνολικές ζημιές (I+II)	4.972.350	(121.708)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	(7.319.328)	22.552.525

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Καταστάσεις Οικονομικής Θέσης

(Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού	Σημ.				
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	18	82.383.133	76.369.628	80.853.814	75.027.079
Επενδύσεις σε Ακίνητα	19	3.309.802	3.761.659	3.309.802	3.761.659
Υπεράξια Επιχείρησης	20	30.298.997	30.298.997	29.968.825	29.968.825
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	21	15.613.081	15.380.188	13.408.081	13.175.188
Επενδύσεις σε Θυγατρικές Επιχειρήσεις	22		-	13.837.595	13.732.214
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	23	440.184	598.462		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων	24	125.455	125.455	112.340	112.340
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	25	347.325	426.419	326.023	403.717
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	26	71.199.057	77.921.794	67.022.531	72.989.701
		203.717.034	204.882.602	208.839.011	209.170.723
Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία					
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	26	114.698.400	119.160.751	109.257.130	114.715.104
Αποθέματα	27	10.893.258	10.892.920	8.471.774	8.352.995
Πελάτες και Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	28	35.471.081	36.857.304	30.793.497	31.705.420
Λοιπές Απαιτήσεις	29	4.919.947	10.328.050	5.242.871	10.305.501
Λοιπά Κυκλοφορούντα στοιχεία Ενεργητικού	30	1.324.849	430.657	1.315.118	416.717
Δεσμευμένα ταμιακά διαθέσιμα	31	10.878.778	8.979.661	10.878.778	8.979.661
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	32	9.666.513	11.032.517	9.000.630	10.087.488
		187.852.826	197.681.860	174.959.798	184.562.886
Σύνολο Ενεργητικού		391.569.860	402.564.462	383.798.809	393.733.609
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο	33	88.205.044	88.205.044	88.205.044	88.205.044
Μείον Ίδιες Μετοχές	33	(47.271)	(47.271)	(47.271)	(47.271)
Υπέρ το Άρτιο	33	36.787.122	36.787.122	36.787.122	36.787.122
Αποθεματικό Αναπροσαρμογής	33	42.418.363	37.095.892	41.742.522	36.753.548
Λοιπά Αποθεματικά	33	74.157.540	74.191.460	73.871.413	73.892.197
Αποτελέσματα εις Νέον		(92.778.698)	(80.105.316)	(90.593.332)	(78.246.832)
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων		148.742.100	156.126.931	149.965.498	157.343.808
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	34	107.228.006	131.686.559	107.207.374	131.584.678
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις	23	6.487.899	8.305.132	5.011.660	6.633.053
Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	11	3.189.373	3.063.831	3.020.858	2.917.648
Επιχορηγήσεις	35	5.195.349	5.891.320	5.021.193	5.647.134
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	36	756.085	1.112.271	756.085	1.112.271
Προβλέψεις	37	4.221.833	4.353.766	4.022.656	4.160.955
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		127.078.545	154.412.879	125.039.826	152.055.739
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	38	55.024.178	49.934.113	49.333.385	43.125.778
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	34	12.973.402	5.309.429	12.478.085	5.208.928
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	34	38.936.946	29.240.440	38.855.716	29.161.273
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	39	8.814.689	7.540.670	8.126.299	6.838.083
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		115.749.215	92.024.652	108.793.485	84.334.062
Σύνολο Υποχρεώσεων		242.827.760	246.437.531	233.833.311	236.389.801
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων & Υποχρεώσεων		391.569.860	402.564.462	383.798.809	393.733.609

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Καταστάσεις Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου

ΟΜΙΛΟΣ

ΠΟΣΑ ΣΕ €	Μετοχικό κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Υπέρ Το Άρτιο	Αποθεματικό αναπροσαρμογής	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	87.449.210	(47.271)	36.769.486	37.098.494	75.281.788	(104.429.570)	132.122.137
<i>Μεταβολή Ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο 01/01-31/12/2017</i>							
Κέρδη μετά από φόρους	-	-	-	-	-	23.361.440	23.361.440
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(2.602)	(1.090.328)	962.814	(130.116)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	-	-	-	(2.602)	(1.090.328)	24.324.254	23.231.324
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από την απορρόφηση θυγατρικής εταιρείας (Σημείωση 33)	-	-	-	-	-	-	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από τη μετατροπή του Ομολογιακού Δανείου (Σημείωση 33)	755.834	-	17.636	-	-	-	773.470
Σύνολο	755.834	-	17.636	(2.602)	(1.090.328)	24.324.254	24.004.794
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 (δημοσιευμένα)	88.205.044	(47.271)	36.787.122	37.095.892	74.191.460	(80.105.316)	156.126.931
Επίδραση αλλαγής λογιστικής πολιτικής (Σημείωση 4)	-	-	-	-	-	(78.762)	(78.762)
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2018 (αναπροσαρμοσμένα)	88.205.044	(47.271)	36.787.122	37.095.892	74.191.460	(80.184.078)	156.048.169
<i>Μεταβολή Ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο 01/01-31/12/2018</i>							
Κέρδη/(Ζημίες) μετά από φόρους	-	-	-	-	-	(12.598.780)	(12.598.780)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	5.322.471	(33.920)	4.160	5.292.711
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	-	-	-	5.322.471	(33.920)	(12.594.620)	(7.306.069)
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	88.205.044	(47.271)	36.787.122	42.418.363	74.157.540	(92.778.698)	148.742.100

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Καταστάσεις Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της Μητρικής Εταιρείας

ΠΟΣΑ ΣΕ €	Μετοχικό κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Υπέρ Το Άρτιο	Αποθεματικό αναπροσαρμογής	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	87.449.210	(47.271)	36.769.486	36.755.808	75.517.776	(102.427.196)	134.017.813
<i>Μεταβολή ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο 01/01-31/12/2017</i>							
Κέρδη μετά από φόρους	-	-	-	-	-	22.674.233	22.674.233
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(2.260)	(1.625.579)	1.506.131	(121.708)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	-	-	-	(2.260)	(1.625.579)	24.180.365	22.552.525
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από την απορρόφηση θυγατρικής εταιρείας (Σημείωση 33)	-	-	-	-	-	-	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από τη μετατροπή του Ομολογιακού Δανείου (Σημείωση 33)	755.834	-	17.636	-	-	-	773.470
Σύνολο	755.834	-	17.636	(2.260)	(1.625.579)	24.180.365	23.325.995
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 (δημοσιευμένα)	88.205.044	(47.271)	36.787.122	36.753.548	73.892.197	(78.246.831)	157.343.809
Επίδραση αλλαγής λογιστικής πολιτικής (Σημείωση 4)	-	-	-	-	-	(58.983)	(58.983)
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2018 (αναπροσαρμοσμένα)	88.205.044	(47.271)	36.787.122	36.753.548	73.892.197	(78.305.814)	157.284.826
<i>Μεταβολή ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο 01/01-31/12/2018</i>							
Κέρδη/(Ζημιές) μετά από φόρους	-	-	-	-	-	(12.291.678)	(12.291.678)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	4.988.974	(20.784)	4.160	4.972.350
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	-	-	-	4.988.974	(20.784)	(12.287.518)	(7.319.328)
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	88.205.044	(47.271)	36.787.122	41.742.522	73.871.413	(90.593.331)	149.965.498

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Καταστάσεις ταμειακών ροών

(Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ)

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες					
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων		(14.653.975)	23.312.082	(14.313.983)	21.762.159
Πλέον / μείον προσαρμογές για :					
Αποσβέσεις	18,21	7.225.131	6.681.725	7.091.242	6.546.225
Προβλέψεις		(120.179)	2.555.603	(126.545)	2.618.472
Αποσβέσεις Επιχορηγήσεων	35	(695.970)	(737.618)	(625.941)	(667.588)
Προβλέψεις Αποζημίωσης Προσωπικού		73.603	242.985	53.756	207.857
Πιστωτικοί Τόκοι	13	(52.241)	(105.536)	(49.894)	(52.316)
Κέρδος από Αποτίμηση λόγω Αναδιάρθρωσης Δανείων		(227.995)	-	(227.995)	-
(Κέρδη)/Ζημιές από την μεταβολή της εύλογης αξίας βιολογικών αποθεμάτων	26	17.969.787	(12.088.468)	17.314.404	(11.534.894)
Λοιπά μη ταμιακά κονδύλια		1.385.420	(215.492)	1.292.470	(194.599)
Κέρδος από Πώληση Παγίων		5.237	708	5.237	809
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	13	9.588.818	9.994.581	9.503.466	9.776.446
Σύνολο (a1)		20.497.636	29.640.570	19.916.217	28.462.571
Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες					
Μείωση/(Αύξηση) αποθεμάτων		(6.785.037)	(4.802.700)	(6.008.038)	(4.175.880)
Μείωση/(Αύξηση) των απαιτήσεων		5.851.227	(721.790)	5.059.018	507.675
Αύξηση/(Μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)		6.003.817	3.401.960	7.142.010	2.953.607
Σύνολο κεφαλαίου κίνησης (a2)		5.070.007	(2.122.530)	6.192.990	(714.598)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		(8.646.158)	(7.172.219)	(8.563.291)	(7.096.157)
Καταβεβλημένοι Φόροι		(119.492)	(276.544)	(16.043)	-
Σύνολο (a3)		(8.765.650)	(7.448.763)	(8.579.334)	(7.096.157)
Εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες (A)= (a1+a2+a3)		16.801.993	20.069.277	17.529.873	20.651.816
Ταμιακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες					
Αγορά ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	18, 21	(8.569.120)	(10.305.755)	(8.699.878)	(10.167.372)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων		8.800	1.594	8.800	1.494
Τόκοι εισπραχθέντες		52.241	105.536	49.894	52.316
(Εκροές)/ εισροές από επενδυτικές δραστηριότητες (B)		(8.508.079)	(10.198.625)	(8.641.184)	(10.113.562)
Ταμιακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες					
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου/ Μετατροπή ομολόγου		-	781.028	-	781.028
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		-	(7.559)	-	(7.559)
Εισπράξεις από λοιπά εκδοθέντα/αναληφθέντα βραχυπρόθεσμα δάνεια		34.930.582	8.164.448	34.535.766	8.164.448
Εξφλήσεις λοιπού βραχυπρόθεσμου δανεισμού		(42.691.383)	(11.753.890)	(42.612.196)	(11.638.597)
Μερίσματα πληρωθέντα		-	(33.859)	-	-
(Εκροές)/ εισροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Γ)		(7.760.801)	(2.849.832)	(8.076.430)	(2.700.680)
Καθαρή αύξηση στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσεως (Δ)= (A) + (B) + (Γ)		533.113	7.020.820	812.259	7.837.574
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσεως		11.032.517	8.754.791	10.087.488	6.993.008
Δεσμευμένα ταμιακά διαθέσιμα έναρξης χρήσεως		8.979.661	4.236.567	8.979.661	4.236.567
Ταμιακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένα έναρξης χρήσεως (E)		20.012.178	12.991.358	19.067.149	11.229.575
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσεως		9.666.513	11.032.517	9.000.630	10.087.488
Δεσμευμένα ταμιακά διαθέσιμα λήξης χρήσεως		10.878.778	8.979.661	10.878.778	8.979.661
Ταμιακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένα λήξης χρήσεως (Z)=(Δ)+(E)		20.545.291	20.012.178	19.879.408	19.067.149

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

1. Πληροφορίες για την Εταιρεία

1.1 Γενικές Πληροφορίες

Η Εταιρεία «ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.» (η οποία θα αποκαλείται στο εξής «Εταιρεία») είναι μια ανώνυμη Εταιρεία και μητρική Εταιρεία του Ομίλου «ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ» (που θα αποκαλείται «Όμιλος»). Η δομή του Ομίλου και οι θυγατρικές εταιρείες παρουσιάζονται στη Σημείωση 7 των οικονομικών καταστάσεων. Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στο Κορωπί Αττικής, οδός Δημοκρίτου, Θέση Πόρτσι και η ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρείας είναι www.nireus.com. Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1988 στη Χίο και το 1995 εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σύμφωνα με την απόφαση 8/754/14.4.2016, άρθρο 1, παράγραφος γ) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς οι εγκεκριμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο 01/01/2017-31/12/2017 των μη εισηγμένων εταιρειών ΠΡΩΤΕΥΣ ΑΕΒΕ και ΚΕΓΟ ΑΓΡΙ ΑΕ είναι αναρτημένες στις ιστοσελίδες των εταιρειών www.proteussa.com και www.kegoagri.gr αντίστοιχα.

1.2 Φύση Δραστηριοτήτων

Η Εταιρεία καθώς και οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου δραστηριοποιούνται κυρίως στον ευρύτερο χώρο της ιχθυοκαλλιέργειας. Πιο συγκεκριμένα, οι κυριότερες δραστηριότητες του Ομίλου είναι η παραγωγή γόνου, η παραγωγή ψαριών καθώς και η εμπορία και διάθεση αυτών στην εσωτερική και διεθνή αγορά, η παραγωγή εξοπλισμού όπως δίκτυα, κλουβιά κλπ. για ιχθυοπαραγωγικές μονάδες, η παραγωγή και εμπορία ιχθυοτροφών, η παραγωγή και εμπορία μεταποιημένων ψαριών καθώς και η παραγωγή και εμπορία κτηνοπτηνοτροφικών ειδών.

2. Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

2.1 Βάση σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ισχύουν μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους εκτός από συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που αναπροσαρμόζονται σε εύλογες αξίες όπως αναφέρονται στην Σημείωση 44 των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και την αρχή της αυτοτέλειας χρήσεων.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ.

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρέχουν συγκριτικές πληροφορίες σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων, καθώς απαιτεί και την κρίση της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Οι λογιστικές πολιτικές που αναφέρονται έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται και αναλύονται στην σημείωση 3. Οι εκτιμήσεις της Διοίκησης για τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται μεγαλύτερος βαθμός κρίσης και πολυπλοκότητας ή για τις περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις εταιρικές και Οικονομικές Καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 5.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2018 (σε αυτές περιλαμβάνονται και οι αντίστοιχες της 31ης Δεκεμβρίου 2017) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 8 Απριλίου 2019. Σύμφωνα με τις διατάξεις της

Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τροποποιήσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις δεν επιτρέπονται μετά την έγκρισή τους. Δικαίωμα αλλαγών έχουν μόνο οι Μέτοχοι κατά την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση.

2.2 Συνέχιση της δραστηριότητας

Αποπληρωμή Δόσεων Μακροπρόθεσμων Δανείων

Εντός της χρήσης του 2018 η Εταιρεία έλαβε, μετά από σχετικό αίτημά της, έγκριση (συναινετική επιστολή) από την Τράπεζα Πειραιώς, μετά από την αυξημένη πλειοψηφία των Ομολογιούχων, για την μετάθεση της δόσης του έτους 2018 συνολικού ύψους € 7.260.000, στις 28/06/2019 και σε σχετική τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής του κοινού ομολογιακού δανείου των € 58,2 εκ. Περαιτέρω πληροφορίες παρατίθενται στην Σημείωση 34.

Η Διοίκηση του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο της απο 20/6/2018 ενημέρωσης που έλαβε απο τις μετόχους της Τράπεζας Πειραιώς, Alpha Bank, Eurobank και Εθνική σχετικά με την υπογραφή της από 20 Ιουνίου 2018 σύμβασης αγοραπωλησίας μεταξύ των ως άνω Τραπεζών με την αγοράστρια εταιρία Andromeda Seafood Limited για την πώληση του 74,34% της Εταιρείας (Σημείωση 45), σε συνδυασμό με το περιεχόμενο της παραπάνω σύμβασης που της έχει γνωστοποιηθεί επισήμως και αρμοδίως, εύλογα συνάγει ότι στο πλαίσιο ολοκλήρωσης της συναλλαγής το σύνολο των δανείων της Εταιρείας θα αναχρηματοδοτηθεί. Η Διοίκηση του Ομίλου έχει αξιολογήσει κάθε πιθανό σενάριο σχετικά με την εξέλιξη της ως άνω συναλλαγής, και θεωρεί ότι ο Όμιλος έχει την δυνατότητα να αποπληρώσει μέσω της ρευστότητας που διαθέτει ή/και να αναχρηματοδοτήσει το βραχυπρόθεσμο μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων του.

2.3 Βάση ενοποίησης

Οι συνημμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις της Μητρικής Εταιρείας καθώς και τις Οικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου στις οποίες η Μητρική Εταιρεία έχει δυνατότητα άσκησης ελέγχου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Ο έλεγχος επιτυγχάνεται όταν ο Όμιλος εκτίθεται, ή έχει δικαιώματα, πάνω στις κυμαινόμενες αποδόσεις από την συμμετοχή του στην οικονομική οντότητα (εκδότρια) και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του επί της εκδότριας.

Συγκεκριμένα, ο Όμιλος ελέγχει μια εκδότρια εάν και μόνο διαθέτει όλα τα ακόλουθα:

- Εξουσία επί της εκδότριας (δηλαδή τα υφιστάμενα δικαιώματα που του δίνουν τη δυνατότητα να κατευθύνονται οι σχετικές δραστηριότητες της εκδότριας).
- Τοποθετήσεις, ή δικαιώματα, με μεταβλητές αποδόσεις από την συμμετοχή του στην εκδότρια, και
- Δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του επί της εκδότριας για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών του.

Όταν ο Όμιλος δεν έχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή παρόμοια δικαιώματα μιας εκδότριας, ο Όμιλος εξετάζει ότι όλα τα κρίσιμα γεγονότα και περιστάσεις προκειμένου να εκτιμήσει αν έχει εξουσία πάνω σε μία εκδότρια, όπως οι εξής:

- Η συμβατική ρύθμιση με τους υπόλοιπους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου με την εκδότρια.
- Τα δικαιώματα που απορρέουν από άλλες συμβατικές ρυθμίσεις.
- Τα δικαιώματα του Ομίλου και των δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου.

Ο Όμιλος επανεξετάζει κατά πόσον ή όχι ελέγχει την εκδότρια αν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι υπάρχουν αλλαγές σε ένα ή περισσότερα από τα τρία κριτήρια του ελέγχου. Η ενοποίηση της θυγατρικής ξεκινάει όταν ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο της θυγατρικής και παύει όταν ο Όμιλος χάνει τον έλεγχο της θυγατρικής. Τα περιουσιακά

στοιχεία, οι υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα της θυγατρικής που αποκτήθηκαν ή πωλήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης περιλαμβάνονται στην κατάσταση των συνολικών εσόδων από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο, μέχρι την ημερομηνία που ο Όμιλος παύει να ελέγχει την θυγατρική.

Τα κέρδη, ζημιές και κάθε στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων αποδίδονται στους μετόχους της μητρικής Εταιρείας του Ομίλου και των μη ελέγχουσων συμμετοχών, ακόμα και όταν αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μη ελέγχουσες συμμετοχές να παρουσιάζουν ζημιογόνο αποτέλεσμα. Όταν κρίνεται απαραίτητο, γίνονται αναμορφώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών προκειμένου οι λογιστικές πολιτικές τους να είναι σύμφωνες με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του Ομίλου, τα ίδια κεφάλαια, τα έσοδα, τα έξοδα και τις ταμειακές ροές που σχετίζονται με τις συναλλαγές μεταξύ των θυγατρικών του Ομίλου απαλείφονται πλήρως κατά την ενοποίηση.

Στην περίπτωση απώλειας ελέγχου μιας θυγατρικής, αποαναγνωρίζονται τα περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), οι υποχρεώσεις, οι μη ελέγχουσες συμμετοχές και άλλα στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ενώ τυχόν κέρδη ή ζημιές από την αποαναγνώριση αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οποιαδήποτε επένδυση αναγνωρίζεται στην αξία κτήσης τους και αναπροσαρμόζεται με τυχόν σωρευτική απομείωση της αξίας τους.

3. Λογιστικές πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές, οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στην κατάρτιση των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων της μητρικής, συνοψίζονται παρακάτω.

3.1 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μια ομάδα στοιχείων ενεργητικού και δραστηριοτήτων που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8, υιοθετείται η προσέγγιση της Διοίκησης αναφορικά με τις οικονομικές πληροφορίες που δίνονται κατά τομέα. Η πληροφόρηση βασίζεται σε αυτή που χρησιμοποιεί η Διοίκηση εσωτερικά για την αξιολόγηση της απόδοσης των λειτουργικών τομέων και την κατανομή πόρων σε αυτούς τους τομείς. Οι λειτουργικοί τομείς είναι οι εξής: Ιχθυοκαλλιέργεια, Ιχθυοτροφές, Κτηνοπτηνοτροφία.

3.2 Συνένωση επιχειρήσεων και υπεραξία

Κάθε συνένωση επιχειρήσεων λογιστικοποιείται με την εφαρμογή της μεθόδου απόκτησης. Το κόστος της απόκτησης υπολογίζεται ως το άθροισμα του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε, αποτιμημένο κατά την ημερομηνία της απόκτησης στην εύλογη αξία, και του ποσού τυχόν μη ελέγχουσας συμμετοχής στον αποκτώμενο. Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, ο αποκτών επιμετρά τη μη ελέγχουσα συμμετοχή επί του αποκτώμενου είτε στην εύλογη αξία είτε σε αναλογία επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου.

Τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά την απόκτηση καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ο Όμιλος εκτιμά τα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις για την κατάλληλη ταξινόμησή τους και τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας τους σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, τις οικονομικές περιστάσεις και τις σχετικές συνθήκες κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Σε περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων που πραγματοποιείται σταδιακά, ο Όμιλος επιμετρά εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης και η διαφορά μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών επιχειρήσεων καταρτίζονται για την ίδια χρονική περίοδο με εκείνη της μητρικής και όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προσαρμογές προκειμένου οι λογιστικές πολιτικές να συνάδουν με εκείνες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που μεταβιβάζεται από τον αποκτώντα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Οποιοσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος, που τεκμαίρεται ότι αποτελούν στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού, αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 είτε στα αποτελέσματα χρήσης είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο αντάλλαγμα δεν εμπίπτει στο ΔΠΧΑ 9 τότε επιμετράται σύμφωνα με το κατάλληλο πρότυπο βάσει τα ΔΠΧΑ.

Η υπεραξία αρχικά αποτιμάται στο κόστος το οποίο αποτελεί το υπερβάλλον του αθροίσματος του ανταλλάγματος που μεταβιβάζεται συν το ποσό που αναγνωρίζεται ως μη ελέγχουσα συμμετοχή επιμετρημένη, στην αναλογία της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αξία των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, και οποιαδήποτε ποσοστό που προηγουμένως κατείχε, επί των καθαρών αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται και των αναληφθέντων υποχρεώσεων.

Εάν η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν υπερβαίνει το ποσό του συνολικού ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε, ο Όμιλος αξιολογεί εκ νέου εάν έχει προσδιορίσει ορθώς όλα τα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία και όλες τις αναληφθείσες υποχρεώσεις και επανεξετάζει τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τη επιμέτρηση των στοιχείων που πρέπει να αναγνωριστούν κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Εάν η επαναξιολόγηση εξακολουθεί να έχει ως αποτέλεσμα την υπέρβαση της εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν πάνω από το συνολικό τίμημα που μεταφέρεται, τότε το κέρδος αυτό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία η οποία έχει αποκτηθεί σε μία συνένωση επιχειρήσεων, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών του Ομίλου οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή οι υποχρεώσεις της αποκτηθείσας Εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Όταν η υπεραξία αποτελεί μέρος της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και τμήμα της δραστηριότητας της μονάδας αυτής διατεθεί, η υπεραξία που αναλογεί στην δραστηριότητα που διατίθεται συμπεριλαμβάνεται στην λογιστική αξία της δραστηριότητας κατά τον υπολογισμό του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση της δραστηριότητας. Σε αυτή την περίπτωση η υπεραξία που έχει διατεθεί επιμετράται αναλογικά με τη σχετική αξία της δραστηριότητας που έχει πουληθεί και της σχετικής αξίας του τμήματος της εναπομείνουσας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών.

3.3 Συγγενείς επιχειρήσεις

Οι συγγενείς επιχειρήσεις είναι εκείνες στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά όχι έλεγχο επί της οικονομικής και επιχειρηματικής στρατηγικής τους. Σημαντική επιρροή, κατά κύριο λόγο, τεκμαίρεται ότι υφίσταται όταν ο Όμιλος έχει δικαίωμα συμμετοχής σε αποφάσεις της οικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής, χωρίς όμως να έχει δικαίωμα να ορίζει τις αποφάσεις αυτές. Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις στις οποίες ασκείται ουσιώδης επιρροή αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συμμετοχή απεικονίζεται στην αξία κτήσης, αυξομειούμενη με το ποσοστό της συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη και τις ζημιές που προκύπτουν από την συμμετοχή την ημερομηνία απόκτησης ουσιώδους επιρροής μέχρι την ημερομηνία παύσης της, καθώς και με τις αντίστοιχες αυξομειώσεις της καθαρής θέσης της συμμετοχής. Περαιτέρω, η αξία των συμμετοχών αναπροσαρμόζεται με τυχόν σωρευτική απομείωση της αξίας τους. Όταν οι ζημιές που αναλογούν στον Όμιλο υπερβαίνουν τη λογιστική αξία μιας συμμετοχής, η λογιστική αξία μειώνεται στο μηδέν χωρίς περαιτέρω αναγνώριση ζημιών, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία ο Όμιλος έχει δημιουργήσει υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές, σχετιζόμενες με τη συγγενή εταιρεία. Η υπεραξία που αφορά την κάθε επένδυση σε συγγενή εταιρεία συμπεριλαμβάνεται στην λογιστική αξία της συμμετοχής και δεν αποσβένεται ούτε εξετάζεται μεμονωμένα για τυχόν απομείωση.

Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης αντικατοπτρίζει το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας. Η οποιαδήποτε μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των εν λόγω εκδοτριών παρουσιάζεται ως μέρος των λοιπών συνολικών εισοδημάτων του Ομίλου. Στην περίπτωση που υπάρχει μεταβολή η οποία αναγνωρίζεται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια της συγγενούς εταιρείας, ο Όμιλος αναγνωρίζει το ποσοστό συμμετοχής του στις μεταβολές και το απεικονίζει στα Ίδια Κεφάλαια. Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Οι Οικονομικές Καταστάσεις της συγγενούς επιχείρησης καταρτίζονται για την ίδια χρονική περίοδο με εκείνη της μητρικής και όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προσαρμογές προκειμένου οι λογιστικές πολιτικές να συνάδουν με εκείνες της Εταιρείας και του Ομίλου.

3.4 Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία και γεωργική δραστηριότητα

Ως γεωργική δραστηριότητα ορίζεται η διοίκηση και η διαχείριση του βιολογικού μετασχηματισμού των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων για πώληση, σε γεωργικό προϊόν ή σε επιπρόσθετα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία.

Ως βιολογικά περιουσιακά στοιχεία ορίζονται ζώα και ψάρια τα οποία βρίσκονται υπό ανάπτυξη και κατηγοριοποιούνται ως τέτοια μέχρι την στιγμή της συγκομιδής τους εφόσον προορίζονται για πώληση, επεξεργασία ή κατανάλωση. Το δικαίωμα της διαχείρισης των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων μπορεί να προέρχεται από ιδιοκτησία ή από άλλο τύπο νομικής πράξης.

Με τον όρο «Γεωργική Δραστηριότητα» εννοούμε ένα σχετικά ευρύ κύκλο δραστηριοτήτων οι οποίες έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά όπως είναι:

- Η δυνατότητα για μεταβολή δηλαδή ζωντανό οργανισμός (ζώα, ψάρια), οι οποίοι έχουν την δυνατότητα βιολογικού μετασχηματισμού
- Η διοίκηση και διαχείριση της μεταβολής, δημιουργώντας, ενισχύοντας ή τουλάχιστον σταθεροποιώντας τις κατάλληλες συνθήκες προκειμένου οι ζωντανό οργανισμοί να μπορούν να αναπτυχθούν.
- Η δυνατότητα αποτίμησης της μεταβολής δηλαδή η διαφορά που επέφερε ο βιολογικός μετασχηματισμός τόσο στην ποιότητα (ωριμότητα, περιεκτικότητα) όσο και στην ποσότητα (βάρος, καρποί κλπ.) των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία καταχωρούν ένα βιολογικό περιουσιακό στοιχείο ή μία γεωργική παραγωγή όταν και μόνο όταν :

- Ελέγχουν το περιουσιακό στοιχείο ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος.
- Πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία.
- Το κόστος του περιουσιακού στοιχείου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.
- Ένα βιολογικό περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται κατά την αρχική καταχώρηση και κατά την ημερομηνία κάθε ισολογισμού στην εύλογη αξία του μείον τα εκτιμώμενα κόστη του σημείου πώλησης, εκτός από την περίπτωση όπου η εύλογη αξία δεν μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μετά την αρχική καταχώρηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων τα αποτιμούν κατά την ημερομηνία κάθε μεταγενέστερης κατάστασης οικονομικής θέσης στην εύλογη αξία μείον τα εκτιμώμενα κόστη έως του σημείου πώλησης. Σε περίπτωση που δεν μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία, τότε αποτιμώνται στο κόστος τους μείον κάθε συσσωρευμένη απόσβεση και κάθε συσσωρευμένη ζημία απομείωσης.

Κέρδη ή ζημίες που μπορεί να προκύψουν κατά την αρχική καταχώρηση ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου και τη μεταγενέστερη αποτίμησή του (μείον τα εκτιμώμενα κόστη του σημείου πώλησης και στις δύο περιπτώσεις),

καταχωρούνται στο αποτέλεσμα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν. Κέρδος μπορεί να προκύπτει και κατά την αρχική καταχώρηση ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου, όπως είναι για παράδειγμα η γέννηση ενός ζωντανού οργανισμού.

Τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία διαχωρίζονται σε υποκατηγορίες ανάλογα με το στάδιο ωριμότητας ώστε να είναι δυνατό οι χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων να ενημερωθούν για το χρόνο των μελλοντικών ταμειακών ροών τις οποίες ο Όμιλος και η Εταιρεία προσδοκούν να έχουν από την εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων.

Τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν τα ώριμα, τα ανώριμα, τον γόνο και τους γεννήτορες και αποτιμώνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 41 και ΔΠΧΑ 13 ως εξής:

Γόνος:

Ο γόνος προσμετράται σε τεμάχια, τα οποία προκύπτουν από την αναμενόμενη ποσότητα, αφού αφαιρεθεί η στατιστικά προκύπτουσα θνησιμότητα. Η ποσότητα αυτή επαληθεύεται φυσικώς με την ποσότητα πωλούμενου γόνου πλέον την ποσότητα που αναλώνεται για την παραγωγή νωπών ψαριών της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ο γόνος αποτιμάται στην καθαρή εύλογη αξία η οποία προκύπτει από τις εκτιμώμενες τιμές πώλησης αφαιρουμένων των εκτιμώμενων εξόδων μεταφοράς.

Ωριμα και Ανώριμα:

Η συνολική ιχθυομάζα προκύπτει:

(α) Από μέτρηση της βιομάζας ανάλογα με την αναλωθείσα τροφή, τις επικρατούσες θερμοκρασίες και το φύλο των ψαριών.

(β) Από δειγματοληψία ψαριών υπολογίζεται το μέσο βάρος ανά κλωβό. Το μέσο βάρος πολλαπλασιαζόμενο με τον αριθμό των ψαριών, προσδιορίζει τη συνολική ιχθυομάζα δεδομένου ότι σε κάθε ιχθυοκλωβό υπάρχει συγκεκριμένη κατηγορία και μέγεθος ψαριού.

(γ) Η Εταιρεία επιμετρά και συγκρίνει αποκλίσεις που μπορεί να προκύπτουν από τα απολογιστικά στοιχεία των κλωβών που εξαλιεύονται πλήρως με τα δεδομένα των ανωτέρω εκτιμήσεων για τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις.

Ωριμα:

Τα ώριμα ψάρια επιμετρώνται στην καθαρή εύλογη αξία. Λόγω του ότι δεν υπάρχουν οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές για τα ψάρια της μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας (και ακόμη περισσότερο για ζώντα ψάρια) στην παρούσα τοποθεσία και κατάστασή τους, η υποχρέωση της αποτίμησης των ψαριών αυτών σύμφωνα με το ΔΛΠ 41 και το ΔΠΧΑ 13 οδηγεί στην χρήση μιας εκτιμώμενης εύλογης αξίας των ψαριών επί της βάσης μιας υποθετικής αγοράς και της ιεραρχίας της εύλογης αξίας Επιπέδου 2 λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα τοποθεσία και κατάσταση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων.

Η εκτίμηση της εύλογης αξίας του ιχθυοπληθυσμού σε κάθε ημερομηνία αναφοράς γίνεται λαμβάνοντας υπόψη διάφορους παράγοντες, όπως ποια είναι η υποθετική κύρια αγορά, ποιοι είναι οι αντιπροσωπευτικοί συμμετέχοντες στην αγορά αυτή, ποια είναι η μέγιστη και βέλτιστη χρήση των περιουσιακών αυτών στοιχείων κατά την ημερομηνία αναφοράς, ποια είναι η αναμενόμενη περίοδος/ημερομηνία εξαλίευσης και ποιες είναι οι επικρατούσες παρατηρήσιμες και αντιπροσωπευτικές τιμές στην αγορά για το τελικό προϊόν (εξαλιευμένα ψάρια).

Ανώριμα:

Όσον αφορά τα ανώριμα ψάρια, η βιομάζα αποτιμάται με βάση μεθοδολογία που ανήκει στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, ήτοι στην εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης βάσει μεθόδων υπολογισμού μελλοντικών ταμειακών ροών και του ποσοστού ωρίμανσης της εκάστοτε παρτίδας, από την οποία αφαιρείται μέρος του εκτιμώμενου μικτού κέρδους που αναμένεται να πραγματοποιηθεί κατά την προβλεπόμενη περίοδο αλίευσης.

Γεννήτορες:

Οι γεννήτορες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν ζημίες απομείωσης.

Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις που επηρεάζουν την αποτίμηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρονται στην σημείωση 5.Ζ.

3.5 Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής Εταιρείας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων οι νομισματικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Ευρώ με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αυτή. Όλες οι διαφορές που προκύπτουν από την εκκαθάριση ή μετατροπή νομισματικών στοιχείων καταχωρούνται στα Αποτελέσματα Χρήσης.

Τα μη νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα που αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας που αποκτήθηκαν. Τα μη νομισματικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας. Το κέρδος ή ζημία από την επαναμετατροπή των μη νομισματικών στοιχείων αντιμετωπίζεται με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζονται τα κέρδη ή οι ζημίες από τη μεταβολή της εύλογης αξίας των στοιχείων αυτών.

Κατά την ενοποίηση, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των ξένων δραστηριοτήτων (αλλοδαπών θυγατρικών) μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τη συναλλαγματική ισοτιμία που επικρατεί κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων και τα αποτελέσματα χρήσης τους μετατρέπονται χρησιμοποιώντας τη συναλλαγματική ισοτιμία που επικρατεί κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά τη μετατροπή για την ενοποίηση αναγνωρίζονται στο αποθεματικό μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών σε ξένο νόμισμα ως ξεχωριστή γραμμή στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα και μεταφέρονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την πώληση της ξένης δραστηριότητας.

3.6 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία εκτός των κατηγοριών: αυτοκίνητα, έπιπλα, λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός και ασώματες ακινητοποιήσεις.

Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριφθείσες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Επίσης περιλαμβάνονται τα κόστη αντικατάστασης τμήματος των παγίων και το κόστος δανεισμού εφόσον πληρούνται τα κριτήρια κεφαλαιοποίησης.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσώματων ακινητοποιήσεων περιλαμβάνοντας το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού, το οποίο συμμετέχει στην κατασκευή (αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές), το κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα γενικά κόστη.

Μεταγενέστερες δαπάνες και κόστη δανεισμού καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο εφόσον πληρούνται τα κριτήρια κεφαλαιοποίησης.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα κτίρια και τα οικοπέδα, τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και τα πλωτά μέσα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μειωμένη με τις συσσωρευμένες αποσβέσεις των κτιρίων και τυχόν ζημίες απομείωσης. Οι εκτιμήσεις της εύλογης αξίας πραγματοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εύλογη αξία ενός αναπροσαρμοσμένου περιουσιακού στοιχείου δεν διαφέρει σημαντικά από τη εύλογή του αξία.

Το αποθεματικό αναπροσαρμογής το οποίο προκύπτει από εκτιμήσεις εδαφικών εκτάσεων, κτιρίων, μηχανημάτων, τεχνικών εγκαταστάσεων και πλωτών καταχωρείται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα και πιστώνεται με την αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων στην καθαρή θέση.

Στο βαθμό όμως που το κέρδος από την αναπροσαρμογή αυτή αναστρέφει μία ζημία ή απομείωση από επανεκτίμηση του ίδιου στοιχείου (όπως περιγράφεται στη σημείωση 3.9) και προηγουμένως αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, τότε το κέρδος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αντίθετα η ζημία αναπροσαρμογής απεικονίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως. Στην περίπτωση όμως που έχει ήδη δημιουργηθεί αποθεματικό από την αναπροσαρμογή, τότε μειώνεται πρώτα το αποθεματικό και το υπόλοιπο ποσό που υπερβαίνει το ύψος του αποθεματικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Επιπλέον οι συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την ημερομηνία επανεκτίμησης διαγράφονται έναντι της μικτής λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και το καθαρό ποσό επαναδιατυπώνεται σύμφωνα με το αναπροσαρμοσμένο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Κατά την πώληση, το τυχόν αποθεματικό αναπροσαρμογής που σχετίζεται με το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο που πωλήθηκε μεταφέρεται στα κέρδη εις νέον.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων και έχουν ως εξής:

Κτίρια	Μέση ωφέλιμη ζωή 50 έτη
Λοιπές Πάγιες Εγκαταστάσεις & Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέση ωφέλιμη ζωή 10 έτη
Μηχανήματα & Τεχνικές Εγκαταστάσεις	7 - 12 έτη
Λοιπά Μεταφορικά μέσα	8 - 25 έτη
Πλωτά	8 - 10 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 - 10 έτη

Ένα ιδιοχρησιμοποιούμενο ενσώματο πάγιο αποαναγνωρίζεται είτε κατά την πώλησή του είτε όταν δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή την πώλησή του. Το κέρδος ή η ζημία από τη διάθεση των παγίων, προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, εάν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του παγίου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την αποαναγνώριση του παγίου.

Οι υπολειμματικές αξίες, ωφέλιμες ζωές και μέθοδοι απόσβεσης υπόκεινται σε επανεξέταση στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται για τις μελλοντικές χρήσεις εάν κριθεί απαραίτητο.

3.7 Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης τους, το οποίο είναι προσαυξημένο με όλα εκείνα τα έξοδα που σχετίζονται με τη την απόκτησή τους. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους η οποία αντικατοπτρίζει τις συνθήκες αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Κάθε κέρδος ή ζημία που προκύπτει από μεταβολή στην εύλογη αξία του επενδυτικού ακινήτου, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτει, συμπεριλαμβανομένης της ανάλογης φορολογικής επίπτωσης. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα προσδιορίζεται με τη χρησιμοποίηση ανεξάρτητου, αναγνωρισμένου εκτιμητή που εφαρμόζει μοντέλο αποτίμησης το οποίο συστήνεται από τη Διεθνή Επιτροπή Προτύπων Αποτίμησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποαναγνωρίζονται είτε κατά τη διάθεσή τους είτε όταν το επενδυτικό ακίνητο αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή του. Η διαφορά που προκύπτει από το καθαρό προϊόν διάθεσης και τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την περίοδο της αποαναγνώρισης.

Μεταφορές προς ή από την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή στη χρήση αυτών.

Για τη μεταφορά από την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα στα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα, το τεκμαρτό κόστος του ακινήτου για μεταγενέστερη λογιστική απεικόνιση προκύπτει από την εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της μεταβολής της χρήσης. Εάν ένα ιδιοχρησιμοποιούμενο ακίνητο μεταφερθεί στην κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν το λογιστικό χειρισμό που εφάρμοζε εάν για το πάγιο όσο εμφανιζόταν στην κατηγορία των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων και μέχρι την ημερομηνία αλλαγής της χρήσης του.

3.8 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται μεμονωμένα αναγνωρίζονται στο κόστος κατά την αρχική τους αναγνώριση. Τα άυλα αυτά πάγια είναι κυρίως άδειες, λογισμικό και λοιπά προγράμματα. Το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων που έχουν αποκτηθεί σε μια συνένωση επιχειρήσεων αποτελεί την εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Τα άυλα αυτά πάγια περιλαμβάνουν παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας τα οποία αφορούν σε άδειες ιχθυοκαλλιέργειας. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν συσσωρευμένη ζημία απομείωσης. Τα εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα πάγια, εκτός των κεφαλαιοποιημένων εξόδων ανάπτυξης, δεν κεφαλαιοποιούνται και τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται.

Οι ωφέλιμες ζωές των άυλων περιουσιακών στοιχείων εκτιμώνται ως πεπερασμένες ή απροσδιόριστες.

Τα άυλα πάγια με πεπερασμένες ωφέλιμες ζωές αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους και ελέγχονται για απομείωση όταν υπάρχει ένδειξη απομείωσης. Οι ωφέλιμες ζωές και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται τουλάχιστον στο τέλος κάθε ημερομηνίας αναφοράς Οικονομικών Καταστάσεων.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απροσδιόριστες ωφέλιμες ζωές δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται για απομείωση τουλάχιστον ετησίως είτε μεμονωμένα είτε σε επίπεδο μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ). Η εκτίμηση της απροσδιόριστης ωφέλιμης ζωής επανεξετάζεται ετησίως προκειμένου να εκτιμηθεί εάν η απροσδιόριστη ζωή συνεχίζει να υποστηρίζεται. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της ωφέλιμης ζωής από απροσδιόριστη σε πεπερασμένη πραγματοποιείται για μελλοντικές χρήσεις.

Οι άδειες ιχθυοκαλλιέργειας δεν αποσβένονται λόγω απροσδιόριστης ωφέλιμης ζωής, ενώ οι άδειες, το λογισμικό και τα λοιπά προγράμματα αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους η οποία κυμαίνεται από 1 έως 5 χρόνια.

Κέρδη ή ζημιές από την αποαναγνώριση των άυλων παγίων επιμετρώνται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος πώλησης και της λογιστικής αξίας τους και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την αποαναγνώριση.

Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης

Τα έξοδα έρευνας εξοδοποιούνται κατά την πραγματοποίησή τους. Τα έξοδα ανάπτυξης συγκεκριμένου προγράμματος, αναγνωρίζονται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο όταν μπορεί να αποδειχθεί:

- Η τεχνική δυνατότητα να ολοκληρωθεί το άυλο πάγιο έτσι ώστε να είναι διαθέσιμο για χρήση ή πώληση
- Η πρόθεση να ολοκληρωθεί και η ικανότητα να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί
- Ο τρόπος με τον οποίο το άυλο πάγιο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη
- Η διαθεσιμότητα των πηγών για την ολοκλήρωση του παγίου
- Η ικανότητα να επιμετρηθούν τα έξοδα αξιόπιστα κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης των εξόδων ανάπτυξης ως περιουσιακό στοιχείο, εφαρμόζεται το μοντέλο κόστους και το πάγιο επιμετράται στο κόστος μείον οποιεσδήποτε αποσβέσεις και τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Η περίοδος απόσβεσης ξεκινά όταν έχει ολοκληρωθεί η ανάπτυξη και το πάγιο είναι διαθέσιμο για χρήση, ενώ κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης το πάγιο ελέγχεται ετησίως για απομείωση.

3.9 Απομείωση Αξίας Μη Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Επιπλέον γνωστοποιήσεις σχετικά με την απομείωση των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζονται στις παρακάτω σημειώσεις:

- Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 18)
- Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 21)
- Η Υπεραξία και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απροσδιόριστες ωφέλιμες ζωές (Σημείωση 20,21)

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμούν σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν είναι ανακτήσιμη. Στην περίπτωση που υπάρχει ένδειξη απομείωσης ή όταν απαιτείται ετήσιος έλεγχος απομείωσης, προσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο μεταξύ εύλογης αξίας του περιουσιακού στοιχείου ή της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ) μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη και αξίας χρήσης αυτών και προσδιορίζεται για κάθε περιουσιακό στοιχείο μεμονωμένα, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο δεν δημιουργεί ταμειακές ροές οι οποίες να είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες από άλλα περιουσιακά στοιχεία ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων. Εάν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή ΜΔΤΡ υπερβαίνει το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό, τότε το περιουσιακό στοιχείο θεωρείται απομειωμένο και μειώνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό. Για την εκτίμηση της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου το οποίο αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και για τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας μείον τα απαιτούμενα έξοδα για την πώληση, λαμβάνονται υπόψη οι πρόσφατες συναλλαγές στην αγορά, εάν υπάρχουν. Εάν δεν μπορούν να εντοπιστούν στην αγορά αντίστοιχες συναλλαγές, τότε χρησιμοποιείται ένα κατάλληλο μοντέλο αποτίμησης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία βασίζουν τον έλεγχο απομείωσης σε λεπτομερείς προϋπολογισμούς και προβλεπόμενους υπολογισμούς οι οποίοι ετοιμάζονται χωριστά για κάθε ΜΔΤΡ του Ομίλου όπου έχει κατανεμηθεί κάθε περιουσιακό

στοιχείο. Οι προϋπολογισμοί και οι προβλέψεις υπολογισμών καλύπτουν γενικά μια περίοδο πέντε (5) ετών, ενώ για μεγαλύτερες περιόδους υπολογίζεται ένας μακροπρόθεσμος ρυθμός ανάπτυξης που εφαρμόζεται στις μελλοντικές ταμειακές ροές μετά το πέμπτο έτος.

Οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης εκτός από τα αναπροσαρμοσμένα περιουσιακά στοιχεία όπου η προηγούμενη αναπροσαρμογή τους έχει καταχωρηθεί στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα. (Σημείωση 18)

3.10 Χρηματοοικονομικά μέσα -αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Ένα χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο μιας οντότητας και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο άλλης οντότητας.

ι) Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων (OCI) και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση εξαρτάται από τα συμβατικά χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση τους. Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα ή για τις οποίες ο Όμιλος έχει εφαρμόσει την πρακτική σκοπιμότητας, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους συν, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται μέσω αποτελεσμάτων, το κόστος συναλλαγής. Οι εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα ή για τις οποίες ο Όμιλος έχει εφαρμόσει την πρακτική σκοπιμότητας, αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής που προσδιορίζεται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 (Σημείωση 10).

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να απορρέουν ταμειακές ροές που είναι «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI)» επί του αρχικού κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή αναφέρεται ως SPPI test και εξετάζεται ανά χρηματοοικονομικό στοιχείο.

Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις οικονομικές του δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, πώληση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο.

Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση περιουσιακών στοιχείων εντός χρονικού πλαισίου που καθορίζεται με κανονισμό ή σύμβαση στην αγορά αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής δηλαδή κατά την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σε τέσσερις κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος (χρεόγραφα)
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω των συνολικών εισοδημάτων με ανακύκλωση των σωρευτικών κερδών και ζημιών (χρεόγραφα)
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων χωρίς ανακύκλωση σωρευτικών κερδών και ζημιών κατά την αποαναγνώριση (συμμετοχικά μέσα)
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Ο Όμιλος αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι:

- Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διατηρείται σε επιχειρηματικό μοντέλο με στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών
- Οι συμβατικές ρήτρες του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αποτελούν μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του κεφαλαίου

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια χρησιμοποιώντας την μέθοδο (EIR) και υπόκεινται σε απομείωση. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται, τροποποιηθεί ή απομειωθεί.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνουν εμπορικές απαιτήσεις.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται μέσω συνολικών εισοδημάτων (χρεόγραφα)

Ο Όμιλος μετρά τα χρεόγραφα με αξία θυγατρικής μέσω συνολικών εισοδημάτων εφόσον πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι:

- Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διατηρείται σε επιχειρηματικό μοντέλο με στόχο τόσο τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών όσο και την πώληση, και
- Οι συμβατικές ρήτρες του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αποτελούν μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του κεφαλαίου

Για τα χρεόγραφα που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω συνολικών εισοδημάτων, τα έσοδα από τόκους, η αναπροσαρμογή συναλλαγματικών ισοτιμιών και οι ζημιές ή αντισταθμίσεις απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και υπολογίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος. Οι υπόλοιπες μεταβολές της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Κατά τη αποαναγνώριση, η σωρευτική μεταβολή της εύλογης αξίας στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων ανακυκλώνεται στα αποτελέσματα.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων (συμμετοχικοί τίτλοι)

Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει αμετάκλητα τις συμμετοχικές επενδύσεις του ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης σύμφωνα με το *ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση*, και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημιές. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαίωμα πληρωμής, εκτός εάν ο Όμιλος επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία επέλεξαν να ταξινομήσουν τις μη εισηγμένες μετοχές του στην κατηγορία αυτή.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς εμπορία, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υποχρεωτικά θα πρέπει να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά τους στο εγγύς μέλλον. Παράγωγα περιλαμβανόμενων των ενσωματωμένων παραγώγων επίσης ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς εμπορία, εκτός εάν ορίζονται ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμιακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο. Ανεξάρτητα από τα κριτήρια για τα χρεόγραφα που ταξινομούνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, όπως περιγράφηκε ανωτέρω, τα χρεόγραφα μπορούν να προσδιοριστούν στην αξία της επίδρασης μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση, αν αυτό εξαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια λογιστική αναντιστοιχία.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στην εύλογη αξία με τις καθαρές μεταβολές στην εύλογη αξία να αναγνωρίζονται στη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ένα παράγωγο που ενσωματώνεται σε υβριδικό (σύνθετο) συμβόλαιο, με χρηματοοικονομική υποχρέωση ή είναι ξεχωριστό από το κύριο συμβόλαιο, διαχωρίζεται από το κύριο συμβόλαιο και λογιστικοποιείται ως ξεχωριστό παράγωγο εάν: τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι δεν συνδέονται στενά με το κύριο συμβόλαιο: ένα ξεχωριστό μέσο με τους ίδιους όρους με το ενσωματωμένο παράγωγο θα πληρούσε τον ορισμό ενός παραγώγου: και το υβριδικό συμβόλαιο δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα αποτιμώνται στην εύλογη αξία με μεταβολές στην εύλογη αξία να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Η επανεκτίμηση γίνεται μόνο εάν υπάρξει είτε αλλαγή στους όρους της σύμβασης που τροποποιεί σημαντικά τις ταμειακές ροές που διαφορετικά θα απαιτούνταν είτε ανακατάταξη ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εκτός κατηγορίας της εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων.

Αποαγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται κυρίως όταν:

- Τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών από το περιουσιακό στοιχείο έχουν λήξει, ή
- Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να λαμβάνει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή έχει αναλάβει την υποχρέωση να πληρώσει εξ ολοκλήρου τις λαμβανόμενες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση σε τρίτο μέρος βάσει συμφωνίας "pass-through" και είτε (α) ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου είτε (β) ο Όμιλος δεν έχει μεταβιβάσει ούτε κρατήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις εκτιμήσεις του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να εισπράξει ταμειακές ροές από ένα περιουσιακό στοιχείο ή έχει συνάψει συμφωνία μεταβίβασης, αξιολογεί εάν και σε ποιο βαθμό κατέχει τους κινδύνους και τα οφέλη από την κυριότητα. Όταν ο Όμιλος δεν έχει μεταβιβάσει ούτε κατέχει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, ο Όμιλος συνεχίζει να αναγνωρίζει το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο στο βαθμό της συνεχιζόμενης εμπλοκής του. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει επίσης σχετική υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η σχετική υποχρέωση αποτιμώνται σε βάση τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που Όμιλος κατέχει.

Συνεχιζόμενη ανάμειξη που παίρνει τη μορφή αν μια εγγύηση πάνω από το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται στη χαμηλότερη από την αρχική λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και το μέγιστο ποσό αντιπαροχής που μπορεί να απαιτηθεί από τον Όμιλο να επιστρέψει.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Περαιτέρω γνωστοποιήσεις σχετικά με απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρέχονται επίσης στις ακόλουθες σημειώσεις:

- Γνωστοποιήσεις για σημαντικές παραδοχές (Σημείωση 5)
- Μη κυκλοφορούντα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 24)
- Απαιτήσεις από πελάτες (Σημειώσεις 28, 29, 30)

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν κατέχονται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα ECL αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Για πιστωτικά ανοίγματα για τα οποία δεν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, παρέχονται οι πιστωτικές ζημίες που προκύπτουν από γεγονότα αδυναμίας πληρωμής που είναι πιθανά να προκύψουν εντός των επόμενων 12 μηνών (ECL 12 μηνών). Για τα πιστωτικά ανοίγματα για τα οποία υπήρξε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, απαιτείται αποζημίωση ζημίας για τις ζημίες που αναμένονται κατά τη διάρκεια της εναπομένουσας διάρκειας ζωής του ανοίγματος, ανεξάρτητα από το χρονοδιάγραμμα της αθέτησης.

Για τις εμπορικές απαιτήσεις και τα περιουσιακά στοιχεία των συμβάσεων, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των πιστωτικών ζημιών ECL. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος δεν παρακολουθεί τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο, αλλά αναγνωρίζει ένα επίδομα ζημιών που βασίζεται στην ECL σε όλη τη διάρκεια της ζωής σε κάθε περίοδο αναφοράς. Ο Όμιλος έχει καταρτίσει πίνακα προβλέψεων που βασίζεται στην ιστορική εμπειρία των πιστωτικών ζημιών, προσαρμοσμένη για μελλοντικούς παράγοντες ειδικούς για τους οφειλότες και το οικονομικό περιβάλλον.

Η πολιτική της Εταιρείας και του Ομίλου, με εξαίρεση ορισμένων συμβάσεων πελατών, είναι να εισπράττει από τους πελάτες εξωτερικού κατά μ.ο. σε 45 μέρες, από πελάτες εσωτερικού σε 60-90 μέρες, και από πελάτες πώλησης γονοτροφής σε 6 μήνες. Παρόλα αυτά σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ο Όμιλος μπορεί να αξιολογήσει για συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ότι υφίσταται πιστωτικό γεγονός όταν υπάρχει εσωτερική ή εξωτερική πληροφόρηση που υποδεικνύει ότι η είσπραξη των ποσών που έχουν οριστεί με βάση τη σχετική σύμβαση δεν είναι πιθανό να εισπραχθούν στο σύνολό τους.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης των συμβατικών ταμιακών ροών.

ii) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται κατά την αρχική αναγνώριση ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δανειακές υποχρεώσεις, υποχρεώσεις ή ως παράγωγα που χαρακτηρίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα σε αποτελεσματική αντιστάθμιση, ανάλογα με την περίπτωση.

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και στην περίπτωση δανείων συν τα άμεσα έξοδα συναλλαγής.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνουν εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις, λοιπές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καθώς και βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Η μεταγενέστερη αποτίμηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων εξαρτάται από την κατάταξη ως εξής:

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην αξία των περιουσιακών στοιχείων μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κρατούνται για εμπορικούς σκοπούς και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς εάν προκύπτουν με σκοπό την βραχυπρόθεσμη επαναγορά τους.

Κέρδη ή ζημίες από υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων προσδιορίζονται κατά την αρχική ημερομηνία αναγνώρισης και μόνο εφόσον πληρούνται τα κριτήρια του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος δεν έχει ορίσει καμία χρηματοοικονομική υποχρέωση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Δανειακές υποχρεώσεις

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα που προκύπτουν από την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (αφαιρουμένων των σχετικών εξόδων) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή στο σύνολό τους, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια διαγράφονται από τον ισολογισμό όταν η υποχρέωση που είχε προκύψει από το συμβόλαιο ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται. Η διαφορά μεταξύ του υπολοίπου του δανείου το οποίο διαγράφηκε ή μεταβιβάστηκε σε κάποιον άλλο, και του ποσού που πληρώθηκε, συμπεριλαμβανομένων και μη χρηματικών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν ή υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σαν Λοιπά Έσοδα/Έξοδα ή σαν Χρηματοοικονομικά Έσοδα/Έξοδα.

Τα δάνεια χαρακτηρίζονται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το οριστικό δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Σε περιπτώσεις όπου γίνεται επαναδιαπραγμάτευση των υπάρχοντων δανείων της Εταιρείας, αυτή θα μπορούσε να οδηγήσει σε τροποποίηση ή ανταλλαγή δανείων με τους δανειστές που θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με διάφορους τρόπους. Εάν η τροποποίηση ή η ανταλλαγή των δανείων αντιπροσωπεύει μια διευθέτηση του αρχικού χρέους, ή απλώς μια επαναδιαπραγμάτευση του χρέους αυτού, καθορίζει το λογιστικό χειρισμό που πρέπει να εφαρμόζεται από τον οφειλέτη. Όταν οι όροι των υφιστάμενων δανείων είναι ουσιαστικά διαφορετικοί από τους όρους των τροποποιημένων ή ανταλλασσόμενων δανείων, μια τέτοια τροποποίηση ή ανταλλαγή αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση του αρχικού δανεισμού και η διαφορά που προκύπτει αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι οι όροι είναι σημαντικά διαφορετικοί είτε όταν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εξόδων ή αμοιβών που προκύπτουν χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, είναι τουλάχιστον 10% διαφορετική από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των υπολειπόμενων ταμειακών ροών του αρχικού δανεισμού είτε όταν υπάρχει μια σημαντική αλλαγή στους όρους λαμβάνοντας υπόψη ποιοτικά κριτήρια. Τα ποιοτικά κριτήρια μπορεί να περιλαμβάνουν:

- το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται ο δανεισμός
- το επιτόκιο (π.χ. από σταθερό σε κυμαινόμενο)
- αλλαγές σε περιοριστικούς όρους ενός συμβολαίου ("covenants").

Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη Σημείωση 34.

Αποαναγνώριση

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν η υποχρέωση που απορρέει απορριφθεί, ακυρωθεί ή λήξει. Όταν μία υπάρχουσα χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από άλλη από τον ίδιο δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιηθούν σημαντικά, μια τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριζεται μια νέα υποχρέωση. Η διαφορά των αντίστοιχων λογιστικών αξιών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

iii) Συμψηφισμοί των χρηματοπιστωτικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό εμφανίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης εάν υπάρχει ένα εκτελεστό νόμιμο δικαίωμα

συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και υπάρχει πρόθεση να διακανονιστούν σε καθαρή βάση, να ρευστοποιηθούν τα περιουσιακά στοιχεία και να εκκαθαριστούν οι των υποχρεώσεις ταυτόχρονα.

3.11 Παράγωγα και Λογιστική Αντιστάθμισης

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία όπως είναι τα προθεσμιακά συμβόλαια, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου, ή επιτοκίων και συμβάσεις επιλογής επιτοκίου, χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του οικονομικού κινδύνου από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας.

Όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία διακανονισμού και ακολούθως αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Τα παράγωγα απεικονίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται από την τιμή που έχουν σε μια ενεργό αγορά, ή με τη χρησιμοποίηση τεχνικών αποτίμησης σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει ενεργός αγορά για τα μέσα αυτά. Κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή της εύλογης αξίας των παραγώγων αναγνωρίζονται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης εκτός από το αποτελεσματικό τμήμα λογιστικής αντιστάθμισης των παραγώγων που έχουν χαρακτηριστεί ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών το οποίο αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31.12.2018 δεν είχαν παράγωγα ούτε είχαν χρησιμοποιήσει χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης.

3.12 Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν πρώτες ύλες, υλικά, και αγαθά που αγοράστηκαν.

Το κόστος των αποθεμάτων περιλαμβάνει όλα τα κόστη αγοράς, μετατροπής καθώς και τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φθάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση ενώ δεν περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά έξοδα. Το κόστος προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.

Το κόστος αγοράς περιλαμβάνει την τιμή αγοράς, τους εισαγωγικούς δασμούς και άλλους φόρους (εκτός εκείνων που μπορούν στη συνέχεια να επανακτηθούν από τις φορολογικές αρχές), καθώς και μεταφορικά, έξοδα παράδοσης και άμεσα επιρριπτέες δαπάνες. Εμπορικές εκπτώσεις, μειώσεις τιμών και άλλα παρόμοια στοιχεία αφαιρούνται κατά τον προσδιορισμό του κόστους αγοράς.

Το κόστος μετατροπής των αποθεμάτων περιλαμβάνει τις δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με τις μονάδες παραγωγής, όπως είναι τα άμεσα εργατικά. Επίσης περιλαμβάνει ένα συστηματικό επιμερισμό των σταθερών και μεταβλητών γενικών εξόδων παραγωγής, που πραγματοποιούνται κατά τη μετατροπή των υλών σε έτοιμα αγαθά. Σταθερά γενικά έξοδα παραγωγής είναι οι έμμεσες δαπάνες παραγωγής που παραμένουν σχετικά σταθερές, ανεξαρτήτως του όγκου παραγωγής, όπως είναι η απόσβεση και η συντήρηση εργοστασιακών κτιρίων και εξοπλισμού, αλλά και το κόστος της διεύθυνσης και διοίκησης του εργοστασίου. Μεταβλητά γενικά έξοδα παραγωγής είναι οι έμμεσες δαπάνες παραγωγής που μεταβάλλονται άμεσα ή σχεδόν άμεσα, ανάλογα με τον όγκο της παραγωγής, όπως είναι οι έμμεσες ύλες και η έμμεση εργασία. Ο επιμερισμός των σταθερών γενικών εξόδων παραγωγής στο κόστος μεταποίησης βασίζεται στην κανονική δυναμικότητα των παραγωγικών εγκαταστάσεων. Κανονική δυναμικότητα είναι η δυναμικότητα που αναμένεται από την κατά μέσο όρο παραγωγή στην διάρκεια ενός αριθμού περιόδων ή εποχών υπό κανονικές συνθήκες, λαμβανομένων υπόψη των απωλειών δυναμικότητας λόγω της προγραμματισμένης συντήρησης. Το πραγματικό επίπεδο παραγωγής μπορεί να χρησιμοποιείται, αν αυτό προσεγγίζει την κανονική δυναμικότητα.

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης όπως αυτή προκύπτει από την συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης μείον τις εκτιμώμενες δαπάνες μέχρι την ολοκλήρωσή τους και οποιαδήποτε έξοδα που σχετίζονται με την πώληση.

3.13 Μετοχικό Κεφάλαιο και Αποθεματικά

Το Μετοχικό Κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι κοινές μετοχές ταξινομούνται στα Ίδια Κεφάλαια. Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

Τίτλοι ιδίων μετοχών που επαναγοράζονται αναγνωρίζονται στο κόστος και εμφανίζονται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων. Δεν αναγνωρίζεται κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα χρήσης κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση των ιδίων μετοχών του Ομίλου και της Εταιρείας. Τυχόν διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του τιμήματος, σε περίπτωση επανέκδοσης, αναγνωρίζεται στο «Υπέρ το άρτιο». Δικαιώματα ψήφου σχετιζόμενα με τις ίδιες μετοχές ακυρώνονται για τον Όμιλο και δεν αποδίδονται μερίσματα σε αυτά.

Τα αποθεματικά του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνουν κυρίως το τακτικό αποθεματικό, αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων, αποθεματικά από συμμετοχικούς τίτλους, αποθεματικό αναλογιστικών διαφορών, αποθεματικό ιδίας συμμετοχής, αποθεματικό μείωσης μετοχικού κεφαλαίου λόγω μείωσης ονομαστικής αξίας και διάφορα άλλα αποθεματικά.

3.14 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Φορολογία εισοδήματος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός του φόρου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια (εκτός αποτελεσμάτων χρήσης), στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα Ίδια Κεφάλαια εκτός αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο φόρος που προκύπτει από συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, καταχωρείται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια και όχι στα αποτελέσματα χρήσης.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και τυχόν πρόσθετους φόρους εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις οι οποίοι δεν ήταν δυνατό να προβλεφθούν. Οι τρέχοντες φόροι επιμετρώνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων στις χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο Όμιλος δεν σχηματίζει προβλέψεις για τυχόν φορολογικές υποθέσεις παρά μόνο όταν έχουν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις εκείνες που καθιστά πιθανή την επιβολή τυχόν φορολογικών επιβαρύνσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ φορολογικής αναγνώρισης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και αναγνώρισής τους για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές εκτός εάν προκύπτει:

- Από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης σε μία συναλλαγή η οποία δεν είναι συνένωση επιχειρήσεων και κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία
- Σε περίπτωση φορολογητέων προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, όπου ο χρόνος αντιστροφής των προσωρινών διαφορών μπορεί να ελεγχθεί και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δε θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει διαθέσιμο μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.

Δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στην περίπτωση που αυτή σχετίζεται με:

- εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας υποχρέωσης σε μια συναλλαγή η οποία δεν είναι συνένωση επιχειρήσεων και κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.
- φορολογητέες προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που είναι πιθανό ότι προσωρινές διαφορές θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον και θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο εισόδημα το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των προσωρινών διαφορών.

Η αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ελέγχεται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό να υπάρξει επαρκές φορολογητέο εισόδημα που θα καλύψει ολόκληρη την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή εν μέρει. Οι μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επαναξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι μελλοντικά κέρδη επαρκούν για την ανάκτηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα αναγνωριστεί η απαίτηση ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή έχουν κατ' ουσία θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται εκτός της κατάστασης αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται εκτός των αποτελεσμάτων. Τα στοιχεία για αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζονται σε συσχετισμό με την υποκείμενη συναλλαγή είτε στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων είτε απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Ο Όμιλος συμψηφίζει τα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις μόνο εάν έχει υπάρξει εκτελεστό δικαίωμα συμψηφισμού των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων και των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις σχετίζονται με τους φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή είτε στην ίδια φορολογητέα οντότητα ή διαφορετικές φορολογούμενες οντότητες οι οποίες προτίθενται είτε να διακανονίσουν τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και στοιχεία του ενεργητικού σε καθαρή βάση είτε να ρευστοποιήσουν τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονίσουν τις υποχρεώσεις ταυτόχρονα σε κάθε μελλοντική περίοδο κατά την οποία αναμένεται να διακανονιστούν σημαντικά ποσά αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων ή περιουσιακών στοιχείων ή να ανακτηθούν.

Ο υπολογισμός του αναβαλλόμενου φόρου κατά την τρέχουσα χρήση για την Εταιρεία και τις θυγατρικές εσωτερικού βασίζεται στην σταδιακή μείωση του φορολογικού συντελεστή από 29% το 2017 σε 25% έως το 2022 (2017: 29%) ενώ για την Ισπανική θυγατρική Εταιρεία Predomar βασίζεται στο φορολογικό συντελεστή 25% (2017: 25%). Περαιτέρω πληροφορίες παρατίθενται στη Σημείωση 23.

3.15 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζόμενους σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού τους (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν συντάξεις ή άλλες παροχές (ασφάλειες ζωής και ιατρική περίθαλψη) που παρέχει η επιχείρηση μετά τη λήξη της απασχόλησης, ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας των εργαζομένων. Συνεπώς περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών: Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση του Ομίλου και της Εταιρείας (νομική ή τεκμαρτή) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (π.χ. ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές. Συνεπώς το ποσό των παροχών που θα λάβει ο εργαζόμενος προσδιορίζεται από το ποσό που καταβάλλει η επιχείρηση και ο εργαζόμενος, καθώς και από τις καταβληθείσες επενδύσεις των εισφορών αυτών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Η αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία καταχωρείται στον ισολογισμό ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη αυτή παροχή συνυπολογίζοντας τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Ως επιτόκιο προεξόφλησης θεωρείται η απόδοση, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων, των υψηλής ποιότητας Ευρωπαϊκών Εταιρικών Ομολόγων τα οποία έχουν ημερομηνία λήξης που προσεγγίζει τα χρονικά όρια των υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η υποχρέωση για την παροχή αυτή καθορίζεται βάσει της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (Projected Unit Credit Method) από ανεξάρτητο αναλογιστή και αποτελείται από την παρούσα αξία των παροχών που κατέστησαν δεδουλευμένες κατά τη διάρκεια της χρήσης, τον εκτοκισμό της μελλοντικής υποχρέωσης, το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας και τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες.

Οι επανεκτιμήσεις, που συμπεριλαμβάνουν αναλογιστικά κέρδη και ζημίες καθώς και την επίδραση του ανωτάτου ορίου περιουσιακού στοιχείου, εκτός από καθαρούς τόκους και αποδόσεις των περιουσιακών στοιχείων, αναγνωρίζονται άμεσα στην κατάσταση οικονομικής θέσης, με αντίστοιχη χρέωση ή πίστωση στο αποθεματικό αναλογιστικών διαφορών στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιούνται. Οι επαναμετρήσεις δεν αναταξινόμούνται στα αποτελέσματα χρήσεως σε μεταγενέστερες περιόδους.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως από την προγενέστερη της:

- Ημερομηνίας της τροποποίησης ή της περικοπής, και της
- Ημερομηνίας κατά την οποία ο Όμιλος αναγνωρίζει το κόστος της αναδιάρθρωσης

Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους: Υπάλληλοι (συμπεριλαμβανομένων υψηλόβαθμων στελεχών) του Ομίλου, λαμβάνουν αμοιβή με τη μορφή πληρωμών που βασίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους, καθώς οι υπάλληλοι παρέχουν υπηρεσίες ως τίμημα των συμμετοχικών αυτών τίτλων.

Το κόστος των παροχών που βασίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζεται, ταυτόχρονα με μια αντίστοιχη αύξηση των αποθεματικών των ιδίων κεφαλαίων, κατά την περίοδο στην οποία εκπληρώνονται οι συνθήκες που σχετίζονται με την απόδοση και την παροχή υπηρεσιών. Το συσσωρευμένο έξοδο που αναγνωρίζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων έως την ημερομηνία εκπλήρωσης των συνθηκών αντικατοπτρίζει την έκταση στην οποία η περίοδος εκπλήρωσης των συνθηκών έχει εκπνεύσει και την καλύτερη δυνατή εκτίμηση του Ομίλου για τον αριθμό των συμμετοχικών τίτλων των οποίων οι συνθήκες θα εκπληρωθούν. Το έξοδο ή έσοδο των αποτελεσμάτων χρήσης για μια περίοδο απεικονίζει την κίνηση του συσσωρευμένου εξόδου που έχει αναγνωρισθεί στην αρχή και στο τέλος της περιόδου και αναγνωρίζεται στις αμοιβές προσωπικού.

Τα δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών που έχουν χορηγηθεί σε συγκεκριμένα στελέχη υψηλών βαθμίδων έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα προηγούμενων χρήσεων σε αντίστοιχη αύξηση ενός αποθεματικού των Ιδίων κεφαλαίων. Έως την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων δεν έχει εξασκηθεί το δικαίωμα των στελεχών και συνεπώς το σχηματισμένο αποθεματικό δεν έχει μετατραπεί σε εκδιδόμενες μετοχές.

3.16 Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια:

- α)** Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθούν με τους όρους της επιχορήγησης, και
- β)** πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Οι επιχορηγήσεις που σχετίζονται με δαπάνες, καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν. Οι επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενο έσοδο και αναγνωρίζονται συστηματικά και συμψηφίζονται με τις αποσβέσεις της χρήσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου.

3.17 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά στοιχεία

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν μία παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος και είναι πιθανό ότι θα οδηγήσει σε εκροή οικονομικών πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης η οποία μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης αναγνωρίζονται μόνο όταν έχει αναπτυχθεί και εκτελεστεί ένα λεπτομερές τυπικό πρόγραμμα ή η Διοίκηση έχει τουλάχιστον ανακοινώσει τα χαρακτηριστικά του προγράμματος σ' αυτούς που πρόκειται να επηρεαστούν από αυτό. Προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Οι προβλέψεις αποτιμώνται στο προσδοκώμενο κόστος που απαιτείται για να προσδιοριστεί η παρούσα δέσμευση, βασιζόμενοι στα πιο αξιόπιστα τεκμήρια που είναι διαθέσιμα κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, περιλαμβάνοντας τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες σχετικά με την παρούσα δέσμευση. Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης αναγνωρίζεται στην παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να διακανονιστεί η υποχρέωση.

Το προ φόρου επιτόκιο προεξόφλησης αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Το επιτόκιο δεν αντανακλά κινδύνους για τους οποίους οι μελλοντικές εκτιμήσεις ταμειακών ροών έχουν προσαρμοστεί. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η λογιστική αξία μιας πρόβλεψης αυξάνεται σε κάθε περίοδο έτσι ώστε να αντανακλά την πάροδο του χρόνου. Αυτή η

αύξηση αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού στα αποτελέσματα. Όταν υπάρχει ένας αριθμός ομοίων δεσμεύσεων, η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο της κατηγορίας αυτών των δεσμεύσεων.

Το έξοδο σχετικά με μια πρόβλεψη παρουσιάζεται στα αποτελέσματα, καθαρό από το ποσό οποιασδήποτε αποζημίωσης. Μια πρόβλεψη χρησιμοποιείται μόνο για τα έξοδα για τα οποία είχε αρχικώς σχηματιστεί πρόβλεψη. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει μία εκροή πόρων για να διακανονιστεί η υποχρέωση, η πρόβλεψη αντिलογίζεται.

Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται στα πλαίσια μιας συνένωσης επιχειρήσεων επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Ακολούθως αποτιμώνται στο υψηλότερο ποσό μεταξύ του ποσού της πρόβλεψης που θα αναγνωρίζονταν σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες αναγνώρισης που περιγράφονται ανωτέρω και του ποσού που είχε αρχικώς αναγνωρισθεί, μείον τυχόν συσσωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίστηκε σύμφωνα με τις οδηγίες αναγνώρισης εσόδων.

3.18 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες

Βάσει του νέου πρότυπου ΔΠΧΑ 15 ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα από συμβάσεις με πελάτες ως εξής:

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την πώληση αγαθών (Βιολογικών στοιχείων και μη Βιολογικών), και την παροχή υπηρεσιών (από θυγατρική εταιρεία του Ομίλου) αναφορικά με την επισκευή διχτύων, διχτυοκλωβών και βάψιμο κλωβών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές.. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως.

Τα έσοδα από πελάτες αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος των, αγαθών ή των υπηρεσιών που παρέχονται έχουν μεταφερθεί στον πελάτη. Η μεταφορά του ελέγχου στον πελάτη γίνεται κατά το χρόνο παράδοσης των, αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών αντίστοιχα. Το ύψος του εσόδου που αναγνωρίζεται, είναι το ποσό που ο Όμιλος αναμένει πως θα λάβει ως αντάλλαγμα για την παροχή αυτών των, αγαθών ή υπηρεσιών. Οι όροι πληρωμής συνήθως διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της πώλησης και εξαρτώνται κατά κύριο λόγο από τη φύση των, προϊόντων ή των υπηρεσιών, τα κανάλια διανομής αλλά και τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη.

Ο Όμιλος εκτιμά επιπλέον εάν έχει ρόλο εντολέα ή εκπροσώπου σε κάθε σχετική συμφωνία. Η εκτίμηση του Ομίλου είναι πως στο σύνολο των συναλλαγών πώλησης στις οποίες προβαίνει έχει ρόλο εντολέα.

Πιο συγκεκριμένα τα έσοδα αναγνωρίζονται ως ακολούθως:

-Πώληση αλιευτικών προϊόντων: Τα έσοδα για τον Όμιλο προέρχονται κυρίως από την πώληση ψαριών και προϊόντων αλιεύματος, είτε από επιτόπιες πωλήσεις είτε από συμβάσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έσοδα από την πώληση ψαριών και επεξεργασμένων προϊόντων ψαριών την στιγμή όπου η κυριότητα των αγαθών μεταβιβάζεται στον πελάτη. Η κυριότητα ενός περιουσιακού στοιχείου αναφέρεται στην ικανότητα του πελάτη να διευθύνει τη χρήση του αγαθού και να αποκτή ουσιαστικά όλα τα οφέλη από το περιουσιακό στοιχείο καθώς και η δυνατότητα να παρεμποδίζει άλλους στο να κατευθύνουν τη χρήση και τη λήψη παροχών από το περιουσιακό στοιχείο. Τα έσοδα αναγνωρίζονται κατά τον χρόνο παράδοσης των αγαθών (ήτοι, σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή). Με βάση τις δραστηριότητες του Ομίλου αναφορικά με την πώληση ψαριών και επεξεργασμένων αλιευτικών προϊόντων, οι πελάτες δεν πληρώνουν προκαταβολές για την απόκτηση των αγαθών, οπότε δεν υφίστανται υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες.

Η συνήθης διάρκεια πίστωσης είναι 30 ημέρες από την στιγμή της παράδοσης και με βάση τη φύση του προϊόντος γενικά δεν παρέχεται το δικαίωμα ούτε επιστροφής ούτε παρέχονται εγγυήσεις. Δικαίωμα επιστροφής παρέχεται μόνο

εάν τα αγαθά που παραδίδονται έχουν υποστεί ζημιά ή έχουν παραδοθεί με αναντιστοιχία σε σχέση με τη συμφωνία με τον πελάτη, και συνεπώς είναι ασήμαντης αξίας..

Ο Όμιλος εξετάζει για το εάν υπάρχουν άλλες δεσμεύσεις που να απορρέουν από την σύμβαση και που να είναι ξεχωριστές υποχρεώσεις απόδοσης στις οποίες πρέπει να κατανεμηθεί ένα μέρος της τιμής συναλλαγής. Επί του παρόντος δεν έχουν προσδιοριστεί πολλαπλές υποχρεώσεις απόδοσης. Κατά τον προσδιορισμό της τιμής συναλλαγής για την πώληση αγαθών, ο Όμιλος εξετάζει εάν το αντίτιμο που έχει συμφωνηθεί στα πλαίσια της σύμβασης περιλαμβάνει και μεταβλητό τμήμα (κυρίως εκπτώσεις δεδομένου ότι δεν υφίστανται σημαντικό στοιχείο χρηματοδότησης ή πληρωτέο ποσό στον πελάτη), όπου αναγνωρίζει το ποσό αυτό, στο βαθμό που δεν είναι σημαντικά πιθανό το ποσό αυτό να αντλιογιστεί στο μέλλον.

- Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις μη βιολογικών στοιχείων: Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδο όταν εκπληρώνει μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μια συμβατικές υποχρεώσεις η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένει να λάβει ο Όμιλος σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν μεταβιβάζονται στον αγοραστή οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που συνδέονται με την κυριότητα τους, εφόσον τα αγαθά αυτά γίνονται αποδεκτά από τον αγοραστή και εφόσον οικονομικά οφέλη από τη συναλλαγή μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και θεωρείται σφόδρα πιθανή η εισροή τους στην οντότητα.

Στα έσοδα αφαιρούνται τυχόν επιστροφές, επιδόματα και εκπτώσεις όγκου.

- Έσοδα από συμβάσεις πελατών από παροχή υπηρεσιών: Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο εκείνη όπου παρέχεται η υπηρεσία, κατά τη διάρκεια της παροχής της υπηρεσίας στον πελάτη.

- Δικαιώματα εκπτώσεων : Ο Όμιλος παρέχει δικαιώματα εκπτώσεων στους πελάτες του βάσει όρων που προσδιορίζονται στις σχετικές συμβάσεις. Τα δικαιώματα για εκπτώσεις με βάση τον όγκο των πωλήσεων, αξιολογούνται από τον Όμιλο, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα τα οποία ο πελάτης δεν θα αποκτούσε εάν δεν είχε συνάψει τη συγκεκριμένη σύμβαση. Η εταιρεία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ανωτέρω εκπτώσεις δεν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα αλλά μεταβλητά ανταλλάγματα. Σε αυτό το πλαίσιο ο Όμιλος παρέχει στους πελάτες μόνο ετήσιες εκπτώσεις (1/1-31/12) επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις. Όλες αυτές οι εκπτώσεις λογιστικοποιούνται εντός του οικονομικού έτους.

3.19 Μισθώσεις

Οι Μισθώσεις αναγνωρίζονται ως χρηματοοικονομικές μισθώσεις ή λειτουργικές μισθώσεις κατά την έναρξη του συμβολαίου μίσθωσης.

Εταιρεία ή Όμιλος ως Μισθωτής: Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις παγίων κατά τις οποίες μεταβιβάζονται στον Όμιλο ή στην Εταιρεία όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός περιουσιακού στοιχείου, κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του πάγιου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της μείωσης της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις και αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που

αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου. Στην περίπτωση όμως που δεν υπάρχει αρκετή βεβαιότητα ότι ο Όμιλος ή η Εταιρεία θα αποκτήσει ιδιοκτησία του παγίου κατά τη λήξη της μίσθωσης, το πάγιο αυτό αποσβένεται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσής του.

Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ωφέλειες του πάγιου στοιχείου, αναγνωρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31.12.2018 έχει αναγνωρίσει όλες τις μισθώσεις κυρίως αυτοκινήτων και θαλάσσιων χώρων ως λειτουργικές μισθώσεις ενώ από 1.1.2019 ο Όμιλος έχει εκτιμήσει την επίδραση της αρχικής εφαρμογής του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 16 στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις (Σημείωση 4.2).

Εταιρεία ή Όμιλος ως εκμισθωτής: Όταν πάγια εκμισθώνονται με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των μισθωμάτων καταχωρείται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ του μικτού ποσού της απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης καταχωρείται ως αναβαλλόμενο χρηματοοικονομικό έσοδο. Το έσοδο από την εκμίσθωση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης, η οποία αντιπροσωπεύει μια σταθερή περιοδική απόδοση.

3.20 Διανομή μερισμάτων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν την υποχρέωση να κάνουν ταμειακές αλλά και μη ταμειακές διανομές σε κατόχους μετοχών της μητρικής Εταιρείας, όταν η διανομή εγκρίνεται και η διανομή δεν είναι πλέον στη διακριτική ευχέρεια της Εταιρείας. Μια διανομή αναγνωρίζεται, όταν εγκριθεί από το μετόχους, απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια. Οι μη-ταμειακές διανομές αποτιμώνται στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που πρόκειται να διανεμηθούν με την επαναμέτρηση της εύλογης αξίας να αναγνωρίζεται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

Τα μερίσματα στους μετόχους περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις», όταν τα μερίσματα εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

3.21 Συνδεδεμένα Μέρη

Οι συναλλαγές και τα ενδοομιλικά υπόλοιπα μεταξύ συνδεδεμένων μερών του Ομίλου και της Εταιρείας μερών γνωστοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών». Οι συναλλαγές αυτές αφορούν τις συναλλαγές μεταξύ της διοίκησης, των κύριων μετόχων και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου με τη Μητρική Εταιρεία και τις λοιπές θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες που απαρτίζουν τον Όμιλο.

3.22 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας μέχρι 3 μήνες, όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και οι τραπεζικές καταθέσεις καθώς και τους τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάλληψης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατέχουν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεσμευμένες καταθέσεις οι οποίες αναφέρονται στην Σημείωση 31 των οικονομικών καταστάσεων.

3.23 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Τα απεικονιζόμενα κονδύλια του Ισολογισμού αναπροσαρμόζονται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν γεγονότα, τα οποία έχουν συμβεί μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού, για τα οποία όμως προϋπήρχαν ενδείξεις κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Γεγονότα τα οποία προέκυψαν μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού και για τα οποία δεν προϋπήρχαν αντίστοιχες ενδείξεις κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, αλλά προέκυψαν μετά, γνωστοποιούνται στις σημειώσεις των Οικονομικών Καταστάσεων. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στην Σημείωση 45.

3.24 Συγκριτικά Στοιχεία

Συγκριτικά στοιχεία επαναπροσδιορίζονται σε περίπτωση αλλαγής λογιστικής πολιτικής ή σε περίπτωση λάθους προηγούμενης χρήσης.

3.25 Κόστος Δανεισμού

Το κόστος δανεισμού που αφορά άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου για την οποία απαιτείται σημαντικό χρονικό διάστημα, συμπεριλαμβάνεται στο κόστος αυτού του περιουσιακού στοιχείου. Τα υπόλοιπα κόστη δανεισμού συμπεριλαμβάνουν τους τόκους και λοιπά έξοδα που μία εταιρεία πραγματοποιεί σχετικά με τον δανεισμό της και βαρύνουν τα έξοδα της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

3.26 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση ή για διανομή στους μετόχους της μητρικής

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση όταν η λογιστική αξία μπορεί να ανακτηθεί κυρίως μέσω της πώλησης ή μέσω της διανομής στους μετόχους της μητρικής.

Αμέσως πριν την κατάταξη του περιουσιακού στοιχείου (ή της ομάδας διάθεσης) ως κατεχόμενο προς πώληση, οι λογιστικές αξίες του περιουσιακού στοιχείου (ή όλων των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ομάδας) επιμετρώνται σύμφωνα με τα εφαρμοστέα ΔΠΧΑ.

Μετά την αναταξινόμηση ενός στοιχείου ως κατεχόμενο προς πώληση, επιμετράται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά τα κόστη της πώλησης ή της διάθεσής του. Το κόστος της διάθεσης είναι το προσανζητικό κόστος που αποδίδεται άμεσα για την διάθεση, εξαιρουμένων των χρηματοδοτικών εξόδων και του φόρου εισοδήματος.

Τα κριτήρια για την κατάταξη ως κατεχόμενα προς πώληση θεωρείται ότι πληρούνται μόνο όταν η πώληση ή η διάθεση είναι πολύ πιθανή και το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα διάθεσης είναι διαθέσιμα για άμεση διανομή στην τρέχουσα κατάσταση του. Οι ενέργειες που απαιτούνται για να ολοκληρωθεί η διανομή πρέπει να υποδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανόν να απαιτηθούν σημαντικές αλλαγές στην κατανομή ή ότι η διανομή θα πρέπει να αποσυρθεί. Η διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί για την κατανομή, εντός ενός έτους από την ημερομηνία της κατάταξης.

Η οντότητα αναγνωρίζει ζημία απομείωσης ή μεταγενέστερη υποτίμηση του περιουσιακού στοιχείου (ή της ομάδας διάθεσης) στην εύλογη αξία απομειωμένη κατά τα κόστη πώλησής του. Η οντότητα αναγνωρίζει κέρδος για οποιαδήποτε μεταγενέστερη αύξηση της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος πώλησης ενός περιουσιακού στοιχείου, αλλά το οποίο δεν υπερβαίνει τη σωρευτική ζημία απομείωσης της αξίας του που έχει αναγνωριστεί είτε σύμφωνα με το ΔΠΧΑ5 είτε προγενέστερα σύμφωνα με το ΔΛΠ 36. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδα διάθεσης) κατεχόμενα προς πώληση δεν αποσβένονται.

Τα αποτελέσματα των διακοπείσων δραστηριοτήτων παρουσιάζονται στα αποτελέσματα διακεκριμένα και τα περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με αυτές τις δραστηριότητες συμπεριλαμβάνονται μαζί με τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Μια ομάδα διάθεσης μπορεί να θεωρηθεί ως διακοπείσα δραστηριότητα όταν αποτελεί συστατικό μέρος μιας οντότητας που είτε έχει διατεθεί, ή έχει ταξινομηθεί ως κρατούμενη προς πώληση και:

- Αντιπροσωπεύει ένα μεγάλο τμήμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή γεωγραφική περιοχή των εργασιών
- Είναι μέρος ενός ενιαίου, συντονισμένου προγράμματος διάθεσης ενός μεγάλου τμήματος δραστηριοτήτων ή γεωγραφικής περιοχής, ή
- Είναι μια θυγατρική που αποκτήθηκε αποκλειστικά με σκοπό την μεταπώληση

Οι διακοπείσες δραστηριότητες εξαιρούνται από τα αποτελέσματα των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων και παρουσιάζονται ως ένα ενιαίο ποσό ως κέρδος ή ζημία μετά από φόρους από διακοπείσες δραστηριότητες στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

3.27 Κατάταξη κυκλοφορούντων έναντι μη κυκλοφορούντων στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρουσιάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων στην κατάσταση οικονομικής θέσης με βάση την ταξινόμηση των κυκλοφορούντων και μη κυκλοφορούντων στοιχείων. Ένα περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται ως κυκλοφορούν όταν:

- Αναμένεται να πραγματοποιηθεί ή πρόκειται να πωληθεί ή να καταναλωθεί εντός του κανονικού κύκλου εκμετάλλευσης
- Κατέχεται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς
- Αναμένεται να ρευστοποιηθεί εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς, ή
- Μετρητά ή ισοδύναμα μετρητών εκτός περιορισμού ανταλλαγής ή χρήσης του για το διακανονισμό υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την περίοδο αναφοράς.

Τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται ως μη κυκλοφορούντα. Ένα περιουσιακό στοιχείο κατατάσσεται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία, όταν :

- Αναμένεται να διακανονιστεί κατά την συνήθη πορεία του κύκλου εκμετάλλευσης.
- Κατέχεται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς.
- Αναμένεται να διακανονιστεί εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς, ή
- Δεν υπάρχει άνευ όρων δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την περίοδο αναφοράς

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατατάσσουν όλες τις λοιπές υποχρεώσεις στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις κατατάσσονται ως μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού.

3.28 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας

Ο Όμιλος επιμετρά τα χρηματοοικονομικά μέσα, και τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όπως επενδύσεις σε ακίνητα στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Οι σχετιζόμενες, με την εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων επιμετρώνται στην εύλογη αξία εφόσον η εύλογη αξία γνωστοποιείται και συνοψίζεται στις εξής σημειώσεις:

- Γνωστοποιήσεις για τις μεθόδους αποτίμησης, σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές (Σημειώσεις 18,19,26,29,31,32,34,44)
- Ποσοτικές γνωστοποιήσεις της ιεραρχίας της εύλογης αξίας (Σημείωση 44)
- Επενδύσεις σε μη εισηγμένες μετοχές (Σημείωση 24)
- Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με το μοντέλο αναπροσαρμογής (Σημείωση 18)
- Επενδύσεις σε ακίνητα (Σημείωση 19)
- Χρηματοοικονομικά μέσα (συμπεριλαμβανομένων αυτά στο αποσβεσμένο κόστος) (Σημειώσεις 28,29,30,31,32)
- Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία κυκλοφορούν και μη κυκλοφορούν (Σημειώσεις 26)
- Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός (Σημειώσεις 34)
- Βραχυπρόθεσμο μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων (Σημειώσεις 34)

Η Εύλογη αξία ενός στοιχείου αποτελεί το τίμημα που θα εισπράττεται για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που πληρώνεται για το διακανονισμό μιας υποχρέωσης σε μία κανονική συναλλαγή μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία αποτίμησης. Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας βασίζεται στην υπόθεση ότι η συναλλαγή της πώλησης του περιουσιακού στοιχείου ή της μεταφοράς της υποχρέωσης λαμβάνει χώρα είτε:

- Στην κύρια αγορά για το περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, είτε
- Στην πιο συμφέρουσα αγορά για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση

Η κύρια ή η πλέον συμφέρουσα αγορά θα πρέπει να είναι προσβάσιμη στον Όμιλο. Η εύλογη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης επιμετράται με βάση όλων των υποθέσεων που οι συμμετέχοντες στην αγορά χρησιμοποιούν κατά την αξιολόγηση ενός περιουσιακού στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμμετέχοντες στην αγορά ενεργούν με κριτήριο το οικονομικό συμφέρον τους.

Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός μη χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου λαμβάνει υπόψη την ικανότητα των συμμετεχόντων στην αγορά να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη από τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου στην υψηλότερη και καλύτερη χρήση του ή την πώλησή του σε άλλο συμμετέχοντα στην αγορά που θα χρησιμοποιήσει το περιουσιακό στοιχείο για την υψηλότερη και καλύτερη χρήση.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τεχνικές εκτίμησης που αρμόζουν στις περιστάσεις και για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα και επαρκή στοιχεία για τη μέτρηση της εύλογης αξίας, μεγιστοποιώντας την χρήση των σχετικών παρατηρήσιμων εισροών και ελαχιστοποιώντας την χρήση των μη παρατηρήσιμων εισροών.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού για τα οποία η εύλογη αξία επιμετρήθηκε ή γνωστοποιήθηκε στις Οικονομικές Καταστάσεις κατηγοριοποιούνται εντός της ιεραρχίας της εύλογης αξίας, με βάση το χαμηλότερο επίπεδο εισόδου που είναι σημαντική για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας στο σύνολό της, και περιγράφεται ως εξής:

Επίπεδο 1 – Παρατηρήσιμες/Εισηγμένες (μη προσαρμοσμένες) τιμές της αγοράς σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις

Επίπεδο 2 - Τεχνικές αποτίμησης, για τις οποίες η χαμηλότερη εισροή που είναι σημαντική για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμη

Επίπεδο 3 - Τεχνικές αποτίμησης, για τις οποίες η χαμηλότερη εισροή που είναι σημαντική για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, είναι μη παρατηρήσιμη.

Για τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις, σε τακτική βάση, ο Όμιλος καθορίζει εάν έχουν επέλθει μεταβιβάσεις μεταξύ των επιπέδων της ιεραρχίας με την εκ νέου αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση (με βάση τα στοιχεία του χαμηλότερου επιπέδου που είναι σημαντικά για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ως σύνολο) στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς.

Ο Όμιλος καθορίζει τις πολιτικές και τις διαδικασίες τόσο για τις επαναλαμβανόμενες όσο και για μη επαναλαμβανόμενες μετρήσεις, όπως για περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς διανομή στις διακοπείσες δραστηριότητες.

Ανεξάρτητοι εκτιμητές συμμετέχουν στην αποτίμηση των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων και των επενδύσεων στα ακίνητα, καθώς και των υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την Εταιρεία και τον Όμιλο. Η συμμετοχή των εξωτερικών εκτιμητών αποφασίζεται ετησίως από τον Όμιλο. Τα κριτήρια επιλογής περιλαμβάνουν τη γνώση της αγοράς, τη φήμη, την ανεξαρτησία και την ακολουθία των επαγγελματικών προτύπων.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος αναλύει τις μεταβολές στις αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που υπόκεινται σε επαναεπιμέτρηση και επανεκτίμηση σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Για την ανάλυση αυτή, η διοίκηση επαληθεύει τα βασικά δεδομένα που εφαρμόστηκαν στην τελευταία αποτίμηση, επιβεβαιώνοντας τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό αποτίμησης με συμβάσεις και άλλα σχετικά έγγραφα.

Για το σκοπό των γνωστοποιήσεων της εύλογης αξίας, ο Όμιλος προσδιορίζει τις κατηγορίες των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων βάσει της φύσης, των χαρακτηριστικών και των κινδύνων του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης και του επιπέδου της ιεραρχίας της εύλογης αξίας, όπως εξηγήθηκε παραπάνω.

3.29 Χρηματοοικονομικά και λοιπά έσοδα/ έξοδα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν χρηματοοικονομικά και λοιπά έσοδα/ έξοδα ως εξής:

(α) Έσοδα από τόκους: Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

(β) Έσοδα από Μερίσματα: Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

(γ) Έσοδα από μισθώσεις ακινήτων: Τα έσοδα από εκμισθώσεις ακινήτων αναγνωρίζονται ως λοιπά έσοδα και περιλαμβάνουν ενδοεταιρικές μισθώσεις μεταξύ εταιρειών του Ομίλου.

(γ) Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στο αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

4. Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές και Εφαρμογή Νέων και Τροποποιημένων Προτύπων και Διερμηνειών

4.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν συνάδουν με εκείνες που είχαν υιοθετηθεί κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση με εξαίρεση τις αλλαγές που προκύπτουν από την υιοθέτηση των νέων και αναθεωρημένων λογιστικών προτύπων ή εφαρμογή των οποίων είναι υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 1 Ιανουαρίου 2018.

Νέα πρότυπα και διερμηνείες

Τα νέα πρότυπα και τροποποιήσεις που εφαρμόζονται για πρώτη φορά το 2018 (ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018) και τα οποία, ωστόσο, δεν έχουν σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

• ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα

Η τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9 συγκεντρώνει τις φάσεις του έργου των χρηματοοικονομικών μέσων και αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης.

Ο Όμιλος υιοθέτησε το νέο πρότυπο την 1 Ιανουαρίου 2018 χωρίς να αναπροσαρμόσει την συγκριτική πληροφόρηση. Η επίπτωση από τις αναπροσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου, αναγνωρίστηκαν απευθείας στα αποτελέσματα εις νέον την 1η Ιανουαρίου 2018 κατά το ποσό των € (78.762) καθώς και στα αποτελέσματα της χρήσης κατά το ποσό των € (7.695).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις αναπροσαρμογές που έγιναν για κάθε ξεχωριστή γραμμή του Ισολογισμού. Τυχόν γραμμές οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το καινούργιο πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα. Οι αναπροσαρμογές αναλύονται με περισσότερη λεπτομέρεια παρακάτω.

Επίδραση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (αύξηση/μείωση) της 31 Δεκεμβρίου 2017 όπως δημοσιεύθηκε στον Όμιλο έχει ως εξής:

Απόσπασμα από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	Αναπροσαρμογές	31 Δεκεμβρίου 2017 όπως δημοσιεύθηκε	ΔΠΧΑ 9	1 Ιανουαρίου 2018 μετά την επίδραση του ΔΠΧΑ 9
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού				
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	β	598.462	31.863	630.325
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	α	125.455	(125.455)	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων	α	-	125.455	125.455
Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία				
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	β	38.726.244	(110.625)	38.615.619
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Αποτελέσματα εις Νέον	β	(80.105.316)	(78.762)	(80.184.078)

Επίδραση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (αύξηση/μείωση) της 31 Δεκεμβρίου 2017 όπως δημοσιεύθηκε στην Εταιρεία έχει ως εξής:

Απόσπασμα από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	Αναπροσαρμογές	31 Δεκεμβρίου 2017 όπως δημοσιεύθηκε	ΔΠΧΑ 9	1 Ιανουαρίου 2018 μετά την επίδραση του ΔΠΧΑ 9
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού				
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	β	-	24.091	24.091
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	α	125.455	(125.455)	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων	α	-	125.455	125.455
Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία				
Πελάτες και Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	β	31.705.420	(83.074)	31.622.346
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Αποτελέσματα εις Νέον	β	(78.246.832)	(58.982)	(78.305.814)

α) Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, ο Όμιλος και η Εταιρεία αρχικά επιμετρούν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του, συν το κόστος συναλλαγής τους, στην περίπτωση που το στοιχείο αυτό δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μετά την αρχική αναγνώριση θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω κατάστασης συνολικών εισοδημάτων. Η ταξινόμηση βασίζεται στα εξής δύο κριτήρια: (α) το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου και της Εταιρείας για τη διαχείριση των συγκεκριμένων στοιχείων και (β) τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών τους ροών.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάση το ΔΛΠ 39, πλέον ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία που θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Οι μεταβολές από την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων περιλαμβάνονται στα “στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων”. Το ΔΠΧΑ 9, επιτρέπει στις εταιρίες την αμετάκλητη επιλογή να επιμετρούν μια επένδυση που δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η πολιτική του Ομίλου για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραμένει σε μεγάλο βαθμό η ίδια με αυτή που ακολουθούνταν βάσει του ΔΛΠ 39.

β) Απομείωση αξίας

Η υιοθέτηση του ΔΧΠΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς αντικατέστησε το χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών.

Σχετικά με τους «Πελάτες», ο Όμιλος εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση του προτύπου και υπολόγισε τις αναμενόμενες ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκε πίνακας με τον οποίο υπολογίζονται οι σχετικές προβλέψεις με τρόπο που αντανάκλα την εμπειρία από παρελθόντα γεγονότα καθώς και προβλέψεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης των πελάτων και του οικονομικού περιβάλλοντος.

Για τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία οι αναμενόμενες ζημιές υπολογίζονται για 12μηνη περίοδο. Οι αναμενόμενες ζημιές για την 12μηνη περίοδο είναι η αναλογία των αναμενόμενων ζημιών για όλη τη διάρκεια ζωής του

χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που προκύπτει από πιστωτικά γεγονότα που είναι πιθανόν να συμβούν σε διάστημα 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Σε κάθε περίπτωση εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, η πρόβλεψη θα βασιστεί στις αναμενόμενες ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Η πολιτική της Εταιρείας και του Ομίλου, με εξαίρεση ορισμένων συμβάσεων πελατών, είναι να εισπράττει από τους πελάτες εξωτερικού κατά μ.ο. σε 45 μέρες, από πελάτες εσωτερικού σε 60-90 μέρες, και από πελάτες πώλησης γονοτροφής σε 6 μήνες. Παρόλα αυτά σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ο Όμιλος μπορεί να αξιολογήσει για συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ότι υφίσταται πιστωτικό γεγονός όταν υπάρχει εσωτερική ή εξωτερική πληροφόρηση που υποδεικνύει ότι η είσπραξη των ποσών που έχουν οριστεί με βάση τη σχετική σύμβαση δεν είναι πιθανό να εισπραχθούν στο σύνολό τους.

Η επίδραση της αναπροσαρμογής αυτής, όπως απεικονίζεται στον ανωτέρω πίνακα, στην κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την 1 Ιανουαρίου 2018 ήταν μείωση στον λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» κατά το ποσό των € 78.762, μείωση στον λογαριασμό «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» κατά το ποσό των € 110.625, αύξηση στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις κατά το ποσό των € 31.863 και μείωση κατά ποσό € 7.695 μετά φόρων στα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσης.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η συμφωνία της πρόβλεψης απομείωσης βάσει το ΔΛΠ 39 στον Όμιλος και στην Εταιρεία με την αντίστοιχη πρόβλεψη όπως υπολογίστηκε βάσει του ΔΠΧΑ 9 όπως απεικονίζεται αφαιρετικά των πελατών και λοιπών απαιτήσεων:

ΟΜΙΛΟΣ

	Πρόβλεψη απομείωσης του ΔΛΠ 39 στις 31 Δεκεμβρίου 2017	Αναπροσαρμογή	Αναμενόμενη πιστωτική ζημία του ΔΠΧΑ 9 την 1 Ιανουαρίου 2018
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις βάσει του ΔΛΠ 39 / Χρηματοοικονομικά στοιχεία που μετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος βάσει του ΔΠΧΑ 9	(15.857.558)	(110.625)	(15.968.183)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Πρόβλεψη απομείωσης του ΔΛΠ 39 στις 31 Δεκεμβρίου 2017	Αναπροσαρμογή	Αναμενόμενη πιστωτική ζημία του ΔΠΧΑ 9 την 1 Ιανουαρίου 2018
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις βάσει του ΔΛΠ 39 / Χρηματοοικονομικά στοιχεία που μετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος βάσει του ΔΠΧΑ 9	(12.918.233)	(83.074)	(13.001.307)

γ) Λογιστική αντιστάθμισης

Ο Όμιλος δεν έχει υιοθετεί λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου, συνεπώς η εφαρμογή των κανόνων της λογιστικής αντιστάθμισης βάσει του ΔΠΧΠ 9 δεν έχουν καμία επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες**

Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις.

Από 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος υιοθέτησε το νέο πρότυπο εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση χωρίς να υπάρξει κάποια αναπροσαρμογή στη συγκριτική πληροφόρηση. Το νέο πρότυπο δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις κατά την εφαρμογή του, αφού δεν υπήρξαν σημαντικές διαφορές κατά την εφαρμογή των νέων λογιστικών πολιτικών. Συνεπώς η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 δεν είχε αντίκτυπο στα αποτελέσματα εις νέον ούτε χρειάστηκαν προσαρμογές για τη μετάβαση σε αυτό. Παρόλο που το ΔΠΧΑ 15 δεν εισάγει ουσιώδεις διαφορές από τις τρέχουσες λογιστικές πολιτικές του Ομίλου, η αντίστοιχη λογιστική πολιτική διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδο όταν εκπληρώνεται μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού ή την παροχή υπηρεσίας (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού ή της υπηρεσίας περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μια συμβατικές υποχρεώσεις η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένεται να λάβει ο Όμιλος σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Τυχόν μεταβλητό αντίτιμο περιλαμβάνεται στο ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, στο βαθμό που δεν είναι σημαντικά πιθανό το ποσό αυτό να αντिलογιστεί στο μέλλον.

Τα δικαιώματα για μελλοντικές εκπτώσεις με βάση τον όγκο των πωλήσεων, αξιολογούνται από τον Όμιλο, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα τα οποία ο πελάτης δεν θα αποκτούσε εάν δεν είχε συνάψει τη συγκεκριμένη σύμβαση.

Ο Όμιλος παρέχει στους πελάτες εκπτώσεις επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις. Οι εκπτώσεις αυτές είναι ετήσιες (1/1-31/12) και αναγνωρίζονται εντός του οικονομικού έτους. Το έσοδο από συμβάσεις με πελάτες σύμφωνα με την εμπορική πολιτική του Ομίλου αναλύεται ανά επιχειρησιακό τομέα στη Σημείωση 9. Επιπλέον ο Όμιλος κατέληξε πως η μεταφορά του ελέγχου των προϊόντων στον πελάτη πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όταν ο πελάτης λάβει τα αγαθά, καθώς τότε είναι σε θέση να λάβει και τα οφέλη των συγκεκριμένων προϊόντων.

Για έσοδα από συμβάσεις πελατών από παροχή υπηρεσιών, αναγνωρίζονται κατά τη λογιστική περίοδο κατά την οποία παρέχονται οι υπηρεσίες, καθώς ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των υποσχεθεισών υπηρεσιών, ανάλογα με το στάδιο ολοκλήρωσης κάθε συγκεκριμένης υποχρέωσης εκτέλεσης και αξιολογείται βάσει της πραγματικής παρεχόμενης υπηρεσίας ως ποσοστό επί των συνολικών υπηρεσιών που πρέπει να παρασχεθούν.

- **ΔΠΧΑ 15: Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Αποσαφηνίσεις)**

Στόχος των αποσαφηνίσεων είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες, σχετικά με: (α) το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρίσιμο», (β) των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία εταιρεία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και (γ) των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά ή επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση.

- **ΔΠΧΑ 2: Ταξινόμηση και επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις παρέχουν απαιτήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό (α) των επιπτώσεων των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και των προϋποθέσεων που δε συνιστούν κατοχύρωση, στην επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, (β) παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών με δυνατότητα συμψηφισμού των υποχρεώσεων παρακρατούμενων φόρων και (γ) το λογιστικό χειρισμό των τροποποιήσεων όρων και προϋποθέσεων παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών, η οποία διαφοροποιεί την ταξινόμηση μιας συναλλαγής από διακανονισμό σε μετρητά σε συναλλαγή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους. Η παραπάνω τροποποίηση δεν έχει καμία επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΛΠ 40: Μεταφορές σε Επενδύσεις σε Ακίνητα (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πότε μία οντότητα μεταφέρει ένα ακίνητο, συμπεριλαμβανομένου ακινήτου υπό κατασκευή ή αξιοποίηση, σε ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι μεταβολή της χρήσης ενός ακινήτου πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα και υπάρχει σαφής ένδειξη της μεταβολής αυτής. Αλλά η αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου, δεν αποδεικνύει μεταβολή στη χρήση του. Η παραπάνω τροποποίηση δεν έχει καμία επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 22: Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές**

Η διερμηνεία διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό συναλλαγών που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία εξετάζει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπου η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή μη χρηματική υποχρέωση που προκύπτουν από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής, πριν από την αρχική αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Η διερμηνεία αναφέρει ότι η ημερομηνία συναλλαγής, για τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης ενός μη χρηματικού στοιχείου προκαταβολής ή ενός αναβαλλόμενου εσόδου. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολών, η οικονομική οντότητα πρέπει να καθορίσει την ημερομηνία συναλλαγής για κάθε μία πληρωμή και είσπραξη προκαταβολής. Η παραπάνω τροποποίηση δεν έχει καμία επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2014 -2016, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ.

- **ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή της επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μίας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία που κατέχεται από οντότητα η οποία είναι οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων ή παρόμοια οικονομική οντότητα, δύναται να διενεργείται χωριστά για κάθε επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία, κατά την αρχική αναγνώριση.

Οι παραπάνω αναβαθμίσεις δεν έχουν καμία επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

4.2 Πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχει υιοθετήσει νωρίτερα

- **ΔΠΧΑ 16: Μισθώσεις**

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων για αμφότερα τα μέρη της σύμβασης, ήτοι για τον πελάτη («μισθωτή») και τον προμηθευτή («εκμισθωτή»). Το νέο πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν τις περισσότερες μισθώσεις στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι μισθωτές θα έχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η λογιστική των εκμισθωτών παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη.

Το πρότυπο αναμένεται να επηρεάσει κατά κύριο λόγο το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου. Ο Όμιλος έχει εκτιμήσει την επίδραση της αρχικής εφαρμογής του προτύπου στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις. Συγκεκριμένα, γνωστοποίησε όλες τις πληροφορίες που είτε είχε σε γνώση του είτε μπορούσε να εκτιμήσει με σχετική ακρίβεια κατά το χρόνο σύνταξης τους σχετικά με την επίδραση που θα έχει η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις κατά την αρχική του εφαρμογή, όπως αναλύεται παρακάτω.

Μετάβαση στο νέο πρότυπο

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 16 κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης, ο Όμιλος α) θα αναγνωρίσει μια υποχρέωση την οποία θα επιμετρά στην παρούσα αξία όπως προκύπτει από την προεξόφληση των μισθωμάτων που απομένουν να πληρωθούν με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού που ίσχυε κατά την ημέρα της αρχικής εφαρμογής και β) θα αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης παγίου καθώς και μία υποχρέωση με την διαφορά να έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα εις νέον. Τυχόν επίδραση της εφαρμογής του προτύπου θα καταχωρηθεί σαν προσαρμογή στα αποτελέσματα εις νέον κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, χωρίς να υπάρξει τροποποίηση στη συγκριτική πληροφόρηση. Ο Όμιλος επιπλέον θα χρησιμοποιήσει την εξαίρεση που παρέχεται από το πρότυπο αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως θα εφαρμοστούν οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 σε όλες τις συμβάσεις που ήταν σε ισχύ κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 και είχαν αναγνωρισθεί ως μισθώσεις με βάσει το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4. Επιπλέον ο Όμιλος θα χρησιμοποιήσει τις εξαιρέσεις του προτύπου αναφορικά με τις μισθώσεις με εναπομένονσα διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου και για τις

μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Τέλος ο Όμιλος αποφάσισε να εφαρμόσει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως μισθώσεις με αντίστοιχη διάρκεια, για παρόμοια πάγια και σε αντίστοιχο οικονομικό περιβάλλον).

Με βάσει τις διαθέσιμες πληροφορίες και κατόπιν ολοκλήρωσης των προαναφερθέντων εργασιών υλοποίησης, ο Όμιλος εκτιμά ότι η επίδραση του προτύπου στην κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 θα είναι μείωση (ζημίες) στον λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» κατά το ποσό των περίπου € 90-100 χιλ. αύξηση στον λογαριασμό «Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις» κατά το ποσό των € 700-800 χιλ, αύξηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης κατά το ποσό των € 30-40 χιλ και αύξηση των υποχρεώσεων κατά το ποσό των € 800-900 χιλ.

- **ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες - Τροποποίηση: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του**

Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά στεγάζονται σε θυγατρική. Το Δεκέμβριο του 2015 το ΣΔΛΠ ανέβαλε επ' αόριστο την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης αυτής, αναμένοντας το αποτέλεσμα του έργου του για τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το παραπάνω πρότυπο δεν έχει καμία επίδραση στις οικονομικές τους καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΠΧΑ 9: Δικαίωμα Προπληρωμής με Αρνητική Αποζημίωση (Τροποποίηση)**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα προπληρωμής που επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα συμβαλλόμενο μέρος είτε να καταβάλει είτε να λάβει εύλογη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη της σύμβασης (υπό την έννοια ότι από την πλευρά του κατόχου του περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να υπάρχει επιβάρυνση λόγω πρόωρης εξόφλησης) επιτρέπεται να επιμετρηθούν στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η παραπάνω τροποποίηση δεν έχει καμία επίδραση στις οικονομικές τους καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΛΠ 28: Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το κατά πόσο η επιμέτρηση (και κυρίως η απομείωση) των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες, οι οποίες στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη συγγενή επιχείρηση ή στην κοινοπραξία, διέπονται από το ΔΠΧΠ 9, ΔΛΠ 28 ή ένα συνδυασμό των δύο προτύπων. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9, προτού εφαρμόσει το ΔΛΠ 28, σε αυτές τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 η οικονομική οντότητα δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στην λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών οι οποίες προκύπτουν από την

εφαρμογή του ΔΛΠ 28. Η παραπάνω τροποποίηση δεν έχει καμία επίδραση στις οικονομικές τους καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΛΔΠΧΑ 23: Αβεβαιότητα σχετικά με τις Θεωρήσεις Φόρου Εισοδήματος**

Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για την αντιμετώπιση της αβεβαιότητας που εμπεριέχεται σε φορολογικούς χειρισμούς, κατά το λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η διερμηνεία παρέχει πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την εξέταση αβέβαιων φορολογικών θεωρήσεων μεμονωμένα ή από κοινού, την εξέταση των φορολογικών θεωρήσεων από τις φορολογικές αρχές, την κατάλληλη μέθοδο ώστε να αντικατοπτρίζεται η αβεβαιότητα της αποδοχής της θεώρησης από τις φορολογικές αρχές καθώς και την εξέταση των συνεπειών των αλλαγών στα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις. Η παραπάνω τροποποίηση δεν έχει καμία επίδραση στις οικονομικές τους καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΛΠ 19: Μεταβολή, περικοπή ή διακανονισμός προγράμματος καθορισμένων παροχών (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις απαιτούν τις οντότητες να χρησιμοποιούν επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του καθαρού τόκου για το υπόλοιπο της ετήσιας περιόδου αναφοράς, μετά την πραγματοποίηση μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν επίσης, πως επηρεάζεται η εφαρμογή των απαιτήσεων του ανώτατου ορίου του περιουσιακού στοιχείου, από το λογιστικό χειρισμό μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Η παραπάνω τροποποίηση δεν έχει καμία επίδραση στις οικονομικές τους καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **Εννοιολογικό πλαίσιο Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς**

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στις 29 Μαρτίου 2018. Το εννοιολογικό πλαίσιο καθορίζει ένα ολοκληρωμένο σύνολο εννοιών για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι έννοιες αυτές συμβάλλουν στον καθορισμό προτύπων, την καθοδήγηση των συντακτών για την ανάπτυξη συνεπών λογιστικών πολιτικών και την υποστήριξη στην προσπάθεια τους να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου, το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο. Στόχος του εγγράφου είναι η υποστήριξη της μετάβασης στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο ΔΠΧΑ για τις εταιρείες που υιοθετούν το εννοιολογικό πλαίσιο για να αναπτύξουν λογιστικές πολιτικές όταν κανένα πρότυπο ΔΠΧΑ δεν κάνει αναφορά. Για τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

Η παραπάνω τροποποίηση δεν έχει καμία επίδραση στις οικονομικές τους καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΠΧΑ 3: Συνενώσεις Επιχειρήσεων (Τροποποιήσεις)**

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις αναφορικά με τον ορισμό μιας Επιχείρησης (τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3) με σκοπό την επίλυση των δυσκολιών που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα προσδιορίζει εάν έχει αποκτήσει μια επιχείρηση ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για συνενώσεις επιχειρήσεων για τις οποίες η ημερομηνία απόκτησης προσδιορίζεται στην πρώτη ετήσια λογιστική περίοδο που αρχίζει την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020 και για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων που συμβαίνουν την ή μετά την έναρξη αυτής της περιόδου, ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση Ο Όμιλος και η Εταιρεία βρίσκονται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτού του προτύπου στις οικονομικές τους καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων και ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και λάθη: Ορισμός της σημαντικότητας (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον ορισμό της σημαντικότητας και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εφαρμοστεί. Ο νέος ορισμός αναφέρει πως «πληροφόρηση θεωρείται σημαντική εφόσον όταν παραλείπεται, αποκρύπτεται ή είναι ανακριβής, εύλογα αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις των κύριων χρηστών των οικονομικών καταστάσεων, που λαμβάνουν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες παρέχουν οικονομική πληροφόρηση για τη συγκεκριμένη οντότητα». Επιπλέον, βελτιώθηκαν οι επεξηγήσεις που συνοδεύουν τον ορισμό της σημαντικότητας. Οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός της σημαντικότητας είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2015 -2017**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή.

- **ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο:** οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα δεν επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή.
- **ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι φορολογικές συνέπειες των πληρωμών για χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, θα πρέπει να αναγνωρίζονται ανάλογα με το που οι συναλλαγές ή τα γεγονότα του παρελθόντος που δημιούργησαν τα διανεμητέα κέρδη έχουν αναγνωρισθεί.
- **ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την παράγραφο 14 του προτύπου ώστε, όταν ένα περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για πώληση και μέρος δανείου που λήφθηκε ειδικά για αυτό το περιουσιακό στοιχείο παραμένει ως ανοικτό υπόλοιπο κατά τη στιγμή εκείνη, το κόστος δανεισμού αυτό πρέπει να συμπεριληφθεί στα κεφάλαια που προέρχονται από γενικό δανεισμό.

Οι παραπάνω αναβαθμίσεις δεν έχουν καμία επίδραση στις οικονομικές τους καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

5. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η κατάρτιση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν τα αναφερθέντα στοιχεία των εσόδων, εξόδων, περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τις αναφερόμενες γνωστοποιήσεις, καθώς και τη γνωστοποίηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων. Η αβεβαιότητα σχετικά με αυτές τις εκτιμήσεις και τις παραδοχές που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποτελέσματα τα οποία απαιτούν σημαντική προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που επηρεάζονται σε μελλοντικές περιόδους.

Κατά τη διαδικασία της εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου, η Διοίκηση έχει προβεί σε διάφορες κρίσεις. Εκείνες οι λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές για τις οποίες η Διοίκηση έχει εκτιμήσει ότι έχουν την πιο σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν αναφερθεί στις επιμέρους σημειώσεις των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Οι κύριες παραδοχές που αφορούν μελλοντικές εκτιμήσεις και άλλες κύριες πηγές αβεβαιότητας των εκτιμήσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, που έχουν σημαντικό κίνδυνο στο να επιφέρουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος, περιγράφονται επίσης στις επιμέρους σημειώσεις των Οικονομικών Καταστάσεων όπως παρουσιάζονται πιο κάτω. Ο Όμιλος βασίστηκε στις παραδοχές και εκτιμήσεις για παραμέτρους που είναι διαθέσιμες κατά την κατάρτιση των Ενοποιημένων Οικονομικών καταστάσεων. Οι υφιστάμενες συνθήκες και παραδοχές σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις, όμως, μπορεί να αλλάξουν λόγω των αλλαγών της αγοράς ή οι καταστάσεις που προκύπτουν, που είναι πέρα από τον έλεγχο του Ομίλου. Αυτές οι αλλαγές απεικονίζονται στις παραδοχές όταν αυτές προκύψουν.

Οι βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις της διοίκησης του Ομίλου και της Εταιρείας που έχουν τη σημαντικότερη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις, είναι κυρίως:

Α. Ανακτησιμότητα των απαιτήσεων

Η Διοίκηση εξετάζει κατ' έτος την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς, σε συνδυασμό και με εξωτερική πληροφόρηση, (βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών, νομικοί) προκειμένου να αποφασίσει για την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς.

Οι επισφαλείς λογαριασμοί απεικονίζονται με βάση τις εκτιμήσεις για τα ποσά που αναμένεται να ανακτηθούν κατόπιν ανάλυσης καθώς και από την εμπειρία του Ομίλου σχετικά με την πιθανότητα επισφαλειών των πελατών. Μόλις γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε μεγαλύτερο κίνδυνο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (π.χ. χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη ή το ποσό της απαίτησης, κτλ.), ο Όμιλος και η Εταιρεία σχηματίζουν πρόβλεψη για τυχόν επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλυφθεί η ζημία που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της εκάστοτε χρήσης και τυχόν διαγραφές απαιτήσεων πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης.

Η υιοθέτηση του ΔΧΠΑ 9 από τον Όμιλο και την Εταιρεία οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς αντικατέστησε το χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιιθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών. Σχετικά με τους «Πελάτες», ο Όμιλος εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση του προτύπου και υπολόγισε τις αναμενόμενες ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί πίνακα με τον οποίο υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων του. Ο πίνακας αυτός βασίζεται στην εμπειρία του παρελθόντος αλλά προσαρμόζεται με τρόπο τέτοιο ώστε να αντανακλά προβλέψεις για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των πελατών αλλά και του οικονομικού περιβάλλοντος.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, επικαιροποιούνται τα ιστορικά ποσοστά που χρησιμοποιούνται και αναλύονται οι εκτιμήσεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης.

Η συσχέτιση μεταξύ των ιστορικών στοιχείων, της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης και των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών περιλαμβάνει σημαντικές εκτιμήσεις. Το ύψος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αλλαγές των συνθηκών και των προβλέψεων της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης. Επιπλέον η εμπειρία του παρελθόντος αλλά και οι προβλέψεις που γίνονται για το μέλλον ενδέχεται να μην οδηγήσουν σε συμπεράσματα ενδεικτικά του πραγματικού ύψους αθέτησης υποχρεώσεων πελατών στο μέλλον.

Επιπλέον πληροφόρηση παρέχεται στις Σημειώσεις 4.1, 28 και 37.

Β. Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή

Η Εταιρεία και ο Όμιλος επανεξετάζει και επαναπροσδιορίζει την εύλογη και ωφέλιμη ζωή των ασώματων περιουσιακών στοιχείων όταν υπάρχουν ενδείξεις μεταβολής της αξίας τους.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν εάν υπάρχει απομείωση της υπεραξίας και των άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή τουλάχιστον μία φορά το έτος και ερευνούν τα γεγονότα ή τις συνθήκες που καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης, όπως για παράδειγμα μια σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μια απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας ή ενός λειτουργικού τομέα. Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης απαιτείται να εκτιμηθεί η αξία χρήσης κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) στην οποία έχει καταναμεηθεί ορισμένο ποσό της υπεραξίας καθώς και άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή.

Η εφαρμογή της μεθοδολογίας εκτίμησης της αξίας χρήσης, λαμβάνει υπόψη τα πραγματικά λειτουργικά αποτελέσματα, μελλοντικά εταιρικά σχέδια και οικονομικές προεκτάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας προκειμένου για τον υπολογισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών της ΜΔΤΡ και την επιλογή του κατάλληλου επιτοκίου προεξόφλησης με βάση το οποίο καθορίζεται η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν ετησίως κατά πόσο τα προαναφερόμενα στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση, σύμφωνα με την λογιστική αρχή που αναφέρεται στη παράγραφο 3.9.

Επιπλέον πληροφόρηση παρέχεται στην σημείωση 20,21.

Γ. Εύλογη αξία, Ωφέλιμη Ζωή και έλεγχος απομείωσης Ενσώματων και Ασώματων περιουσιακών Στοιχείων

Η Εταιρεία και ο Όμιλος επανεξετάζει και επαναπροσδιορίζει την εύλογη και ωφέλιμη ζωή των ενσώματων και ασώματων περιουσιακών στοιχείων όταν υπάρχουν ενδείξεις μεταβολής της αξίας τους. Επιπροσθέτως τα ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τη επανεξέταση και επαναπροσδιορισμό της εύλογης αξίας και τυχόν απομειώσεων η Εταιρεία συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

Επιπλέον πληροφόρηση παρέχεται στις σημειώσεις 18,19.

Δ. Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας εξετάζουν την ύπαρξη τυχόν ενδείξεων απομείωσης των συμμετοχών της Εταιρείας στο μετοχικό κεφάλαιο άλλων εταιρειών μέσω του ελέγχου απομείωσης των ΜΔΤΡ στις οποίες εντάσσονται οι συμμετοχές αυτές. Εφόσον κριθεί ότι υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία προβαίνουν στον υπολογισμό της αξίας χρήσης των ΜΔΤΡ βασιζόμενη στη μέθοδο προεξόφλησης των ταμειακών ροών.

Η ανακτήσιμη αξία είναι ευαίσθητη σε παράγοντες όπως το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται κατά την παραπάνω μέθοδο, την προβλεπόμενη εισροή των ταμειακών ροών και το συντελεστή αύξησης που χρησιμοποιείται για σκοπούς συμπερασμάτων και κατά προσέγγιση υπολογισμών.

Επιπλέον πληροφόρηση παρέχεται στην σημείωση 22.

Ε. Τρέχων φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος από διάφορες φορολογικές αρχές. Η πρόβλεψη φόρου εισοδήματος περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για τυχόν πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σαν αποτέλεσμα του ελέγχου από τις φορολογικές αρχές και για τον καθορισμό της πρόβλεψης απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Οι πραγματικοί φόροι εισοδήματος μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις εξαιτίας μελλοντικών αλλαγών στη φορολογική νομοθεσία, σημαντικών αλλαγών στις νομοθεσίες των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος και η Εταιρεία ή απρόβλεπτων επιπτώσεων από τον τελικό προσδιορισμό της φορολογικής υποχρέωσης κάθε χρήσης από τις φορολογικές αρχές. Στην περίπτωση που οι τελικοί πρόσθετοι φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους διαφέρουν από την αρχική εκτίμηση, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στη χρήση που πραγματοποιήθηκε ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται σε όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες στο βαθμό κατά τον οποίο θα υπάρξουν επαρκή κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες όταν για δύο συνεχόμενες διαχειριστικές χρήσεις έχουν προκύψει επαρκή φορολογικά κέρδη.

Επιπλέον πληροφόρηση παρέχεται στην σημείωση 16, 23.

Ζ. Εύλογη αξία βιολογικών περιουσιακών στοιχείων

Οι λογιστικές αρχές και οι μέθοδοι που εφαρμόζονται για την αποτίμηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων επεξηγούνται στην Σημείωση 3.4.

Όπως αναφέρεται και στην σημείωση 3.4, η αποτίμηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων υπόκειται σε σημαντικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης, οι σημαντικότερες εκ των οποίων περιγράφονται κάτωθι.

Παραδοχές εκτιμήσεις και κρίσεις κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των ζωντανών ψαριών

Η εκτιμώμενη εύλογη αξία της βιομάζας θα βασίζεται πάντα σε παραδοχές, εκτιμήσεις και κρίσεις οι οποίες ενέχουν βαθμό αβεβαιότητας, ακόμη και αν η Εταιρεία έχει αποκτήσει σημαντική εμπειρία κατά την εκτίμηση αυτών των παραγόντων.

Οι εκτιμήσεις εφαρμόζονται στους ακόλουθους βασικούς παράγοντες: τον όγκο της βιομάζας, την κατανομή του μεγέθους των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων και των τιμών της αγοράς.

Όγκος βιομάζας

Ο καθορισμός του όγκου της βιομάζας είναι από μόνος του μια εκτίμηση με βάση τον αριθμό του γόνου που τοποθετήθηκε στη θάλασσα/κλωβούς, την αναμενόμενη ανάπτυξη από τη στιγμή της τοποθέτησης, την ακρίβεια του βιολογικού μοντέλου της Εταιρείας, την εκτιμώμενη θνησιμότητας βάσει των στατιστικών μοντέλων καθώς και την παρατηρούμενη θνησιμότητα κλπ. Η αβεβαιότητα σε σχέση με τον όγκο της βιομάζας είναι συνήθως χαμηλή, ωστόσο

είναι υψηλότερη σε περιπτώσεις που μπορεί να υπάρχει περιστατικό το οποίο να έχει οδηγήσει σε μαζική θνησιμότητα, ειδικά στην αρχή του κύκλου, ή αν η κατάσταση της υγείας των ψαριών περιορίζει το χειρισμό του ψαριού.

Η Εταιρεία παρακολουθεί τις τυχόν αποκλίσεις μεταξύ εκτιμώμενου όγκου βιομάζας και απολογιστικών στοιχείων από τις εξαλιεύσεις για την περίπτωση που προκύπτουν διαφορές, ώστε να τροποποιήσει ανάλογα (αν απαιτείται) τα εκτιμητικά μοντέλα της.

Κατανομή βιομάζας

Κατανομή μεγέθους ψαριών στους εκάστοτε κλωβούς: Τα ψάρια μέσα στην θάλασσα αναπτύσσονται με διαφορετικούς ρυθμούς, όπου και ακόμη υπό κατάσταση καλών εκτιμήσεων το μέσο βάρος των ψαριών μπορεί να διαφέρει όσον αφορά την ποιότητα και το βάρος ακόμη και εντός του ίδιου κλωβού. Η κατανομή της βιομάζας σε εμπορικά μεγέθη επηρεάζει την τιμή στην οποία θα αποτιμηθούν τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς η κάθε κατηγορία τιμολογείται ξεχωριστά στην αγορά.

Κατανομή ψαριών σε ώριμα και ανώριμα: Η Εταιρεία κατανέμει τον ιχθυοπληθυσμό σε ώριμα ή ανώριμα, ανάλογα με το αν ο ιχθυοπληθυσμός σε έναν κλωβό πληρεί τα εσωτερικά κριτήρια της Εταιρείας προς εξαλίευση και πώλησή τους. Καθώς για τον γόνο πραγματοποιούνται πωλήσεις και υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές, η εν λόγω κατηγορία αποτιμάται όπως και τα ώριμα βιολογικά αποθέματα. Από τα ψάρια πάχυνσης, στα ώριμα ψάρια κατατάσσεται ο ιχθυοπληθυσμός που υπάρχει στους κλωβούς που πληρούν τα μεγέθη της Εταιρείας σχετικά με την εξαλίευση και πώλησή τους, ενώ τα υπόλοιπα κατατάσσονται στα ανώριμα. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά την εκτίμησή της σχετικά με τα κριτήρια κατανομής, ανάλογα με την δυναμική της αγοράς (ζήτηση, τιμές ανά κατηγορία βάρους κτλ), όσον αφορά τα μεγέθη από τα οποία και μετά προτίθεται να προβεί σε εξαλίευση των εκάστοτε κλωβών.

Εύλογες αξίες

Η παραδοχή της εύλογης αξίας τιμών είναι πολύ σημαντική για την αποτίμηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων και ακόμα και μικρές αλλαγές στις τιμές της αγοράς θα επιφέρουν σημαντικές αλλαγές την αποτίμηση. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό της τιμής αγοράς εξηγείται στη Σημείωση 3.4 στην οποία αναφέρονται και διάφορες παράμετροι για τις οποίες απαιτείται η διενέργεια εκτιμήσεων και κρίσεων.

Η αποτίμηση εξαρτάται μεταξύ άλλων από την εκτιμώμενη εύλογη αξία/τιμή των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, η οποία, καθώς δεν υπάρχει οργανωμένη αγορά για ζώντα ψάρια, υπολογίζεται βάσει διάφορων παραμέτρων που λαμβάνονται υπόψη, όπως οι επικρατούσες τρέχουσες τιμές της αγοράς εξαλιευμένων ειδών, η εξέλιξη συμβάσεων μελλοντικής παράδοσης (όταν συντρέχει τέτοια περίπτωση), οι εκτιμώμενες αγοραίες τιμές κατά την περίοδο εξαλίευσης εάν αυτές μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα, τυχόν προσαρμογές που πρέπει να διενεργηθούν για δυνητικές διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται και των τιμών που επικρατούν στην αγορά των εξαλιευμένων ειδών και που κατά κύριο λόγο αφορούν την κατάσταση και την τοποθεσία των προς αποτίμηση ειδών.

Περαιτέρω εκτιμήσεις διενεργούνται ως προς το ποια είναι η υψηλότερη και βέλτιστη χρήση κατά την περίοδο αναφοράς των περιουσιακών αυτών στοιχείων, ποιοι είναι οι συμμετέχοντες στην υποθετική αντιπροσωπευτική αγορά και ποιο είναι το καταλληλότερο την εκάστοτε φορά είδος αποτίμησης εντός της ιεραρχίας των μεθόδων αποτίμησης του ΔΠΧΑ 13. Για τα ανώριμα διενεργούνται επιπλέον εκτιμήσεις σχετικά με τα μελλοντικά κόστη μέχρι την περίοδο που θα καταστούν ώριμα, τα επιτόκια προεξόφλησης των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιούν ως πηγή της εύλογης αξίας τις τιμές πρόσφατων συναλλαγών επί των οποίων πραγματοποιούνται συγκεκριμένες προσαρμογές λαμβάνοντας υπόψη, όπως περιγράφεται παραπάνω, διάφορους παράγοντες όπως τις επικρατούσες τρέχουσες τιμές της αγοράς εξαλιευμένων ειδών, την εξέλιξη συμβάσεων μελλοντικής παράδοσης (όταν συντρέχει τέτοια περίπτωση), τις εκτιμώμενες αγοραίες τιμές κατά την περίοδο

εξαλίευσης όταν μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα, τυχόν προσαρμογές που πρέπει να διενεργηθούν για δυνητικές διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται και των τιμών που επικρατούν στην αγορά των εξαλειυμένων ειδών και που κατά κύριο λόγο αφορούν την κατάσταση και την τοποθεσία των προς αποτίμηση ειδών. Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 13 με το οποίο προστέθηκαν επεξηγήσεις σε σχέση με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και εισάγεται η απαίτηση της μεγιστοποίησης της χρήσης παρατηρήσιμων δεδομένων σε οποιαδήποτε μέθοδο επιμέτρησής της, ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν σε επανεκτίμηση του τρόπου υπολογισμού της εύλογης αξίας του ώριμου ιχθυοπληθυσμού περιορίζοντας τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα και εστιάζοντας την επιμέτρηση στις τιμές των πρόσφατων πραγματικών συναλλαγών που λαμβάνουν χώρα στην εκάστοτε ημερομηνία αναφοράς.

Όπως αναφέρεται στην σημείωση 3.4, η Εταιρεία στα πλαίσια της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 13 το οποίο αφορά μεταξύ άλλων και την αποτίμηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων της, επανεξέτασε τις εκτιμήσεις και κρίσεις που διενεργούνται κατά την αποτίμηση αυτών.

Ως αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής, έλαβαν χώρα οι κάτωθι αλλαγές εκτιμήσεων:

- Επίπεδο διαχωρισμού μεταξύ ώριμων και ανώριμων:
Το επίπεδο διαχωρισμού μεταξύ ώριμων και ανώριμων επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς λαμβάνοντας υπόψιν την παραγωγική δυνατότητα της Εταιρείας και τις καταναλωτικές συνήθειες των πελατών της όπως αυτές διαμορφώνονται στη κύρια αγορά της Ιταλίας. Καθώς η πρόθεση και ο προγραμματισμός της Εταιρείας είναι να εξαλειύονται κλωβοί με μέσο βάρος άνω των 340 γρ. ανά μονάδα, η διοίκηση εκτίμησε ως κατάλληλο διαχωριστικό σημείο μεταξύ ώριμων και ανώριμων ψαριών το μέσο βάρος των 340 γρ.
- Μεθοδολογία αποτίμησης ανώριμων ψαριών:

Η Εταιρεία διερευνά τις βέλτιστες πρακτικές που είναι διεθνώς διαδεδομένες για την αποτίμηση ανώριμων ψαριών, και τροποποιεί το μοντέλο αποτίμησης του ανώριμου ιχθυοπληθυσμού όταν κρίνεται απαραίτητο.

Οι εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται σε κάθε περίοδο αναφοράς, ώστε να συνάδουν, όπου είναι εφικτό, με τις γενικότερες συνθήκες και δυναμική που επικρατούν στην αγορά που δραστηριοποιείται η Εταιρεία και δύναται να τροποποιηθούν στο μέλλον ανάλογα με τυχόν αλλαγές στις συνθήκες και την δυναμική της αγοράς.

Επιπλέον πληροφόρηση σχετικά με την εύλογη αξία των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, παρέχεται στη σημείωση 26.

Η αποτίμηση του βιολογικού πληθυσμού των ώριμων ψαριών έγινε με βάση την μέση τιμή της πρώτης εβδομάδας του Ιανουαρίου της κύριας αγοράς της Εταιρείας.

Η. Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών του Ομίλου εξαρτάται από έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται σε αναλογιστική βάση χρησιμοποιώντας διάφορες παραδοχές. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του καθαρού κόστους / (εσόδου) για συντάξεις περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο και τις αυξήσεις των μισθών. Οποιοσδήποτε αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων. Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο στο τέλος κάθε έτους. Πρόκειται για το επιτόκιο που θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων. Κατά τον καθορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που είναι εκφρασμένα στο

νόμισμα και τη δικαιοδοσία στην οποία θα καταβληθούν οι παροχές και που έχουν όρους λήξης που προσεγγίζουν τους όρους της σχετικής υποχρέωσης συνταξιοδότησης.

Άλλες βασικές παραδοχές για τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις βασίζονται εν μέρει στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Πρόσθετες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 11.

Θ. Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις

Ο Όμιλος έχει εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις (Σημειώσεις 37,40). Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη πληροφόρηση της νομικής υπηρεσίας του Ομίλου και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε ο Όμιλος προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

6. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

6.1 Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο. Η έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο είναι μηδαμινή διότι οι συναλλαγές στην πλειοψηφία τους πραγματοποιούνται σε Ευρώ. Αυτό το είδος κινδύνου κυρίως προκύπτει από εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπως επίσης και από καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα, μετατρέπόμενες σε Ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος αναλύονται ως εξής:

	2018							2017						
Ποσό σε €	USD	GBP	NOK	DKK	CAD	TRY	CHF	USD	GBP	NOK	DKK	CAD	TRY	CHF
Ονομαστικά ποσά														
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	647.261	101.565	0	0	409.002		12.234	1.028.050	170.291			385.664		3.796
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	62.311	22.539	12.307	-	-	-	412	21.474	184	19.965	-	-	-	-
Σύνολο βραχυχρόνιας έκθεσης	584.950	79.026	(12.307)	-	409.002	-	11.822	1.006.575	170.107	(19.965)	-	385.664	-	3.796

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τη συναλλαγματική ισοτιμία του € έναντι των ανωτέρω νομισμάτων.

Υποθέτουμε ότι πραγματοποιείται μια αλλαγή την 31η Δεκεμβρίου 2018 στη συναλλαγματική ισοτιμία € / Ξένο Νόμισμα. Το ποσοστό αυτό βασίστηκε στην τυπική απόκλιση του ξένου νομίσματος, όπως αυτό προκύπτει από μηνιαίες παρατηρήσεις του € έναντι κάθε ξένου νομίσματος, για διάστημα 12 μηνών.

Σε περίπτωση όπου το Ευρώ μεταβληθεί σε σχέση με το Ξένο Νόμισμα κατά τα κατωτέρω ποσοστά τότε η επίπτωση στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα Ίδια Κεφάλαια έχει ως εξής:

Ποσά σε €	2018													
	USD		GBP		NOK		DKK		CAD		TRY		CHF	
	3,55%	-3,55%	0,65%	-0,65%	13,50%	-13,50%	0,77%	-0,77%	2,85%	-2,85%	91,21%	-91,21%	2,00%	-2,00%
Αποτέλεσμα χρήσης	20.788	(20.788)	517	(517)	(1.662)	1.662	-	-	11.653	(11.653)	-	-	236	(236)
Καθαρή Θέση	20.788	(20.788)	517	(517)	(1.662)	1.662	-	-	11.653	(11.653)	-	-	236	(236)

Ποσά σε €	2017													
	USD		GBP		NOK		DKK		CAD		TRY		CHF	
	5,19%	-5,19%	1,95%	-1,95%	29,27%	-29,27%	0,32%	-0,32%	4,02%	-4,02%	27,32%	-27,32%	4,04%	-4,04%
Αποτέλεσμα χρήσης	52.253	(52.253)	3.316	(3.316)	(5.844)	5.844	-	-	15.515	(15.515)	-	-	153	(153)
Καθαρή Θέση	52.253	(52.253)	3.316	(3.316)	(5.844)	5.844	-	-	15.515	(15.515)	-	-	153	(153)

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στο συναλλαγματικό κίνδυνο ποικίλει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Εν τούτοις η ανωτέρω ανάλυση θεωρείται αντιπροσωπευτική της έκθεσης του Ομίλου και της Εταιρείας στο συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος επιτοκίων

Τα λειτουργικά έσοδα και οι ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν στο ενεργητικό τους σημαντικά έντοκα στοιχεία. Πολιτική του Ομίλου και της Εταιρείας, εκτιμώντας τις παρούσες οικονομικές συγκυρίες και γενικότερα τη διακύμανση των επιτοκίων του Ευρώ, είναι να διατηρούν μέρος του δανεισμού του σε προϊόντα κυμαινόμενου επιτοκίου EURIBOR και SPREAD. Στη λήξη της διαχειριστικής χρήσεως το σύνολο του βραχυπρόθεσμου δανεισμού ήταν σε δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1% (2017: +/-1%). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μια λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	2018		2017		2018		2017	
	1,00%	-1,00%	1,00%	-1,00%	1,00%	-1,00%	1,00%	-1,00%
Αποτέλεσμα χρήσης	1.644.303	-1.644.303	1.677.795	-1.677.795	1.639.582	-1.639.582	1.674.524	-1.674.524
Καθαρή Θέση	1.644.303	-1.644.303	1.677.795	-1.677.795	1.639.582	-1.639.582	1.674.524	-1.674.524

Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε μεταβολές της αξίας μετοχών που κατέχονται είτε για εμπορία είτε ως διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία. Οι αξίες αυτών των περιουσιακών στοιχείων δεν είναι σημαντικές έτσι ώστε τυχόν μεγάλη μεταβολή τους να δημιουργήσει κινδύνους στον Όμιλο και στην Εταιρεία.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε μεταβολές της αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων του. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμούν τακτικά τους κινδύνους μεταβολής των τιμών των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων και εξετάζουν την ανάγκη λήψης ενεργών μέτρων αντιμετώπισης του χρηματοοικονομικού κινδύνου. Εάν υποθεθεί ότι όλα τα ψάρια τον Δεκέμβριο του 2018 ήταν σε μέγεθος αλίευσης μια μεταβολή στην τιμή του +/- 5% ανά κιλό βάρους θα μετέβαλε την αποτίμηση θετικά/(αρνητικά) κατά ελάχιστο € 8,3 εκ/€ (8,3) εκ. και μία μεταβολή του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά +/- 1% θα μετέβαλε την αποτίμηση αρνητικά/(θετικά) κατά ελάχιστο € (0,3) εκ/€ 0,3 εκ.

Προς τούτο λειτουργεί υπηρεσία (τμήμα) οικονομικής ανάλυσης του κλάδου η οποία συλλέγει πληροφορίες για την προσφορά του προϊόντος από την εγχώρια και διεθνή παραγωγή, καθώς και τις μεταβολές της ζήτησης από την υπάρχουσα Παραδοσιακή Διεθνή αγορά και τις Νέες αγορές που ανοίγονται στην Ανατολική Ευρώπη και Αμερική. Οι

πληροφορίες αυτές αξιολογούνται και ορίζονται οι παράμετροι του ύψους των αποθεμάτων του προϊόντος και οι αναμενόμενες τιμές για τα επόμενα δύο (2) έτη.

6.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία κατάστασης οικονομικής θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
<i>Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων</i>				
Δεσμευμένα ταμιακά διαθέσιμα	10.878.778	8.979.661	10.878.778	8.979.661
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	9.666.513	11.032.517	9.000.630	10.087.488
Πελάτες και Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	35.471.081	36.857.304	30.793.497	31.705.420
Λοιπές Απαιτήσεις	4.919.947	10.328.050	5.242.871	10.305.501
Σύνολο	60.936.319	67.197.532	55.915.776	61.078.070

Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας θεωρούν ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν έχουν απομειωθεί σε προηγούμενες ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν εκτίθενται σε σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους.

6.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαχειρίζονται τις ανάγκες ρευστότητας τους με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 180 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους έξι (6) μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρούν μετρητά για να καλύψει άμεσες ανάγκες ρευστότητας. Τα κεφάλαια για τις μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας εξασφαλίζονται πρόσθετα από ένα επαρκές ποσό of committed credit facilities και τη δυνατότητα να πωληθούν μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2018 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε €	2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	μετά από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός (*)	17.215.516	17.500.154	66.405.985	68.424.764
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός (*)	786.858	284.050	14.136.200	-
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	-	-	756.085	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	55.024.178	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.814.689	-	-	-
Σύνολο	81.841.241	17.784.204	81.298.270	68.424.764

(*) Συμπεριλαμβάνονται και τόκοι της περιόδου αναφοράς

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε €

	2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	μετά από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός (*)	17.174.154	17.458.791	66.385.304	68.424.764
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός (*)	284.050	284.050	14.136.200	-
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	-	-	756.085	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	49.333.385	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.126.299	-	-	-
Σύνολο	74.917.888	17.742.841	81.277.589	68.424.764

(*) Συμπεριλαμβάνονται και τόκοι της περιόδου αναφοράς

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2017 είχε ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε €

	2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	μετά από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός (*)	15.065.052	17.058.137	111.263.283	77.910.294
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός (*)	5.433.055	-	-	-
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	-	-	1.112.271	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	49.934.113	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.540.670	-	-	-
Σύνολο	77.972.890	17.058.137	112.375.554	77.910.294

(*) Συμπεριλαμβάνονται και τόκοι της περιόδου αναφοράς

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε €

	2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	μετά από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός (*)	15.023.689	17.016.774	111.159.877	77.910.294
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός (*)	5.329.077	-	-	-
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	-	-	1.112.271	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	43.125.778	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.838.083	-	-	-
Σύνολο	70.316.627	17.016.774	112.272.148	77.910.294

(*) Συμπεριλαμβάνονται και τόκοι της περιόδου αναφοράς

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές (τόκοι αναγνωρίζονται μόνο στις δανειακές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις), οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

7. Δομή του Ομίλου «ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.»

Η Εταιρεία διαθέτει τις ακόλουθες συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες που ενοποιούνται ολικά ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ Α.Ε.Β.Ε.	100%
NIREUS INTERNATIONAL LTD	100%
PREDOMAR S.L.	100%
KEGO AGRI A.E.	100%
NIREUS GMBH	100%

Οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν στις Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΧΩΡΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ Α.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	Ολική Ενοποίηση
NIREUS INTERNATIONAL LTD	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	Ολική Ενοποίηση
PREDOMAR S.L.	ΙΣΠΑΝΙΑ	100,00% έμμεση	Ολική Ενοποίηση
KEGO AGRI A.E.	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	Ολική Ενοποίηση
NIREUS GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	Ολική Ενοποίηση

8. Υπολογισμός του EBITDA και του Λειτουργικού EBITDA

Το **EBITDA** ορίζεται ως τα κέρδη προ φόρων συν/πλην τα χρηματοοικονομικά και επενδυτικά αποτελέσματα συν τις συνολικές αποσβέσεις. Στα επενδυτικά αποτελέσματα περιλαμβάνονται κέρδη ή (ζημίες) από την επανεκτίμηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, επιχορηγήσεις, απομείωση υπεραξίας και αύλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και κέρδη ή (ζημίες) θυγατρικών εταιρειών διακρατούμενων προς πώληση. Επίσης από το EBITDA εξαιρούνται οι εφάπαξ και μη επαναλαμβανόμενες επιβαρύνσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται στην συνήθη δραστηριότητα της εταιρείας, όπως οι προβλέψεις για αποζημιώσεις λόγω δικαστικών αγωγών, καθώς και άλλες έκτακτες προβλέψεις. Οι αναπροσαρμογές αυτές πραγματοποιούνται ώστε ο εν λόγω δείκτης να είναι συγκρίσιμος και διαχρονικά συνεπής, σε συμμόρφωση και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονται σε σχέση με τους ενναλακτικούς δείκτες μέτρησης απόδοσης (ΕΔΜΑ).

Λειτουργικό EBITDA ορίζεται ως το EBITDA (υπολογιζόμενο σύμφωνα με τα ανωτέρω) με αποτίμηση των βιολογικών αποθεμάτων σε τιμές κόστους, προ της επίδρασης δηλαδή της αποτίμησης των βιολογικών αποθεμάτων σε εύλογες αξίες. Για τον υπολογισμό της αποτίμησης των βιολογικών αποθεμάτων σε τιμές κόστους η εταιρεία ακολουθεί τη μέθοδο του κυλιόμενου μέσου ετήσιου σταθμικού κόστους ανά μονάδα μέτρησης.

Παρατίθεται παρακάτω αναλυτικά ο υπολογισμός του EBITDA και του λειτουργικού EBITDA:

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ	
		31/12/2018	31/12/2017
Αποτελέσματα χρήσεως πρό φόρων		(14.653.975)	23.312.082
Πλέον:			
Χρηματοοικονομικά έσοδα	13	9.588.818	9.994.581
Χρηματοοικονομικά έσοδα	13	(52.241)	(105.536)
Κέρδος από αποτίμηση λόγω αναδιάρθρωσης δανειακών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	34	(227.995)	-
Ζημίες από την επανεκτίμηση παγίων περιουσιακών στοιχείων	18,19	1.332.794	(23.213)
Αποσβέσεις	18,21,35	6.529.161	5.944.107
Εκτακτα και μη επαναλαμβανόμενα έξοδα		173.285	3.078.368
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, συνολικών αποσβέσεων- EBITDA		2.689.847	42.200.389
(Κέρδη)/Ζημίες από την μεταβολή των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία	26	17.969.787	(12.088.468)
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, συνολικών αποσβέσεων- Λειτουργικό EBITDA		20.659.634	30.111.921

	Σημ.	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2018	31/12/2017
Αποτελέσματα χρήσεως πρό φόρων		(14.313.983)	21.762.159
Πλέον:			
Χρηματοοικονομικά έσοδα	13	9.503.466	9.776.446
Χρηματοοικονομικά έσοδα	13	(49.894)	(52.316)
Κέρδος από αποτίμηση λόγω αναδιάρθρωσης δανειακών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	34	(227.995)	-
Ζημίες από την επανεκτίμηση παγίων περιουσιακών στοιχείων	18,19	1.327.084	(23.213)
Αποσβέσεις	18,21,35	6.465.301	5.878.637
Εκτακτα και μη επαναλαμβανόμενα έξοδα		166.919	3.010.663
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, συνολικών αποσβέσεων- EBITDA		2.870.898	40.352.376
(Κέρδη)/Ζημίες από την μεταβολή των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία	26	17.314.404	(11.534.894)
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, συνολικών αποσβέσεων- Λειτουργικό EBITDA		20.185.302	28.817.482

ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ

Τα έκτακτα και μη επαναλαμβανόμενα έξοδα του Ομίλου ποσού € 173.285 (2017: € 3.078.368) και της Εταιρείας ποσού € 166.919 (2017: € 3.010.663) σε σχέση με την προηγούμενη χρήση αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προβλέψεις αποζημίωσης από επιδικίες προηγούμενων χρήσεων	-	(1.528.368)	-	(1.528.368)
Αναγνώριση δικαιώματος άδειας προσωπικού προηγούμενων χρήσεων	(173.285)	(1.550.000)	(166.919)	(1.447.189)
Λοιπά έκτακτα έξοδα	-	-	-	(35.106)
Σύνολο εκτάκτων και μη επαναλαμβανόμενων εξόδων	(173.285)	(3.078.368)	(166.919)	(3.010.663)

9. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Οι λειτουργικοί τομείς του Ομίλου έχουν προσδιοριστεί βάσει της εσωτερικής μηνιαίας πληροφόρησης που παρέχεται στην Επιτροπή Λήψης Επιχειρησιακών Αποφάσεων («ΕΛΕΑ») που έχει οριστεί από τη Διοίκηση και η οποία παρακολουθεί την κατανομή των πόρων και την απόδοση των λειτουργικών αυτών τομέων καθώς επίσης καθορίζει και την επιχειρηματική δραστηριότητά τους.

Οι τομείς που έχουν παρόμοια είδη και παραγωγή, παρόμοια πολιτική (πώλησης –διανομής) και παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά έχουν συγκεντρωθεί σε ένα τομέα.

Οι τομείς δραστηριότητας που έχουν οριστεί βάσει της λήψης οικονομικών αποφάσεων και του τρόπου παρακολούθησής τους είναι οι εξής:

- Ιχθυοκαλλιέργειας
- Ιχθυοτροφές
- Κτηνοπτηνοτροφία

Στον τομέα της Ιχθυοκαλλιέργειας περιλαμβάνονται πωλήσεις Ολόκληρων και Μεταποιημένων ψαριών καθώς και Πωλήσεις Γόνου.

Στους άλλους τομείς περιλαμβάνονται κυρίως πωλήσεις Εξοπλισμών για εταιρείες Ιχθυοκαλλιέργειας.

Στα Κέρδη προ φόρων ανά Τομέα δεν περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα καθώς και τα γενικά Διοικητικά έξοδα τα οποία παρουσιάζονται στη στήλη των απαλοιφών / προσαρμογών.

Οι συναλλαγές μεταξύ των λειτουργικών τομέων πραγματοποιούνται μέσα σε καθαρά εμπορική βάση κατά τρόπο όμοιο με συναλλαγές με τρίτους.

Τα παρακάτω ποσά εμφανίζονται σε χιλιάδες Ευρώ.

31/12/2018						
Ποσά σε χιλ. €	Ιχθυοκαλλιέργεια	Ιχθυοτροφές	Κτηνοπτηνοτροφικά	Άλλοι τομείς	Απαλοιφές / Προσαρμογές	Ενοποίηση
Πωλήσεις ανά Τομέα	178.529	7.775	8.856	5.228	(3.116)	197.272
Κόστος Λειτουργίας	(178.119)	(6.610)	(8.584)	(2.662)	(15.951)	(211.926)
Κέρδη προ φόρων	410	1.165	272	2.566	(19.067)	(14.654)
Αποσβέσεις	5.427	820	37	245	-	6.529

31/12/2017						
Ποσά σε χιλ. €	Ιχθυοκαλλιέργεια	Ιχθυοτροφές	Κτηνοπτηνοτροφικά	Άλλοι τομείς	Απαλοιφές / Προσαρμογές	Ενοποίηση
Πωλήσεις ανά Τομέα	188.402	6.710	9.192	5.565	(3.186)	206.683
Κόστος Λειτουργίας	(151.553)	(5.711)	(9.315)	(2.521)	(14.271)	(183.371)
Κέρδη προ φόρων	36.849	999	(124)	3.044	(17.457)	23.312
Αποσβέσεις	4.818	802	34	290	-	5.944

Στα περιουσιακά στοιχεία ανά Τομέα περιλαμβάνονται εκείνα τα οποία παρακολουθεί ο «ΕΛΕΑ» και τα οποία μπορούν να διαχωριστούν στους τομείς. Οι υποχρεώσεις παρακολουθούνται σε Ομιλικό επίπεδο.

31/12/2018						
Ποσά σε χιλ. €	Ιχθυοκαλλιέργεια	Ιχθυοτροφές	Κτηνοπτηνοτροφικά	Άλλοι τομείς	Απαλοιφές / Προσαρμογές	Ενοποίηση
Περιουσιακά στοιχεία τομέα	285.884	21.385	3.006	5.557	75.737	391.570
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	7.942	224	2	78	323	8.569

31/12/2017						
Ποσά σε χιλ. €	Ιχθυοκαλλιέργεια	Ιχθυοτροφές	Κτηνοπτηνοτροφικά	Άλλοι τομείς	Απαλοιφές / Προσαρμογές	Ενοποίηση
Περιουσιακά στοιχεία τομέα	288.427	19.254	2.743	6.531	85.609	402.563
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	9.329	237	104	141	494	10.306

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Οι πληροφορίες σχετικά με το τόπο προορισμού των εσόδων παρουσιάζεται παρακάτω:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Ελλάδα	41.466.047	43.475.827
Ευρωζώνη	137.679.713	141.430.066
Λοιπές χώρες	18.126.237	21.777.115
	197.271.997	206.683.008

Παρατίθεται επίσης ανάλυση των εσόδων και μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων βάσει της γεωγραφικής έδρας των πελατών.

Έσοδα ανά χώρα θυγατρικής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Ελλάδα	183.456.681	193.271.745
Ισπανία	13.815.316	13.411.263
	197.271.997	206.683.008

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Ελλάδα	98.649.818	92.691.059
Ισπανία	2.656.198	2.820.416
	101.306.016	95.511.475

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν τα ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία, καθώς και τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Δεν υφίσταται πελάτης που καλύπτει πάνω από το 10% των εσόδων της Εταιρείας και του Ομίλου. Σημειώνεται ότι δεν έχουν σημειωθεί αλλαγές στον ορισμό ή στην βάση μέτρησης του κέρδους ή της ζημίας των τομέων σε σχέση με τις ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης χρήσης.

10. Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις μη βιολογικών αγαθών – εμπορευμάτων και λοιπού υλικού

Βάσει το ΔΠΧΑ 15 τα έσοδα από συμβάσεις πελατών αφορούν σε πωλήσεις μη βιολογικών αγαθών και λοιπού υλικού και αναλύονται ως ακολούθως:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις εμπορευμάτων	11.500.552	16.658.761	2.534.848	7.807.097
Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών	9.074.427	8.541.991	8.637.587	7.799.428
Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις από πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού	779.828	1.243.519	224.627	927.954
Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις υπηρεσιών	329.627	262.054	303.048	299.684
Σύνολο εσόδων από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις εμπορευμάτων και λοιπών αποθεμάτων	21.684.434	26.706.325	11.700.110	16.834.163

Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις εμπορευμάτων: Στις πωλήσεις των εμπορευμάτων του Ομίλου ποσού € 11,5 εκ. συμπεριλαμβάνονται ψάρια παραγωγής τρίτων, κτηνοπτηνοτροφικά εμπορεύματα καθώς και εξοπλισμοί ιχθυοκαλλιέργειας των θυγατρικών εταιρειών. Οι πωλήσεις των εμπορευμάτων μειώθηκαν από € 16,7 εκ. 31/12/2017 σε € 11,5 εκ. 31/12/2018 λόγω των μειωμένων πωλήσεων ψαριών της Εταιρείας.

Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών: Στις πωλήσεις των έτοιμων και ημιτελών συμπεριλαμβάνονται οι ιχθυοτροφές της Εταιρείας καθώς και εξοπλισμοί ιχθυοκαλλιέργειας (παραγόμενα) θυγατρικής εταιρείας οι οποίες δεν παρουσίασαν σημαντική μεταβολή εντός της χρήσης.

Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού: Στις πωλήσεις των λοιπών αποθεμάτων συμπεριλαμβάνονται αποζημιώσεις ασφαλιστρών ιχθυοκαλλιέργειας οι οποίες μειώθηκαν εντός της χρήσης κατά € 0,5 εκ. σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή χρήση.

Έσοδα από συμβάσεις πελατών από πωλήσεις υπηρεσιών: Στις πωλήσεις υπηρεσιών συμπεριλαμβάνονται έσοδα μεταφοράς (γόνου) προς πελάτες θυγατρικής εταιρείας καθώς και υπηρεσίες συντήρησης εξοπλισμού θυγατρικής εταιρείας.

11. Παροχές Προσωπικού

α) Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν ως υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης που έχουν αναλάβει για την καταβολή εφάπαξ αποζημιώσεως στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδοτήσεως. Η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε κατόπιν αναλογιστικής μελέτης.

Η σχετική υποχρέωση του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής :

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο υποχρέωσης στην αρχή της χρήσης	3.063.831	2.771.065	2.917.648	2.662.257
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης (Σημείωση 11β)	358.133	228.315	330.187	205.030
Χρηματοοικονομικό κόστος (Σημείωση 13)	51.939	49.782	49.454	47.534
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(332.304)	(168.594)	(305.704)	(168.592)
Επανεκτίμηση αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών	47.774	183.263	29.273	171.419
Υπόλοιπο υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης	3.189.373	3.063.831	3.020.858	2.917.648

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	1,70%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,80%	1,80%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%

Ο προσδιορισμός της παρούσας αξίας της υποχρέωσης των καθορισμένων παροχής και όπου αρμόζει, του κόστους προϋπηρεσίας, διενεργήθηκε βάσει της Μεθόδου της Πιστωτικής Μονάδας Υποχρέωσης-Projected Unit Credit Method (IAS 19, par.67).

Όταν δεν υπάρχει αγορά σε βάθος για υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων στο νόμισμα αυτό, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων.

Για το λόγο αυτό και δοθέντος ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει «αξιόλογη» αγορά εταιρικών ομολόγων, ως βάση για το επιτόκιο προεξόφλησης, το προεξοφλητικό επιτόκιο που επιλέχθηκε ακολουθεί την τάση του δείκτη των Ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, που κατά την 31/12/2018 είχε μέση απόδοση ίση με 1,36% (2017: 1,36%), και θεωρείται συνεπές ως προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Στο πλαίσιο αυτό επιλέχθηκε επιτόκιο προεξόφλησης 1,6% έναντι της αντίστοιχης περσινής παραδοχής 1,7% ώστε να συγκλίνει μακροπρόθεσμα με το δείκτη αναφοράς iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices.

Η χρήση ενός τεχνικού επιτοκίου 0,5% μεγαλύτερο θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 7% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση ενός τεχνικού επιτοκίου 0,5% μικρότερο θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 8%.

Οι αντίστοιχοι έλεγχοι ευαισθησίας για την αναμενόμενη αύξηση των μισθών, δηλαδή η χρήση 0,5% μεγαλύτερης αναμενόμενης αύξησης μισθών θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 8% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση αναμενόμενης αύξησης μισθών μικρότερη κατά 0,5% θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 7%.

Η χρήση ενός τεχνικού επιτοκίου 0,5% μεγαλύτερο θα είχε ως αποτέλεσμα το κανονικό κόστος της επόμενης χρήσης να ήταν μικρότερο κατά 10% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση ενός τεχνικού επιτοκίου 0,5% μικρότερο θα είχε ως αποτέλεσμα το κανονικό κόστος να ήταν μεγαλύτερο κατά 11%.

Οι αντίστοιχοι έλεγχοι ευαισθησίας για την αναμενόμενη αύξηση των μισθών, δηλαδή η χρήση 0,5% μεγαλύτερης αναμενόμενης αύξησης μισθών θα είχε ως αποτέλεσμα το κανονικό κόστος να ήταν μεγαλύτερη κατά 10% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση αναμενόμενης αύξησης μισθών μικρότερη κατά 0,5% θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 9%.

Λοιπά Συνολικά Έσοδα (OCI)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2018	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2017	ΟΜΙΛΟΣ 2018	ΟΜΙΛΟΣ 2017
Αναλογιστικό κέρδος(ζημιά) στην υποχρέωση λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	45.635	(40.195)	48.230	(42.338)
Αναλογιστικό κέρδος(ζημιά) στην υποχρέωση λόγω εμπειρίας	(16.361)	(131.224)	(456)	(140.926)
Ποσό που καταχωρείται στο OCI	29.273	(171.419)	47.774	(183.264)

Η ληκτότητα της αναλογιστικής υποχρέωσης των εισφορών σε προγράμματα καθορισμένων παροχών στο μέλλον είναι ως εξής:

Έτη	ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	
	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	31/12/2018	31/12/2018
0 έως 1	159.469	151.043
2 έως 5	95.681	90.626
6 έως 10	63.787	60.417
11 και πάνω	2.870.435	2.718.772
Συνολο	3.189.373	3.020.858

Έτη	ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	
	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	31/12/2017	31/12/2017
0 έως 1	153.192	145.882
2 έως 5	91.915	87.529
6 έως 10	61.277	58.353
11 και πάνω	2.757.448	2.625.883
Συνολο	3.063.831	2.917.648

β) Έξοδα παροχών σε εργαζόμενους

Τα έξοδα που αναγνωρίστηκαν για παροχές σε εργαζόμενους αναλύονται ως ακολούθως:

<i>ποσά σε €</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μισθοί - Ημερομίσθια Προσωπικού	(23.827.315)	(23.447.289)	(22.072.482)	(21.733.942)
Ασφαλιστικές εισφορές	(5.787.819)	(5.764.801)	(5.272.238)	(5.299.843)
Πρόβλεψη αποζημίωσης Προσωπικού (Σημείωση 11α)	(358.133)	(228.315)	(330.187)	(205.030)
	(29.973.267)	(29.440.405)	(27.674.907)	(27.238.815)

Αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού της Εταιρείας ανερχόταν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 σε 1.100 και του Ομίλου σε 1.165 άτομα και κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 για την Εταιρεία σε 1.079 και του Ομίλου σε 1.146 άτομα.

12. Αμοιβές & παροχές τρίτων

Ακολουθεί ανάλυση των αμοιβών & παροχών τρίτων:

<i>Ποσά σε €</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	(11.661.339)	(12.004.593)	(8.088.329)	(8.279.854)
Παροχές τρίτων	(9.565.781)	(9.408.920)	(9.016.506)	(8.929.524)
Σύνολο αμοιβών τρίτων και παροχών τρίτων	(21.227.120)	(21.413.513)	(17.104.835)	(17.209.378)

Για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018, στις Αμοιβές & παροχές τρίτων, περιλαμβάνονται αμοιβές των τακτικών ελεγκτών ύψους € 12.600 που αφορούν μη ελεγκτικές υπηρεσίες (εξαιρουμένων υπηρεσιών τακτικού ελέγχου και έκδοσης φορολογικών πιστοποιητικών).

13. Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Ακολουθεί ανάλυση των χρηματοοικονομικών εσόδων & εξόδων:

Χρηματοοικονομικά έσοδα

<i>Ποσά σε €</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα τόκων	52.241	105.536	49.894	52.316
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	52.241	105.536	49.894	52.316

Χρηματοοικονομικά έξοδα

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έξοδα τόκων από δάνεια στο αποσβεσμένο κόστος και λοιπά συναφή έξοδα	(9.536.879)	(9.944.799)	(9.454.012)	(9.728.912)
Έξοδα τόκου από προγράμματα καθορισμένων παροχών (Σημείωση 11α)	(51.939)	(49.782)	(49.454)	(47.534)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(9.588.818)	(9.994.581)	(9.503.466)	(9.776.446)

Κατά την διάρκεια της χρήσης αναγνωρίστηκε συνολικό καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος ποσού € 9.588.818 (2017: € 9.994.581) εκ των οποίων ποσό € 1.936.032 (2017: € 1.768.863) αφορά την προεξόφληση των αναλογούντων τοκοχρεολυσίων των δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας. Περαιτέρω πληροφορίες παρατίθενται στην Σημείωση 34 «Δανειακές Υποχρεώσεις».

14. Λοιπά έξοδα

Ακολουθεί ανάλυση των λοιπών εξόδων:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έξοδα μεταφορών	(19.328.743)	(18.656.909)	(18.469.352)	(17.794.506)
Υλικά άμεσης ανάλωσης	(4.122.916)	(4.549.528)	(4.482.526)	(4.595.212)
Λοιπά έκτακτα έξοδα	(1.038.524)	(948.077)	(926.885)	(665.528)
Φόροι - Τέλη	(833.324)	(1.101.498)	(782.497)	(1.035.240)
Διάφορα έξοδα	(425.290)	(411.189)	(402.966)	(393.456)
Έξοδα ταξιδίων	(422.896)	(387.157)	(317.971)	(285.136)
Έξοδα προβολής & διαφημίσεως	(385.214)	(207.440)	(372.950)	(179.764)
Έξοδα καθαρισμού	(212.012)	(261.941)	(212.012)	(255.541)
Έξοδα φύλαξης	(184.550)	(175.211)	(184.550)	(175.211)
Αναγνώριση δικαιώματος άδειας προσωπικού & λοιπά έξοδα προσωπικού (Σημείωση 37)	(173.286)	(2.350.398)	(166.919)	(2.247.587)
Προβλέψεις αποζημίωσης από επιδικίες προηγούμενων χρήσεων (Σημείωση 37)	-	(1.528.368)	-	(1.528.368)
Συνδρομές-Εισφορές	(127.415)	(96.647)	(114.540)	(88.292)
Έξοδα εκθέσεων- επιδείξεων	(85.239)	(110.387)	(85.239)	(110.387)
Συναλλαγματικές Διαφορές	(153.588)	(358.672)	(146.016)	(352.863)
Ειδικά έξοδα προώθησης εξαγωγών	(110.014)	(138.455)	(108.780)	(136.046)
Έντυπα & γραφική ύλη	(91.957)	(79.766)	(85.684)	(72.743)
Πρόβλεψη επισφαλών πελατών & λοιπών απαιτήσεων (Σημείωση 28)	(22.592)	(114.026)	(22.592)	(53.354)
Σύνολο	(27.717.560)	(31.475.669)	(26.881.479)	(29.969.234)

15. Λοιπά έσοδα

Ακολουθεί ανάλυση των λοιπών λειτουργικών εσόδων:

Ποσά σε €

Επιδοτήσεις & διάφορα έσοδα πωλήσεων
Έσοδα Παρεπόμενων ασχολιών
Έσοδα ενοικίων
Λοιπά έσοδα αχρησιμοποίητων προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων (Σημείωση 28,29)
Λοιπά έσοδα από πρόβλεψη για διαγραφή προμηθευτών (Σημείωση 38, 39)
Συναλλαγματικές Διαφορές
Λοιπά έσοδα
Σύνολο

ΟΜΙΛΟΣ	
31/12/2018	31/12/2017
302.067	443.751
91.202	140.371
-	-
289.304	-
-	315.986
115.328	101.132
75.720	205.260
873.621	1.206.500

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017
302.067	443.751
59.152	120.050
54.000	59.127
288.412	-
-	225.735
109.324	95.839
68.458	100.023
881.413	1.044.525

Τα έσοδα παρεπόμενων ασχολιών αφορούν έσοδα κυρίως από παροχές υπηρεσιών σε τρίτους. Ο Όμιλος δεν έχει έσοδα από ενοίκια από τρίτους.

16. Φόρος εισοδήματος

Η φορολογία εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής :

Ποσά σε €

Φόρος χρήσεως
Αναβαλλόμενος φόρος
Φόρος εισοδήματος-επί των αποτελεσμάτων της περιόδου
Αναβαλλόμενος φόρος-Λοιπών συνολικών εισοδημάτων
Φόρος εισοδήματος-επί των συνολικών εισοδημάτων

ΟΜΙΛΟΣ	
31/12/2018	31/12/2017
(129.196)	(300.017)
2.184.391	349.375
2.055.195	49.358
(557.299)	53.147
(557.299)	53.147

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017
(13.670)	(14.686)
2.035.975	926.760
2.022.305	912.074
(438.676)	49.712
(438.676)	49.712

Παρατίθεται συμφωνία του φόρου εισοδήματος και του αναβαλλόμενου φόρου της χρήσης σε σχέση με την αναμενόμενη δαπάνη.

Ποσά σε €

Φόρος περιόδου
Αναβαλλόμενος φόρος
Σύνολο
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων
Συντελεστής Φόρου
Αναμενόμενη Δαπάνη Φόρου
Επίδραση μεταβολής φορολογικού συντελεστή
Φορολογική επίδραση μη φορολογηθέντων εσόδων-εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς
Ανάλωση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης προηγούμενης χρήσης επί φορολογικών ζημιών
Χρήση φορολογικών ζημιών που δεν είχαν αναγνωριστεί κατά τα προηγούμενη χρήση
Επίδραση αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης επί φορολογικών ζημιών
Πραγματική Δαπάνη Φόρου

ΟΜΙΛΟΣ	
31/12/2018	31/12/2017
(129.196)	(300.017)
2.184.391	349.375
2.055.195	49.358
(14.653.975)	23.312.082
29%	29%
(4.249.653)	6.760.504
(151.376)	-
(1.300.670)	(1.740.676)
7.549.016	3.759.718
-	(1.279.888)
(3.902.512)	(7.549.016)
(2.055.195)	(49.358)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31/12/2018	31/12/2017
(13.670)	(14.686)
2.035.975	926.760
2.022.305	912.074
(14.313.983)	21.762.159
29%	29%
(4.151.055)	6.311.026
(130.818)	-
(1.386.936)	(2.153.914)
7.549.016	3.759.718
-	(1.279.888)
(3.902.512)	(7.549.016)
(2.022.305)	(912.074)

Βάσει της πολιτικής του Ομίλου αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για μεταφερόμενες ζημιές αναγνωρίζονται όταν τις τελευταίες δύο (2) διαχειριστικές χρήσεις έχουν προκύψει φορολογικά κέρδη. Ο Όμιλος και η Εταιρεία στις

31.12.2018 είχε μεταφερόμενες σωρευμένες φορολογικές ζημίες περίπου € 5,9 εκ. καθώς και ποσό € 8,1 εκ. (thin cap) κανόνες υποκεφαλαιοδότησης επιχειρήσεων για τις οποίες έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού € 3.902.512 (2017: € 7.549.016). Ο Όμιλος αναγνωρίζει φορολογικές απαιτήσεις σε αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες προηγούμενων ετών στο βαθμό που είναι πιθανόν ότι θα υπάρξουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη προκειμένου να συμψηφιστούν με τις εν λόγω φορολογικές ζημίες, σύμφωνα με την παράγραφο 34 του ΔΛΠ 12 (Σημείωση 23).

Η μητρική Εταιρεία καθώς και οι ελληνικές θυγατρικές της ελέγχθηκαν φορολογικά για τις προηγούμενες χρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/94 (ΚΦΕ) και των διατάξεων του άρθρου 65Α, του Ν 4174/2013 για τις οποίες έχει εκδοθεί η «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης». Επίσης για την χρήση 2017, ολοκληρώθηκε εντός της χρήσης ο φορολογικός έλεγχος της μητρικής Εταιρείας καθώς και της θυγατρικής εταιρείας KegoAgri A.E, στον οποίο είχαν υπαχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α, του Ν 4174/2013.

Για την χρήση 2018 η Εταιρεία καθώς επίσης και η θυγατρική εταιρεία KegoAgri A.E βρίσκονται στην διαδικασία έκδοσης Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης όπως προβλέπεται από τον Ν.4174/2013. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου η Διοίκηση του Ομίλου δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Επιπροσθέτως οι φορολογικές χρήσεις 2013 έως 2018 της θυγατρικής εταιρείας Predomar παραμένουν ανέλεγκτες, ενώ ο έλεγχος της θυγατρικής εταιρείας Nireus GMBH για την χρήση 2018 είναι σε εξέλιξη.

Σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις και βάσει των φορολογικών ελέγχων παρελθουσών χρήσεων, οι εταιρείες του Ομίλου που ενδέχεται να πραγματοποιήσουν φορολογικά κέρδη μετά και τον συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών πραγματοποίησαν πρόβλεψη για ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα προκύψουν μετά από τον φορολογικό έλεγχο των ανέλεγκτων χρήσεων. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις θεωρείται επαρκής.

Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις:

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις εταιρείες του Ομίλου είναι οι εξής:

ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΟΜΙΛΟΥ	
ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε. (*)	-
ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΑΕΒΕ	2016
PREDOMAR S.L.	Από 2013
KEGO AGRI A.E.	-
NIREUS INTERNATIONAL LTD	Από 2006
NIREUS GMBH	-

(*) Σύμφωνα με την πρόσφατη νομοθεσία οι χρήσεις 2009 και 2010 θεωρούνται παραγεγραμμένες

Περαιτέρω ανάλυση του αναβαλλόμενου φόρου παρατίθεται στην Σημείωση 23 «Αναβαλλόμενες Φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις)».

17. Κέρδη / (Ζημίες) ανά μετοχή

Τα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή του Ομίλου αναλύονται ως εξής :

Βασικά Κέρδη / (Ζημίες) ανά μετοχή

Ποσά σε €

Κέρδη / (ζημίες) που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ ανά μετοχή)

ΟΜΙΛΟΣ	
31/12/2018	31/12/2017
(12.598.780)	23.361.440
293.994.422	291.944.354
(0,0429)	0,0800

Τα κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση τα κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής Εταιρείας, με τον αριθμό των κοινών μετοχών στη διάρκεια της χρήσεως.

Μειωμένα Κέρδη / (Ζημίες) ανά μετοχή

Ποσά σε €

Κέρδη/(Ζημίες) που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών
Μειωμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ ανά μετοχή)

ΟΜΙΛΟΣ	
31/12/2018	31/12/2017
(10.965.620)	25.226.432
409.683.863	413.462.354
(0,0268)	0,0610

Στα μειωμένα κέρδη /(ζημίες) ανά μετοχή, αναπροσαρμόζονται τα κέρδη / (ζημίες) που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών της μητρικής καθώς και το μέσο σταθμισμένο αριθμό μετοχών σε κυκλοφορία, για τις επιδράσεις όλων των δυνητικών μειωτικών τίτλων που είναι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές.

18. Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις

Οι εδαφικές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή στη διοίκηση εμφανίζονται στην εύλογη αξία τους. Επίσης τα κτίρια, τα μηχανήματα και οι τεχνικές εγκαταστάσεις καθώς και τα πλωτά μέσα, απεικονίζονται στην εύλογη αξία μειωμένη με τις σωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημίες απομείωσης οι οποίες αναγνωρίζονται την ημερομηνία της επιμέτρησης (Σημείωση 5.Γ).

Κατά την 31.12.2018 ο Όμιλος και η Εταιρεία επαναεκτίμησαν τα γήπεδα, τα κτίρια, τα μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις (όπου κρίθηκε απαραίτητο) καθώς και τα πλωτά μέσα βάσει μελετών από αναγνωρισμένο οίκο εκτιμητών “Geoaxis Property and Valuation Services”. Η εύλογη αξία καθορίστηκε βάση των αγοραίων αξιών όπου οι τρέχουσες αξίες αναπροσαρμόστηκαν βάση της θέσης, τοποθεσίας και κατάστασης των επιμέρους παγίων.

Η επίδραση από την επανεκτίμηση των προαναφερθέντων ακινήτων στην εύλογη αξία στην Εταιρεία ήταν να αυξηθεί κατά € 4.775.529 η καθαρή της θέση, ήτοι μείωση μέσω των αποτελεσμάτων χρήσεως € (664.768) και απευθείας αύξηση στην καθαρή θέση κατά € 5.440.297, (προ φόρων) ενώ για τον Όμιλο επήλθε αύξηση ποσού € 5.227.308 ήτοι, μείωση μέσω των αποτελεσμάτων € (670.477) και απευθείας αύξηση στην καθαρή θέση € 5.897.785, (προ φόρων).

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως	Αύξηση του Αποθεματικού	Μείωση του Αποθεματικού	Σύνολο	Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως	Αύξηση του Αποθεματικού	Μείωση του Αποθεματικού	Σύνολο
Γήπεδα	-91.914	288.769	0	196.855	-91.914	202.935	0	111.021
Κτίρια	-495.418	163.956	-1.388.612	-1.720.074	-495.418	0	-1.388.612	-1.884.030
Μηχανήματα και Τεχνικές Εγκαταστάσεις	-22.301	5.062.337	0	5.040.036	-16.592	4.854.639	0	4.838.047
Πλωτά	-60.844	1.771.335	0	1.710.491	-60.844	1.771.335	0	1.710.491
ΣΥΝΟΛΟ	-670.477	7.286.397	-1.388.612	5.227.308	-664.768	6.828.909	-1.388.612	4.775.529

Τα λοιπά ενσώματα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους.

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις αναλύονται ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	Οικόπεδα	Κτίρια	Λοιπές Πάγιες Εγκαταστάσεις & Λοιπός Εξοπλισμός	Μηχανήματα & Τεχνικές Εγκαταστάσεις	Λοιπά Μεταφορικά μέσα	Πλωτά	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Έργα υπό εκτέλεση	Σύνολο
Ποσό σε €									
Κόστος									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	7.604.524	37.966.130	54.527.298	13.673.047	6.242.057	4.284.563	8.352.313	222.924	132.872.856
Προσθήκες	-	611.499	5.159.703	89.408	577.503	-	462.263	3.199.129	10.099.505
Πωλήσεις	-	256	(75.377)	-	(95.064)	(1.990)	(13.035)	-	(185.210)
Ανασχεδιασμοί	210.460	-	(8.621)	8.621	-	-	-	-	210.460
Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση	-	42.419	308.737	-	586.901	-	1.926	(1.777.021)	(837.038)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	7.814.984	38.620.304	59.911.740	13.771.076	7.311.397	4.282.573	8.803.467	1.645.032	142.160.573
Σωρευμένες αποσβέσεις									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	-	(4.559.734)	(40.086.102)	(2.771.606)	(4.236.384)	(663.454)	(7.716.555)	-	(60.033.835)
Αποσβέσεις	-	(922.855)	(2.752.931)	(1.354.255)	(293.942)	(331.682)	(284.269)	-	(5.939.934)
Πωλήσεις	-	-	74.223	11	95.056	501	13.033	-	182.824
Ανασχεδιασμοί	-	-	(96)	96	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	-	(5.482.589)	(42.764.906)	(4.125.754)	(4.435.270)	(994.635)	(7.987.791)	-	(65.790.945)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	7.814.984	33.137.715	17.146.834	9.645.322	2.876.127	3.287.938	815.676	1.645.032	76.369.628
Κόστος									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	7.814.984	38.620.304	59.911.740	13.771.076	7.311.397	4.282.573	8.803.467	1.645.032	142.160.573
Υπόλοιπο απορροφούμενων εταιρειών μέσα στην χρήση	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Προσθήκες	21.362	289.559	4.249.733	75.645	1.317.482	94.097	343.690	1.973.344	8.364.912
Πωλήσεις	-	-	(251.452)	-	(55.168)	(7.045)	(13.268)	-	(326.933)
Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση	-	1.920.753	74.398	-	407.479	-	121.915	(3.335.593)	(811.048)
Μεταφορές σε επενδύσεις	(210.460)	-	-	-	-	-	-	-	(210.460)
Επανεκτίμηση	196.854	(4.449.547)	-	(517.803)	-	(617.466)	-	-	(5.387.962)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	7.822.740	36.381.069	63.653.775	13.659.562	8.981.190	3.752.159	9.255.804	282.783	143.789.082
Σωρευμένες αποσβέσεις									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	-	(5.482.589)	(42.764.906)	(4.125.754)	(4.435.270)	(994.635)	(7.987.791)	-	(65.790.945)
Αποσβέσεις	-	(897.697)	(3.108.050)	(1.395.686)	(60.621)	(751.265)	(229.450)	-	(6.442.769)
Πωλήσεις	-	(204)	151.452	-	46.884	2.059	12.305	-	212.496
Ανασχεδιασμοί	-	-	36.399	(36.399)	584.116	(584.116)	-	-	-
Επανεκτίμηση	-	2.729.474	-	5.557.838	-	2.327.957	-	-	10.615.269
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	-	(3.651.016)	(45.685.105)	(1)	(3.864.891)	(0)	(8.204.936)	-	(61.405.949)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	7.822.740	32.730.053	17.968.670	13.659.561	5.116.299	3.752.159	1.050.868	282.783	82.383.133

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσό σε €

Κόστος

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017

Προσθήκες

Πωλήσεις

Αναταξινόμησης

Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017

Σωρευμένες αποσβέσεις

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017

Αποσβέσεις

Πωλήσεις

Αναταξινόμησης

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017

Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017

Κόστος

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018

Υπόλοιπο απορροφούμενων εταιρειών

μέσα στην χρήση

Προσθήκες

Πωλήσεις

Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση

Μεταφορές σε επενδύσεις

Επανεκτίμηση

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018

Σωρευμένες αποσβέσεις

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018

Αποσβέσεις

Πωλήσεις

Αναταξινόμησης

Επανεκτίμηση

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018

Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018

	Οικόπεδα	Κτίρια	Λοιπές Πάγιες Εγκαταστάσεις & Λοιπός Εξοπλισμός	Μηχανήματα & Τεχνικές Εγκαταστάσεις	Λοιπά Μεταφορικά μέσα	Πλωτά	Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός	Έργα υπό εκτέλεση	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	7.499.286	35.240.511	55.940.676	13.346.163	6.108.625	4.284.563	8.196.268	222.924	130.839.016
Προσθήκες	-	503.373	5.257.234	-	555.502	-	445.884	3.199.129	9.961.122
Πωλήσεις	-	256	(74.961)	-	(95.064)	(1.990)	(12.485)	-	(184.244)
Αναταξινόμησης	210.460	-	(8.621)	8.621	-	-	-	-	210.460
Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση	-	42.419	308.737	-	586.901	-	1.926	(1.777.021)	(837.038)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	7.709.746	35.786.559	61.423.065	13.354.784	7.155.964	4.282.573	8.631.593	1.645.032	139.989.316
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(3.996.396)	(40.320.234)	(2.686.044)	(4.101.357)	(663.455)	(7.572.154)	-	(59.339.640)
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	-	(690.044)	(2.896.352)	(1.317.834)	(294.107)	(331.682)	(274.484)	-	(5.804.503)
Αποσβέσεις	-	-	73.864	-	95.058	501	12.483	-	181.906
Πωλήσεις	-	-	(96)	96	-	-	-	-	-
Αναταξινόμησης	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	-	(4.686.440)	(43.142.818)	(4.003.782)	(4.300.406)	(994.636)	(7.834.155)	-	(64.962.237)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	7.709.746	31.100.119	18.280.247	9.351.002	2.855.558	3.287.937	797.438	1.645.032	75.027.079
Κόστος	7.709.746	35.786.559	61.423.065	13.354.784	7.155.964	4.282.573	8.631.593	1.645.032	139.989.316
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο απορροφούμενων εταιρειών	-	-	-	-	-	-	-	-	-
μέσα στην χρήση	21.362	280.873	4.470.785	-	1.317.482	94.097	337.727	1.973.344	8.495.670
Προσθήκες	-	-	(251.452)	-	(55.168)	(7.045)	(12.716)	-	(326.381)
Πωλήσεις	-	1.920.753	74.398	-	407.479	-	121.915	(3.335.593)	(811.048)
Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση	(210.460)	-	-	-	-	-	-	-	(210.460)
Μεταφορές σε επενδύσεις	111.023	(4.404.663)	-	(469.460)	-	(617.466)	-	-	(5.380.566)
Επανεκτίμηση	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	7.631.671	33.583.522	65.716.796	12.885.324	8.825.757	3.752.159	9.078.519	282.783	141.756.531
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(4.686.440)	(43.142.818)	(4.003.782)	(4.300.406)	(994.636)	(7.834.155)	-	(64.962.237)
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	-	(657.453)	(3.313.532)	(1.303.725)	(59.918)	(751.264)	(222.987)	-	(6.308.879)
Αποσβέσεις	-	-	151.452	-	46.884	2.059	11.909	-	212.304
Πωλήσεις	-	-	-	-	584.116	(584.116)	-	-	-
Αναταξινόμησης	-	2.520.631	-	5.307.507	-	2.327.957	-	-	10.156.095
Επανεκτίμηση	-	(2.823.262)	(46.304.898)	(0)	(3.729.324)	0	(8.045.233)	-	(60.902.717)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	7.631.671	30.760.260	19.411.898	12.885.324	5.096.433	3.752.159	1.033.286	282.783	80.853.814

Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στο κονδύλι «αποσβέσεις» απεικονίζονται αφαιρετικά οι επιχορηγήσεις παγίων στοιχείων. Για την τρέχουσα χρήση το σχετικό κονδύλι ανέρχεται σε € 625.941 για την Εταιρεία και € 695.971 για τον Όμιλο. Το αντίστοιχο ποσό της προηγούμενης χρήσης ανέρχεται σε ποσό € 667.589 για την Εταιρεία και € 737.618 για τον Όμιλο (Σημείωση 35).

Στις «Λοιπές πάγιες εγκαταστάσεις και λοιπό εξοπλισμό» περιλαμβάνονται κυρίως πάγια τα οποία αφορούν μονάδες πάχυνσης και ιχθυογεννητικούς σταθμούς και ειδικότερα κλουβιά, δίκτυα, αγκυροβόλια, αεροσυμπιεστές, γεννήτριες, φίλτρα κ.α.

Η εύλογη αξία των ακινήτων προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας την συγκρίσιμη μέθοδο. Συνεπώς οι αποτιμήσεις που διενεργήθηκαν από τον εκτιμητή βασίζονται στις αγοραίες τιμές, με σημαντικές προσαρμογές όσον αφορά τη φύση, την τοποθεσία και την κατάσταση του εκάστοτε ακινήτου. Η ημερομηνία της αναπροσαρμογής ήταν η 31 Δεκεμβρίου 2018, και οι εύλογες αξίες βασίζονται στις αποτιμήσεις που διενεργήθηκαν από τον ανεξάρτητο εκτιμητή.

Εύρος

Σημαντικότερες τιμές εισόδου από μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Τιμή ανά €/ m2 – Γήπεδα

€ 3- 220

Τιμή ανά €/ m2 – Κτίρια

€ 188-872

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ιεραρχία της εύλογη αξίας των κτιρίων και γηπέδων:

Πάγια Εκτιμώμενα στην Εύλογη αξία	Ημερομηνία Εκτίμησης	Σύνολο	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3
Γραφεία	31-Δεκ-18	4.600.596	-	-	v
Εμπορικές Δραστηριότητες	31-Δεκ-18	26.906.829	-	-	v
		31.507.425			

Τα εμπράγματα βάρη επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου περιγράφονται στη Σημείωση 41 κατωτέρω.

19. Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσό σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο	Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	1.541.657	2.407.249	3.948.906	1.541.657	2.407.249	3.948.906
Αναταξινόμηση	(210.460)	-	(210.460)	(210.460)	-	(210.460)
Κέρδη / (ζημιές) από εύλογη αξία	95.360	(72.147)	23.213	95.360	(72.147)	23.213
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	1.426.557	2.335.102	3.761.659	1.426.557	2.335.102	3.761.659
Αναταξινόμηση	210.460	-	210.460	210.460	-	210.460
Κέρδη / (ζημιές) από εύλογη αξία	(527.945)	(134.372)	(662.317)	(527.945)	(134.372)	(662.317)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	1.109.072	2.200.730	3.309.802	1.109.072	2.200.730	3.309.802

Οι επενδύσεις σε ακίνητα εκτιμώνται ετησίως κάθε Δεκέμβριο με τη χρησιμοποίηση ανεξάρτητου, αναγνωρισμένου εκτιμητή.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ο Όμιλος και η Εταιρεία επανεκτίμησαν τα επενδυτικά γήπεδα και τα κτίρια βάσει μελετών από ανεξάρτητο εκτιμητή. Η εύλογη αξία καθορίστηκε βάσει των αγοραίων αξιών όπου οι τρέχουσες αξίες αναπροσαρμόστηκαν βάσει της θέσης, τοποθεσίας και κατάστασης των επιμέρους παγίων.

Η εύλογη αξία των οικοπέδων προσδιορίστηκε βάση των πρόσφατων συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή σύμφωνα με την συγκριτική μέθοδο. Η εύλογη αξία των κτιρίων προσδιορίστηκε με βάση την μέθοδο του αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης. Οι παραπάνω μέθοδοι αποτίμησης είναι σύμφωνες με τις υποδείξεις της Διεθνούς Επιτροπής Προτύπων Αποτίμησης.

Η εύλογη αξία των ακινήτων προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας την μέθοδο εκτίμησης κόστους αντικατάστασης. Συνεπώς, οι αποτιμήσεις που διενεργήθηκαν από τον εκτιμητή βασίζονται στις αγοραίες τιμές, με σημαντικές προσαρμογές όσον αφορά τη φύση, την τοποθεσία και την κατάσταση του εκάστοτε ακινήτου. Η ημερομηνία της αναπροσαρμογής ήταν η 31 Δεκεμβρίου 2018, και οι εύλογες αξίες βασίζονται στις αποτιμήσεις που διενεργήθηκαν από τον ανεξάρτητο εκτιμητή.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ιεραρχία της εύλογη αξίας των ακινήτων:

Πάγια Εκτιμώμενα στην Εύλογη αξία	Ημερομηνία Εκτίμησης	Σύνολο	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3
Γραφεία	31-Δεκ-18	329.060	-	-	v
Εμπορικές Δραστηριότητες	31-Δεκ-18	2.980.742	-	-	v
		3.309.802			

Πάγια Εκτιμώμενα στην Εύλογη αξία	Ημερομηνία Εκτίμησης	Σύνολο	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3
Γραφεία	31-Δεκ-17	426.488	-	-	v
Εμπορικές Δραστηριότητες	31-Δεκ-17	3.335.171	-	-	v
		3.761.659			

Περαιτέρω ανάλυση παρατίθεται στις Σημειώσεις 44.

Σημαντικές και μεμονωμένες αυξήσεις (μειώσεις) στην εκτιμώμενη τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο θα συνέβαλε σε σημαντικά αυξημένη/(μειωμένη) εύλογη αξία.

Η επίδραση από την επανεκτίμηση των γηπέδων και των κτιρίων στην εύλογη αξία ήταν να μειωθεί η καθαρή θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά το ποσό των € (662.317) αντίστοιχα (Εταιρεία 2017: € 23.213 και Όμιλος 2017: € 23.213) μέσω των αποτελεσμάτων χρήσεως (προ φόρων).

20. Υπεραξία Επιχείρησης

ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
<i>Ποσά σε €</i>		<i>Ποσά σε €</i>	
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	30.298.997	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	29.968.825
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	30.298.997	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	29.968.825
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	30.298.997	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	29.968.825

Το υπόλοιπο ποσό των € 29.968.825 αφορά σε λογιστικές αξίες απορροφηθεισών εταιρειών προηγούμενων χρήσεων.

Η υπεραξία η οποία έχει αποκτηθεί μέσω συνενώσεων επιχειρήσεων καθώς και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δηλαδή οι άδειες ιχθυοκαλλιέργειας, έχουν κατανεμηθεί για σκοπούς ελέγχου απομείωσης σε τρεις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Οι ΜΔΤΡ, οι οποίες αποτελούν ταυτόχρονα και λειτουργικούς τομείς πληροφόρησης του Ομίλου, έχουν ως εξής:

- Τομέας Ιχθυοκαλλιέργειας
- Τομέας Ιχθυοτροφών
- Τομέας Κτηνοπτηνοτροφίας

Η λογιστική αξία της υπεραξίας και των αδειών ιχθυοκαλλιέργειας που έχει κατανεμηθεί σε κάθε ΜΔΤΡ και η οποία αναλύεται περαιτέρω στην Σημείωση 22 είναι ως εξής:

	ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ		ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΣ		ΚΤΗΝΟΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπεραξία	26.590.022	26.590.022	3.708.975	3.708.975	-	-	30.298.997	30.298.997
Άδειες Ιχθυοκαλλιέργειας	13.680.000	13.680.000	-	-	-	-	13.680.000	13.680.000

Ο Όμιλος πραγματοποίησε ετήσιο έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Κατά τη διαδικασία εξέτασης των ενδείξεων απομείωσης, ο Όμιλος εξετάζει, μεταξύ άλλων παραγόντων, τη σχέση μεταξύ αξίας κεφαλαιοποίησης και λογιστικής αξίας.

Η ανακτήσιμη αξία και των τριών λειτουργικών τομέων καθορίστηκε από την Αξία Χρήσης η οποία υπολογίστηκε βάσει των προβλεπόμενων ταμειακών ροών από οικονομικούς προϋπολογισμούς του Ομίλου εγκεκριμένους από την ανώτατη Διοίκηση καλύπτοντας μία περίοδο πέντε (5) ετών. Οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές έχουν υπολογιστεί έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες ζήτησης για τον κάθε τομέα πληροφόρησης. Το επιτόκιο προ φόρου που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των προβλεπόμενων ταμειακών ροών για όλους τους τομείς είναι 7,6%. Οι ταμειακές ροές που αφορούν την περίοδο των πέντε (5) ετών μεταβάλλονται βάσει εκτιμήσεων για λειτουργικά κέρδη, επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό και ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, για την περίοδο των πέντε (5) ετών (2019-2023) ο σύνθετος ρυθμός ανάπτυξης (CAGR) για την Ιχθυοκαλλιέργεια και τις Ιχθυοτροφές εκτιμάται στο 3,7%, ενώ για την Κτηνοπτηνοτροφία οι εκτιμήσεις είναι στο 3,9%. Μετά την πάροδο των πέντε ετών οι ταμειακές ροές προεκτείνονται με ρυθμό ανάπτυξης 3% για την Ιχθυοκαλλιέργεια και τις Ιχθυοτροφές, και 2% για την Κτηνοπτηνοτροφία λαμβάνοντας έτσι υπόψη τις μακροπρόθεσμες προοπτικές της Εταιρείας και για τους τρεις τομείς πληροφόρησης και την πορεία του μακροπρόθεσμου πληθωρισμού. Τα παραπάνω ποσοστά βασίστηκαν σε εκτιμήσεις της διοίκησης.

Από τον ανωτέρω έλεγχο απομείωσης προέκυψε ότι η ανακτήσιμη αξία του τομέα της Ιχθυοκαλλιέργειας και του τομέα Ιχθυοτροφών υπερβαίνει τη λογιστική του αξία αντανακλώντας τις θετικές προσδοκίες που επικρατούν στην αγορά για το μέλλον.

Ο υπολογισμός της Αξίας Χρήσης και για τους τρεις τομείς πληροφόρησης είναι περισσότερο ευαίσθητος στις παρακάτω παραδοχές:

α) Περιθώριο κέρδους

β) Επιτόκιο προεξόφλησης

γ) Μερίδιο αγοράς κατά την περίοδο του προϋπολογισμού

δ) Ρυθμός ανάπτυξης που χρησιμοποιείται για την προέκταση των ταμειακών ροών μετά την περίοδο προϋπολογισμού

- Περιθώριο κέρδους προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων - Τα περιθώρια κέρδους προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων βασίζονται σε εκτιμήσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου προϋπολογισμού των πέντε ετών αναφορικά με διαμόρφωση των τιμών πώλησης, των ποσοτήτων πώλησης, των μεριδίων αγοράς και του κόστους παραγωγής και λειτουργίας. Οι εκτιμήσεις για αυτά τα μεγέθη χρησιμοποιούν τα υπάρχοντα δεδομένα για την πορεία των κλάδων στους οποίους δραστηριοποιούνται οι τρεις τομείς πληροφόρησης.
- Επιτόκιο προεξόφλησης – Τα επιτόκια προεξόφλησης αντικατοπτρίζουν την εκτίμηση της παρούσας κατάστασης των κινδύνων που αφορούν την κάθε μία ΜΔΤΡ. Το επιτόκιο προεξόφλησης υπολογίστηκε βάσει του μέσου ποσοστού του σταθμισμένου μέσου κόστους κεφαλαίου του κλάδου το οποίο λαμβάνει υπόψη ξένα

κεφάλαια προς ίδια κεφάλαια. Το κόστος κεφαλαίου προκύπτει από την αναμενόμενη απόδοση των επενδύσεων από τους επενδυτές του Ομίλου και το κόστος δανεισμού βασίζεται στο δανεισμό τον οποίο ο Όμιλος υποχρεούται να εξυπηρετήσει. Το ποσοστό αυτό προσαρμόστηκε περαιτέρω προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις παραδοχές της αγοράς για κάθε κίνδυνο των ΜΔΤΡ για τους οποίους δεν έχουν προσαρμοστεί οι εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών.

- Μεριδίο αγοράς κατά την περίοδο του προϋπολογισμού – Στις παραδοχές σχετικά με το μερίδιο αγοράς χρησιμοποιούνται δεδομένα του κλάδου αναφορικά με τον ρυθμό ανάπτυξης και η διοίκηση εκτιμά πώς μπορεί να αλλάξει η θέση του τομέα σε σχέση με τους ανταγωνιστές, εντός της περιόδου προϋπολογισμού. Η διοίκηση εκτιμάει ότι το μερίδιο του Ομίλου και στους τρεις τομείς πληροφόρησης θα παραμείνει σταθερό κατά την διάρκεια της προϋπολογιστικής περιόδου.
- Ρυθμός ανάπτυξης στο διηλεκές – Ο ρυθμός ανάπτυξης βασίζεται σε μακροπρόθεσμες προοπτικές του Ομίλου και για τους τρεις τομείς πληροφόρησης.

Περιθώριο κέρδους προ φόρων τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)

Τα περιθώρια κέρδους προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων βασίζονται σε ιστορικά στοιχεία και εκτιμήσεις κατά την διάρκεια της προβλεπόμενης περιόδου για τα επόμενα πέντε έτη για τις δύο ΜΔΤΡ και πιο συγκεκριμένα για την ΜΔΤΡ της ιχθυοκαλλιέργειας και των ιχθυοτροφών, ώστε να ενσωματώνουν μελλοντικές αλλαγές στην κερδοφορία του Ομίλου, όπως αναμένεται από την Διοίκηση.

Επιτόκιο προεξόφλησης

Τα επιτόκια προεξόφλησης αντικατοπτρίζουν την εκτίμηση της παρούσας κατάστασης των κινδύνων που αφορούν την κάθε μία Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Το επιτόκιο προεξόφλησης υπολογίστηκε βάσει του μέσου ποσοστού του σταθμισμένου μέσου κόστους κεφαλαίου του κλάδου. Το ποσοστό αυτό προσαρμόστηκε περαιτέρω προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις παραδοχές της αγοράς για κάθε κίνδυνο των μονάδων ταμειακών ροών για τους οποίους δεν έχουν προσαρμοστεί οι εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών. Το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε για τον έλεγχο απομείωσης είναι μειωμένο λόγω των πρόσφατων βελτιώσεων στην πιστοληπτική ικανότητα και τις προοπτικές του ελληνικού δημόσιου χρέους, καθώς και αυτό της ΕΕ στο σύνολό της. Επιπλέον, το εν λόγω επιτόκιο προεξόφλησης περιλαμβάνει επιπλέον ποσοστό ανάληψης κινδύνου (company specific risk premium) όπως προέκυψε από την ανάλυση ευαισθησίας που διενεργήθηκε σε βασικές λειτουργικές παραμέτρους των προβλεπόμενων ταμειακών ροών.

Ρυθμός ανάπτυξης στο διηλεκές

Ο ρυθμός ανάπτυξης βασίζεται σε μακροπρόθεσμες προοπτικές του Ομίλου και για τους δύο τομείς πληροφόρησης

Ανάλυση ευαισθησίας των παραδοχών σε μεταβολές

Η διοίκηση πραγματοποίησε ανάλυση ευαισθησίας της Αξίας Χρήσης και των τριών ΜΔΤΡ σε τυχόν μεταβολές των παραπάνω παραδοχών για τον τομέα της Ιχθυοκαλλιέργειας, του τομέα Ιχθυοτροφών, και της Κτηνοπτηνοτροφίας από την οποία προέκυψε, ότι οποιαδήποτε τυχόν λογική μεταβολή στις προαναφερόμενες παραδοχές, δεν θα είχε ως αποτέλεσμα η λογιστική αξία να υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία οποιαδήποτε από τις παραπάνω ΜΔΤΡ.

21. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας αφορούν κυρίως σε αποκτώμενες άδειες χρήσης και λογισμικά προγράμματα. Η ανάλυση των λογιστικών αξιών των ανωτέρω, παρουσιάζονται συνοπτικά στους πίνακες που ακολουθούν:

ΟΜΙΛΟΣ	ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ		
	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΔΕΙΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>Ποσά σε €</i>			
Κόστος			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	10.167.101	13.680.000	23.847.101
Προσθήκες	206.250	-	206.250
Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση	837.038	-	837.038
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	11.210.389	13.680.000	24.890.389
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	(8.768.410)	-	(8.768.410)
Αποσβέσεις χρήσεως	(741.791)	-	(741.791)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(9.510.201)	-	(9.510.201)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	1.700.188	13.680.000	15.380.188
Κόστος			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	11.210.389	13.680.000	24.890.389
Προσθήκες	204.208	-	204.208
Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση	811.048	-	811.048
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	12.225.645	13.680.000	25.905.645
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	(9.510.201)	-	(9.510.201)
Αποσβέσεις	(782.363)	-	(782.363)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	(10.292.564)	-	(10.292.564)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	1.933.081	13.680.000	15.613.081

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΔΕΙΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>Ποσά σε €</i>			
Κόστος			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	10.160.026	11.475.000	21.635.026
Προσθήκες	206.250	-	206.250
Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση	837.038	-	837.038
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	11.203.314	11.475.000	22.678.314
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	(8.761.404)	-	(8.761.404)
Αποσβέσεις χρήσεως	(741.722)	-	(741.722)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(9.503.126)	-	(9.503.126)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	1.700.188	11.475.000	13.175.188
Κόστος			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	11.203.314	11.475.000	22.678.314
Προσθήκες	204.208	-	204.208
Μεταφορές από έργα υπό εκτέλεση	811.048	-	811.048
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	12.218.570	11.475.000	23.693.570
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	(9.503.126)	-	(9.503.126)
Αποσβέσεις	(782.363)	-	(782.363)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	(10.285.489)	-	(10.285.489)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	1.933.081	11.475.000	13.408.081

Ο λογαριασμός «Άδειες Ιχθυοκαλλιέργειας» σε επίπεδο Ομίλου αφορά την αξία των αδειών ιχθυοκαλλιέργειας της Εταιρείας, καθώς και της απορροφούμενης θυγατρικής «SEAFARM IONIAN A.E.», της «KEGO AGRI A.E.», και της «PREDOMAR S.L.», η οποία προσδιορίστηκε κατά την εξαγορά των θυγατρικών εταιρειών. Η αξία των αδειών ιχθυοκαλλιέργειας της Εταιρείας αφορά την αξία των αδειών ιχθυοκαλλιέργειας των απορροφηθεισών θυγατρικών εταιρειών KEGO A.E. , RED ANCHOR A.E. και SEAFARM IONIAN A.E. Η εν λόγω αξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται σε κάθε περίοδο αναφοράς για τυχόν απομείωση ή εφόσον υπάρξουν γεγονότα που αποτελούν ενδείξεις για ζημία, σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την τρέχουσα χρήση εξέτασε τις τρέχουσες συνθήκες που δημιουργούνται από τις εξελίξεις στην ελληνική οικονομία και το γενικότερο πλαίσιο του οικονομικού περιβάλλοντος, και εκτιμά ότι δεν υπήρχαν σημαντικές μεταβολές, στις εύλογες αξίες της 31.12.2018.

22. Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις

Στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις έχουν αποτιμηθεί στο απομειωμένο κόστος κτήσεως.

Ποσά σε €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018
Αρχή περιόδου	13.732.214
Προσθήκες	105.381
Υπόλοιπο λήξης	13.837.595

Τα ποσοστά συμμετοχής της Εταιρείας στις επενδύσεις οι οποίες είναι μη εισηγμένες στο Χ.Α. έχουν ως εξής :

Επωνυμία	Κόστος 01.01.2017	Αύξηση Συμμετοχής	31/12/2017		31/12/2018		Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό συμμετοχής 31.12.2018
			Απομείωση επένδυσης	Αξία Οικονομικής Θέσης	Αύξηση Συμμετοχής	Απομείωση επένδυσης		
ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ Α.Ε.Β.Ε	1.379.347	-	-	1.379.347	-	-	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%
NIREUS GMBH	-	3.875.000	(3.875.000)	-	-	-	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%
NIREUS INTERNATIONAL LTD	6.400.033	-	-	6.400.033	105.381	-	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%
KEGO AGRI A.E.	5.952.834	-	-	5.952.834	-	-	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%
ΣΥΝΟΛΟ	13.732.214	3.875.000	(3.875.000)	13.732.214	105.381	-		

Εντός της χρήσης η θυγατρική εταιρία NIREUS INTERNATIONAL προέβη σε αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου, κατά το ποσό των € 105.381 με συμψηφισμό των υποχρεώσεων της προς την μητρική της, και με αντίστοιχη αύξηση της συμμετοχής της Εταιρείας στην εν λόγω θυγατρική της.

Ο Όμιλος κατά την 31.12.2018 δεν κατείχε μη ελέγχουσες συμμετοχές.

Σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν περιορισμοί μεταξύ του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών όσον αφορά την πρόσβαση τους στα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του Ομίλου, καθώς και στην μεταφορά διαθεσίμων και μερισμάτων μεταξύ του Ομίλου και των εταιρειών.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ

Η Εταιρεία αναγνωρίζει παρόμοιας φύσης ΜΔΤΡ όπως εκείνες που αναγνωρίζονται σε επίπεδο Ομίλου οι οποίες επικαλύπτουν τις μεμονωμένες συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες. Προκειμένου για τον έλεγχο απομείωσης των συμμετοχών, η Εταιρεία έχει καταλείψει τις συμμετοχές στην μονάδα Ιχθυοκαλλιέργειας και τη μονάδα Κτηνοπτηνοτροφίας. Οι συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες έχουν κατανεμηθεί για σκοπούς ελέγχους απομείωσης ως εξής:

	ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ		ΚΤΗΝΟΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρείες	7.884.760	7.779.379	5.952.835	5.952.835	13.837.595	13.732.214

Αναφορικά με τις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες όπου υπήρχε ένδειξη απομείωσης στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Η ανακτήσιμη αξία της μονάδας καθορίστηκε από την Αξία Χρήσης η οποία υπολογίστηκε βάσει των προβλεπόμενων ταμειακών ροών από οικονομικούς προϋπολογισμούς της Εταιρείας εγκεκριμένους από την ανώτατη διοίκηση καλύπτοντας μία περίοδο πέντε ετών. Οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές έχουν υπολογιστεί έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες ζήτησης. Το επιτόκιο προ φόρου που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των προβλεπόμενων ταμειακών ροών είναι 7,6%. Οι ταμειακές ροές έχουν υπολογιστεί από την τρέχουσα κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για την περίοδο των πέντε ετών (2019-2023) ο σύνθετος ρυθμός ανάπτυξης (CAGR) για την Ιχθυοκαλλιέργεια και τις Ιχθυοτροφές εκτιμάται στο 3,7%, ενώ για την Κτηνοπτηνοτροφία στο 3,9%. Μετά την πάροδο των πέντε ετών οι ταμειακές ροές προεκτείνονται με ρυθμό ανάπτυξης 3% για την Ιχθυοκαλλιέργεια και τις Ιχθυοτροφές και 2% για την Κτηνοπτηνοτροφία λαμβάνοντας έτσι υπόψη τις μακροπρόθεσμες προοπτικές της Εταιρείας και την πορεία του μακροπρόθεσμου πληθωρισμού.

Σύμφωνα με τον εν λόγω έλεγχο απομείωσης προκύπτει ότι η ανακτήσιμη αξία του τομέα της Ιχθυοκαλλιέργειας, Ιχθυοτροφών και Κτηνοπτηνοτροφία υπερβαίνει τη λογιστική της αξία αντανακλώντας τις θετικές προσδοκίες που επικρατούν στην αγορά για το μέλλον.

Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης των συμμετοχών, η ανακτήσιμη αξία καθορίστηκε από την Αξία Χρήσης, η οποία υπολογίστηκε βάσει των προβλεπόμενων ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς του Ομίλου εγκεκριμένους από τη Διοίκηση, καλύπτοντας μια περίοδο πέντε ετών. Η ΜΔΤΡ που εξετάζεται για σκοπούς ελέγχου απομείωσης της εν λόγω συμμετοχής είναι ίδια με εκείνη που χρησιμοποιείται για τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και επομένως οι γνωστοποιήσεις αναφορικά με τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι ίδιες με αυτές που παρατίθενται παραπάνω στις γνωστοποιήσεις για τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας (Σημείωση 20).

23. Αναβαλλόμενες Φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ					
Ποσό σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	(244.511)	(238.995)	(244.511)	(238.995)	
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(8.392.387)	(8.460.456)	(7.974.621)	(8.163.143)	
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	-	1.287.445	1.333.432	
Βιολογικά Περιουσιακά Στοιχεία	(5.782.444)	(11.111.928)	(5.583.290)	(10.797.835)	
Απαιτήσεις	5.979.141	6.640.428	5.241.824	5.884.618	
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	(3.512.723)	(4.382.822)	(3.512.723)	(4.382.822)	
Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	748.051	974.612	700.866	932.218	
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	85.232	122.107	62.454	110.732	
Προβλέψεις	1.260.855	1.292.809	1.173.652	1.204.994	
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(91.441)	(91.441)	(65.268)	(65.268)	
Απαίτηση για Μεταφερόμενες Φορολογικές Ζημιές	3.902.512	7.549.016	3.902.512	7.549.016	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΦΟΡΟΥ	(6.047.715)	(7.706.670)	(5.011.660)	(6.633.053)	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	440.184	598.462	-	-	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	(6.487.899)	(8.305.132)	(5.011.660)	(6.633.053)	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΦΟΡΟΥ	(6.047.715)	(7.706.670)	(5.011.660)	(6.633.053)	

Ποσό σε €	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ				ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ			
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	(5.516)	46.965	(5.516)	46.965	(571.153)	-	(447.163)	-
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	639.224	166.321	635.685	164.490	-	-	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	-	(45.987)	1.123.750	-	-	-	-
Βιολογικά Περιουσιακά Στοιχεία	5.329.483	(3.429.362)	5.214.545	(3.345.120)	-	-	-	-
Απαιτήσεις	(693.149)	(1.208.191)	(666.885)	(1.770.658)	31.863	-	24.091	-
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	870.099	2.272.688	870.099	2.272.688	-	-	-	-
Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	(240.416)	120.605	(239.841)	113.200	13.854	53.147	8.487	49.712
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	(36.875)	(329.035)	(48.278)	(327.404)	-	-	-	-
Προβλέψεις	(31.955)	1.562.432	(31.343)	1.487.402	-	-	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	-	(2.642.346)	-	(2.627.851)	-	-	-	-
Απαίτηση για Μεταφερόμενες Φορολογικές Ζημιές	(3.646.504)	3.789.298	(3.646.504)	3.789.298	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΦΟΡΟΥ	2.184.391	349.375	2.035.975	926.760	(525.436)	53.147	(414.585)	49.712

Στο ποσό του αναβαλλόμενου φόρου που έχει απεικονιστεί στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων του Ομίλου ποσού € (525.436) συμπεριλαμβάνεται επίδραση (αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση) ποσού € 1.139.082 από την αλλαγή του φορολογικού συντελεστή, ενώ στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως του Ομίλου ποσού € 2.184.391 συμπεριλαμβάνεται επίδραση ποσού € (151.376) (αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση).

Στην αντίστοιχη μεταβολή του αναβαλλόμενου φόρου στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων της Εταιρείας ποσού € (414.585) συμπεριλαμβάνει επίδραση (αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση) €1.133.314 από την αλλαγή του φορολογικού συντελεστή, ενώ στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως ποσού € 2.035.975 συμπεριλαμβάνεται θετική επίδραση ποσού € (130.818) (αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση).

Συμφωνία της Αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης, καθαρό ποσό

	ΟΜΙΛΟΣ (7.706.670)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ (6.633.053)
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2018		
Φόρος αναγνωρισμένος προ επίδρασης αλλαγής φορολογικού συντελεστή στην Κατάσταση	2.335.767	2.166.796
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως	(151.376)	(130.818)
Φόρος αναγνωρισμένος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως	2.184.391	2.035.978
Επίδραση αλλαγής λογιστικής πολιτικής ΔΠΧΑ 9	31.863	24.091
Φόρος αναγνωρισμένος προ επίδρασης αλλαγής φορολογικού συντελεστή στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	(1.696.381)	(1.571.990)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	1.139.082	1.133.314
Φόρος αναγνωρισμένος στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	(557.299)	(438.676)
Υπόλοιπο λήξης 31 Δεκεμβρίου 2018	(6.047.715)	(5.011.660)

Ο βασικός φορολογικός συντελεστής για τις Ανώνυμες εταιρείες στην Ελλάδα για τη διαχειριστική χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε 29% (2017: 29%). Σύμφωνα με το άρθρο 23 του πρόσφατου Νόμου 4579, που ψηφίστηκε το Δεκέμβριο του 2018, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ανά έτος, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η επίπτωση της μεταβολής των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών στα λοιπά συνολικά έσοδα του Ομίλου, ανέρχεται σε € 1,1 εκ. κέρδος και € (0,2) εκ. ζημία στα αποτελέσματα χρήσεως.

Ο συμψηφισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων λαμβάνει χώρα όταν υπάρχει, από πλευράς Εταιρείας, εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα για κάτι τέτοιο και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου την 31/12/2018 αφορούν κατά ποσό € 162.750 την θυγατρική Εταιρεία που εδρεύει στην Ισπανία (φορολογικός συντελεστής 25%) και ποσό € 6.325.148 τις εταιρείες που εδρεύουν στην Ελλάδα (φορολογικός συντελεστής από 29%). Τα αντίστοιχα κονδύλια κατά την 31/12/2017 ανέρχονταν για την Εταιρεία που εδρεύει στην Ισπανία σε ποσό € 338.649, και για τις εταιρείες που εδρεύουν στην Ελλάδα σε ποσό € 7.966.483.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου την 31/12/2018 ποσού € 440.184 αφορά στις εταιρείες που εδρεύουν στην Ελλάδα. Το αντίστοιχο ποσό την 31/12/2017 ύψους € 598.462 προέρχονταν από τις εταιρείες εντός Ελλάδας.

Βάσει της πολιτικής του Ομίλου αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες αναγνωρίζονται όταν για δύο (2) συνεχόμενες διαχειριστικές χρήσεις έχουν προκύψει επαρκή φορολογικά κέρδη. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού € 3.902.512 (2017: € 7.549.016) για αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες προηγούμενων ετών στο βαθμό που είναι πιθανόν ότι θα υπάρξουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη προκειμένου να συμψηφιστούν με τις εν λόγω φορολογικές ζημίες, σύμφωνα με την παράγραφο 34 του ΔΛΠ 12 (Σημείωση 16).

Η μείωση της φορολογικής απαίτησης κατά € 3.646.504, από € 7.549.016 το 2017 σε € 3.902.512 το 2018, οφείλεται στην μείωση των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών κατά το ποσό των € 3.386.193 καθώς επίσης και στην σταδιακή μείωση του φορολογικού συντελεστή από 29% σε 25% έως το 2022 ποσού € 260.311.

24. Χρηματοοικονομικά Στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων

Η μεταβολή των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία αναλύεται ως εξής:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Αρχή περιόδου	125.455	125.455	112.340	112.340
Υπόλοιπο λήξης	125.455	125.455	112.340	112.340

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αφορούν συμμετοχή σε μη εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά εταιρείες. Τα ανωτέρω αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως η οποία αξία προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

25. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αφορούν απαιτήσεις οι οποίες πρόκειται να εισπραχθούν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Δοσμένες εγγυήσεις	347.325	426.419	326.023	403.717
Σύνολο	347.325	426.419	326.023	403.717

26. Βιολογικά Στοιχεία Ενεργητικού

Τα βιολογικά στοιχεία Ενεργητικού είναι τα αποθέματα γεννητόρων, ψαριών, γόνου και κτηνοπτηνοτροφικών προϊόντων που σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 13 από 01.01.2013 και σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού η επιμέτρηση της εύλογης αξίας των βιολογικών στοιχείων ενεργητικού γίνεται σύμφωνα με το πρότυπο ΔΠΧΑ 13 σε συνάρτηση με τις συγκεκριμένες απαιτήσεις του προτύπου ΔΛΠ 41. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 13, η εύλογη αξία είναι η τιμή εξόδου η οποία καθορίζεται με βάση την κύρια αγορά (αγορά Ιταλίας) στην οποία παρατηρείται και ο μεγαλύτερος όγκος συναλλαγών.

Αυτή η μεθοδολογία έχει ως συνέπεια σε περιόδους με έντονους αυξητικούς/(μειωτικούς) ρυθμούς των αποθεμάτων και αύξησης/(μείωσης) της τιμής πώλησης, να υπάρχουν σημαντικά αποτελέσματα κέρδη/(ζημίες) από τη διαφορά κόστους προϊόντος και αποτίμησης σε τιμές πώλησης.

Ακολουθεί πίνακας συμφωνίας εύλογης αξίας βιολογικών περιουσιακών στοιχείων :

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο αρχής Βιολογικών Περιουσιακών Στοιχείων 1η Ιανουαρίου	197.082.545	180.624.862	187.704.805	172.405.271
Αυξήσεις από Αγορές Βιολογικών Περιουσιακών Στοιχείων	604.286	2.098.978	257.820	1.709.915
Κέρδη/Ζημίες Οφειλόμενες σε Μεταβολές στην τιμή ή στην ποσότητα των Βιολογικών Περιουσιακών Στοιχείων	163.798.189	194.335.388	152.960.453	182.028.378
Μειώσεις από Πωλήσεις Βιολογικών Περιουσιακών Στοιχείων	(175.587.563)	(179.976.683)	(164.643.417)	(168.438.759)
Μείον: Πώληση θυγατρικών	-	-	-	-
Υπόλοιπο τέλους Βιολογικών Περιουσιακών Στοιχείων	185.897.457	197.082.545	176.279.661	187.704.805
ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ				
Α) Βιολογικά Ιχθυΐδια (βιολογικά στοιχεία ενεργητικού-μη κυκλοφορούν ενεργητικό)	70.826.057	77.612.794	67.022.531	72.989.701
Β) Βιολογικά Κτηνοτροφίας (βιολογικά στοιχεία ενεργητικού-μη κυκλοφορούν ενεργητικό)	373.000	309.000	-	-
Βιολογικά Περιουσιακά Στοιχεία Πάγιου Ενεργητικού	71.199.057	77.921.794	67.022.531	72.989.701
Γ) Βιολογικά Ιχθυΐδια (αποθέματα-κυκλοφορούν ενεργητικό)	114.533.782	119.030.349	109.257.130	114.715.104
Δ) Βιολογικά Κτηνοτροφίας (αποθέματα-κυκλοφορούν ενεργητικό)	164.618	130.402	-	-
Βιολογικά Περιουσιακά Στοιχεία Κυκλοφορούν Ενεργητικού	114.698.400	119.160.751	109.257.130	114.715.104
ΣΥΝΟΛΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	185.897.457	197.082.545	176.279.661	187.704.805

Ανάλυση Επίδρασης Αποτίμησης Βιολογικών Αποθεμάτων σε Εύλογες Αξίες έναντι τιμών κόστους

Η επίδραση από την αποτίμηση των βιολογικών αποθεμάτων σε εύλογες αξίες έναντι της αποτίμησης των βιολογικών αποθεμάτων σε τιμές κόστους ανέρχεται σε ζημία ύψους € (17.969.787) (2017: Κέρδος € 12.088.468) για τον Όμιλο και σε € (17.314.404) (2017: Κέρδος 11.534.894) για την Εταιρεία όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	ΕΛΠ	Αναμορφώσεις	ΔΠΧΑ	ΕΛΠ	Αναμορφώσεις	ΔΠΧΠ
Εύλογη Αξία Βιολογικών περιουσιακών στοιχείων την έναρξη 1.1.2018	158.468.200	38.614.345	197.082.545	150.471.111	37.233.694	187.704.805
Μείον: Εύλογη Αξία Βιολογικών περιουσιακών στοιχείων κατά την λήξη 31.12.2018	165.252.899	20.644.558	185.897.457	156.360.371	19.919.290	176.279.661
Κέρδος/(Ζημία) από την μεταβολή της εύλογης αξίας βιολογικών αποθεμάτων	6.784.699	- 17.969.787	- 11.185.089	5.889.261	- 17.314.404	- 11.425.144

Αποτίμηση των βιολογικών στοιχείων

Οι λογιστικές αρχές και το μοντέλο αποτίμησης που εφαρμόζεται για την αποτίμηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων επεξηγούνται στην Σημείωση 3.4.

Παραδοχές στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των ζωντανών ψαριών

Η εκτιμώμενη εύλογη αξία της βιομάζας θα βασίζεται πάντα σε αβέβαιες παραδοχές, ακόμη και αν η Εταιρεία έχει αποκτήσει σημαντική εμπειρία κατά την εκτίμηση αυτών των παραγόντων. Οι εκτιμήσεις εφαρμόζονται στους ακόλουθους παράγοντες: ο όγκος της βιομάζας, η ποιότητα της βιομάζας, η κατανομή του μεγέθους και των τιμών της αγοράς.

Όγκος βιομάζας

Ο όγκος της βιομάζας είναι από μόνος του μια εκτίμηση με βάση τον αριθμό του γόνου τοποθετημένα στη θάλασσα, την αναμενόμενη ανάπτυξη από τη στιγμή της τοποθέτησης, της εκτιμώμενης θνησιμότητας βάσει της παρατηρούμενης και της αναμενόμενης θνησιμότητας κλπ. Η αβεβαιότητα σε σχέση με τον όγκο της βιομάζας είναι συνήθως χαμηλή, ωστόσο, θα είναι υψηλότερη, αν το περιστατικό έχει οδηγήσει σε μαζική θνησιμότητα, ειδικά στην αρχή του κύκλου, ή αν η κατάσταση της υγείας των ψαριών περιορίζει το χειρισμό του ψαριού. Εάν η βιομάζα στη θάλασσα ήταν +/- 1% από τις εκτιμήσεις, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια αλλαγή κατά την αποτίμηση του ΔΛΠ 41 κατά περίπου € 1,0 εκ. / € (1,0) εκ.

Κατανομή μεγέθους ψαριών

Τα ψάρια μέσα στην θάλασσα αναπτύσσονται με διαφορετικούς ρυθμούς, όπου και ακόμη υπό κατάσταση καλών εκτιμήσεων το μέσο βάρος των ψαριών μπορεί να επιφέρει σημαντική διαφορά στην ποιότητα και το βάρος του ψαριού. Η κατανομή του μεγέθους επηρεάζει την τιμή στην οποία πωλούνται τα ψάρια, όπως κάθε κατηγορία μεγέθους των ψαριών τιμολογούνται ξεχωριστά στην αγορά. Κατά την εκτίμηση της αξίας της βιομάζας μια φυσιολογική, αναμενόμενη κατανομή μεγέθους εφαρμόζεται.

Τιμή αγοράς / Προεξοφλητικό Επιτόκιο

Η υπόθεση των τιμών της αγοράς είναι πολύ σημαντική για την αποτίμηση και ακόμα και μικρές αλλαγές στις τιμές της αγοράς θα επιφέρουν σημαντικές αλλαγές την αποτίμηση.

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό της τιμής αγοράς εξηγείται στη Σημείωση 3.4. Εάν υποθεθεί ότι όλα τα ψάρια τον Δεκέμβριο του 2018 ήταν σε μέγεθος αλίευσης μια μεταβολή στην τιμή του +/- 5% ανά κιλό βάρους θα μετέβαλε την αποτίμηση θετικά/(αρνητικά) κατά ελάχιστο € 8,3 εκ. / € (8,3) εκ. Επίσης αναφέρεται ότι μία μεταβολή του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά +/- 1% θα μετέβαλε την αποτίμηση (αρνητικά)/θετικά κατά ελάχιστο € (0,3) εκ. / € 0,3 εκ.

Απομείωση της βιομάζας (έκτακτη θνησιμότητα)

Έκτακτη θνησιμότητα λογίζεται όταν ένα site είτε αντιμετωπίζει αυξημένη θνησιμότητας με την πάροδο του χρόνου ή μαζική θνησιμότητα που οφείλεται σε ένα περιστατικό στο αγρόκτημα (ξέσπασμα της νόσου, η έλλειψη οξυγόνου κ.λπ.).

Η μείωση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31.12.2018, προερχόμενη κυρίως από την Εταιρεία, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 31.12.2017 κατά περίπου € 11,2 εκ., οφείλεται κυρίως στην μείωση της μέσης τιμής αποτίμησής τους κατά την 31.12.2018 ενώ σημειώθηκε θετική επίδραση από την αύξηση του αριθμού των νωπών ψαριών τέλος χρήσης σε σχέση με την προηγούμενη.

Ο Όμιλος διατηρεί ασφαλισμένα όλα τα βιολογικά του αποθέματα σε έγκριτους ασφαλιστικούς οίκους του εξωτερικού κατά παντός ενδεχόμενου κινδύνου. Οι σχετικές απαιτήσεις από τυχόν ασφαλιστικές αποζημιώσεις είναι εκχωρημένες λόγω ενεχύρου στις Πιστώτριες Τράπεζες.

Η Εταιρεία «ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΕ» με το από 01.01.2019 συμφωνητικό έχει παράσχει στην Εταιρεία με την επωνυμία NORSILDMEL INNOVATION A/S κυμαινόμενο ενέχυρο επί του ιχθυοπληθυσμού της, ποσού € 10,3 εκ. προς εξασφάλιση του ανοιχτού υπολοίπου. Το ενέχυρο αυτό ισχύει έως 31.12.2019.

Τα εμπράγματα βάρη επί των βιολογικών στοιχείων σε ιχθυοπληθυσμό ως ενέχυρο α' τάξεως επί των δανείων, ανέρχονται στο ποσό των € 129.700.000, σε β' τάξεως στο ποσό των € 10.300.000 υπέρ των ομολογιούχων δανειστών

καθώς και σε ποσό € 10.300.000, ως ενέχυρο α' τάξεως υπέρ των προμηθευτών, όπως περιγράφονται στην Σημείωση 41 κατωτέρω.

27. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	1.090.489	1.045.451	126.192	25
Προϊόντα Έτοιμα και Ημιτελή	4.469.784	3.983.210	4.215.257	3.975.925
Παραγωγή σε εξέλιξη	82.269	119.698	82.269	119.698
Α και Β ύλες - Υλικά συσκευασίας	5.126.879	5.529.936	4.005.294	4.198.268
Αναλώσιμα Υλικά	123.837	214.625	42.762	59.079
Σύνολο	10.893.258	10.892.920	8.471.774	8.352.995

Το ποσό των αποθεμάτων που αναλώθηκε ως έξοδο κατά τη διάρκεια της χρήσης και περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Αναλώσεις», ανέρχεται σε € 104.921.735 για τον Όμιλο και € 91.176.776 για την Εταιρεία (2017: € 100.796.605 Όμιλος και € 88.147.925 η Εταιρεία).

Για τον προσδιορισμό της καθαρής αξίας πώλησης των αποθεμάτων η Διοίκηση λαμβάνει υπόψη της τα πιο αξιόπιστα στοιχεία που υπάρχουν διαθέσιμα κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται η εκτίμηση.

28. Πελάτες και Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες προς τρίτους	35.578.242	35.901.439	30.812.563	31.024.569
Πελάτες ενδοεταιρικοί	-	-	3.487.695	3.607.026
Γραμμάτια	2.893.422	2.980.585	1.334.920	1.519.788
Επιταγές εισπρακτές	12.485.497	13.832.838	7.803.414	8.472.270
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(15.486.080)	(15.857.558)	(12.645.095)	(12.918.233)
Σύνολο	35.471.081	36.857.304	30.793.497	31.705.420

Η μεταβολή της πρόβλεψης επισφαλών πελατών αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΝΑΡΞΗΣ	15.857.558	13.856.332	12.918.233	12.890.762
Προσθήκες	11.754	254.460	11.754	149.646
Αναταξινόμηση σε λοιπές απαιτήσεις	-	1.746.766	-	(122.175)
Επίδραση αλλαγής λογιστικής πολιτικής	121.463	-	93.912	-
Διαγραφή πρόβλεψης πελατών	(141.281)	-	(141.189)	-
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	(363.414)	-	(237.614)	-
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΛΗΞΗΣ	15.486.080	15.857.558	12.645.095	12.918.233

Για όλες τις απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση των ενδείξεων για τυχόν απομείωσή τους. Οι απαιτήσεις που έχουν υποστεί απομείωση αφορούν κυρίως σε πελάτες του Ομίλου οι οποίοι αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Η μεταβολή της σχηματισθείσας, εντός της χρήσης, πρόβλεψης του Ομίλου ποσού € -371.478 (2017: € 2.001.226) αφορά επιπλέον πρόβλεψη ποσού € 11.754 (2017: € 254.460) το οποίο ποσό προέρχεται από την Εταιρεία, διαγραφή πρόβλεψης ποσού € (141.281), χρησιμοποιημένες προβλέψεις ποσού € (363.414) καθώς και ποσό € 121.463 που αφορά επίδραση από την αλλαγή λογιστικής πολιτικής βάσει του ΔΠΧΑ 9 (Σημείωση 4.1).

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρείται πως είναι βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων θεωρείται πως προσεγγίζει την λογιστική αξία τους. Δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τους πελάτες, καθώς ο Όμιλος έχει μεγάλο αριθμό πελατών και ο πιστωτικός κίνδυνος διασπείρεται. Η ληκτότητα των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζεται παρακάτω:

2018

ΟΜΙΛΟΣ						
	<30	30-60	60-90	90-180	Ανω των 180	Σύνολο
2018						
Πελάτες & Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	16.717.012	9.426.655	4.053.591	1.943.158	15.975.760	48.116.176
Πρόβλεψη επισφάλειας	-	-	-	-	(12.645.095)	(12.645.095)
ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	<30	30-60	60-90	90-180	Ανω των 180	Σύνολο
2018						
Πελάτες & Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	13.173.091	7.857.479	3.272.110	3.808.814	18.168.083	46.279.577
Πρόβλεψη επισφάλειας	-	-	-	-	(15.486.080)	(15.486.080)

2017

ΟΜΙΛΟΣ						
	<30	30-60	60-90	90-180	Ανω των 180	Σύνολο
2017						
Πελάτες & Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	19.666.518	7.312.018	3.486.627	4.208.524	18.041.175	52.714.862
Πρόβλεψη επισφάλειας	-	-	-	-	(15.857.558)	(15.857.558)
ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	<30	30-60	60-90	90-180	Ανω των 180	Σύνολο
2017						
Πελάτες & Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	15.985.035	6.263.038	2.492.327	3.389.396	16.493.857	44.623.653
Πρόβλεψη επισφάλειας	-	-	-	-	(12.918.233)	(12.918.233)

Η πολιτική της Εταιρείας, με εξαίρεση ορισμένων συμβάσεων πελατών, είναι να εισπράττει από τους πελάτες εξωτερικού κατά μ.ο. σε 45 μέρες, από πελάτες εσωτερικού σε 60-90 μέρες, και από πελάτες πώλησης γονοτροφής σε 6 μήνες.

29. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Χρεώστες διάφοροι προς τρίτους	8.666.263	10.078.531	8.600.494	10.013.313
Χρεώστες διάφοροι ενδοεταιρικοί	-	-	714.770	486.061
Απαιτήσεις από το Δημόσιο	3.265.919	8.127.915	2.949.921	7.679.442
Λοιπές απαιτήσεις προς τρίτους	-	-	-	-
Επίδικοι χρεώστες	2.629.712	2.644.381	2.629.712	2.644.381
Χρηματική διευκόλυνση προσωπικού	95.807	46.542	77.414	43.306
Μείον : Προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες	(9.737.754)	(10.569.319)	(9.729.440)	(10.561.003)
Σύνολο	4.919.947	10.328.050	5.242.871	10.305.501

Η μείωση των απαιτήσεων του Ομίλου από το Δημόσιο κατά το ποσό € 4.861.996, από € 8.127.915 το 2017 σε € 3.265.919 το 2018, αφορά κυρίως σε είσπραξη επιστροφής φόρου προστιθέμενης αξίας από αιτήσεις της Εταιρείας προς το Δημόσιο.

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρείται πως είναι βραχυπρόθεσμης λήξης. Η λογιστική αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Το υπόλοιπο των λοιπών απαιτήσεων εμπεριέχει σχηματισμένη πρόβλεψη που αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΝΑΡΞΗΣ	10.569.319	12.389.356	10.561.003	14.181.300
Προσθήκες	-	53.280	-	97.422
Αναταξινόμηση από πελάτες	-	(1.746.766)	-	122.175
Διαγραφές πρόβλεψης λοιπών απαιτήσεων	(816.895)	(126.551)	(816.895)	(3.839.894)
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	(14.669)	-	(14.669)	-
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΛΗΞΗΣ	9.737.754	10.569.319	9.729.440	10.561.003

Σημειώνεται ότι με βάση το ΔΛΠ 32 έχει πραγματοποιηθεί συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

30. Λοιπά Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού

Τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του Ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έξοδα επόμενων χρήσεων	1.154.629	283.493	1.146.518	271.998
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	170.220	146.339	168.600	144.719
Αγορές υπό παραλαβή	-	825	-	-
Σύνολο	1.324.849	430.657	1.315.118	416.717

31. Δεσμευμένα Ταμειακά Διαθέσιμα

Κατά τις 31.12.2018 ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα ύψους € 10.878.777,89 (31.12.2017: € 8.979.661,15) από το οποίο ποσό € 4.000.000 αφορά εγγύηση για εξασφάλιση πυρόπληκτου δανείου της Εθνικής Τράπεζας, ποσό € 5.118.300 αφορά επιστροφή ΦΠΑ της χρήσης 2017 και 2018 ως εγγύηση ομολογιακού δανείου, ποσό € 205.093,40 αφορά εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης και πληρωμής για συμβάσεις μίσθωσης θαλάσσιων χώρων της Εθνικής τράπεζας, ποσό € 1.479,99 αφορά εγγύηση για βραχυπρόθεσμο δανεισμό της τράπεζας Eurobank Εργασίας, ποσό € 107.105,16 από το οποίο (α) ποσό € 15.629,38 αφορά εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης και πληρωμής για συμβάσεις μίσθωσης θαλάσσιων χώρων, (β) το ποσό των € 91.475,78 αφορά εγγύηση λοιπού βραχυπρόθεσμου δανεισμού της Τράπεζας Πειραιώς, ποσό € 104.664,58 αφορά δέσμευση για αποπληρωμή φόρων και τόκων του ΜΟΔ εκδόσεως 2007, ποσό € 184,20 αφορά βραχυπρόθεσμο δανεισμό της Alpha Bank και ποσό € 556 αφορά βραχυπρόθεσμο δανεισμό της Eurobank.

Επιπροσθέτως εντός της χρήσης δεσμεύθηκε ποσό ύψους € 1.341.394 για οφειλόμενη αποζημίωση της Εταιρείας προς τρίτον για υπόθεση δικαστικής αγωγής που βρίσκεται σε εξέλιξη ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Σημείωση 41).

32. Ταμειακά Διαθέσιμα και Βραχυπρόθεσμες Καταθέσεις

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και ταμειακά Ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Διαθέσιμα στο ταμείο	54.363	48.744	52.464	46.640
Καταθέσεις όψεως	9.612.150	10.983.773	8.948.166	10.040.848
Σύνολο	9.666.513	11.032.517	9.000.630	10.087.488

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά καθώς και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση.

33. Μετοχικό Κεφάλαιο και Αποθεματικά

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας αποτελείται από κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 ανά μετοχή. Όλες οι μετοχές παρέχουν ίσα δικαιώματα στη λήψη μερισμάτων και στην αποπληρωμή κεφαλαίου και αντιπροσωπεύουν μια ψήφο στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας. Η μετοχή της Εταιρείας είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμη στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Μετοχικό κεφάλαιο

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ					ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό Κεφάλαιο	Ίδιες μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό Κεφάλαιο	Ίδιες μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο 01/01/2017	291.497.368	87.449.210	(47.271)	36.769.486	124.171.425	291.497.368	87.449.210	(47.271)	36.769.486	124.171.425
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από την μετατροπή του Ομολογιακού Δανείου	2.519.444	755.834	-	17.636	773.470	2.519.444	755.834	-	17.636	773.470
Υπόλοιπο 31/12/2017	294.016.812	88.205.044	(47.271)	36.787.122	124.944.895	294.016.812	88.205.044	(47.271)	36.787.122	124.944.895
Υπόλοιπο 31/12/2018	294.016.812	88.205.044	(47.271)	36.787.122	124.944.895	294.016.812	88.205.044	(47.271)	36.787.122	124.944.895

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31.12.2018 ανήλθε στο ποσό € 88.205.043,60 διαιρούμενο σε 294.016.812 κοινές ονομαστικές μετοχές μετά δικαιωμάτων ψήφου, ονομαστικής αξίας 0,30 € εκάστη.

Ίδιες Μετοχές

Η Εταιρεία κατά την 31.12.2018 κατέχει 24.061 ίδιες μετοχές και οι θυγατρικές της δεν κατέχουν μετοχές της Εταιρείας.

Αποθεματικό Αναπροσαρμογής

Η ανάλυση του αποθεματικού αναπροσαρμογής έχει ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 31/12/2016	37.098.494	36.755.808
Πώληση παγίων	(2.602)	(2.260)
Υπόλοιπο 31/12/2017	37.095.892	36.753.548
Πώληση παγίων	(4.160)	(4.160)
Επίδραση από επανεκτίμηση παγίων	4.187.549	3.859.820
Επίδραση από την αλλαγή φορολογικού συντελεστή	1.139.082	1.133.314
Υπόλοιπο 31/12/2018	42.418.363	41.742.522

Λοιπά Αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ					
	ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞ. ΝΟΜΩΝ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΟ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ
Υπόλοιπο 01/01/2017	3.678.290	727.788	-	385.300	343.368	70.147.042
Συμψηφισμός αποθεματικών με αποτελέσματα εις νέον	-	-	-	(385.300)	-	(574.912)
Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές από την υποχρέωση παροχών προς τους εργαζόμενους	-	-	-	-	(130.116)	-
Υπόλοιπο 31/12/2017	3.678.290	727.788	-	-	213.252	69.572.129
Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές από την υποχρέωση παροχών προς τους εργαζόμενους	-	-	-	-	(33.920)	-
Υπόλοιπο 31/12/2018	3.678.290	727.788	-	-	179.332	69.572.129

Ποσά σε €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞ. ΝΟΜΩΝ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΟ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ
Υπόλοιπο 01/01/2017	3.487.165	624.273	-	385.300	338.617	70.682.421
Συμψηφισμός αποθεματικών με αποτελέσματα εις νέον	-	-	-	(385.300)	-	(1.118.571)
Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές από την υποχρέωση παροχών προς τους εργαζόμενους	-	-	-	-	(121.708)	-
Υπόλοιπο 31/12/2017	3.487.165	624.273	-	-	216.909	69.563.850
Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές από την υποχρέωση παροχών προς τους εργαζόμενους	-	-	-	-	(20.784)	-
Υπόλοιπο 31/12/2018	3.487.165	624.273	-	-	196.125	69.563.850

Σύμφωνα με τον ελληνικό νόμο, οι εταιρείες υποχρεούνται να μεταφέρουν κατ' ελάχιστο το 5% των ετησίων καθαρών κερδών τους σε τακτικό αποθεματικό έως ότου το αποθεματικό αυτό ισούται στο ένα τρίτο του μετοχικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν μπορεί να διανεμηθεί αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διαγραφή σωρευμένων ζημιών.

34. Δανειακές Υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις μακροπρόθεσμες & βραχυπρόθεσμες αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	107.228.006	131.686.559	107.207.374	131.584.678
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	38.936.946	29.240.440	38.855.716	29.161.273
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	12.973.402	5.309.429	12.478.085	5.208.928
Σύνολο δανείων	159.138.354	166.236.428	158.541.175	165.954.878

Οι παραπάνω δανειακές υποχρεώσεις έχουν ενσωματωμένη τη επίδραση από την αποτίμηση των δανείων του Ομίλου σε εύλογη αξία.

Οι δανειακές υποχρεώσεις μακροπρόθεσμες & βραχυπρόθεσμες χωρίς το κέρδος λόγω αναδιάρθρωσης των δανειακών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	120.633.148	146.799.738	120.612.516	146.697.857
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	38.936.946	29.240.440	38.855.716	29.161.273
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	12.973.402	5.309.429	12.478.085	5.208.928
Σύνολο δανείων	172.543.496	181.349.607	171.946.317	181.068.057

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων χωρίς το κέρδος λόγω αναδιάρθρωσης των δανειακών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων είναι οι εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μεταξύ 1 και 2 ετών	8.303.531	32.971.459	8.282.899	32.890.326
Μεταξύ 2 και 5 ετών	44.669.509	39.882.358	44.669.509	39.861.610
Πάνω από 5 έτη	67.660.108	73.945.921	67.660.108	73.945.921
	120.633.148	146.799.738	120.612.516	146.697.857

Τα κυριότερα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 συνοψίζονται ως εξής:

31/12/2018						
	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟΜΕΝΟ ΚΕΡΔΟΣ ΛΟΓΩ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΔΑΝΕΙΩΝ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΔΑΝΕΙΩΝ ΔΛΠ	ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΜΕΡΟΣ ΔΛΠ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΛΠ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΤΟΚΟΙ ΔΛΠ
(Ποσά σε € εκ.)						
A. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ						
1 Κοινό εμπράγματος εξασφαλισμένο Ομολογιακό Δάνειο έως € 58,2 εκ.	54,6	(1,6)	53,0	33,7	18,9	0,5
2 Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο έως € 29,4 εκ.	20,2	(4,5)	15,7	15,7	-	0,0
3 Κοινό Ομολογιακό Δάνειο έως € 4,8 εκ.	4,7	(0,3)	4,4	4,4	-	-
4 Κοινό Ομολογιακό Δάνειο έως € 31,4 εκ.	23,3	(0,9)	22,3	22,1	-	0,2
5 α.Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο έως € 20,0 εκ.	(0,0)	0,0	-	-	-	-
β.Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο έως € 19,2 εκ.	18,3	(6,1)	12,1	12,1	-	-
6 Χρεολυτικό Δάνειο έως € 13 εκ.	13,5	-	13,5	13,0	-	0,5
7 Χρεολυτικό Δάνειο ποσού € 4,4 εκ.	-	-	-	-	-	-
B. ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΑ ΔΑΝΕΙΑ						
1 Πυρόπληκτο Δάνειο της Πειραιώς αρχικού κεφαλαίου €25 εκ.	9,9	-	9,9	-	9,9	-
2 Πυρόπληκτο Δάνειο της Εθνικής αρχικού κεφαλαίου € 24,9 εκ.	8,7	-	8,7	-	8,7	-
Γ. ΛΟΙΠΑ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	6,5	-	6,5	6,3	0,2	-
Δ. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	12,9	-	12,9	-	12,7	0,2
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (Α+Β+Γ+Δ)	172,5	(13,4)	159,1	107,2	50,3	1,5

Τα κυριότερα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 συνοψίζονται ως εξής:

	31/12/2017					
(Ποσά σε € εκ.)	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟΜΕΝΟ ΚΕΡΔΟΣ ΛΟΓΩ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΔΑΝΕΙΩΝ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΔΑΝΕΙΩΝ ΔΛΠ	ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΜΕΡΟΣ ΔΛΠ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΛΠ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΤΟΚΟΙ ΔΛΠ
A. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ						
1 Κοινό εμπράγματος εξασφαλισμένο Ομολογιακό Δάνειο έως € 58,2 εκ.	54,6	(1,9)	52,7	44,9	7,3	0,5
2 Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο έως € 29,4 εκ.	20,2	(5,0)	15,2	15,1	-	0,0
3 Κοινό Ομολογιακό Δάνειο έως € 4,8 εκ.	4,7	(0,3)	4,4	4,3	-	0,0
4 Κοινό Ομολογιακό Δάνειο έως € 31,4 εκ.	23,3	(1,0)	22,2	22,0	-	0,2
5 Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο έως € 20,0 εκ.	24,2	(6,8)	17,3	17,3	-	-
6 Χρεολυτικό Δάνειο έως € 13 εκ.	11,0	-	11,0	7,8	2,9	0,3
7 Χρεολυτικό Δάνειο ποσού € 4,4 εκ.	-	-	-	-	-	-
B. ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΑ ΔΑΝΕΙΑ						
1 Πυρόπληκτο Δάνειο της Πειραιώς αρχικού κεφαλαίου €25 εκ.	17,1	-	17,1	10,3	6,8	-
2 Πυρόπληκτο Δάνειο της Εθνικής αρχικού κεφαλαίου € 24,9 εκ.	20,6	-	20,6	9,6	10,6	0,4
Γ. ΛΟΙΠΑ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	0,4	-	0,4	0,3	0,1	0,0
Δ. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	5,3		5,3	-	-	-
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (Α+Β+Γ+Δ)	181,3	(15,1)	166,2	131,7	27,7	1,6

Οι δανειακές υποχρεώσεις, προ της επίδρασης από την αποτίμηση των δανείων του Ομίλου σε εύλογη αξία, κατά την 31.12.2018 ανέρχονται σε € 172,5 εκ (2017: € 181,3 εκ.) ενώ οι αντίστοιχες καθαρές δανειακές υποχρεώσεις (μειωμένες κατά τα ταμειακά διαθέσιμα και δεσμευμένα) προ της επίδρασης της αποτίμησης σε εύλογη αξία ανέρχονται στον Όμιλο σε € 152,0 εκ. (2017: € 161,3 εκ.).

A I. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

- 1. Κοινό εμπράγματο εξασφαλισμένο Ομολογιακό Δάνειο έως € 58,2 εκ.:** Σύμβαση ομολογιακού δανείου με κοινοπραξία τραπεζών συνολικού ύψους μέχρι € 58.219.126. Η πλήρης αποπληρωμή του δανείου ορίζεται σε επτά (7) χρόνια με πλήρη αποπληρωμή το 2022. Το βασικό επιτόκιο του δανείου ορίζεται στο εκάστοτε κυμαινόμενο επιτόκιο Euribor συν περιθώριο 4,25%.

Σημειώνεται ότι εντός της χρήσης 2018 η Εταιρεία έλαβε, μετά από σχετικό αίτημά της, έγκριση (συναινετική επιστολή) από την Τράπεζα Πειραιώς, μετά από την αυξημένη πλειοψηφία των Ομολογιούχων, για την μετάθεση της δόσης του έτους 2018 συνολικού ύψους € 7.260.000 (πληρωτέα την 16/10/2018) για τις 28/06/2019 και σε σχετική τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής του κοινού ομολογιακού δανείου των € 58,2εκ.

- 2. Ομολογιακό Δάνειο έως € 29,4 εκ.:** Σύμβαση Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου ύψους έως €29.466.293 με κοινοπραξία τραπεζών. Σύμφωνα με τη σύμβαση συμφωνήθηκαν τα εξής:

α. Διάρκεια Δανείου 10 έτη με ημερομηνία ολικής αποπληρωμής τον Σεπτέμβρη 2025.

β. Επιτόκιο: 1% (σταθερό καθόλη την διάρκεια του δανείου)

γ. Λόγος Μετατροπής: 3,22 μετοχές με δικαίωμα ψήφου € 0,30 εκάστη

δ. Τιμή μετατροπής: € 0,31 ανά μετοχή

ε. Ονομαστικής αξία: € 1 ανά ομολογία

3. **Κοινό Ομολογιακό Δάνειο έως € 4,8 εκ.:** Σύμβαση ομολογιακού δανείου με κοινοπραξία τραπεζών συνολικού ύψους έως € 4.883.000. Διάρκειας 10 ετών με ημερομηνία ολικής αποπληρωμής τον Σεπτέμβρη 2025. Το βασικό επιτόκιο του δανείου ορίζεται στο εκάστοτε κυμαινόμενο επιτόκιο Euribor συν περιθώριο 4,25%.
4. **Κοινό Ομολογιακό Δάνειο έως € 31,4 εκ.:** Σύμβαση ομολογιακού δανείου με κοινοπραξία τραπεζών συνολικού ύψους μέχρι € 31,4 εκ. Διάρκεια Δανείου 10 έτη με ημερομηνία ολικής αποπληρωμής τον Σεπτέμβρη 2025. Το βασικό επιτόκιο του δανείου ορίζεται στο εκάστοτε κυμαινόμενο επιτόκιο Euribor συν περιθώριο 4,25%.
5. **Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο έως € 19,2 εκ και εξόφληση του ΜΟΔ εκδόσεως 2007 έως € 20 εκ. :**

α. Εξόφληση του Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο έως € 20,0 εκ.

Η Εταιρεία προέβη κατά την 26η Οκτωβρίου 2018 σε ολική πρόωρη εξόφληση των ομολογιών του ΜΟΔ εκδόσεως 2007 σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 3.2 του εν λόγω δανείου, συνολικού ανεξόφλητου κεφαλαίου ύψους €23.634.148,48. Η ολική εξόφληση πραγματοποιήθηκε στην ονομαστική αξία εκάστης ομολογίας, πλέον ποσοστού προσαύξησης 3,08%, ήτοι κατά το συνολικό ποσό των € 24.362.080.

β. Έκδοση νέου Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο ύψους έως το ποσό των € 19,2 εκ.

Εν συνεχεία η Εταιρεία προέβη σε έκδοση νέου ομολογιακού δανείου ύψους έως το ποσό των € 19.193.973, μετατρέψιμου σε νέες μετοχές της Εταιρείας και μη διαπραγματεύσιμου σε οργανωμένη αγορά, προκειμένου να αναχρηματοδοτηθεί μέρος του υφιστάμενου ΜΟΔ εκδόσεως 2007. Το νέο ΜΟΔ εκδόθηκε με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των μετόχων δεδομένου ότι καλύφθηκε από τις τράπεζες Πειραιώς και Eurobank Ergasias ως δανειστές.

Το νέο ΜΟΔ, η έκδοση του οποίου προτάθηκε προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόωρη εξόφληση του ΜΟΔ εκδόσεως 2007, αναχρηματοδοτήθηκε κατά το ποσό των € 18.243.555 έως την 31.12.2018

Σύμφωνα με τη σύμβαση συμφωνήθηκαν τα εξής:

α. Διάρκεια Δανείου 10 έτη με ημερομηνία ολικής αποπληρωμής τον Σεπτέμβρη 2025. Οι ομολογίες θα εκδοθούν σε δύο σειρές: Σειρά Α: 18.243.555 Ομολογίες και Σειρά Β: 950.418 Ομολογίες.

β. Επιτόκιο: 1% (σταθερό καθόλη την διάρκεια του δανείου)

γ. Λόγος Μετατροπής: 3,2258 μετοχές με δικαίωμα ψήφου € 0,30 εκάστη

δ. Τιμή μετατροπής: € 0,31 ανά μετοχή

ε. Ονομαστικής αξία: € 1 ανά ομολογία

6. **Χρεολυτικό Δάνειο έως € 13εκ.:** Σύμβαση χρεολυτικού δανείου διάρκειας πέντε (5) ετών με ολική εξόφληση το 2021 έως το ποσό των € 13.000.000.

Το βασικό επιτόκιο του δανείου ορίζεται στο εκάστοτε κυμαινόμενο επιτόκιο Euribor συν περιθώριο 4,25%.

7. Χρεολυτικό Δάνειο έως € 4,4 εκ.: Σύμβαση χρεολυτικού δανείου ποσού έως € 4.439.143, με ολική εξόφληση το 2021.

Το βασικό επιτόκιο του δανείου ορίζεται στο εκάστοτε κυμαινόμενο επιτόκιο Euribor συν περιθώριο 4,25%.

ΑΠ. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΔΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΕΡΔΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ

Επαναδιαπραγμάτευση δανειακής υποχρέωσης με αντίστοιχα δάνεια

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ μία αναδιάρθρωση δανειακής υποχρέωσης αναγνωρίζεται λογιστικά ως «εξόφληση» εάν η αναδιοργάνωση αυτή λάβει χώρα με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους από τον υφιστάμενο δανεισμό ή η επαναδιαπραγμάτευση της δανειακής υποχρέωσης είναι με διαφορετικό δανειστή. Σε αυτή την περίπτωση η υφιστάμενη υποχρέωση αποαναγνωρίζεται και ο νέος δανεισμός αναγνωρίζεται στην εύλογη του αξία. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας της νέας δανειακής υποχρέωσης και της λογιστικής αξίας του παλιού υφιστάμενου δανεισμού αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα τυχόν έξοδα που προκύπτουν σε περίπτωση που εξαλείφεται το χρέος αναγνωρίζεται ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας της εξαίλεψης.

Κατά επέκταση και σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, η Εταιρία προέβη στην λογιστική αντιμετώπιση της αναδιάρθρωσης του υφιστάμενου δανείου με βάση του κατά πόσον οι όροι της νέας δανειακής υποχρέωσης ήταν «ουσιαστικά διαφορετικοί» από τους προηγούμενους όρους του υφιστάμενου δανείου. Από την αξιολόγηση της νέας δανειακής συμβάσης προέκυψε ότι έχει επέλθει μια «ουσιαστική τροποποίηση» των όρων του υφιστάμενου δανείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα ΔΠΧΑ. Συνεπώς η Εταιρεία προέβη στην αναγνώριση της εν λόγω αναδιάρθρωσης ως εξόφληση της υφιστάμενης υποχρέωσης, και ως εκ τούτου στην μετέπειτα αναγνώριση της νέας δανειακής υποχρέωσης σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Η εν λόγω λογιστική αντιμετώπιση περιλάμβανε τα εξής:

- Από-αναγνώριση της υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης
- Αναγνώριση της νέας δανειακής υποχρέωσης στην εύλογη της αξία, με βάση τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της τροποποιημένης δανειακής υποχρέωσης, προεξοφλημένες με το επιτόκιο με το οποίο η οικονομική οντότητα θα μπορούσε να δανειστεί με παρόμοιους όρους και συνθήκες της αγοράς
- Αναγνώριση του καθαρού κέρδους ποσού των € 227.995 (η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της παλαιάς υποχρέωσης ποσού € 6.019.745 και της εύλογης αξίας της νέας δανειακής υποχρέωσης ποσού € 6.247.740) στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο κονδύλι «Κέρδος λόγω αναδιάρθρωσης δανειακών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων».

Β. ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΑ ΔΑΝΕΙΑ

1. «Πυρόπληκτο» Δάνειο αρχικού κεφαλαίου €25 εκ της «ΝΗΡΕΥΣ ΑΕ»

Το δάνειο εξοφλείται πλήρως την 31.12.2019. Ως επιτόκιο ορίζεται το εκάστοτε επιτόκιο των Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Φ.Ε.Δ) δωδεκάμηνης διάρκειας της εκάστοτε τελευταίας έκδοσης πριν από την έναρξη κάθε περιόδου εκτοκισμού προσαυξημένο κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) πλέον εισφοράς του Ν. 128/75.

Για την χρονική περίοδο από 1.1.2018 έως 30.06.2018 το επιτόκιο ορίστηκε σε 8,37 % ενώ από 01.07.2018 έως 31.12.2018 το επιτόκιο μειώθηκε σε 2,25%.

2. «Πυρόπληκτο» Δάνειο αρχικού κεφαλαίου € 24,9 εκ της «ΝΗΡΕΥΣ ΑΕ»

Το δάνειο εξοφλείται πλήρως την 31.12.2019. Το επιτόκιο ορίζεται το εκάστοτε επιτόκιο των Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Φ.Ε.Δ) δωδεκάμηνης διάρκειας της εκάστοτε τελευταίας έκδοσης που προηγείται χρονικά της έναρξης κάθε περιόδου εκτοκισμού της οφειλής προσαυξημένο κατά εβδομήντα (70%) επί τοις εκατό πλέον της εισφοράς του Ν.128/75.

Για την χρονική περίοδο από 1.1.2018 έως 30.06.2018 το επιτόκιο ορίστηκε σε 8,45 ενώ από 01.07.2018 έως 31.12.2018 το επιτόκιο μειώθηκε σε 2,25%

Γ. ΛΟΙΠΑ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Στα λοιπά δάνεια του Ομίλου συμπεριλαμβάνεται λοιπός μακροπρόθεσμος δανεισμός της Εταιρείας συνολικού ποσού € 6,4 εκ. που παρείχε η τράπεζα Πειραιώς και η Εθνική τράπεζα στην Εταιρεία ως χορήγηση πίστωσης μέσω μακροπρόθεσμου χρεολυτικού δανείου για αποπληρωμή τοκοχρεωλυτικών δόσεων των παραπάνω πυρόπληκτων δανείων καθώς και μακροπρόθεσμος δανεισμός της θυγατρικής εταιρείας Predomar SL ύψους € 0,1 εκ.

Δ. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Στα βραχυπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου συμπεριλαμβάνεται δανεισμός της Εταιρείας καθώς και των θυγατρικών εταιρειών.

Χρηματοοικονομικοί Όροι:

Σύμφωνα με τις συμβάσεις των Ομολογιακών Δανείων η Εταιρεία έχει αναλάβει ορισμένες υποχρεώσεις μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά η διατήρηση καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου, ασφαλισμένων κατά παντός κινδύνου των περιουσιακών στοιχείων της, η υποβολή ελεγμένων ή επισκοπημένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συνοδευόμενες από Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης και τη διατήρηση καθ' όλη τη διάρκεια των Ομολογιακών Δανείων των χρηματοοικονομικών δεικτών.

Οι συμφωνημένοι χρηματοοικονομικοί δείκτες έχουν ως ακολούθως:

1. Δείκτης Καθαρών Δανειακών Υποχρεώσεων προς EBITDA, μικρότερος από 5,5 για την χρήση 2018 και 7 για την προηγούμενη χρήση 2017
2. Δείκτης Καθαρών Δανειακών Υποχρεώσεων προς Στοιχεία Ενεργητικού, μικρότερος από 0,55 για τις χρήσεις 2017 και 2018

Οι παραπάνω χρηματοοικονομικοί δείκτες για σκοπούς συμμόρφωσης με τους όρους των ομολογιακών δανείων υπολογίζονται με βάση τα ενοποιημένα στοιχεία του Ισολογισμού εξαιρουμένου των εταιρειών του εξωτερικού (Ελληνικός Όμιλος).

Αριθμοδείκτες Ομίλου:

1. Δείκτης Καθαρών Δανειακών Υποχρεώσεων προς λειτουργικό EBITDA

Οι καθαρές Δανειακές υποχρεώσεις προς λειτουργικό EBITDA αυξήθηκε από 4,86 το 2017 σε 6,71 το 2018.

Σε € χιλ.	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ			
	31/12/2018		31/12/2017	
Καθαρές Δανειακές υποχρεώσεις (μετά την αποτίμηση των δανείων σε εύλογη αξία)	138.593	=6,71	146.224	=4,86
Λειτουργικό EBITDA	20.660		30.112	

2. Δείκτης Καθαρών Δανειακών Υποχρεώσεων προς Στοιχεία Ενεργητικού

Οι καθαρές Δανειακές υποχρεώσεις προς τα στοιχεία ενεργητικού παρουσίασε μία μικρή μείωση, ήτοι 0,36 το 2017 σε 0,35 το 2018.

Σε € χιλ.	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ			
	31/12/2018		31/12/2017	
Καθαρές Δανειακές υποχρεώσεις	138.593	=0,35	146.224	= 0,36
Ενεργητικό	391.570		402.564	

Ως καθαρές δανειακές υποχρεώσεις, ορίζονται οι μακροπρόθεσμες, βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις καθώς και οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση βάσει των στοιχείων του ισολογισμού μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα καθώς και τα δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα.

Οσον'αφορά τον πρώτο δείκτη «Καθαρές Δανειακές Υποχρεώσεις προς λειτουργικό EBITDA» και μετά από αίτημα της Εταιρείας με ημερομηνία 13.11.2018, η Τράπεζα Πειραιώς, ως εκπρόσωπος των Ομολογιούχων και πληρεξούσιος καταβολών του ΚΟΔ, και η Eurobank ως διαχειρίστρια του ΜΟΔ παρείχαν την συναίνεσή τους στη μη τήρηση της υποχρέωσης που αφορά τον παραπάνω Χρηματοοικονομικό δείκτη με ημερομηνία υπολογισμού την 31.12.2018 και με διάρκεια ισχύος έως την 31.12.2019. Με την ως άνω συναίνεση παρέχεται περίοδο χάριτος στην τήρηση του εν λόγω δείκτη για 12 μήνες. Επίσης κατά την ως άνω περίοδο δεν δύναται να αιτηθεί η άμεση εξόφληση των δανείων εξαιτίας της μη τήρησης του συγκεκριμένου δείκτη.

Οσον'αφορά τον δεύτερο δείκτη «Καθαρές Δανειακές Υποχρεώσεις προς Στοιχεία Ενεργητικού» η Εταιρεία ήταν σε πλήρη συμμόρφωση κατά την 31.12.2018.

Συμφωνία υποχρεώσεων προερχόμενες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες:

Η συμφωνία των υποχρεώσεων προερχόμενες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου απεικονίζονται στους παρακάτω πίνακες.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ								
31.12.2017	Ταμειακές Ροές				Μη ταμειακές μεταβολές	31.12.2018		
	Εισπράξεις από λοιπά εκδοθέντα/αναληφθέντα βραχυπρόθεσμα δάνεια	Εξοφλήσεις λοιπού μακρο & βραχυπρόθεσμου δανεισμού	Πληρωμή τόκων και συναφή εξόδων	Μετατροπή ομολογιών				
					Μεταβολή στην Ευλογη Αξία	Δεδουλευμένοι-Λογισμένοι Τόκοι		
Δανειακές Υποχρεώσεις	165.954.879	34.535.766	(42.612.196)	(7.670.218)	-	1.708.036	6.624.908	158.541.175

ΟΜΙΛΟΣ								
31.12.2017	Ταμειακές Ροές				Μη ταμειακές μεταβολές	31.12.2018		
	Εισπράξεις από λοιπά εκδοθέντα/αναληφθέντα βραχυπρόθεσμα δάνεια	Εξοφλήσεις λοιπού μακρο & βραχυπρόθεσμου δανεισμού	Πληρωμή τόκων και συναφή εξόδων	Μετατροπή ομολογιών				
					Μεταβολή στην Ευλογη Αξία	Δεδουλευμένοι-Λογισμένοι Τόκοι		
Δανειακές Υποχρεώσεις	166.236.428	34.930.582	(42.691.383)	(7.717.332)	-	1.708.036	6.672.021	159.138.353

Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη όπως προκύπτουν από τις δανειακές συμβάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται στην Σημείωση 41.

35. Επιχορηγήσεις

Η ανάλυση των επιχορηγήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

Ποσά σε €

Υπόλοιπο 1/1/2017

Αποσβέσεις επιχορηγήσεων

Υπόλοιπο 31/12/2017

Αποσβέσεις επιχορηγήσεων

Υπόλοιπο 31/12/2018

ΟΜΙΛΟΣ

6.628.938

(737.618)

5.891.320

(695.971)

5.195.349

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

6.314.723

(667.589)

5.647.134

(625.941)

5.021.193

Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στο κονδύλι «αποσβέσεις» απεικονίζονται αφαιρετικά οι επιχορηγήσεις παγίων στοιχείων. Για την τρέχουσα χρήση το σχετικό κονδύλι ανέρχεται σε € 625.941 για την Εταιρεία και € 695.971 για τον Όμιλο. Το αντίστοιχο ποσό της προηγούμενης χρήσης ανέρχεται σε ποσό € 667.589 για την Εταιρεία και € 737.618 για το Όμιλο (Σημείωση 18).

36. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Η ανάλυση των λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις βάσει του άρθρου 44 Ν1892/90	756.085	1.112.271	756.085	1.112.271
Σύνολο	756.085	1.112.271	756.085	1.112.271

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις στις 31.12.2018 που αναφέρονται στον Όμιλο προέρχονται από υποχρεώσεις προς προμηθευτές οι οποίες ήταν μακροχρόνιας διάρκειας και αφορούν εξολοκλήρου την απορροφούμενη θυγατρική «SEAFARM IONIAN A.E.» λόγω της υπαγωγής στο άρθρο 44 του Ν. 1892/90. Περαιτέρω ανάλυση της ληκτότητας αυτών παρατίθεται στην Σημείωση 6.

37. Προβλέψεις

Η ανάλυση των προβλέψεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προβλέψεις αποζημίωσης από επιδικίες προηγούμενων χρήσεων	1.913.368	1.913.368	1.913.368	1.913.368
Αναγνώριση δικαιώματος άδειας προσωπικού & λοιπά έξοδα προσωπικού	2.218.465	2.350.398	2.109.288	2.247.587
Προβλέψεις για ανέλεγκτες χρήσεις	90.000	90.000	-	-
Σύνολο	4.221.833	4.353.766	4.022.656	4.160.955

Η μεταβολή των προβλέψεων κατά την διάρκεια της χρήσης απεικονίζεται ως εξής:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ							
	31/12/2018				31/12/2017			
	Αναγνώριση δικαιώματος άδειας προσωπικού προηγούμενων χρήσεων & λοιπά έξοδα προσωπικού		Προβλέψεις για ανέλεγκτες χρήσεις		Αναγνώριση δικαιώματος άδειας προσωπικού προηγούμενων χρήσεων & λοιπά έξοδα προσωπικού		Προβλέψεις για ανέλεγκτες χρήσεις	
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΝΑΡΞΗΣ	1.913.368	2.350.398	90.000	4.353.766	224.696	675.100	90.000	989.795
Προσθήκες	-	173.285	-	173.285	1.913.368	2.350.398	-	4.263.766
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενης χρήσης	-	(305.218)	-	(305.218)	(224.696)	(675.100)	-	(899.796)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΛΗΞΗΣ	1.913.368	2.218.465	90.000	4.221.833	1.913.368	2.350.398	90.000	4.353.766

ποσά σε €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	31/12/2018			31/12/2017		
	Αναγνώριση δικαιώματος άδειας	Αναγνώριση δικαιώματος άδειας		Αναγνώριση δικαιώματος άδειας	Αναγνώριση δικαιώματος άδειας	
	Προβλέψεις αποζημίωσης από επιδικίες προηγούμενων χρήσεων	προσωπικού προηγούμενων χρήσεων & λοιπά έξοδα προσωπικού	Προβλέψεις για ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις αποζημίωσης από επιδικίες προηγούμενων χρήσεων	προσωπικού προηγούμενων χρήσεων & λοιπά έξοδα προσωπικού	Προβλέψεις για ανέλεγκτες χρήσεις
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΝΑΡΞΗΣ	1.913.368	2.247.587	-	224.696	631.015	-
Προσθήκες		166.919	-	1.913.368	2.247.587	-
Χρησιμοποιούμενες προβλέψεις προηγούμενης χρήσης		(305.218)	-	(224.696)	(631.015)	-
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΛΗΞΗΣ	1.913.368	2.109.288	0	1.913.368	2.247.587	0
			4.022.656			4.160.955

Προβλέψεις αποζημίωσης από επιδικίες προηγούμενων χρήσεων

Οι Προβλέψεις για αποζημίωσης από επιδικίες προηγούμενων χρήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας ποσού € 1.913.368 (2017:€1.913.368) αφορά κυρίως σε υπόθεση άσκησης αγωγής κατά της ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ. Διευκρινίζεται ότι στο παραπάνω ποσό συμπεριλαμβάνεται και ποσό τόκων ύψους € 450.000.

Αναγνώριση δικαιώματος άδειας προσωπικού

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την προηγούμενη χρήση αναγνώρισαν, για πρώτη φορά, το δικαίωμα άδειας των εργαζομένων που θεμελιώνεται την επόμενη χρήση, λαμβάνοντας υπόψη ότι το δικαίωμα του εργαζόμενου για άδεια πρέπει να αναγνωρίζεται κατά τον χρόνο παροχής εργασίας του εργαζόμενου στην Εταιρεία και όχι όταν η Εταιρεία έχει την νομική υποχρέωση να τους παρέχει το δικαίωμα αυτό.

Το συνολικό ποσό του δικαιώματος άδειας στις 31 Δεκεμβρίου 2018 για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανήλθε σε € 2.218.465 και € 2.109.288 αντίστοιχα.

38. Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προμηθευτές	40.708.595	32.154.422	35.818.669	26.873.007
Επιταγές πληρωτέες	14.249.248	17.977.548	13.514.716	16.376.964
Υποσχετικές επιστολές	66.335	-	-	-
Μείον: πρόβλεψη για διαγραφή προμηθευτών	-	(197.857)	-	(124.193)
Σύνολο	55.024.178	49.934.113	49.333.385	43.125.778

Οι λογιστικές αξίες που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, αποτελούν μια λογική προσέγγιση των εύλογων αξιών.

39. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ακολουθεί ανάλυση των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Αμοιβές προσωπικού πληρωτέες	1.201.130	1.175.957	1.114.513	1.112.351
Μερίσματα	-	-	-	-
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	1.485.371	1.787.897	1.397.235	1.692.237
Υποχρεώσεις σε φόρους	864.952	1.092.243	568.431	798.182
Δεδουλευμένα έξοδα	1.195.009	1.089.222	1.194.176	1.087.614
Διάφοροι πιστωτές - Προκαταβολές	4.068.227	2.513.480	3.851.944	2.249.241
Μείον: πρόβλεψη για διαγραφή πιστωτών	-	(118.129)	-	(101.542)
Σύνολο	8.814.689	7.540.670	8.126.299	6.838.083

40. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις & Απαιτήσεις - Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις – Δεσμεύσεις

Η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με Τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις, και εμπράγματα βάρη, ανάλυση των οποίων παρατίθεται στην Σημείωση 41: «Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη», και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της ως εξής :

Εγγυήσεις

Οι εγγυητικές επιστολές και εγγυήσεις υπέρ τρίτων κατά την 31.12.2018 ανέρχονται για τον Όμιλο σε € 5.983.012 από το οποίο ποσό € 5.600.000 αφορά εγγυήσεις της Εταιρείας προς τις θυγατρικές της και ποσό € 383.012 εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση καλής εκτέλεσης συμβάσεων προμηθευτών και εξασφάλιση υποχρεώσεων. Ενδεχόμενες άλλες απαιτήσεις της περιόδου ανέρχονται σε ποσό € 1.459.857 για τον Όμιλο και για την Εταιρεία αντίστοιχα.

Δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Δεν αναμένονται πρόσθετες πληρωμές, μετά την ημερομηνία σύνταξης αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Την 31η Δεκεμβρίου 2018, οι εταιρείες του Ομίλου αποτελούν μέρος σε λειτουργική σύμβαση μίσθωσης θαλάσσιων χώρων. Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης είναι :

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Λιγότερο από 1 έτος	233.803	264.163	203.112	233.473
Από 1-5 έτη	933.047	1.101.379	869.696	1.007.337
Περισσότερο από 5 έτη	785.250	1.093.760	785.250	1.093.760
	1.952.100	2.459.302	1.858.059	2.334.570

Δεν υπάρχουν άλλες επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στις Οικονομικές Καταστάσεις ή λειτουργία του Ομίλου.

Φορολογικές Υποχρεώσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται στην Σημείωση 16 «Φόρος Εισοδήματος».

Για την χρήση 2018 η Εταιρεία καθώς επίσης και η θυγατρική εταιρεία KegoAgri A.E βρίσκονται στην διαδικασία έκδοσης Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης που προβλέπεται από τον Ν.4174/2013.

41. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Κατά την 31.12.2018 επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη ύψους € 436.451.562 και επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου υφίστανται εμπράγματα εξασφαλίσεις ύψους € 438.451.562, η ανάλυση των οποίων παρατίθεται παρακάτω:

1) Επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της μητρικής Εταιρείας υφίστανται τα ακόλουθα εμπράγματα βάρη:

(α) Έχει εγγραφεί ενέχυρο α' τάξης ποσού € 2.903.070 υπέρ της Τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των Ομολογιούχων δανειστών επί ασφαλιστηρίων συμβολαίων πλωτού εξοπλισμού για εξασφάλιση χορήγησης του Ομολογιακού δανείου έως του ποσού των € 58,2 εκ, το υπόλοιπο του οποίου την 31.12.2018 ανερχόταν σε € 53.047.929.

(β) Έχει εγγραφεί ενέχυρο, υπέρ της Τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των Ομολογιούχων δανειστών, επί ασφαλιστηρίων συμβολαίων αποθεμάτων ιχθυοπληθυσμού και προ πάχυνσης συνολικού ποσού € 116.350.000. Ειδικότερα για το ποσό των € 86.050.000 έχει εγγραφεί ενέχυρο α' τάξης, και για το ποσό των € 30.300.000 έχει εγγραφεί ενέχυρο β' τάξεως υπέρ των παραπάνω ομολογιούχων.

Επιπροσθέτως για το ποσό των € 30.300.000 επί των ασφαλιστηρίων συμβολαίων των αποθεμάτων έχει εγγραφεί ενέχυρο α' τάξεως ως κάτωθι:

(i) ενέχυρο ποσού € 11.700.000 υπέρ του Ελληνικού δημοσίου προς εξασφάλιση δανείου ύψους € 25.000.000 από την τράπεζα Πειραιώς με εγγύηση του Ελληνικού δημοσίου, το υπόλοιπο του οποίου την 31.12.2018 ανερχόταν σε € 9.895.833.

(ii) ενέχυρο € 10.200.000 υπέρ του Ελληνικού δημοσίου προς εξασφάλιση του πυρόπληκτου δανείου ύψους € 24.100.000 από την Εθνική Τράπεζα με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, το υπόλοιπο του οποίου την 31.12.2018 ανερχόταν σε € 8.652.803.

(iii) ενέχυρο ποσού € 8.400.000 υπέρ της Εταιρείας NORSILDMEL INNOVATION A/S προς εξασφάλιση ανοιχτού υπολοίπου.

(γ) Έχει εγγραφεί κυμαινόμενη εμπράγματη ασφάλεια επί των αποθεμάτων ως εξής:

(i) α' τάξεως υπέρ της Εταιρείας NORDSILDMEL INNOVATION A/S προς εξασφάλισης ποσού οφειλής ύψους €10.300.000

ii) β' τάξεως ύψους € 10.300.000, επί των αποθεμάτων, υπέρ της Τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των Ομολογιούχων δανειστών

iii) α' τάξεως ύψους € 129.700.000, επί των αποθεμάτων, υπέρ της Τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των Ομολογιούχων δανειστών για εξασφάλιση χορήγησης του ομολογιακού δανείου έως του ποσού των € 58,2 εκ, το υπόλοιπο του οποίου την 31.12.2018 ανερχόταν σε € 53.047.929

(δ) Έχει εγγραφεί ενέχυρο α' τάξεως υπέρ της Τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των Ομολογιούχων δανειστών για εξασφάλιση χορήγησης του Ομολογιακού δανείου έως του ποσού των € 58,2 εκ, τα εξής:

- ασφαλιστήρια συμβόλαια προσημειωμένων ακινήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Πίστης Γενικών ασφαλίσεων και της ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΕ ποσού € 25.507.229

- ασφαλιστήρια συμβόλαια πλοίων και πλοιαρίων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Πίστης Γενικών ασφαλίσεων και της ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΕ ποσού € 6.147.869.

(ε) Έχει εγγραφεί πλασματικό ενέχυρο α' τάξεως υπέρ της Τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των Ομολογιούχων δανειστών επί του εξοπλισμού (υλικά αγκυροβολίου, δίχτυα, κλουβιά) ποσού € 10.562.973,8 για εξασφάλιση χορήγησης του ομολογιακού δανείου έως του ποσού των € 58,2 εκ.

(στ) Έχει εγγραφεί ενέχυρο α' τάξεως επί Απαιτήσεων Factoring όπου το άθροισμα της αξίας των Αποδεκτών Απαιτήσεων δεν θα πρέπει να υπολείπεται του 105% του ανεξόφλητου ποσού του Δανείου, ήτοι του ποσού των € 24.219.999. Το ενέχυρο είναι υπέρ της Τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των Ομολογιούχων δανειστών για εξασφάλιση χορήγησης του Κοινού Ομολογιακού Δανείου έως του ποσού των € 31.450.000 το υπόλοιπο του οποίου την 31.12.2018 ανερχόταν σε € 22.345.866.

(ζ) Έχει εγγραφεί εμπράγματη χρηματοοικονομική ασφάλεια / ενέχυρο α' τάξεως υπέρ της Τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των Ομολογιούχων δανειστών στις μετοχές της «ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΑΕΒΕ» αξίας € 60.000,30 για εξασφάλιση χορήγησης του ομολογιακού δανείου του ποσού των € 58,2 εκ. το υπόλοιπο του οποίου την 31.12.2018 ανερχόταν σε € 53.047.929.

(η) Έχουν εγγραφεί υποθήκες α' τάξεως ποσού € 10.000.000 επί των ακινήτων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, για εξασφάλιση χορήγησης χρεολυτικού δανείου ποσού € 25.000.000 από την Τράπεζα Πειραιώς, στα πλαίσια των ευνοϊκών ρυθμίσεων για τους πυρόπληκτους, το υπόλοιπο του οποίου την 31.12.2018 ανερχόταν σε € 9.895.833.

(θ) Έχουν εγγραφεί υποθήκες ποσού € 7.000.000 επί των ακινήτων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, για εξασφάλιση χορήγησης χρεολυτικού δανείου ποσού € 24.910.000 από την Εθνική Τράπεζα, στα πλαίσια των ευνοϊκών ρυθμίσεων για το πυρόπληκτο, το υπόλοιπο του οποίου την 31.12.2018 ανερχόταν σε € 8.652.803

(ι) Έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ακινήτων α' τάξης (με εξαίρεση το ακίνητο του οποίου υπάρχει υποθήκη της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΤΕ) που αναφέρεται στην σημείωση (κ) παρακάτω και επί του οποίου έχει εγγραφεί προσημείωση β' τάξης), βάσει των υπ' αριθμών 3397Σ/2015 και 5Σ/2016 Αποφάσεων του Ειρηνοδικείου Αθηνών με τις οποίες ενεγράφη η προσημείωση υποθήκης σε ακίνητα της «ΝΗΡΕΥΣ ΑΕ» έως το ποσό των € 69.879.010 υπέρ της Τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των Ομολογιούχων δανειστών για εξασφάλιση χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου έως του ποσού των € 58,2 εκ.

(κ) Έχουν εγγραφεί υποθήκες ποσού € 1.969.742,15 επί των ακινήτων σε εξασφάλιση δανείων της ΑΤΕ-υπό ειδική εκκαθάριση, το ύψος των οποίων την 31.12.2018 ανερχόταν στο ποσό των € 131.835,88. Το εν λόγω εναπομείναν υπόλοιπο θα καταβληθεί σε οκτώ (8) ισόποσες εξαμηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις των € 16.449,74 η κάθε μια, σύμφωνα με τη ρύθμιση του άρθρου 44, στο οποίο υπήχθη η Εταιρεία, η οποία εγγυήθηκε την καταβολή του ανώτερου ποσού.

(λ) Έχει εγγραφεί α' τάξεως ενέχυρο υπέρ της τράπεζας Πειραιώς ως εκπροσώπου και για λογαριασμό των ομολογιούχων δανειστών επί των δικαιωμάτων και απαιτήσεων της Εταιρείας από αιτήσεις για επιστροφή ΦΠΑ ποσού € 5.118.300.

(μ) Επί του πυρόπληκτου δανείου της Εθνικής Τράπεζας έχουν δεσμευθεί προθεσμιακοί λογαριασμοί συνολικού υπολοίπου € 4.000.000

(ν) Έχει εγγραφεί ποσό € 205.093,40 που αφορά εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης και πληρωμής για συμβάσεις μίσθωσης θαλάσσιων χώρων της Εθνικής τράπεζας, ποσό € 1.479,99 αφορά εγγύηση για βραχυπρόθεσμο δανεισμό της τράπεζας Eurobank Εργασίας, ποσό € 107.105,16 από το οποίο (α) ποσό € 15.629,38 αφορά εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης και πληρωμής για συμβάσεις μίσθωσης θαλάσσιων χώρων, (β) το ποσό των € 91.475,78 αφορά εγγύηση λοιπού βραχυπρόθεσμου δανεισμού της Τράπεζας Πειραιώς, ποσό € 104.664,58 αφορά δέσμευση για αποπληρωμή φόρων και τόκων του ΜΟΔ εκδόσεως 2007, ποσό € 184,20 αφορά βραχυπρόθεσμο δανεισμό της Alpha Bank και ποσό € 556 αφορά βραχυπρόθεσμο δανεισμό της Eurobank. Επιπροσθέτως εντός της χρήσης δεσμεύθηκε ποσό ύψους € 1.341.394 για οφειλόμενη αποζημίωση της Εταιρείας προς τρίτον για υπόθεση δικαστικής αγωγής που βρίσκεται σε εξέλιξη ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

(ξ) Έχει εγγραφεί ναυτική υποθήκη πρώτης τάξεως και σειράς επί των πλοίων της εταιρείας για ποσό € 3.742.890.

2) Επί των γηπέδων - οικοπέδων της απορροφούμενης θυγατρικής εταιρείας "KEGO AGRI A.E.", έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης από την Εθνική Τράπεζα για ποσό € 2.000.000, για εξασφάλιση μακροπρόθεσμου δανείου της μητρικής Εταιρείας.

Πέραν των ανωτέρω δεν υφίστανται άλλα εμπράγματα βάρη επί των παγίων της «ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.» και του Ομίλου της.

42. Συνδεδεμένα μέρη

Ι. Συνδεδεμένα Μέρη και Συναλλαγές

	ΕΔΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΟΜΙΛΟΥ %	
		31.12.2018	31.12.2017
PREDOMAR S.L.	ΙΣΠΑΝΙΑ	100%	100%
ΠΡΩΤΕΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ Α.Ε.Β.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
KEGO AGRI A.E.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
NIREUS INTERNATIONAL LTD	ΚΥΠΡΟΣ	100%	100%
NIREUS GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100%	100%

Εκτός των ανωτέρω θυγατρικές εταιρείες, οι τράπεζες Πειραιώς, Alpha Bank, Eurobank και Εθνική, τα ποσοστά των μετόχων των οποίων παρατίθενται στην παραγρ. 5.2 της «Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης» θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη.

Στους κάτωθι πίνακες παρουσιάζονται οι πραγματοποιηθείσες συναλλαγές, καθώς και τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων με τα συνδεδεμένα μέρη :

<u>Συναλλαγές εντός της χρήσης</u>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	-	-	3.996.765	3.714.012
Λοιπά έσοδα	-	-	54.000	59.127
Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	298.449	190.685	3.499.583	2.605.888
Αγορά παγίων	-	-	2.379.677	2.839.589
Αμοιβές ΔΣ και μισθοδοσία	2.310.774	2.327.799	1.767.772	1.796.996
Έσοδα Τόκων	48.214	52.290	48.187	47.915
Έξοδα τόκων και συναφή έξοδα	6.808.339	6.020.657	6.793.025	6.005.031

<u>Εισπρακτέα</u>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Θυγατρικές	-	-	4.202.465	4.093.087
Συγγενείς	4.851.023	4.851.023	4.851.023	4.851.023
Σύνολο	4.851.023	4.851.023	9.053.488	8.944.110

Πληρωτέα	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Θυγατρικές	-	-	355.732	-
Συγγενείς	4.851.023	4.851.023	-	-
Σύνολο	4.851.023	4.851.023	355.732	-

II. Συναλλαγές και Αμοιβές με Μέλη Διοικήσεως και Διευθυντικών Στελεχών

Οι αμοιβές των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των διευθυντικών στελεχών καθώς και οι υποχρεώσεις προς αυτών για την χρήση του 2018 και του 2017 αναλύονται ως ακολούθως:

Συναλλαγές και αμοιβές μελών Διοικήσεως και διευθυντικών στελεχών <i>Ποσά σε €</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μισθοί, εργασιακές παροχές και αμοιβές μελών Δ.Σ.	1.339.713	1.457.137	1.147.683	1.290.707
Μισθοί και λοιπές εργασιακές παροχές διευθυντικών στελεχών	971.061	870.662	620.089	506.289
	2.310.774	2.327.799	1.767.772	1.796.996

Υποχρεώσεις προς μέλη της Διοίκησης και διευθυντικά στελέχη <i>Ποσά σε €</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υποχρεώσεις από μισθούς, εργασιακές παροχές και αμοιβές μελών Δ.Σ.	45.210	46.603	39.110	40.503
Υποχρεώσεις από μισθούς και λοιπές εργασιακές παροχές διευθυντικών στελεχών	40.053	26.279	21.916	14.836
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	234.463	337.463	213.463	316.463
	319.726	410.345	274.489	371.802

43. Παρουσίαση των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ανά κατηγορία

Χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά μέσα: Παρακάτω παρατίθεται μία σύγκριση ανά κατηγορία λογιστικών ποσών και εύλογων αξιών όλων των χρηματοοικονομικών μέσων που παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Λογιστικό ποσό		Εύλογη αξία		Λογιστικό ποσό		Εύλογη αξία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>								
Δεσμευμένα ταμιακά διαθέσιμα	10.878.778	8.979.661	10.878.778	8.979.661	10.878.778	8.979.661	10.878.778	8.979.661
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9.666.513	11.032.517	9.666.513	11.032.517	9.000.630	10.087.488	9.000.630	10.087.488
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>								
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	107.228.006	131.686.559	107.228.006	131.686.559	107.207.374	131.584.678	107.207.374	131.584.678
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	12.973.402	5.309.429	12.973.402	5.309.429	12.478.085	5.208.928	12.478.085	5.208.928
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις πληρωτέες στην Επόμενη Χρήση	38.936.946	29.240.440	38.936.946	29.240.440	38.855.716	29.161.273	38.855.716	29.161.273

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Εύλογη αξία		Ιεραρχία εύλογης αξίας	Εύλογη αξία		Ιεραρχία εύλογης αξίας
	31/12/2018	31/12/2017		31/12/2018	31/12/2017	
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>						
Δεσμευμένα ταμιακά διαθέσιμα	10.878.778	8.979.661	Επίπεδο 1	10.878.778	8.979.661	Επίπεδο 1
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9.666.513	11.032.517	Επίπεδο 1	9.000.630	10.087.488	Επίπεδο 1
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>						
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	107.228.006	131.686.559	Επίπεδο 2	107.207.374	131.584.678	Επίπεδο 2
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	12.973.402	5.309.429	Επίπεδο 2	12.478.085	5.208.928	Επίπεδο 2
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις πληρωτέες στην Επόμενη Χρήση	38.936.946	29.240.440	Επίπεδο 2	38.855.716	29.161.273	Επίπεδο 2

Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Άλλες τεχνικές για τις οποίες όλα τα δεδομένα τα οποία έχουν σημαντική επίπτωση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμα, είτε άμεσα είτε έμμεσα

Επίπεδο 3: Τεχνικές οι οποίες χρησιμοποιούν δεδομένα τα οποία έχουν σημαντική επίπτωση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Κατά την διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μετακινήσεις μεταξύ των επιπέδων.

44. Επιμέτρηση των Εύλογων Αξιών

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει την ιεραρχία των εύλογων αξιών των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων του Ομίλου.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΣΕ ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ ΜΕ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΣΗ	ΣΗΜ.	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΟΜΙΛΟΣ Ποσό	ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ποσό	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3
Κτήρια, Οικόπεδα, Μηχανήματα, Τεχνικές Εγκαταστάσεις και πλωτά	18	31-Δεκ-18	82.383.133	80.853.814	-	-	✓
Επενδύσεις σε Ακίνητα	19	31-Δεκ-18	3.309.802	3.309.802	-	-	✓
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία μη κυκλοφορούν	26	31-Δεκ-18	71.199.057	67.022.531	-	-	✓
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία κυκλοφορούν	26	31-Δεκ-18	114.698.400	109.257.130	-	✓	-
Δεσμευμένα ταμιακά διαθέσιμα	31	31-Δεκ-18	10.878.778	10.878.778	✓	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	32	31-Δεκ-18	9.666.513	9.000.630	✓	-	-
ΠΑΘΗΤΙΚΟ ΣΕ ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ ΜΕ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΣΗ							
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	34	31-Δεκ-18	107.228.006	107.207.374	-	✓	-
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	34	31-Δεκ-18	12.973.402	12.478.085	-	✓	-
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	34	31-Δεκ-18	38.936.946	38.855.716	-	✓	-

Η εύλογη αξία των κτιρίων, οικοπέδων, καθώς και των μηχανημάτων, τεχνικών εγκαταστάσεων και πλωτών μέσων του επιπέδου 3 επιμετρώνται στον Όμιλο και την Εταιρεία στην εύλογη από ανεξάρτητους εκτιμητές. Εντός της χρήσης πραγματοποιήθηκε αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία τους βάσει τις συνθήκες αγοράς (Σημείωση 18).

Η εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων του επιπέδου 3 επιμετρείται στον Όμιλο και την Εταιρεία από ανεξάρτητους εκτιμητές. Εντός της χρήσης πραγματοποιήθηκε αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία τους βάσει τις συνθήκες αγοράς (Σημείωση 19).

Η τελευταία αναπροσαρμογή πραγματοποιήθηκε βάσει των συνθηκών της αγοράς κατά την 31.12.2018 στην εύλογη αξία τους. Σημαντικές και μεμονωμένες αυξήσεις (μειώσεις) στην εκτιμώμενη τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο θα συνέβαλαν σε σημαντικά αυξημένη/(μειωμένη) εύλογη αξία.

Ο μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος δανεισμός του επιπέδου 2 αξιολογείται από τον Όμιλο και την Εταιρεία με βάση διάφορες παραμέτρους όπως επιτόκια, ειδικούς παράγοντες κινδύνου της χώρας, τρέχουσες τιμές κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Για τον μακροπρόθεσμο δανεισμό χρησιμοποιούνται αξίες που καθορίζονται από την αγορά σε συνδυασμό με την χρησιμοποίηση τεχνικών μεθόδων για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, όπως η προεξόφληση των μελλοντικών συμβατικών ταμειακών ροών με τα κατάλληλα επιτόκια της αγοράς (Σημείωση 13,34).

Τα βιολογικά αποθέματα αξιολογούνται από τον Όμιλο και την Εταιρεία ως εξής: (i) Ζωντανά ψάρια (ώριμα) επιμετρώνται στην καθαρή αγοραία αξία. Λόγω του ότι δεν υπάρχουν αναγνωρισμένες χρηματιστηριακές αγορές για την πώληση των ψαριών της μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας, η υποχρέωση της αποτίμησης των ψαριών αυτών σύμφωνα με το ΔΛΠ 41 και το ΔΠΧΑ 13 οδηγεί στην δημιουργία μιας εκτιμώμενης εύλογης αξίας των ψαριών σε μια υποθετική αγορά και βάση την Ιεραρχία της εύλογης αξίας Επιπέδου 2. (ii) Ανώριμα ψάρια, τα οποία αξιολογούνται σε Επίπεδο 3 καθώς η βιομάζα αποτιμάται στην εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης βάσει των μελλοντικών ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένου ενός μέρους από τα μικτά κέρδη κατά την προβλεπόμενη περίοδο αλίευσης.

Εάν υποθεθεί ότι όλα τα ψάρια τον Δεκέμβριο του 2018 ήταν σε μέγεθος αλίευσης μια μεταβολή στην τιμή του +/- 5% ανά κιλό βάρους θα μετέβαλε την αποτίμηση θετικά/(αρνητικά) κατά ελάχιστο € 8,3 εκ/€ (8,3) εκ.

και μία μεταβολή του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά +/- 1% θα μετέβαλε την αποτίμηση (αρνητικά)/θετικά κατά ελάχιστο € (0,3) εκ/ € 0,3 εκ. (Σημείωση 26).

Η αποτίμηση απεικονίζει την αναμενόμενη ποιότητα ταξινόμησης και κατανομής μεγέθους. Οι γεννήτορες αποτιμούνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν ζημίες απομείωσης. Η αποτίμηση πραγματοποιείται για κάθε επιχειρηματική μονάδα και βασίζεται στη βιομάζα μέσα στην θάλασσα για κάθε χώρο του θαλασσινού νερού καθώς και την εκτιμώμενη αγοραία τιμή σε κάθε αγορά όπως προκύπτει από την εξέλιξη των συμβάσεων όταν συντρέχει τέτοια περίπτωση, καθώς και από τις τρέχουσες τιμές spot (Σημείωση 26).

45. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Έγκριση, υπό όρους, από την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την απόκτηση του κοινού ελέγχου των Andromeda, Nireus και Selonda από τις Amerra και Mubadala

Στις 20.06.2018 οι τράπεζες Πειραιώς, Alpha Bank, Eurobank και Εθνική υπέγραψαν σύμβαση αγοραπωλησίας για την πώληση του συνόλου των μετοχών τους, ήτοι ποσοστού 74,34%, με την αγοράστρια εταιρία Andromeda Seafood Limited, μέλος του ομίλου Andromeda. Στο σχήμα του αγοραστή ως από κοινού μέτοχος με την AMERRA Capital Management LLC του Andromeda Group θα συμμετέχει και η Mubadala Investment Company. Εν συνεχεία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG Comp) εξέδωσε την με αριθμό και ημερομηνία M.9110/15.2.2019 απόφαση με την οποία ενέκρινε την απόκτηση του κοινού ελέγχου των επιχειρήσεων Ανδρομέδα/Νηρέα/Σελόντα, υπό την προϋπόθεση λήψης από τα γνωστοποιούμενα μέρη συγκεκριμένων δεσμεύσεων. Η έγκριση εξαρτάται από δέσμη διορθωτικών μέτρων που προβλέπουν εκποίηση δραστηριοτήτων όπως αναλύονται κατωτέρω:

- 1) κατάρτιση οριστικής συμφωνίας εκποίησης με έναν ή δύο υποψήφιους αγοραστές για την πώληση (α) ιχθυοτροφείων που παράγουν περίπου 10.000 τόνους Μεσογειακών ψαριών, μαζί με τα σχετικά συσκευαστήρια ίδιας δυναμικότητας και (β) εκκολαπτηρίων που παράγουν περίπου 50 εκατομμύρια τεμάχια γόνου και για τη μεταφορά στους υποψήφιους αγοραστές της σχετικής τεχνογνωσίας στα προγράμματα έρευνας και αναπαραγωγής, και
- 2) έγκριση καταλληλότητας του υποψηφίου αγοραστή ή αγοραστών καθώς και των όρων της ανωτέρω αγοραπωλησίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για την πλήρωση των παραπάνω προϋποθέσεων και τη σύναψη συμφωνίας με υποψήφιους αγοραστές έχουν ήδη ξεκινήσει να υλοποιούνται και εκτιμάται ότι η καταρχήν συμφωνία για την εκποίηση των άνω περιουσιακών στοιχείων θα έχει συναφθεί και εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού μέχρι την 20/6/2019, που είναι η συμφωνηθείσα αψότατη ημερομηνία απόκτησης του κοινού ελέγχου των εταιρειών Ανδρομέδα/Νηρέα/Σελόντα από τις εταιρείες Amerra Capital Management LLC και MDC Industry Holding Company LLC, μετόχων της εταιρείας Andromeda Seafood Limited, με δυνατότητα των μερών να συμφωνήσουν παράταση της προθεσμίας αυτής.

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μετά το τέλος της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, τα οποία να αφορούν είτε τον Όμιλο είτε την Εταιρεία και να χρήζουν αναφοράς, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

Κορωπί, 8 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ ΚΑΙ
ΔΙΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ ΚΑΙ
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΝΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ

Ο ΔΙΝΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΧΑΧΛΑΚΗΣ Γ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 083337

ΧΑΒΙΑΡΑΣ ΕΜΜ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΗ 935562

ΕΛΙΣΣΑΙΟΣ Γ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 593929

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΙΩΑΝΝΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 264939

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (ΜΕ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ) ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΟΥ Ν. 3401/2005

Η ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε. κατέστησε διαθέσιμες στο κοινό κατά τη διάρκεια της χρήσης έως και σήμερα, κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας, τις παρακάτω πληροφορίες οι οποίες είναι αναρτημένες στο διαδικτυακό της στο www.nireus.com και στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών www.athex.gr

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΘΕΜΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ
	Σύγκληση και Αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων	
3.8.2018	Σχέδιο Αποφάσεων Τακτικής Γενικής Συνέλευσης 10.09.2018	www.nireus.com
3.8.2018	Εξουσιοδότηση για την Τακτική Γενική Συνέλευση 10.09.2018	www.nireus.com
3.8.2018	Πρόσκληση Τακτικής Γενικής Συνέλευσης 10.09.2018	www.nireus.com
27.8.2018	Αίτηση για εγγραφή πρόσθετων θεμάτων της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης 10.09.2018	www.nireus.com
27.8.2018	Αναθεωρημένο Σχέδιο Αποφάσεων Τακτικής Γενικής Συνέλευσης 10.09.2018	www.nireus.com
27.8.2018	Αναθεωρημένη Εξουσιοδότηση Τακτικής Γενικής Συνέλευσης 10.09.2018	www.nireus.com
27.8.2018	Αναθεωρημένη Πρόσκληση Τακτικής Γενικής Συνέλευσης	www.nireus.com
	Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρα.10 ΕΔ. Β' του Κ.Ν. 2190/20, για την έκδοση του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου ύψους έως €	www.nireus.com
30.8.2018	19.357.122 , με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφισταμένων μετοχών.	
31.8.2018	Πρόσκληση των Ομολογιούχων Δανειστών σε Συνέλευση Ομολογιούχων την 10.09.2018	www.nireus.com
3.9.2018	Εξουσιοδότηση Συνέλευσης Ομολογιούχων της 10.09.2018	www.nireus.com
10.9.2018	Ανακοίνωση εκλογής νέου μέλους και Ανασυγκρότησης σε σώμα	www.nireus.com
10.9.2018	Ενημέρωση για τις αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 10ης	
10.9.2018	Σεπτεμβρίου 2018	www.nireus.com
10.9.2018	Ενημέρωση για τις αποφάσεις της Συνέλευσης των Ομολογιούχων της 10.09.2018	www.nireus.com
	Σχολιασμός Οικονομικών Καταστάσεων	
28.3.2018	Αποτελέσματα Έτους 2017	www.nireus.com
27.9.2018	Αποτελέσματα Εξαμήνου 2018	www.nireus.com
	Λοιπές Ανακοινώσεις και Δελτία Τύπου	
24.05.2018	Πρόσκληση προς τους μετόχους της απορροφηθείσας SEAFARM IONIAN A.E	www.nireus.com
24.05.2018	Έγγραφο Βασικών Πληροφοριών	www.nireus.com
	Πρόσκληση για την αποϋλοποίηση των ενσώματων ομολογιών του «Μετατρέψιμου	
14.06.2018	Ομολογιακού Δανείου» εκδόσεως 2007 της ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΕ	www.nireus.com
20.6.2018	Ανακοίνωση σχετική με επιχειρηματικές εξελίξεις	www.nireus.com
22.06.2018	Απάντηση σε ερωτήματα επιτροπής κεφαλαιαγοράς	www.nireus.com
25.6.2018	Ανακοίνωση προς το επενδυτικό κοινό	www.nireus.com
20.8.2018	Ανακοίνωση	www.nireus.com
13.9.2018	Ανακοίνωση	www.nireus.com
	Ανακοίνωση ημερομηνίας δημοσίευσης των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Α'	
14.9.2018	εξαμήνου 2018	www.nireus.com
	Ανακοίνωση ημερομηνίας δημοσίευσης των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Α'	
27.9.2018	εξαμήνου 2018	www.nireus.com
8.10.2018	Ανακοίνωση σχετική με επιχειρηματικές εξελίξεις	www.nireus.com
18.2.2019	Ανακοίνωση σχετική με επιχειρηματικές εξελίξεις στην Εταιρεία	www.nireus.com
13.3.2019	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ	www.nireus.com
19.3.2019	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ	www.nireus.com